

مجله ایران مهر

سنت‌هایی که به ماه خدارنگ می‌دهد

چهاره رمضان در گوشه و کنار ایران

آتش سوار بر باد در راه زاگرس

آتش سوزی‌های تابستانی در راه است

صدای پای زلزله خاموش در پایتخت

نگاهی به چالش فرونشست زمین در تهران

گردوی چینی کمر کشاورزان رامی‌شکند

نگاهی به مشکلات باغداران کرمانی

فهرست مطالب

جامعه ایران

- ۵ ۷۰ هزار نفر از تحصیل باز مانده اند/ لزوم احداث ۱۱ هزار کلاس درس
- ۷ آتش سوار بر باد در راه زاگرس؛ معرکه‌ای دیگر به پا می‌شود؟
- ۹ سبزه میدان زنجان؛ پروژه‌ای که در چاله بی‌تدبیری گیر کرد
- ۱۱ چالش‌های بهره‌برداری از منابع طبیعی/ ضرورت توسعه پتانسیل محور
- ۱۲ خط و نشان مرگ برای حیات وحش/ حیواناتی که قربانی خرافات شدند
- ۱۳ روایتی تلخ از کبودآهنگ زخمی؛ سرسبزترین دشت همدان آبکش شد!
- ۱۶ دست کریمانه‌ای که اشک ناامیدی را پاک می‌کند
- ۱۷ سنگینی بافت فرسوده روی شانه‌های شهر/ طرح‌هایی که به بن‌بست می‌خورد
- ۱۹ شیراز شهر فست‌فودها و رستوران‌ها/ ولع خوردن غذای ناسالم
- ۲۰ صدای پای زلزله خاموش در پایتخت/ «فرونشست» را جدی بگیریم
- ۲۲ کوچ بهاره سومین ایل بزرگ کشور آغاز شد/ سیلان میزبان عشایر شاهسون
- ۲۳ کوی مهدیس اهواز خسته از بی‌مهری‌ها/ از گاز و آسفالت خبری نیست
- ۲۶ معدنکاری نفس محیط‌زیست را بریده/ طبیعت به بهای «هیچ» زخمی می‌شود
- ۲۸ نخستین تلاش مردمی برای نجات شاهوار/ نوای محیط‌زیست طنین‌انداز شد
- ۳۰ نفس‌های «لنگدره» به شماره افتاد/ اجرای پر حاشیه پیاده راه

فرهنگ و هنر ایران

- ۳۳ استقبال لبنانی‌ها از هفته فرهنگی قم/ عرضه تولیدات قم در نیطیه
- ۳۵ امام هفته، امام همه/ مروری بر حضور یک‌ساله امام جمعه تبریز
- ۳۶ بررسی ریشه‌های مزاحمت خیابانی/ حجاب عامل بازدارنده است
- ۳۸ بی‌مهری به نویسندگان در دومین پایتخت کتاب کشور
- ۳۹ چهره رمضان در گوشه و کنار ایران؛ سنت‌هایی که به ماه خدا رنگ می‌دهد
- ۴۱ خدمت صادقانه یک روحانی به مردم/ «بسی رنج بردم در این سال سی»
- ۴۲ دوئل شورا و شهردار شفت برای واگذاری ۳۰۰ متر زمین به کتابخانه
- ۴۴ مرور خاطرات کرجی‌ها از حضور امام (ره) / اشک‌هایی که سرازیر می‌شود
- ۴۵ مشکلات معیشتی گریبانگیر هنرمند موسیقی بلوچستان/ لزوم حمایت دولت

شناسنامه مجله

- مدیر مسئول: علی عسگری
- شورای سردبیری: سید امیرحسین دهقانی، محمدسجاد رحمانی
- دبیر تحریریه: صدیقه حسینی
- مدیر هنری: محبوبه عزیزی
- با تشکر از: دبیران استانی خبرگزاری مهر و سرپرستان ۳۱ استان خبرگزاری مهر
- شماره تماس: ۴۳۰۵۱۱۹۰
پست الکترونیک: Township@mehrnews.com
- آدرس: ایران، تهران، خیابان استاد نجات الهی، کوچه بیمه، پلاک ۱۸
- علاقمندان می‌توانند مقالات و مطالب خود را برای مجله ایران مهر ارسال کنند.

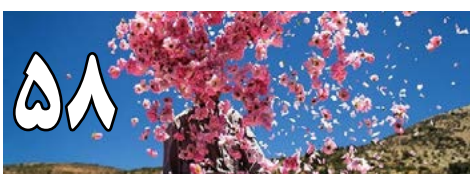
فهرست مطالب

۴۶

میراث ایران

- ۴۷ احیای آخرین آثار کمال الملک در باغ نشاط/ باغ نشاط در انتظار رونق
- ۴۸ اما واگرهای راه اندازی سایت موزه مارلیک/ زبرساخت ها فراهم شود
- ۴۹ انتقاد کارشناسان از شیوه مرمت معبد هندوها/ گچ‌های صنعتی جای ساروج
- ۵۱ غربت آثار تاریخی تهران در سایه بی توجهی مدیران میراث
- ۵۴ غربت تاریخی «سردشت» در فردوس/ یک دهه انتظار برای فریادرسی
- ۵۶ هویت همدان در دل خاک پنهان شده است/ تلاش برای باز زنده سازی قنات‌ها

۵۱

اقتصاد ایران

- ۵۹ داغ سرمازدگی بر دل باغداران/ بهاری که زمستان به همراه آورد
- ۶۱ زیره به کرمان می آید/ گردوی چینی کمر کشاورزان را می شکند
- ۶۲ سناریوی دولت برای قصر شیرین؛ منطقه ویژه یا آزاد؟
- ۶۴ قطب معدنی کشور نیازمند توجه مسئولان/ ظرفیتی که خاک می خورد
- ۶۶ کردستان در صدر استانهای خام فروش/ بلوط، ثروتی که بر باد رفته است
- ۶۸ کلید چرخ تولید در بیراهه های داخلی قفل کرد/ صدای زنگ خطر صادرات
- ۷۰ گران ترین عوارضی گران تر شد؛ آزادراه لاکچری هر روز خلوت تر می شود
- ۷۳ گندم زارهای استان بوشهر اسیر خشکسالی/ محصولی که از زمین بیرون نزد
- ۷۴ مازندران استان گل و گلاب ناب/ صنایع تکمیلی حلقه مفقوده است
- ۷۶ محرومیت زدایی با محوریت پرورش گل ارزآوری یک میلیون یورویی روستا
- ۷۷ موانع صادرات صنایع دستی؛ از نگاه سنتی به تولید تا خلأ برنامه ریزی

۷۹

تصویر ایران

■ ماجرای آتش و بلوط حکایت جدیدی نیست، از دیروزها تا امروز بلوستان صحنه جدال بوده است.

■ شهر زنجان از دیرباز شاهد وعده‌هایی بوده که برخی‌ها با موج‌سواری بر این وعده‌ها یا قصد پیروزی در انتخابات را دارند و یا می‌خواهند حضور مدیریتی خود را تداوم دهند.

■ مرگ این روزها برای حیات وحش خط و نشان می‌کشد، حیوانات کشته می‌شوند تا قربانی‌های جدید خرافات باشند.

■ کوچه‌های تودرتو و پیچ‌درپیچ، صحنه‌ها و منظره‌های خاکستری از پسرچه‌ای که خاک‌بازی می‌کند تا جوانی که کمی آن‌طرف‌تر با چهره‌ای تکیده سیگاری را پُک می‌زند.

■ روزگاری شیراز محل تجمع نخبگان علم و فرهنگ و ادب بود، شهری که تا نامش بر سر زبان می‌آمد تجلی‌گر حافظ و سعدی و ادبیات می‌شد.

جامعه ایران

۷۰ هزار نفر از تحصیل باز مانده اند / لزوم احداث ۱۱ هزار کلاس درس

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Mahin, Mohama, Wade

سیدامیر حسین عظیمی
سیستان و بلوچستان در حالی لقب ضعیف ترین استان از نظر شاخص های آموزشی را به خود اختصاص داده که این استان برای رسیدن به استانداردهای ملی حداقل به ۱۱ هزار کلاس درس نیاز دارد.

سیستان و بلوچستان اگر نگوئیم بدترین اما به گواه آمار ضعیف ترین استان کشور از نظر شاخص های آموزشی است، از جمعیت ۷۰ هزار نفری بازماندگان از تحصیل در این استان گرفته تا رکورد پایین ترین سرانه فضای آموزشی و رکورد کمترین تعداد معلم نسبت به جمعیت در کل کشور، در همه این موارد متأسفانه سیستان و بلوچستان رکورددار ضعیف ترین ها در ایران است.

مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس سیستان و بلوچستان می گوید: سیستان و بلوچستان پایین ترین سرانه فضای آموزشی را در کشور دارد چرا که متوسط زیربنای فضای آموزشی در کشور ۵.۳۴ مترمربع و در سیستان و بلوچستان ۳.۱۱ مترمربع است.

علیرضا راشکی می افزاید: برای رسیدن فضاهای آموزشی سیستان و بلوچستان به متوسط کشوری نیازمند ساخت افزون بر ۱۱ هزار کلاس درس جدید با زیربنای یک میلیون مترمربع فضای آموزشی هستیم و این در حالی است که همین حالا هم از ۱۸ هزار و ۹۳۴ کلاس درسی که در سیستان و بلوچستان وجود دارد ۶ هزار و ۱۸۱ مورد از آن ها تخریبی است و نیازمند تخریب کامل و بازسازی و ۴ هزار و ۳۵۸ مورد آن نیز نیازمند مقاوم سازی است. علاوه بر این ها به گواه، علیرضا نخعی مدیرکل آموزش و پرورش استان، سیستان و بلوچستان با توجه به جمعیت خود نیازمند ۱۲ هزار معلم جدید است تا به سرانه تعداد معلم در کشور به ازای هر دانش آموز که متوسط مطلوب آن ۱۸ دانش آموز به یک معلم است، برسد.

برای رفع این کمبودها البته تاکنون اقداماتی انجام شده، از گسیل خیران مدرسه ساز به این استان که سیستان و بلوچستان را از نظر جذب اعتبارات خیری، استان اول کرد تا اختصاص سهمیه های ویژه در آزمون های استخدامی آموزش و پرورش برای رفع کمبود معلم در این استان.

شهرستان های جنوبی سیستان و بلوچستان نیاز به توجه ویژه دارند

در سیستان و بلوچستان، ضعیف ترین شهرستان ها از نظر شاخص های آموزشی، شهرستان های جنوبی آن هستند و از میان شهرستان های جنوبی هم چابهار پایین ترین شاخصه های آموزشی را در استان و به تبع در ایران به خود اختصاص داده است.

نماینده مردم چابهار در مجلس شورای اسلامی می گوید: در بین شهرهای جنوب سیستان و بلوچستان بلوچستان، چابهار بدترین شرایط آموزشی را دارد، یعنی چابهار با آنکه اهمیتی ملی

آموزشی در چابهار و بلوچستان را تأسیس اداره کل آموزش و پرورش جنوب استان می داند و می گوید: با توجه به این که تنها در شهرستان های چابهار، کنارک، نیکشهر و قصرقند بیش از ۵ هزار کلاس درس و ۳ هزار معلم کمبود داریم، تأسیس اداره کل آموزش و پرورش جنوب سیستان و بلوچستان راه حلی منطقی است.

نماینده مردم چابهار در مجلس شورای اسلامی در عین حال می گوید: شهرستان های چابهار، کنارک، نیک شهر و قصرقند با بیش از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت بدترین وضعیت فضاهای آموزشی در کشور را دارند و باید هر چه سریع تر وزارت آموزش و پرورش و اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس مشکلات کمبود فضای آموزشی و امکانات را مرتفع کنند.

معین الدین سعیدی، رئیس شورای اسلامی

و بین المللی دارد رکورددار پایین ترین شاخص های آموزشی در کشور است.

عبدالغفور ایران نژاد، می افزاید: سرانه فضای آموزشی در شهرستان چابهار شامل چابهار و بخش «دشتیاری» به کمتر از ۲ متر مربع و در خود شهر چابهار به کمتر از نیم مترمربع می رسد و این در حالی است که میانگین کشوری چیزی حدود ۵.۳۴ مترمربع به ازای هر دانش آموز است.

نماینده مردم چابهار، کنارک، نیکشهر و قصرقند تصریح می کند: از میان بیش از ۵ هزار کلاس درسی که نیاز است در حوزه انتخابیه من برای رسیدن به سرانه مطلوب ساخته شود تنها ۲ هزار کلاس درس ویژه چابهار است و از میان ۳ هزار کمبود معلم نیز ۲ هزار معلم تنها در شهرستان ۳۰۰ هزار نفری چابهار کمبود داریم.

ایران نژاد راه حل پایان دادن به بحران شاخص های

معتقدیم برای آموزش و پرورش هیچ راهکاری وجود ندارد مادامی که اداره کل آموزش و پرورش جنوب سیستان و بلوچستان در چابهار تشکیل شود.

رئیس شورای اسلامی سیستان و بلوچستان در پاسخ به باردار بودن تأسیس اداره کل از نظر مالی، می گوید: سازمان منطقه آزاد در رابطه با هزینه‌ها اعلام آمادگی کرده اما یک موضوعی که لازم است اشاره شود این است که ما هم از لحاظ کمی و هم کیفی پایین‌ترین شاخص‌ها را داریم، در استان‌های دیگر دانشگاه‌های فرهنگیان وجود دارد که نیروهای متخصص معلمی را تربیت می‌کنند، در استان ما با وجود کمبودها فقط یک دانشگاه فرهنگیان وجود دارد و چون دانش‌آموز چابهار با توجه به شرایط نمی‌تواند و قادر به رقابت نیست، قاعدتاً نیروهای دانشگاه فرهنگیان هم چابهار را نمی‌فهمند.

وی تأکید می‌کند: برای ما جای سؤال است چرا در استانی مثل خراسان رضوی ۴ دانشگاه مستقل و یا نمایندگی فرهنگیان وجود دارد اما در استان سیستان و بلوچستان با وجود کمبودها تنها یک دانشگاه است، همانا که منطقه آزاد برای ایجاد دانشگاه فرهنگیان در چابهار نیز اعلام آمادگی کرده است؛ تأکید می‌کنم راه حل، حل مشکلات عمقی آموزشی در بلوچستان و چابهار تأسیس اداره کل آموزش و پرورش و در پی آن دانشگاه مستقل فرهنگیان در چابهار است.

هرچه که باشد، با وجود همه تلاش‌ها اما همچنان سیستان و بلوچستان و به‌ویژه منطقه بلوچستان رکورددار پایین‌ترین سرانه‌های کمی و کیفی آموزشی در ایران است و تأسیس اداره کل آموزش و پرورش جنوب سیستان و بلوچستان و یا هر راه دیگری برای رفع کمبودها باید به صورت جدی در دستور کار مسئولان قرار گیرد.

داشت؛ من احساس می‌کنم ایجاد اداره کل جدید نیازمند این است که در حوزه سیاسی هم این موضوع صورت گیرد.

معاون مدیرکل آموزش و پرورش سیستان و بلوچستان در عین حال تأکید می‌کند: با وجود این محدودیت اما نگاه حوزه استان و وزارتخانه تمرکز زدایی با شیوه تفویض اختیار به مناطق و نمایندگی‌هاست، مثلاً در خصوص مشارکت مردمی و صدور مجوز مدارس غیردولتی بخش اعظمی از کار که قبلاً در استان انجام می‌شد الان قرار است به مناطق و شهرستان‌ها تفویض اختیار شود؛ آموزش و پرورش به‌ویژه در سیستان و بلوچستان نگاه مثبتی به این موضوع دارد هر چند شاید از نگاه قانونی این اجازه را نداشته باشد که دو اداره کل در استان ایجاد شود اما تفویض اختیار به صورت غیرمستقیم اتفاق افتاده و می‌افتد.

سناریوی سیستان و بلوچستان با دیگر استان‌های کشور متفاوت است

در پاسخ اما رئیس شورای اسلامی شهرستان چابهار که طلبه‌دار پیگیری تأسیس اداره کل آموزش و پرورش بلوچستان است، می‌گوید: سناریوی سیستان و بلوچستان با دیگر جاهای کشور تفاوت دارد، کجای کشور، یک فرد برای اینکه بخواهد به مرکز استان برود، باید ۸۰۰ کیلومتر را بیامد. جنس مشکلات ما، ساختارهای فرهنگی و اجتماعی ما تفاوت دارد با زاهدان.

معین‌الدین سعیدی می‌افزاید: زاهدان نمی‌تواند چه به لحاظ نظارت و چه به لحاظ نسخه پیچیدن، برای ما راهگشا باشد، نسخه‌ای که آن‌ها برای مشکلات می‌پیچند برای چابهار کاربرد ندارد، ما

شهرستان چابهار نیز پیشتر در گفت‌وگو با یکی از رسانه با تأکید بر بحران کیفیت و کمیت آموزشی در بلوچستان گفته بود: هر چند هم‌اکنون ۱۶ پروژه آموزشی جدید در چابهار در حال ساخت است اما این پروژه‌ها کفاف کمبودهای عمقی موجود را نمی‌دهد و لازم است برای رفع کمبودهای آموزشی در جنوب استان و به‌ویژه چابهار اداره کل آموزش و پرورش جنوب سیستان و بلوچستان به مرکزیت چابهار تأسیس شود چرا که تنها در شهرستان‌های چابهار، نیکشهر، کنارک و قصرقند با ۳ هزار معلم و بیش از ۵ هزار و ۷۰۰ کلاس درس جدید مواجه هستیم.

ایجاد دو اداره کل آموزش و پرورش در یک استان تاکنون بی‌سابقه است

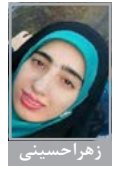
در پاسخ به این اظهارات معاون مدیرکل آموزش و پرورش سیستان و بلوچستان، تأسیس اداره کل مستقل در بلوچستان به مرکزیت چابهار را مردود می‌داند.

حسن نوروزی که خود مدیر آموزش و پرورش شهرستان چابهار هم هست، می‌گوید: ایجاد اداره کل آموزش و پرورش جدید به گونه‌ای که در یک استان دو اداره کل وجود داشته باشد تاکنون در هیچ‌جای کشور سابقه نداشته است؛ این یعنی چارت اداری در حوزه آموزش و پرورش این اجازه را به ما نمی‌دهد شاید ادارات کل دیگر در یک استان چند تا باشند اما اداره کل آموزش و پرورش در هر استان یکی است.

وی می‌افزاید: حتی استان خراسان نیز که تا قبل از تقسیم شدنش به سه استان پهناورترین استان کشور بود و قابلیت ایجاد اداره کل را داشت، در تمام طول عمرش تنها یک اداره کل آموزش و پرورش

آتش سوار بر باد در راه زاگرس؛ مهرکهای دیگر به پامی شود؟

زهرا حسینی

افزایش دمای هوا و پوشش گیاهی وسیعی که رفته رفته خشک می شود، قلب زاگرس را در معرض خطر قرار داده تا این بار مراتع و جنگل‌ها به مانند انبار کاهی باشند که با یک جرقه شعله‌ور می شوند.

ماجرای آتش و بلوط حکایت جدیدی نیست، از دیروزها تا امروز بلوطستان صحنه جدال بوده است، یک روز حریف ذغالگیری است و روز دیگر تغییر کاربری، کشاورزانی به طمع زمین مفت، چنگ به سرمایه زمین انداخته‌اند، یک روز با تبر و اره می‌برند، روز دیگر ذغال می‌گیرند و این روزها آتش می‌زنند. گاه دعوای دو روستا به بلوطستان کشیده می‌شود و برای خالی کردن دست هم از بضاعت چراگاه و مراتع خشکیده، آتش به جان جنگل می‌اندازند، حکایت «دیگی است که نمی‌خواهند برای هیچ کدامشان بجوشد» اما دعوایشان هستی بلوطستان را می‌سوزاند و بس.

بهار امسال بارندگی‌های گسترده منجر به رویش پوشش جنگلی و مرتعی وسیعی در لرستان شده است و حالا با افزایش دمای هوا و نزدیک شدن به فصل تابستان، تابش سوزان خورشید این پوشش گسترده را خشک می‌کند و مراتع و جنگل‌های لرستان را به انبار کاهی تبدیل می‌کند که با یک جرقه شعله‌های آتش در آن جان می‌گیرد و زاگرس را با نیستی روبه‌رو می‌کند.

جنگل‌ها در هراس آتش‌سوزی‌های تابستان در حالی به خود می‌لرزند که به گفته فرمانده یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور تنها در ۱۵ روز ابتدایی سال جاری بیش از ۱۰۰ فقره آتش‌سوزی در جنگل‌های کشور رخ داده که دلیل اصلی آن عامل انسانی بوده است.

سرهنگ سبز علی از اندیشیدن تمهیداتی برای آتش‌سوزی‌های تابستانه هم گفته است و برای مثال به راه‌اندازی پایگاه‌های اطفای حریق در استان‌های حادثه‌خیز اشاره کرده است. گیلان، مازندران، کرمانشاه، گلستان، سمنان، لرستان، ایلام، فارس، کرمان و کردستان استان‌هایی هستند که فرمانده یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور از ایجاد این پایگاه‌ها در آن‌ها خبر داده است. وی همچنین تأمین اعتبار و تقویت تجهیزات و امکانات اطفای حریق را از دیگر فعالیت‌ها اعلام کرده است که باید دید چقدر در تابستان امسال این تمهیدات می‌تواند در زمینه کاهش آتش‌سوزی جنگل‌ها مؤثر بیفتد.

کارشناسان می‌گویند مهار این حجم از آتش‌سوزی‌ها کار دشواری است و با کمبود منابع و امکانات و نیروی انسانی که در مدت‌زمان طولانی به محل آتش‌سوزی می‌رسد، کار اطفای حریق زمان و انرژی زیادی را می‌برد، موضوعی که تابستانی پسر هراس را برای جنگل‌های لرستان رقم زده است.

در این میان امید جنگل‌های زاگرس به «آتش‌بر» هایی است که تن بلوطستان را خراش می‌دهد تا از گسترش حرقی که به دامن زاگرس چنگ می‌زند و شعله‌ور می‌شود، جلوگیری کند.

۶۱۷ هزار هکتار از جنگل‌های لرستان در مناطق بحرانی وقوع حریق هستند
مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان با اشاره

به اینکه مراتع و جنگل‌های شهرستان‌های چگنی، کوهدشت، خرم‌آباد و پلدختر بیشترین بحران را در وقوع آتش‌سوزی دارند، اظهار داشت: ۶۱۷ هزار هکتار از جنگل‌های لرستان در مناطق بحرانی وقوع حریق قرار دارند.

شیرزاد نجفی بابیان اینکه لوازم پیشگیری و مقابله با حریق را در سطح فرمانداری‌ها توزیع کرده‌ایم، تصریح کرد: باید از محل اعتبارات دهیاری‌های استان با هماهنگی مدیرکل دفتر امور روستایی، اعتباری برای خرید تجهیزات مقابله با حریق داده شود، چراکه در این حوزه دچار کمبود منابع هستیم.

وی با تأکید بر شناسایی ۱۵۰ نقطه بحرانی و راه‌های دسترسی به آن‌ها افزود: در راینی با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان به دنبال تأمین اعتبار موردنیاز برای خرید ۳۰ دستگاه دمنده هستیم؛ برای خرید این دستگاه‌ها به ۲۹۱ میلیون تومان اعتبار نیاز است.

ایجاد آتش‌بر در سطح پارک‌های جنگلی

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان با اشاره به اینکه نسبت به اجرای آتش‌بر در مناطق جنگلی اقدام کرده‌ایم، ادامه داد: تاکنون ایجاد آتش‌بر در سطح پارک‌های جنگلی انجام شده و اجرای این امر در مابقی مراتع و جنگل‌ها نیاز به وجود ماشین‌آلات ویژه دارد که مقرر شده است اداره کل راهداری استان در این زمینه همکاری لازم را داشته باشد.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی لرستان نیز در سخنانی با اشاره به اینکه در فصل بهار بارندگی خوبی داشتیم و مشکل خشک‌سالی در بخش کشاورزی کم شد و عقب‌ماندگی‌ها جبران شد، اظهار داشت: بارندگی‌ها برای مزارع استان به‌ویژه در شمال لرستان مناسب بود، این بارندگی‌ها در فصل بهار بود و کمتر بهاری است که همه عوامل برای رشد پوشش گیاهی فراهم باشد.

عبدالرضا بازدار بابیان اینکه امسال با یک پوشش وحشتناکی از منابع طبیعی در عرصه‌ها مواجه هستیم و اگر این پوشش گیاهی خشک شود مستعد آتش‌سوزی هستیم، تصریح کرد: اگر آتش‌سوزی اتفاق بیفتد یا مهار نمی‌شود با اینکه باید سرعت عمل این‌قدر خوب باشد که در کمترین زمان ممکن برای اطفای حریق ورود کنیم.

وی با تأکید بر اینکه ابتدا باید تلاش کنیم آتش‌سوزی در سطح مزارع و مراتع اتفاق نیفتد که این موضوع به برنامه‌ریزی و اطلاع‌رسانی ما در عرصه‌ها برمی‌گردد، افزود: باید با همه امکانات و استفاده از ظرفیت دیده‌بان‌ها به‌گونه‌ای اقدام کنیم که آتش‌سوزی اتفاق نیفتد.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی لرستان یادآور شد: استفاده از ظرفیت دیده‌بان‌ها در سطح مراتع و جنگل‌ها نیازمند به وجود منابع اعتباری است، اگر پول این افراد پرداخت نشود نمی‌توان انتظار همکاری از آن‌ها را داشت.

بازدار با تأکید بر ضرورت به‌کارگیری عوامل محلی برای جلوگیری از حریق افزود: امکانات باید به‌گونه‌ای بسیج باشد که در کمترین زمان ممکن حریق را پوشش دهیم.

وی خاطر نشان کرد: ایجاد «آتش‌بر» در عرصه‌های منابع طبیعی خیلی کمک می‌کند و تا آنجا که می‌توانیم باید آتش‌بر بزنییم.

«آتش‌بر» می‌تواند مساحت بزرگی را از حریق نجات دهد

فرماندار کوهدشت نیز در سخنانی با اشاره به اینکه ۱۶ نقطه بحرانی بروز حریق در کوهدشت شناسایی شده است، اظهار داشت: سال گذشته وقوع ۴۰ مورد آتش‌سوزی را در کوهدشت داشتیم که به‌موقع مهار شده و در ۸ مورد حریق نیز به شهرستان‌های هم‌جوار کمک کردیم.

نور محمد فردی بیرانوند بایبان اینکه برای جلوگیری از بروز حریق در سطح منابع طبیعی باید به مردم آموزش دهیم، تصریح کرد: این آموزش‌ها باهدف فرهنگ‌سازی حفظ طبیعت باید صورت گیرد، باید آسیب‌شناسی شود چرا افرادی که به جنگل‌ها می‌روند منجر به ایجاد آتش‌سوزی می‌شوند.

وی با تأکید بر اینکه بهترین راه‌حل برای پیشگیری از آتش‌سوزی ایجاد «آتش‌بر» است، «آتش‌بر» می‌تواند مساحت بزرگی را از حریق نجات دهد، افزود: البته یکسری از مناطق نیز صعب‌العبور هستند که باید از نیروی انسانی برای پیشگیری و مقابله با آتش‌سوزی در آن مناطق استفاده شود.

فرماندار کوهدشت با اشاره به اینکه در مناطق صعب‌العبور اگر «دیده‌بان» به‌موقع وقوع حریق را اطلاع‌رسانی کند، اقدام می‌کنیم و اگر دیده‌بان نباشد ممکن است آتش‌سوزی گسترده شود، ادامه داد: باید قرارداد کاری با جوامع محلی در قالب گروه‌های ۱۰ تا ۱۵ نفره ببندیم تا کنترل حریق به افراد محلی و بومی منطقه واگذار شود.

فرماندار دورود نیز با اشاره به اینکه امسال با توجه به شرایط آب و هوایی احتمال حریق بسیار بالا است، اظهار داشت: مزارع در حال خشک شدن هستند و در دشت و روستا گردشگر زیاد است و عرصه‌های طبیعی با تردد بالای گردشگران مواجه هستند.

علی کورانی فر بایبان اینکه در جریان وقوع آتش‌سوزی‌ها مزارع مردم مغفول می‌ماند، مزارعی که حاصل دسترنج یک سال کشاورز است، تصریح کرد: بیمه هم خسارتی به کشاورزانی که مزارع خود را در آتش‌سوزی‌ها از دست می‌دهد، پرداخت نمی‌کند.

وی با تأکید بر اینکه پیشگیری از وقوع حریق در سطح جنگل‌ها با شعار اتفاق نمی‌افتد و روی آن باید برنامه‌ریزی کنیم، افزود: باید تعداد گشت‌های منابع طبیعی را در مسیرها و روستاها افزایش دهیم.

حقوق «دیده‌بان»‌ها پرداخت نشد

فرماندار پلدختر نیز در سخنانی بایبان اینکه گستره فعالیت اداره کل منابع طبیعی با امکانات و نیروهای آن‌ها همخوانی ندارد، گفت: توزیع اعتبارات مقابله با حریق با توجه به سطح جنگل‌ها و مراتع در سطح شهرستان‌ها باید صورت بگیرد.

نعمت‌الله دستیاری با تأکید بر اینکه سال گذشته مردم منطقه حضور خوبی در سطح منابع طبیعی داشتند و شاهد کاهش ۹۴ درصدی آتش‌سوزی‌ها بودیم، افزود: ۵۱ میلیون تومان قرارداد با نیروهای دیده‌بان در سطح جنگل‌ها داشتیم که تنها ۲۴ میلیون تومان از این قرارداد پرداخت شد. وی یادآور شد: باید راه‌حلی برای پرداخت حقوق دیده‌بان‌ها داشته باشیم و این نیروها را قانع به ادامه همکاری کنیم.

اختلاف بهره‌برداران عرصه منابع ملی و کشاورزی عامل بروز حریق است

فرماندار دوره چگنی با اشاره به اینکه در زمان برداشت محصول کشاورزها کمترین آتش‌سوزی را در سطح منابع طبیعی داریم، اظهار داشت: وقتی کشت‌ها برداشت می‌شود و غلات جمع‌آوری می‌شود بعد آتش‌سوزی شروع می‌شود، این امر نشان می‌دهد که بخشی از آتش‌سوزی‌ها به اختلاف بین بهره‌برداران کشاورزی و منابع طبیعی برمی‌گردد. قدرت‌الله ترابی نژاد با تأکید بر اینکه باید اختلاف بین عرصه منابع ملی و منابع طبیعی و کشاورزی را حل و فصل کنیم، ادامه داد: اگر نهضتی در ایجاد «آتش‌بر» در سطح مراتع و جنگل‌ها نداشته باشیم با مشکل مواجه می‌شویم. وی بایبان اینکه استفاده از بالگرد برای دسترسی سریع به مناطقی که دچار حریق شده‌اند، ضروری است، تصریح کرد: متأسفانه سال گذشته در جریان یک حریق ۳ تا ۴ ساعت ماندیم بالگرد بیاید که در آخر گفتند هلی‌کوپتر بنزین ندارد.

فرماندار دوره چگنی یادآور شد: همچنین در

آتش‌سوزی‌های سال گذشته ۵ تا ۶ نفر فوت شدند اما چون بیمه بی‌نام نبود نتوانستیم به خانواده آن‌ها مبلغی پرداخت کنیم، لذا امسال همکاری مردم برای اطفای حریق کاهش می‌یابد.

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست لرستان نیز در سخنانی با اشاره به اینکه در اطفای حریق، امکانات به‌صورت پراکنده به کار گرفته می‌شود و متأسفانه اثرگذاری کافی را ندارد، اظهار داشت: باید هماهنگی نسبی به وجود آید که در اولین اعلام آتش‌سوزی همه دستگاه‌ها وظایف خود را بدانند.

نهماهنگی در اعزام بالگرد به مناطق بروز حریق

مهرداد فتحی بیرانوند بایبان اینکه عدم هماهنگی در فرودگاه خرم‌آباد برای اعزام بالگرد به مناطق حریق به یک مشکل جدی تبدیل شده است، تصریح کرد: مقدمات پرواز بالگرد خود زمان یک تا دو ساعته را نیاز دارد و باید با فرودگاه رایزنی شود تا این مشکلات برطرف شود.

وی با تأکید بر اینکه در ۹۹ درصد آتش‌سوزی‌ها عامل انسانی دخیل است، این عامل انسانی به دودسته عمدی و غیرعمدی تقسیم می‌شود که از این جهت ۹۵ درصد آتش‌سوزی‌های با منشأ انسانی غیرعمدی هستند، افزود: آتش روشن کردن مردم، گردشگران و چوپان‌ها در عرصه‌های طبیعی عامل این آتش‌سوزی‌ها است.

به‌هرروی، پیشگیری و مقابله با آتش‌سوزی مسئله‌ای است که نیازمند همکاری و هماهنگی دستگاه‌های اجرایی، سازمان‌های مردم‌نهاد و مردم محلی است؛ این در حالی است که سطح این هماهنگی‌ها در لرستان هنوز به نقطه مطلوب و لازم نرسیده است. از سوی دیگر کمبود امکانات اطفای حریق باعث شده تا نیروهای انسانی حاضر در محل آتش‌سوزی نتوانند اقدامات لازم را برای اطفای به‌موقع حریق انجام دهند. سؤال اینجاست که چند بار دیگر باید جنگل‌های لرستان در آتش بسوزند تا امکانات و شرایط لازم برای نجات این سرمایه ملی فراهم شود؟!

سبزه میدان زنجان؛ پروژه‌های که در چاله‌بی تدبیری گیر کرد

بیش از سه دهه است که مسئولان شهری زنجان می‌خواهند پروژه‌های به نام «سبزه میدان» را اجرا کنند، طرحی که هر بار روند اجرایی آن بنا به دلایل مختلف حتی روی کاغذ هم با شکست مواجه شده است.

رحیم مقدمی

شهر زنجان از دیرباز شاهد وعده‌هایی بوده که برخی‌ها با موج‌سواری بر این وعده‌ها یا قصد پیروزی در انتخابات را دارند و یا می‌خواهند حضور مدیریتی خود را تداوم دهند. از پروژه‌های به نام تقاطع سیدالشهدا که وعده افتتاح سه ساله‌اش، ۱۰ سال طول کشید تا پروژه سبزه میدان که هر کسی برای خودش وعده‌ای می‌دهد تا شاید با موج‌سواری بر این وعده‌ها مدت زمان دوران مدیریتی‌ش بیشتر بقاء یابد.

سبزه میدان منطقه‌ای واقع در بافت مرکزی شهر و محل بازار تاریخی، مسجد جامع، خانه‌های تاریخی ذوالفقاری که می‌توان از آن به‌عنوان حافظه تاریخی شهروندان زنجانی یاد کرد، سال‌هاست که در فهرست پروژه‌های راکد جا خوش کرده است.

سبزه میدان، که این روزها با نام چاله سبزه میدان مطرح می‌شود، بخت بسته عمران شهری زنجان است که انگار قرار نیست به این زودی‌ها باز شود، بخت این پروژه نه با حضور استاندار سابق و چهار معاون عمرانی‌اش، نه با حضور استاندار فعلی و معاون عمرانی بومی‌اش، نه به دست ۱۱ عضو و نه ۱۳ عضو شورای شهر و نه هیچ‌کدام از شهرداران اخیر، باز نشد، بخت این پروژه انگار به گذشته‌های دور گره خورده است. سبزه میدان، مصداق بارز و عینی ضرب‌المثل «سنگ اول چون نهد معمار کج / تا ثریا می‌رود دیوار کج» است. هر چه زمان اجرای این پروژه می‌گذرد، دیوارش کج‌تر می‌شود.

در آخرین بار سال ۹۳ بعد از تبلیغات فراوان و فضا سازی، برای ششمین بار کلنگ پروژه سبزه میدان زنجان، این بار توسط آخوندی وزیر راه و شهرسازی دولت یازدهم به زمین زده شد تا شاید گره سبزه میدان در دولت موسوم به تدبیر و امید باز شود، گره‌ای که بعد از قریب ۴ سال باز نشد و شاید کور هم شد. آخوندی تنها به کلنگ زدن بسنده نکرد و پا را فراتر گذاشت و از مردم خواست هر گونه توقف در روند اجرای پروژه را به وی اطلاع دهند. حال با گذشت بیش از چهار سال در عصر اطلاعات و رسانه، آیا وزیر از وضعیت حاکم بر روند اجرای پروژه سبزه میدان خبر ندارد؟

سبزه میدان، نماد وعده‌هایی که قرار نیست محقق شود

سبزه میدان، نماد وعده‌هایی است که قرار نیست محقق شود، وعده‌هایی که در بازی‌های سیاسی به میدانی برای یکه‌تازان سیاسی تبدیل شده است تا یک روز ابزار تخریب رقیب و یک روز ابزار خودنمایی باشد و در این میان سوال این است که بالاخره این گودال سبزه میدان کی می‌خواهد از وعده‌ها پر شود تا شاید شهروندان زنجانی تحقق حداقل‌ها را در شهر زنجان شاهد باشند.

نبود مدیریت پایدار در مدیریت شهری زنجان همواره

سبزه میدان زنجان یکی از طراحی‌های فاخر معماری کشور است

وی، طرح تدوین شده برای سبزه میدان زنجان را یکی از طراحی‌های فاخر معماری کشور دانست و از سرمایه‌گذار پیشنهاد شده شهرداری و شورای شهر زنجان برای اجرای این طرح خواست تا بدون توجه به مسائل و سود مادی، این کار را به‌عنوان یک طرح فاخر ملی با انگیزه مضاعف به انجام رساند. استاندار زنجان با اشاره به اینکه یقیناً سرمایه‌گذاران جهت کسب سود در پروژه‌های استانی سرمایه‌گذاری می‌کنند، افزود: برای مدیریت استان پذیرفته شده است که سرمایه‌گذاران با اجرای پروژه‌های شهری، سود منصفانه خود را نیز به‌دست آورند ولی در اجرای پروژه‌های فاخری همچون طرح سبزه میدان باید به سود معنوی نیز بیاندیشند و این کار را به‌عنوان شناسنامه تاریخی از فعالیت خود در زنجان برجای بگذارند.

شهردار زنجان یک «ایده» در باره سبزه میدان مطرح کرده است، نه «طرح»

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار زنجان با بیان اینکه شهردار زنجان یک «ایده» در خصوص سبزه میدان مطرح کرده است، نه «طرح»، گفت: طرح جدید باید کف خواسته‌های مردم را تأمین کند. مهرداد سلطانی افزود: به نظر می‌رسد طی ۳۰ سال عمر طرح سبزه میدان، همواره طبق اراده‌ای اجازه داده نشده که این طرح اجرایی شود.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار زنجان همچنین با بیان اینکه پروژه سبزه میدان مطالبه دیرینه مردم این شهر به‌شمار می‌رود که به زخم تبدیل شده است، گفت: شهردار جدید زنجان طرح قبلی در زمینه پروژه سبزه میدان را قبول نکرده و ایده جدید در این زمینه مطرح کرده است.

سلطانی گفت: طرح‌ها و اشخاص مرتب تغییر می‌کنند و منافع شهر خط قرمز ما است. اگر طرح جدید از سوی شهرداری ارائه شود، ما به نحو احسن همکاری خواهیم کرد.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار زنجان گفت: امروز با تغییر نگرش تیم جدید مدیریت شهری، اجرای طرح قبلی منتهی شده و در جلسه‌ای با حضور

در این شهر خود را به‌عنوان یک معضل مطرح کرده است، معضلی که بیشتر از آنکه جنبه فنی داشته باشد، در قالب غرض‌ورزی‌ها و دسته‌بندی‌های سیاسی مطرح بوده و حتی در بسیاری از مواقع خود را در قالب اغراض شخصی و خانوادگی نشان داده است. بعد از آنکه «حبیب‌الله ملایی یگانه» شهردار سابق زنجان در کشاکش غرض‌ورزی‌ها از شهرداری زنجان کناره‌گیری کرد، عمران شهری زنجان تنها به وعده بسنده کرده و طرح‌هایی که شهرداران قبلی زنجان و به خصوص ملایی یگانه برای آن‌ها تلاش کرده بود را برخی در زمان افتتاح، آن‌ها را به نام خودشان مصادره کردند تا سر سفره آماده، خودنمایی کنند.

سبزه میدان، عرصه‌ای برای شعار و وعده دولت‌ها شده و هر دولتی که می‌آید برای تضمین آینده سیاسی خود در استان، کلنگی در محدوده این پروژه می‌زند تا شاید بتواند دیوار کج رفته تا ثریا را در پروژه تاریخی سبزه میدان حفظ کند.

اجرای پروژه سبزه میدان در وسط شهر زنجان در سال ۶۷ به تصویب رسید، پس از آن تاکنون بیش از پنج بار عملیات اجرایی آن در زمان‌ها و به دست مسئولان مختلف آغاز شده است.

تاکنون بسیاری از تملکات و تخریب پلاک‌های محدوده طرح سبزه میدان انجام شده، حتی در گذشته برخی واحدهای مسکونی تاریخی نیز که در این محدوده وجود داشت، تخریب شده است، به گونه‌ای که امروز شهروندان زنجانی شاهد حفر گودال بزرگ در مرکز شهر زنجان هستند.

استاندار زنجان در این زمینه تأکید کرد: تصمیم قاطع مدیریت استان، اجرای پروژه سبزه میدان است.

اسدالله درویش امیری یازدهم آذرماه سال ۹۶ در جلسه بررسی پروژه سبزه میدان شهر زنجان با تأکید بر اینکه طرح نهایی و با دآوری اساتید بزرگ معماری و شهرسازی کشور انتخاب شده است، اظهار کرد: در این طرح انعطاف لازم برای اجرا پیش‌بینی شده و هم‌خوانی لازم را با بافت تاریخی پیرامون خود دارد. در طراحی آن احترام و توجه لازم به بافت و مجموعه آثار تاریخی واقع در سایت دیده شده است و تصمیم مدیریت استان، اجرای حتمی این پروژه به‌عنوان یکی از طرح‌های معماری و شهرسازی فاخر در کشور است.

شهردار و برخی از اعضای شورای اسلامی شهر به صراحت قول تعامل داده و اعلام کرده‌ایم که حفظ طرح قبلی خط قرمز نیست و تنها خط قرمز، منافع مردم شهر و استان است.

سلطانی با تأکید بر اینکه تاکنون هیچ طرحی به کمیسیون ماده ۵ ارائه نشده و آنچه ارائه شده، تنها یک ایده بود نه طرح، گفت: ایده مورد نظر شهرداری زنجان درباره کاهش سطح و سطوح و یک سری موضوعات فنی درباره نحوه ساخت و ساز و مشارکت مردم بود.

علت شکست ۳۰ ساله طرح سبزه میدان، عدم شفاف‌سازی است

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار زنجان با بیان اینکه علت شکست ۳۰ ساله طرح سبزه میدان، عدم شفاف‌سازی بوده است، افزود: موضوع مورد تأکید مجموعه استانی این بود که کمیته کارشناسی برای سبزه میدان برگزار شده و با نظر کارشناسان و اساتید دانشگاه طرح تأیید شود.

سلطانی افزود: طرح سبزه میدان، برگزاری مناقصه و عقد قرارداد سرمایه‌گذاری با یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های توسعه‌گر کشور در دهه اخیر بود که برخلاف انتظار عموم، با مشکلات مالی و حقوقی جدی مواجه شد.

وی ادامه داد: ما به حسن نیت و احساس تکلیف مجموعه مدیریت شهری باور داریم و با تمام توان آن‌ها را یاری می‌کنیم، اما راه‌حل مسئله تغییر با عجله طرح نیست و ما باید از اتفاقات گذشته درس بگیریم.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار زنجان تأکید کرد: از استاندار زنجان

هم درخواست می‌شود طرح جایگزین به صورت سریع تصویب شود، در حالی که تریبون عمومی محل تصویب طرح‌های کمیسیون ماده ۵ نیست.

سلطانی تصریح کرد: کمیسیون ماده ۵ قانون شورای عالی معماری و شهرسازی یک محمل کارشناسی و مدیریتی است و برای تصویب یک طرح مهم باید تمام جوانب موضوع و صرفه و صلاح کوتاه‌مدت و بلندمدت جامعه را در نظر بگیرد، ضمن اینکه مشکل طرح سبزه میدان فقط دریافت مصوبه نیست؛ چرا که سبزه میدان پیش از این چندین مصوبه کمیسیون داشته اما تا به امروز هیچ‌یک اجرایی نشده است.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار زنجان گفت: اساس ایده شهردار شامل حذف تملکات ضلع غربی سبزه میدان، حذف طبقات پارکینگ بخش جنوبی خیابان زینبیه، حذف بدنه‌سازی پیرامون میدان و در مقابل احداث یک طبقه زیرزمین تجاری و ساماندهی کف میدان است.

سلطانی افزود: در این ایده ساخت بدنه میدان با تعیین ضوابط به مالکان واگذار شده که به مرور زمان انجام می‌شود و ممکن است دهه‌ها به طول بکشد.

وی اضافه کرد: اگر چه سبک کردن طرح به منظور امکان اجرای آن مورد قبول مسئولان استان واقع شده و در این خصوص قول همکاری و تعامل داده‌ایم، اما در نهایت سبک بودن طرح تا حدی قابل قبول است و

نباید طوری شود که کف انتظارات مردم بعد از چند دهه برآورده نشود.

اقدامات مجموعه جدید شهرداری زنجان تا به امروز قابل تامل بوده است

سخنگوی شورای شهر زنجان همچنین با تأکید بر اینکه اقداماتی که مجموعه جدید شهرداری زنجان تا به امروز انجام داده، عملکرد قابل تاملی بوده است، گفت: در خصوص پروژه سبزه میدان نیز مجموعه شهرداری و شورای شهر انرژی و وقت زیادی گذاشتند تا اینکه کلیات موضوع در کمیته کار به تصویب رسید که در همین راستا جلسه ویژه‌ای در کمیسیون ویژه ماده ۵ تشکیل خواهد شد.

سجاد خدایی افزود: به همین خاطر منتظر هستیم که کمیسیون ماده ۵ در اولین فرصت نسبت به بررسی این موضوع اقدامات لازم را انجام داده و طرح نهایی را اعلام کند؛ چرا که بدون طرح نهایی و ابلاغ کمیسیون ماده ۵ نمی‌توانیم مثل گذشته نسبت به

انتخاب پیمانکار و سرمایه‌گذار اقدام کنیم. در این میان شهردار زنجان معتقد است: متأسفانه طراحی این پروژه نادرست انجام گرفته و بر این اساس سرمایه‌گذار برای اجرا و تملکات آن باید ۱۰۰۰ میلیارد تومان هزینه کند که صرفه اقتصادی ندارد.

مسیح الله معصومی با اشاره به روند اجرای پروژه سبزه میدان، گفت: تملک برخی از املاک سبزه میدان که تعداد آنها ۱۳ مورد بود در اوایل اسفند سال ۹۶ با اعتباری بالغ بر ۲۰ میلیارد تومان تملک شد و برای عید تخریب و تسطیح شد.

وی گفت: شهرداری نمی‌تواند پروژه بر زمین مانده سبزه میدان را بر اساس طرح قبلی اجرا کند مگر آنکه این طرح پس از تصویب، کوچک سازی شود و علاوه بر آن نهادهای متولی امر نیز مشارکت داشته باشند.

معصومی افزود: برای تملکات بخش شرقی پروژه سبزه میدان ۳۰۰ میلیارد تومان اعتبار، معادل بودجه ۱۵ ساله شهرداری نیاز است و تأمین این مبلغ در توان این نهاد غیر دولتی نیست.

وی اظهار کرد: پروژه سبزه میدان در مساحت ۹ هکتاری طراحی شده و برای اجرای بهتر این پروژه باید ۲ موضوع اساسی در این پروژه برطرف شود که طی جلسات برگزار شده با مجموعه داخلی شهرداری، شورای اسلامی شهر زنجان و استانداری موارد به طور جدی مطرح شده است.

معصومی با بیان اینکه طرح سبزه میدان با توجه به زمان و نوع طراحی آن به گونه‌ای بود که حجم عمده‌ای تملک اراضی لازم داشت، افزود: این بدان معنی است که سطحی که در حال حاضر دارد، شاید نصف سطوحی است که در طرح دیده شده بود.

وی با اشاره به دیدار خود و استاندار زنجان با معاون شهردار تهران در خصوص وضعیت پروژه سبزه میدان، تصریح کرد: با طرح موضوع سبزه میدان در این دیدار، به این جمع‌بندی رسیدیم که اگر این پروژه می‌خواهد به نوعی جمع شود، باید سطوح کنترل شده‌تر و در حد سطح تملکات فعلی باقی بماند که معاون شهردار تهران نیز که خود داور این طرح بود، نظر مثبتی در این زمینه داشت.

شهردار زنجان ادامه داد: در همین راستا استاندار زنجان دستور بازنگری طرح را با همین سطوح صادر کرد و هم‌اکنون طرح سبزه میدان با حفظ طرح اولیه ولی در سطوح تملکات صورت گرفته در حال بازنگری است. معصومی همچنین در خصوص زمان اجرای طرح

سبزه میدان، افزود: طراحی این پروژه باید انجام شده و سپس به تأیید کمیسیون ماده ۵ برسد و زمانی که کمیسیون ماده ۵ این تأییدیه را به شهرداری ابلاغ کند، حداکثر بعد از چهار ماه که فرآیند انتخاب پیمانکار و سرمایه‌گذار انجام شد، اجرای پروژه آغاز خواهد شد.

در این میان شهروندان زنجانی از روند موجود در اجرای پروژه های عمرانی، بخصوص پروژه سبزه میدان گلایه دارند، و از مسئولان استانی و شهر زنجان انتظار دارند نسبت به رفع چالش های موجود در حوزه عمران شهری زنجان اقدام کنند.

یک شهروند زنجان با بیان اینکه روند طولانی اجرای پروژه های عمرانی در شهر زنجان همواره هزینه های زیادی را بر این شهر تحمیل کرده است، گفت: متأسفانه اعضای شورای شهر زنجان طی ادوار مختلف، که برخی از آنها در شورای فعلی هم هستند، نتوانستند راهکاری برای رفع این مشکل داشته باشند.

احمدی افزود: مسئولان شهری زنجان باید پاسخگو باشند که چرا در وسط شهر زنجان یک گودال بزرگ حفر کردند و هیچ کاری برای ادامه روند اجرای پروژه سبزه میدان ندارند.

وی با بیان اینکه در استان های اطراف، همواره شاهد اجرای پروژه های بزرگ و کوچک شهری در مدت زمان معین هستیم، ادامه داد: در شهر زنجان همواره روند طولانی پروژه ها باعث شده اتلاف و حیف و میل بیت المال به وجود آید.

بی شک، سبزه میدان نه اولین پروژه و نه آخرین پروژه عمرانی شهر زنجان است که نیمه تمام رها شده، بلکه تاریخ عمران شهری زنجان مملو از پروژه های عمرانی نیمه تمامی بوده که برخی ها با سوء استفاده از متانت و فرهنگ غنی مردم زنجان، سعی کردند با دروغ و ریا، برنامه های ناکارآمد خود را به پیش برند.

شهروندان زنجان در عین حال که مردمانی با شخصیت و متین هستند، در عین حال فرق خدمت و بی تفاوتی به شرایط شهر را خوب می فهمند و به کسانی مصالح شخصی و گروهی خود را به مصالح عمومی ترجیح می دهند عکس العمل در خور نشان می دهد.

چالش‌های بهره‌برداری از منابع طبیعی / ضرورت توسعه پتانسیل محور

این روزها در کهگیلویه و بویراحمد، افزایش بهره‌برداری از منابع طبیعی و مصرف گیاه‌های کوهی چالش‌های مختلفی را به وجود آورده است.

یژمان امید

خرید و فروش گیاهان دارویی و کوهی در این استان مشکلاتی را با خود به همراه دارد.

در ابتدای بهار تا اوایل تابستان رشد دستفروشان با محوریت فروش گیاهان کوهی در مناطق مختلف شهر محسوس است.

در این میان سوء استفاده سودجویان و خطرات استفاده غیر صحیح از گیاهان دارویی برخی را تا نزدیکی مرگ نیز می‌کشاند.

مسمومیت شش عضو یک خانواده با مصرف قارچ سمی

طی چند روز گذشته شش نفر در کهگیلویه و بویراحمد در اثر مصرف قارچ سمی دچار مسمومیت شدند، که با اقدام به موقع نیروهای امدادی از مرگ حتمی نجات یافته و به بیمارستان منتقل شدند.

همچنین در میان فروشندگان این گیاهان گاهی درگیری‌هایی در محل‌های فروش که کاملاً غیر مجاز است نیز گزارش شده است.

بدون شک ایجاد اشتغال پایدار نیز برای فروشندگان گیاهان کوهی می‌تواند به کاهش این معضلات کمک کند.

سالهاسست در کهگیلویه و بویراحمد از پتانسیل‌ها و ظرفیت‌هایی گفته می‌شود که هنوز به خروجی محوری نرسیده و اکثراً در حد یک ظرفیت بالقوه باقی مانده است. این استان علیرغم همه داشته‌ها، نیست‌ها را یدک می‌کشد و باید دید چه زمانی با مدیریت اصولی منابع، اشتغال‌زایی ظرفیت محور با برنند سازی فرااستانی در آن شکل خواهد گرفت.

در وسعت ۲۵۵ هزار و ۵۲۷ هکتاری منطقه استحفاظی دنا، ۱۶۹ گونه

جانوری شامل ۲۶ گونه پستاندار، ۳۹ گونه خزنده، ۲۰ گونه آبی و ۸۴ گونه پرنده زندگی می‌کنند.

کل و بز، گونه غالب پستانداران این منطقه است، طبق آخرین سرشماری در این بوم سازگان جمعیت کل و بز فراتر از سه هزار راس است.

میانگین ارزش تنوع زیستی گیاهی و جانوری هر هکتار از اکوسیستم دنا، معادل ۱۸۰ برابر خاک کشور است.

بیش از ۲۸ محیط بان از دنا و در مجموع ۸۰ محیط بان از مناطق حفاظت شده کهگیلویه و بویراحمد حفاظت می‌کنند که این تعداد، تنها یک دهم استاندارد های جهانی است.

هم اکنون به ازای هر ده هزار هکتار منطقه حفاظت شده، یک محیط بان وجود دارد و این در حالی است که طبق استاندارد های بین المللی برای هر یک هزار هکتار یک محیط بان لازم است.

بسیاری از محیط بانان از جوامع محلی روستایی حاشیه این اکوسیستم‌ها جذب شده‌اند و آنها از روی علاقه ای که به منابع طبیعی، جنگل‌ها و حیات وحش دارند، به این شغل روی آورده‌اند.

محیط بانان به دور از کاشانه و خانواده خود، در شرایطی سخت و طاقت فرسا و با امکانات و تجهیزات بسیار ناچیز از مناطق حفاظت می‌کنند.

طی چهار دهه گذشته، به دلیل رشد جمعیت و مشکلات معیشتی ساکنان حاشیه دنا، این زیست بوم حیات بخش به صورت مستمر و به شیوه‌های مختلف مورد تعرض و بهره‌برداری‌های یک سو به و مخرب قرار گرفته است.

سرزمین بلوط‌ها این روزها توسعه خود را در چرخ صنعت جستجو می‌کند و با توجه به ظرفیت‌های گیاهی می‌توان در کنار توسعه طبیعت محور صنعت، نیم‌نگاهی نیز به رشد ظرفیت‌هایی مانند گیاهان دارویی داشت.

اما چالش‌های بهره‌برداری از گیاهان دارویی در چندین بخش قابل بررسی است و به اختصار به چندین حوزه آن می‌پردازیم.

گرایش مردم در فصل بهار به جمع‌آوری، استفاده،

همه ساله با شروع فصل رویش و رشد انبوه محصولات و گیاهان کوهی، جمعیت زیادی برای درآمدزایی و یا مصرف شخصی به سمت مناطق کوهستانی رهسپار می‌شوند.

در این میان خروجی این حرکت، نابودی جنگل‌ها و مراتع و ظرفیت‌های گیاهی و دارویی است.

وجود هزاران گونه گیاهی در کهگیلویه و بویراحمد این مهم را می‌رساند که این استان می‌تواند پایلوت توسعه گیاهان دارویی باشد.

اما عدم مدیریت صحیح منابع و نگاه صنعت محور به توسعه در این استان باعث شده که بخش منابع جنگلی این استان با چالش‌های جدی در حوزه برداشت، تخریب، نابودی و عدم بهره‌وری اقتصادی از منابع روبه‌رو شود.

با افزایش جمع‌آوری و مصرف گیاهان کوهی توسط مردم، آسیب‌های جبران‌ناپذیری به کالبد طبیعت استان وارد شده و گاهی نیز واژه انقراض پیشوند نامی از نام‌های گیاهان می‌شود.

با همه تلاش‌های انجام گرفته برای توسعه کشت گیاهان دارویی در استان، به نظر می‌رسد بهره‌وری در این حوزه به حد مطلوب نرسیده و ظرفیت‌های بکری در آن مغفول مانده است.

بی‌شک هر استانی آرزوی داشتن چنین ظرفیت‌هایی برای توسعه دارد و کهگیلویه و بویراحمد با وجود پتانسیل‌های فراوان همچنان نام محرومیت را یدک می‌کشد.

دنا منطقه‌ای با پتانسیل جهانی

اگر بخواهیم به امار نگاه کنیم دنا به تنهایی بیش از ۲۰۰۰ گونه گیاهی ثبت شده را در خود جای داده است.

دنا با هشتاد کیلومتر طول، طولانی‌ترین رشته کوه زاگرس است که به سان دیواری عظیم، از شمال شرقی تا شرق کهگیلویه و بویراحمد امتداد یافته و نقش بسزایی در ایجاد تعادلات اکولوژیک جنوب غرب کشور ایفا می‌کند.

خط و نشان مرگ برای حیات وحش / حیواناتی که قربانی خرافات شدند

هادی فتیحی
مرگ این روزها برای حیات وحش خط و نشان می‌کشد، حیوانات کشته می‌شوند تا قربانی های جدید خرافات باشند، خرافات آن‌هایی که فکر می‌کنند اعضای بدن این حیوانات برای درمان بیماری خوب است.

در اقصی نقاط استان فارس مناطق شکار ممنوع زیادی وجود دارد که در این مناطق گونه‌های نادری از حیات وحش زندگی می‌کنند ولی متخلفان به این موضوع توجهی نکرده و بدون اعتنا به تابلوهای شکار ممنوع و منع قانونی که وجود دارد دست به کار شده و گونه‌های نادری را در این استان شکار می‌کنند. یکی از شکارچیان برای درمان‌های سنتی، گرگ یا روباه را کشته و کیسه صفرايش را بیرون می‌آورد و دیگری اسلحه اش را به سمت خرس قهوه‌ای گرفته و او را هدف قرار می‌دهد. اخیراً شاهد تلف شدن گونه‌های مختلفی از حیات وحش استان فارس توسط شکارچیان بوده ایم. دو سال پیش دو قلاده پلنگ پس از خارج شدن از زیستگاهشان در پارک ملی بمبو در تصادف با خودروهایی که از جاده‌های اطراف این منطقه می‌گذرند تلف شدند.

چندی پیش از آن در مرز فارس و کهگیلویه و بویراحمد یک کشاورز با قرار دادن طعمه سمی، پلنگی را از پای آورده و در مواردی گزارش‌هایی از مرگ درناک خرس‌ها در شهرستان سپیدان منتشر شده است. فروردین ماه سال گذشته بود که یک خرس قهوه‌ای در مرودشت با شلیک گلوله از پای درآمد. اخیراً نیز گزارش‌های مبنی بر کشتن تعدادی گرگ و روباه در لارستان منتشر شده که شکارچیان پس از کشتن این گونه‌ها، کیسه‌های صفراي آنها را برای درمان درآوردند یا اینکه در شهرستان بوانات نیز دو شکارچی بدون توجه به اینکه خرس قهوه‌ای گونه‌ای در خطر انقراض است به سمتش شلیک کرده و حیوان را کشتند.

البته در این میان هستند افرادی که محیط زیست و حیات وحش برایشان اهمیت زیادی دارد که می‌توان از یک دامدار مسلح در منطقه پاسارگاد یاد کرد که سال ۹۴ به رغم آنکه دامداریش مورد هجوم یک خرس قرار گرفت و به دامپایش آسیب رساند، اما شلیک نکرد.

تاثیر نا آگاهی مردم بر مرگ گونه‌های حیات وحش

در این میان یک دوستدار حوزه محیط زیست با اشاره به اینکه نا آگاهی مردم بر روند مرگ این گونه‌های نادر جانوری اثر می‌گذارد، گفت: مهمتر از همه اینکه، کوچک شدن زیستگاه حیات وحش باعث می‌شود گونه جانوری محیط را ترک کرده و در نهایت هدف شکارچیان قرار گیرد.

علی اکبر کاظمینی ادامه داد: یکی از مهمترین موضوعات در خصوص تلف شدن این گونه‌ها و تهدید آنها از سوی انسانها می‌توان به این موضوع اشاره کرد که به طور حتم زیستگاه آنها مورد تعرض قرار گرفته به همین دلیل آنجا را ترک می‌کنند.

سال اخیر به دلیل گسترش باغات در کوهستان به خصوص زاگرس و وجود باغات انگور، بادام، گردو و... زیستگاه این گونه در معرض خطر قرار گرفته است. وی گفت: خشکسالی که پدیده‌ای طبیعی است، با دخالت‌های بی‌رویه اهالی فارس چنان افسار گسیخته طبیعت استان را شخم می‌زند که انسان و حیوان هر دو هم‌زمان قربانی آن می‌شوند. اکنون، در شرایطی که انسان‌ها به سراغ حیوانات در طبیعت رفته و زیستگاهشان را نابود کرده و می‌کنند، حیوانات هم برای تغذیه چاره‌ای ندارند جز اینکه نزدیک مناطق مسکونی شوند؛ انسان‌ها هم در موارد بسیاری بدون ترحم آنها را از پای در می‌آورند بی‌آنکه بدانند آسیب‌های چنین رفتاری مستقیماً خودشان را تهدید می‌کند.

وی با اشاره به اینکه بیش از ۱۰ سال است که در سراسر فارس، شکار ممنوع شده، گفت: گرچه که شکارچیان و صید کنندگان واقعی به این منع نمی‌گذرانند و شاهد این بی‌توجهی کشف سالانه بیش از یک هزار تخلف زیست محیطی در یگان حفاظت محیط زیست فارس است.

کاظمینی گفت: خرس یا پلنگ لزوماً تهدیدی برای انسان نیستند مگر اینکه در شرایط خاصی قرار بگیرند خرس تنها در صورتی که «توله داشته باشد، انسان‌ها آن را محاصره کنند به انسان حمله‌ور می‌شود و اصولاً حیوانات از حمله به انسان خودداری می‌کنند.

وی با تأکید بر اینکه این حیوانات نیستند که به محل زندگی انسان آمده‌اند، این انسان‌ها هستند که به محل زیست آنها رفته‌اند، افزود: با جاده سازی، با ساخت پالایشگاه و کارخانه و حتی ایجاد زمین‌های کشاورزی در همسایگی و یا در دل منطقه‌های بکر طبیعی به زیستگاه حیوانات رفته ایم و این جانداران زیبا و خوش‌خط و خال‌اما در برابر یک اشاره انگشت بر ماشه تفنگ بی‌دفاع هستند.

کاظمینی خواستار آموزش کافی به مردم شد و افزود:

وی با اشاره به اینکه اگر زیستگاه کوچک و یا ناامن شود این گونه‌ها از آنجا خارج می‌شوند، اظهار کرد: زمانی که زیستگاه کوچک شود به طور حتم غذا برای گونه‌ها وجود ندارد و آنها زیستگاه خود را ترک کرده و برای تأمین غذای خود به سمت منازل مسکونی و اطراف شهرها می‌روند و اینگونه است که شکار می‌شوند.

این دوستدار حوزه محیط زیست با اشاره به کشتن تعدادی گرگ و روباه در منطقه لارستان گفت: این گونه‌ها قطعاً برای تهیه غذا به شهر نزدیک شده و در نهایت توسط شکارچیان شکار شده‌اند در صورتی که برخی از انسانها نمی‌دانند که در کنار این حیات وحش است که می‌توان اکوسیستم سالمی داشت. وی با بیان اینکه تنوع زیستی در زندگی پایدار انسانها تأثیر بسزایی دارد، افزود: خرس یک گونه بسیار بسیار مهم و در حال انقراض است که متأسفانه شاهد هستیم طی چند سال اخیر در فارس چند خرس توسط شکارچیان شکار شده است.

وی با اشاره به اینکه در چند منطقه از استان فارس این گونه وجود دارد، گفت: تعداد این گونه هم اکنون به تعداد انگشتان دست هم نمی‌رسد از این رو باید برای حمایت از این گونه تلاش کرد زیرا اگر از این برود امکان برگشت آن به این راحتی‌ها وجود ندارد. کاظمینی با بیان اینکه این گونه بالای هرم غذایی است، تأکید کرد: خرس دارای هیکل و جثه بزرگی است و همه چیز خوار است و یکی از بزرگترین گوشتخواران ایران محسوب می‌شود که در جنگل‌های زاگرس و کوهستانهای این استان وجود دارد.

وی ادامه داد: این گونه در زیستگاه خود علاوه بر خوردن حشرات، از عسل و علف نیز استفاده می‌کند اما رژیم اصلی آن علف و حشرات است.

این فعال حوزه محیط زیست با اشاره به اینکه جنگل‌های فارس زیستگاه‌های خرس قهوه‌ای در ایران به شمار می‌روند، اظهار داشت: طی چند

رو همواره شاهد شکار حیات وحش هستیم. لیلا جولایی افزود: البته برخی نیز بر این باورند که گوشت یا دیگر اجزای برخی از حیوانات برای درمان بیماریهایی از جمله سرطان و... موثرند در صورتیکه این خرافه است.

وی با اشاره به اینکه خرس از گونه های در خطر انقراض است، بیان کرد: متأسفانه این گونه از جمله گونه های حیات وحش است که تلفات آن زیاد است و این ناشی از ترسی است که انسانها از خرس دارد. رئیس اداره نظارت بر امور حیات وحش استان فارس با اشاره به دلایل ترک زیستگاه بیان کرد: متأسفانه برخی از گونه ها برای تامین غذا با توجه به خشکسالی زیستگاه را ترک کرده و به باغات اطراف برای خوردن میوه می روند که این امر باعث ایجاد خطراتی برای آنها شده است.

جولایی تاکید کرد: متأسفانه مردم در برخورد با خرس راحت ترین راه را که کشتن آن است انتخاب می کنند از این رو شاهد افزایش تلفات این گونه هستیم.

به هر حال شرایط گونه های مختلف خیلی مناسب نیست، بسیاری از این گونه ها در معرض تهدید هستند و با نا آگاهی شکارچیان شکار می شوند تا هر روز یک گام به انقراض نزدیک تر شوند.

همین باید به مردم آموزش دهیم. رئیس اداره نظارت بر امور حیات وحش استان فارس گفت: متأسفانه تعداد قابل توجهی از این شکارها بر می گردد به علاقه انسانها به گوشت حیوانات از این

خرس اگر از سوی انسان احساس خطر کند، ممکن است به انسان حمله ور شود. این اتفاق به ویژه زمانی رخ می دهد که خرس در فصل جفت گیری باشد، در محاصره قرار بگیرد یا در شرایطی این چنین باشد. به

روایتی تلخ از کبودر آهنگ زخمی؛ سرسبزترین دشت همدان آبکش شد!

دشت کبودر آهنگ که روزگاری

سرسبزترین دشت همدان لقب داشت باجپاول آبهای زیرزمینی

تاجایی پیش رفته که هم اکنون لقب ممنوعه بحرانی را بر پیشانی خود دارد و فروچاله ها بر تن زخمی آن خودنمایی می کند.

لیلا احمدی

دشت کبودر آهنگ از محدوده های حوزه رودخانه قره چای با وسعت ۳ هزار و ۴۴۸ کیلومتر مربع در شمال استان همدان واقع شده است.

این دشت از شمال با دشت زنجان و قزوین از جنوب با دشت بهار و قهاوند از شرق با دشت رزن و از غرب با گل تپه زرین آباد در ارتباط است اما این روزها حال روز خوشی ندارد چراکه فروچاله ها تن این دشت را سوراخ کرده اند.

فرونشست سطح زمین بر اثر برداشت بی رویه از منابع آب زیرزمینی یکی از رویدادهایی است که در استان همدان مشاهده شده اما در این میان سهم دشت کبودر آهنگ از فروچاله های ایجاد شده در دشت های استان همدان به مراتب بیشتر از دیگر دشت ها است.

ایجاد ۱۳ فروچاله در دشت کبودر آهنگ بر اساس آخرین آمار ارائه شده در حال حاضر در استان همدان ۲۴ فروچاله پدید آمده که ۱۳ فروچاله مربوط به دشت کبودر آهنگ بوده و ۱۱ فروچاله دیگر در دشت رزن - قهاوند و روستاهای این منطقه ایجاد شده و بیشترین عمق فروچاله نیز مربوط به شهرستان کبودر آهنگ با ۶۰ متر است.

عدهای کشاورزان منطقه را عامل اصلی پدید آمدن این فروچاله ها می دانند و معتقدند کشاورزان برای آبیاری، چاه های عمیق غیرمجاز حفر کرده اند و در پی پایین رفتن سطح آب های زیرزمینی، فروچاله ها ایجاد شده است.

برداشت بیش از حد آب های زیرزمینی که گاه برای تأمین نیازهای کشاورزی و گاه برای تأمین صنعتی صورت گرفته شاهد رویش فروچاله ها در دشت های استان همدان بوده ایم، گفت: دشت کبودر آهنگ که روزگاری سرسبزترین دشت های همدان بوده در حال بیابانی شدن است.

سپیده بیات بایبان اینکه کاهش منابع آب زیرزمینی به ویژه در دهه اخیر به طور مستمر ادامه داشته، عنوان کرد: برداشت بیش از حد چاه های مجاز، برداشت از چاه های غیرمجاز، ضعف نظارت و کنترل منابع آبی و کشت محصولات پر آب بر در وقوع این پدیده بی تأثیر نیست.

وی بایبان اینکه فرونشست زمین یکی از عوارض سوء

عدهای دیگر نیز مسئولان را مقصر شمرده و معتقدند استان همدان سرزمین کشاورزی نیست و تشویق بجای مسئولین به کشاورزی بدون در نظر گرفتن ویژگی های زیست محیطی پدیدار شدن فروچاله ها در دشت های همدان و به ویژه کبودر آهنگ را موجب شده است.

قرار گرفتن نیروگاه مفتوح در این دشت نیز شاید در ایجاد فروچاله ها بی تقصیر نبوده چراکه در پی نیاز بالای نیروگاه به آب و حفر چاه های عمیق در این منطقه نتیجه ای جز پدید آمدن فروچاله ها مورد انتظار نیست.

کارشناس زمین شناسی استان همدان در خصوص این پدیده بایبان اینکه طی سال های اخیر به علت

بر اساس هدف گذاری انجام شده از طریق طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی به دنبال حفاظت و مدیریت منابع آبی هستیم.

وی بایان اینکه اجرای طرح احیا و تعادل بخشی از برنامه های اساسی شرکت آب منطقه ای همدان است، گفت: این امر سبب جلوگیری از ایجاد فروچاله جدید در سطح استان همدان شده است.

اصلاح نحوه آبیاری مزارع

مدیر امور باغبانی جهاد کشاورزی استان همدان نیز در همین خصوص با تأکید بر مصرف بهینه آب عنوان کرد: تغییر الگوی کشت، اصلاح نحوه آبیاری مزارع و استفاده از ارقامی که تحمل خشکی را دارند در صرفه جویی آب مؤثر است.

حجت الله شهبازی توسعه کشت گلخانه ای را نیز در صرفه جویی مصرف آب مؤثر دانست و با اشاره به وجود ۱۰۲ هکتار گلخانه در قالب ۲۵۲ واحد در استان همدان، عنوان کرد: امسال نیز ایجاد ۵۰ هکتار گلخانه پیش بینی شده که با ایجاد آن ها ۱۶ میلیون مترمکعب صرفه جویی آب در گلخانه ها محقق می شود.

مدیر امور باغبانی جهاد کشاورزی استان همدان به اصلاح و جایگزینی باغات درجه ۲ و ۳ در استان همدان نیز اشاره و عنوان کرد: تبدیل باغ های درجه ۲ به باغ های درجه یک سالانه ۳ هزار مترمکعب صرفه جویی آب به دنبال دارد.

وی بایان اینکه تا پایان سال گذشته ۴ هزار و ۴۰۰ هکتار از باغات استان همدان زیر پوشش آبیاری قطره ای قرار گرفته است، عنوان کرد: آبیاری قطره ای سالانه ۲۰ میلیون مترمکعب در مصرف آب صرفه جویی به همراه دارد.

مدیر امور باغبانی جهاد کشاورزی استان همدان از تجهیز کردن باغات به آبیاری نوین خبر داد و گفت: از مجموع ۷۴ هزار و ۵۰۰ هکتار باغ موجود در استان همدان طی برنامه ای ۴ ساله ۲۸ هکتار به آبیاری

شده است؛ اما حتی اگر آبخوان ها دوباره هم تغذیه شوند و آب به میزان کافی به آبخوان ها برسد، دیگر عرصه های دچار فرونشست به حالت اول باز نمی گردد.

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای همدان نیز در همین خصوص بایان اینکه تمام دشت های استان همدان ممنوعه و از این تعداد دشت های رزن، قهاوند، کبودرآهنگ و اسداباد دشت های ممنوعه بحرانی هستند، عنوان کرد: متوسط میزان بارندگی در کشور ۲۴۰ میلی متر در سال و این میزان در استان همدان سالانه ۳۳۰ میلی متر است.

منصور ستوده بایان اینکه در حال حاضر بر اساس میانگین جهانی ۷۰ درصد آب در بخش کشاورزی، ۱۰ درصد شرب و ۲۰ درصد صنعت مصرف می شود و این در حالی است که در استان همدان ۹۰ درصد آب در بخش کشاورزی و ۱۰ درصد در مصرف خانگی و صنعت مصرف می شود، گفت: دشت های استان همدان با افت آب های زیرزمینی مواجه هستند و بیشترین افت آب مربوط به دشت کبودرآهنگ به میزان ۴۱ متر است.

ستوده با اشاره به اینکه ۱۵ طرح در راستای احیا و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی همدان در دست اجراست؛ افزود: برداشت های بی رویه ۳۰ سال اخیر موجب کاهش آب های زیرزمینی و سطحی و خشک سالی شده و متأسفانه در این مدت روان آب های خروجی از استان همدان را از دست داده ایم.

انسداد ۲۷۰۰ حلقه چاه غیر مجاز طی ۳ سال

وی از انسداد ۲ هزار و ۷۰۰ حلقه چاه غیر مجاز طی ۳ سال گذشته خبر داد و گفت: با این اقدام ۲۲۰ میلیون مترمکعب آب صرفه جویی و ۳ هزار و ۷۰۰ کنتور هوشمند نیز در استان همدان نصب شده است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان همدان تغییر الگوی کشت و تغییر راندمان آبیاری محصولات کشاورزی را از راه های گریز از بحران آب برشمرد و گفت:

مدیریت منابع آب زیرزمینی و استفاده بی رویه از این منبع حیاتی است، گفت: این پدیده در اثر تراکم خاک و افت سطح آب زیرزمینی رخ می دهد.

۲۴ فرو چاله در همدان ایجاد شده است

وی بایان اینکه تاکنون ۲۴ فرو چاله در همدان ایجاد شده است، گفت: از این تعداد ۱۳ فروچاله مربوط به دشت کبودرآهنگ و روستاهای کربآباد، نوآباد، بابان، آق تپه و خان آباد بوده و ۱۱ فروچاله دیگر در دشت رزن قهاوند و روستاهای این منطقه ایجاد شده است. وی علت اصلی ایجاد ۲۴ فرو چاله در استان را برداشت بی رویه از منابع زیرزمینی عنوان کرد و گفت: آب ماده هیدرولیکی است که به دلیل حجم و فشار خود، لایه های زمین را به صورت پایدار نگه می دارد.

بیات بایان اینکه با خالی شدن آبخوان، لایه هیدرولیک ضعیف شده و فشار آن کاهش می یابد که به همین دلیل زمین نشست کرده و فرو چاله یا شکاف هایی در زمین ایجاد می شود؛ گفت: خوشبختانه چند سال اخیر ایجاد فرو چاله در دشت های استان همدان متوقف شده است.

کارشناس زمین شناسی استان همدان با تأکید بر اینکه دشت های همدان به دلیل افت زیاد منابع آب زیرزمینی همیشه با تهدید ایجاد فرو چاله و افت زمین مواجه هستند؛ گفت: مدیریت علمی آب در بخش کشاورزی باید مدنظر باشد تا بر این مشکل غلبه کنیم.

وی با اشاره به اینکه همدان از استان هایی با پتانسیلی گردشگری بالاست اما متأسفانه به سمت وسوی کشاورزی و استفاده نامحدود از منابع آب های زیرزمینی حرکت کرده است، افزود: باید با حرکت در راستای توسعه گردشگری معضل بحران آب را کاهش داد.

وی تأکید کرد: آنچه مسلم است برداشت های بی رویه و بیش از حد مجاز از سفره های زیرزمینی باعث ایجاد فروچاله ها شده چون منافذ آب خالی

را بگیرد، گفت: سالانه ۲۴ میلیون مترمکعب کسری مخزن در منابع آب شهرستان ملایر ثبت می‌شود که اگر روند برداشت به همین شکل ادامه یابد با مشکل مواجه می‌شویم.

وی به افت سطح چاه‌های آب اشاره کرد و بابیان اینکه باید وضعیت سفره‌های زیرزمینی به حد تعادل نزدیک شود، گفت: در برخی مناطق آب‌اسیدی شده که مهم‌ترین علت آن کاهش منابع آب زیرزمینی و رسیدن به لایه‌های زیرین است.

آنچه مسلم است در دنیای امروز هر روز بر نیاز به آب و تقاضای آن افزوده می‌شود چراکه جمعیت رو به افزایش است و هم‌زمان میزان سرانه مصرف نیز افزایش می‌یابد بنابراین باید به فکر ارائه راهکارهایی بهتر برای مدیریت مصرف و عرضه منابع آب بود.

از نگاهی دیگر فرو چاله‌ها که مانند غده سرطانی بر پیکر دشت‌های همدان چنبره زده‌اند نباید مورد بی‌توجهی قرار گیرند چراکه این علائم همان فریادهای خاموش زمین و هشدار جدی به انسان است که با برداشت بی‌رویه آب‌های زیرزمینی؛ این منبع خدادادی را بیش از این مورد سوءاستفاده قرار ندهد

تدوین برنامه‌ریزی برای صرفه‌جویی آب در بخش کشاورزی و بهره‌برداری صحیح و اصولی از منابع آب سطحی و زیرزمینی برای عبور از بحران آب را یک ضرورت و رویکرد اجتناب‌ناپذیر عنوان کرد.

وی یادآور شد: پروژه‌های تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی و احداث بندهای تأخیری برای تقویت منابع آبی و بهبود وضع سفره‌های آب زیرزمینی در دستور کار منابع طبیعی و آبخیزداری قرار دارد.

مدیر امور منابع آب شهرستان ملایر نیز بابیان اینکه خطر فرو چاله‌ها در منطقه احساس می‌شود، گفت: کم‌آبی مسئله‌ای جدی به‌ویژه در بخش کشاورزی است.

جمشید نوروزی بابیان اینکه نباید در مصرف آب‌های زیرزمینی به‌گونه‌ای رفتار کرد که مشکلات زودتر از آنچه تصور می‌شود گریبان شهرستان ملایر

نویسن مجهز می‌شود. وی یادآور شد: امسال ۸ هزار و ۵۰۰ هکتار از باغ‌ها در برنامه تجهیز آبیاری نوین قرار دارد که بیشتر تمرکز بر روی ۳ هزار ۲۰۰ هکتار باغ انگور در شهرستان ملایر است.

ممانعت از فرسایش طبیعی خاک غیرممکن است

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان همدان بابیان اینکه فرسایش ۱۰ تن خاک در هر هکتار طی یک سال طبیعی و ممانعت از فرسایش طبیعی خاک غیرممکن است، گفت: اضافه برداشت و کاهش روان آب‌های سطحی استان به دلیل خشک‌سالی‌های اخیر، باعث بروز افت شدید سطح آب زیرزمینی شده است.

اسفندیار خزایی با اشاره به اینکه ایران در منطقه خشک و نیمه‌خشک قرار دارد و بر همین اساس با ۳ چالش بیابانی شدن، کمبود آب‌های شیرین و تخریب سرزمین مواجه است؛ گفت: توسعه باید با حفاظت از آب‌و‌خاک توأم باشد و گر نه مشکلات متعددی ایجاد خواهد کرد.

خزایی همچنین با اشاره به برنامه‌های راهبردی منابع طبیعی استان همدان گفت: احیا و توسعه جنگل‌ها از برنامه‌های راهبردی است به طوری که ضمن حفاظت از وضع موجود، جنگل‌های طبیعی واجد زیست محیط‌های ویژه موردحفاظت است.

۶۵ هزار هکتار از عرصه‌های منابع طبیعی استان همدان بیابان شده‌اند

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان همدان بابیان اینکه در قالب اقتصاد مقاومتی برنامه‌های راهبردی اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شامل بیابان‌زدایی، آبخیزداری و حفاظت و توسعه جنگل و جنگل‌کاری مدنظر است، افزود: ۶۵ هزار هکتار از عرصه‌های منابع طبیعی استان همدان بیابان شده‌اند که بر اساس اهداف اقتصاد مقاومتی باید برنامه بیابان‌زدایی در این عرصه‌ها انجام شود.

وی اجرای طرح‌های آبخیزداری و تقویت پوشش گیاهی را مهم‌ترین راه علاج بحران کم‌آبی دانست و عنوان کرد: اجرای طرح‌های آبخیزداری آبخوان‌داری برای کنترل رواناب، استحصال آب و جلوگیری از فرسایش بسیار مهم و اثرگذار است چراکه به دنبال صرفه‌جویی در مصرف آب هستیم.

بهره‌برداری اصولی از منابع آبی برای عبور از بحران

مدیرکل آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی استان همدان

دست کریمانه ای که اشک ناامیدی را پاک می کند

دست های کریمانه خیران
در ماه مهربانی، با بخشیدن
گل آزادی به زندانیان جرائم غیر عمد، اشک
ناامیدی را از چهره ها پاک می کنند.

مردی که از زندگی مهری ندید و مهریه در زندان اسیرش کرده است، پدر کارگری که با نشستن پشت فرمان تریلی خرج خانواده را می دهد حالا با یک پلک زدن از سر خستگی جانی را ناخواسته گرفته و پشت میله های زندان جان می دهد، چک هایی که برگشت خورده و صاحبانشان را در بند کرده اند، همه به انتظار آزادی می نشینند تا دستان کریمانه خیر و نیکوکاری آنان را از زندان نجات دهد.

در ماه مبارک رمضان که به ماه میهمانی خدا معروف است، مردم بسیاری در تلاش اند تا با انجام کار خیر توشه ای برای آخرت خود جمع آوری کنند در این راستا ستاد دیه مردمی استان اصفهان نیز از سال ۱۳۸۰ با کمک جمعی از خیرین و افراد نیکوکار با پرداخت دیه زندانیان جرائم غیر عمد در این ماه مبارک قدم در راه خیر بر می دارد.

مدیرکل ستاد دیه مردمی و مدیر عامل سازمان زندان های اصفهان داشت: در سال گذشته حدود ۵۹۲ زندانی با هزینه ای بالغ بر ۵۶۶ میلیارد ریال که توسط جمعی از خیران پرداخته شد، به کانون خانواده بازگشتند.

دیه بانوان زندانی در اصفهان به صورت ویژه از سوی خیران پرداخت می شود
 وی تعداد زندانیان سال جاری در اصفهان را یک هزار و ۳۰۰ نفر اعلام کرد و گفت: برای آزادسازی زندانیان امسال به هزینه ای بالغ بر ۱۵۰ میلیارد تومان نیاز داریم که بیش از یک میلیارد تومان آن برای آزادی زندانیان خانم استفاده می شود.

اسدالله گرگی زاده در ادامه افزود: هشتم خرداد برنامه ای ویژه برای بانوان زندانی داریم که قرار است با حضور در محل نگهداری آنها با حضور جمعی از خیران، دیه بانوان زندانی را نیز پرداخت کنیم.

«یک شهر، یک ضیافت» و آزادی ۱۳ زندانی از اول ماه رمضان تاکنون

وی با اشاره به برنامه تلویزیونی «یک شهر، یک ضیافت» گفت: در ماه مبارک رمضان با همکاری سازمان صدا و سیما مرکز اصفهان برنامه ای با نام «یک شهر، یک ضیافت» به مدت ۳۰ روز از ساعت ۱۸ تا اذان مغرب روی آنتن می رود و در این برنامه به طور زنده شاهد آزادسازی زندانیان جرائم غیر عمد هستیم.

مدیرکل سازمان زندان ها و ستاد دیه استان اصفهان ادامه داد: در هر قسمت از این برنامه زندانیانی که مبلغ دیه آنها با مبلغ پرداختی از طرف خیران همخوانی دارد حضور پیدا می کنند و به صورت رسمی آزاد می شوند که از اول ماه

مخاطبان زیادی را به انجام امور خیر ترغیب می کند. در کنار اطلاع رسانی صدا و سیما، هنرمندان و مسئولان شهری نیز به دلیل نقشی که در جامعه دارند؛ با حمایت، تبلیغ و انتشار این برنامه می توانند خیرین زیادی را به سمت ستاد دیه سوق دهند. در این راستا با حسن اکللی هنرمند اصفهانی نیز به گفت و گو پرداختیم.

اکللی که سه سال متوالی اجرای برنامه «یک شهر، یک ضیافت» را بر عهده داشت در ارتباط با تاثیر این برنامه بر روی شهروندان گفت: سال ها پیش با افتخار مجری برنامه ای بودم که خیرین و مسئولین فعالی با تلاش خود جمعی از زندانیان جرائم غیر عمد را آزاد کردند و این برنامه اوقات خوبی برای شهروندان به وجود آورده بود.

وی ادامه داد: اینکه صدا و سیما برنامه ای مردم محور بسازد و بخشی از مردم جامعه را درگیر خود کند اتفاق خوبی است، همانگونه که این اتفاق در برنامه «یک شهر، یک ضیافت» افتاد و با استقبال خوب مردم مواجه شد.

بازیگر تئاتر و تلویزیون در ادامه اظهار کرد: از اینکه خیرین شهر اصفهان با کمک های مالی خود دست یاری به سمت زندانیان دراز می کنند بسیار خوشحالم اما امیدوارم روزی برسد که هیچ جوانی به خاطر چنین مسائلی ناچیز، مهر زندانی روی پیشانی اش نخورد و همانگونه کمک مالی برای آزادی زندانیان نهادینه شده است، بخشیدن و گذشت نیز در اصفهان فرهنگ سازی شود.

وی از سازمان ها و نهاد های دولتی دعوت کرد دست در دست خیرین گذاشته و قدم خیری برای شهروندان اصفهانی بردارند.

خیرین اصفهان که این روزها دستان پرمهرشان زبان زد عام و خاص شده است در ماه مبارک رمضان دل کودکان زیادی را شاد و کانون خانه های بسیاری شهروندان اصفهانی را گرم کرده اند.

رمضان تا کنون به آزادی ۱۳ نفر از زندانی ها کمک شده است.

وی حضور هنرمندان اصفهانی در این برنامه را موثر دانست و گفت: هنرمندان و مسئولان استانی که نقش به سزایی در شهر دارند، می توانند در این کار نوع دوستانه شرکت کرده و دیگران را نیز ترغیب کنند تا همه دست در دست یکدیگر گذاشته و بی گناهی را از بند زندان رها کنند.

افزایش ۴۰ درصدی زندانیان جرائم غیر عمد در اصفهان

گرگی زاده با اشاره به رشد ۴۰ درصدی زندانیان جرائم غیر عمد در اصفهان نسبت به سال گذشته گفت: ۳۰۰ نفر از زندانیان درگیر پرداخت مهریه، ۲۴ نفر مشکل پرداخت دیه و یک هزار نفر مشکل مالی از جمله چک برگشتی دارند که با مقایسه سال های گذشته افزایش یافته است.

مدیرکل ستاد دیه و سازمان زندان های اصفهان از پرداخت وام و تسهیلات به زندانیان آزاد شده خبر داد و افزود: زندانیان زمانی که در زندان هستند در کلاس های آموزشی شرکت می کنند که برخی از کارهای فنی به آنها آموزش داده شده و پس از آزادی برای آنها اشتغال زایی می کنیم و یا اگر از کار قبلی خود اخراج شده باشند با رایزنی های مددکاران ما آنها را به کار قبلی خود باز می گردانیم.

وی از تمامی مردم خواست با حضور در ستاد دیه مردمی در این کار خیر سهیم باشند.

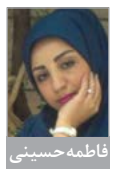
باید گذشت و بخشیدن در اصفهان نهادینه شود

چنانچه به نظر می رسد و با واکاوی در فضای مجازی با کمپین های حمایتی مختلف مواجه می شویم که برای آزادی زندانیان جرائم غیر عمد تهیه شده است و نشان می دهد مردم جامعه نیز به اینگونه کمک رسانی ها علاقه دارند از طرفی پخش زنده برنامه «یک شهر، یک ضیافت» از شبکه اصفهان

سنگینی بافت فرسوده روی شانه‌های شهر / طرح‌هایی که به بن بست می‌خورد

بافت‌های فرسوده و حاشیه‌های تاکنون شاهد تجربه طرح‌های مختلف بوده‌اند، اما همچنان بار حاشیه‌نشینی روی شانه‌های شهرهای مختلف کشورمان از جمله شهرهای لرستان سنگینی می‌کند.

فاطمه حسینی

کوچه‌های تودرتو و پیچ‌درپیچ، صحنه‌ها و منظره‌های خاکستری از پسرپچه‌ای که خاک‌بازی می‌کند تا جوانی که کمی آن طرف‌تر با چهره‌ای تکیده سیگاری را پیک می‌زند؛ زنی که با چادر مشکلی‌اش چهره دخترپچه‌اش را می‌پوشاند تا در حین عبور از جلوی مرد معناد چشم‌های معصومش در گیر زشتی‌ها نشود و مردی که فقر از کت پوشیده‌اش می‌بارد... اینجا حاشیه‌های یک شهر است، متنی که بیش از هر حاشیه‌ای شهر را آزار می‌دهد.

کمی قدم می‌زنیم، در محله‌ای که از «آبادی» فقط نامش را به ارث برده است، چهره غریبه‌مان برای اهالی آشنای محل تازگی دارد، اینجا حاشیه شهر خرم‌آباد است، شهری که از شمال تا جنوبش حاشیه‌ها هر جا خودش را طوری معنا کرده است تا حاشیه‌نشینی برای این شهر نامأنوس نباشد.

نوسازی بافت‌های فرسوده با اولویت مناطق کمتر برخوردار
حاشیه‌نشینی و بافت‌های فرسوده در استان‌های

مختلف کشور معضلی است که به همراه خود آسیب‌های اجتماعی، بهداشتی، فرهنگی را نیز خواهد داشت تا پیگیری برای رفع این معضل و کاهش آسیب‌های ناشی از این پدیده در دستور کار مسئولان در دولت‌های مختلف قرار گیرد.

محمدباقر نوبخت رئیس سازمان برنامه‌بودجه در آخرین اظهارنظر خود اعلام کرده که دولت برای ساخت ۵۰ هزار مسکن روستایی، ۵۰ هزار مسکن حمایتی شهری و ۵۰ هزار مسکن در بافت فرسوده برنامه‌ریزی کرده است.

این در حالی است که «نوسازی بافت‌های فرسوده با اولویت مناطق کمتر برخوردار» از جمله مصوبات جلسه هیئت‌امنای صندوق توسعه به ریاست روحانی بود به طوری که مقرر شد این موضوع در اولویت پرداخت قرار گیرد.

همچنین مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری ایران اخیراً از تخصیص ۲۵۰۰ میلیارد تومان از بودجه امسال به عنوان یارانه تسهیلات ۵۰ میلیون تومانی نوسازی مسکن به توسعه‌گران بافت‌های فرسوده خبر داده و گفته است که «قرار است در این برنامه هزینه تمام‌شده ساخت‌وساز در محلات نابسامان شهری و بافت‌های فرسوده برای توسعه‌گران کمتر از سایر بافت‌ها باشد.»

این وعده‌ها در حالی است که عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی هم در مواجهه با مشکلات در این بخش پیشنهاد کرد تا نامه‌ای با هدف بررسی بیشتر بازآفرینی شهری به رئیس‌جمهور، معاون اقتصادی وی

و مشاور بافت فرسوده رئیس‌جمهور ارسال شود تا مردم از سردرگمی خارج شوند!

وی همچنین گفته است: وقتی ما می‌گوییم بهسازی بافت فرسوده، منظور همین مناطق پایین‌شهر است. جامعه هدف ما همین افراد متوسط و زیر متوسط است.

هدف مورد تأیید بخش فرسوده است. باید توجه داشت که محلات قدیمی به تدریج از درون فرسوده شده‌اند. نمی‌شود این بخش‌ها را رها کرد. در صورت رها کردن این محلات به مرکز فساد و قاچاق تبدیل می‌شوند. ساکنان محلات را هم نمی‌شود عوض کرد. باید سطح زندگی را ارتقا داد که مردم در همین بافت زندگی کنند. بیش از ۴.۵ میلیون نفر از مردم تهران در این بافت زندگی می‌کنند و جامعه هدف ما نیز همین بخش از مردم هستند.

آخوندی به دیگر مشکلات در این بخش هم اشاره کرده و گفته است: اکنون در بحث تسهیلات برای نوسازی بافت فرسوده مصوبه‌ای وجود دارد که ۱۰ درصد از سود را دولت یارانه بدهد. بانک‌ها از پرداخت نشدن این یارانه شکایت داشتند. آیین‌نامه‌ای تصویب شد که بانک‌ها تسهیلات با سود ۱۸ درصدی ارائه دهند و دولت یارانه را مستقیم به مردم پرداخت کند. نتیجه اینکه بودجه‌ای برای این منظور تأمین نشد و یارانه‌ای به مردم پرداخت نشد. مردم شکایت دارند مدام در شهرهای مختلف تجمع می‌کنند.

معاون وزیر راه و شهرسازی هم گفته است که «تا پایان برنامه ششم توسعه بازآفرینی هزار و ۳۳۴ محله در سطح کشور باید انجام شود»؛ وعده‌ای که باید دید

در مسیر تحقق با چه چالش‌هایی مواجه می‌شود.

اقداماتی که جنبه مسکن دارد

به‌رغم اقداماتی که در برهه‌های مختلف صورت گرفته همچنان بافت‌های فرسوده و حاشیه‌نشینی شهرها را آزار می‌دهد و اقدامات مسکن‌گونه باعث رفع ریشه‌ای معضلات موجود نشده است.

طرح‌های مختلفی تاکنون در زمینه بافت‌های فرسوده و حاشیه‌ای در دستور کار قرار گرفته است اما اجرای ناقص برخی از این طرح‌ها از یکسو و کارشناسی نبودن برخی دیگر موجب بن‌بست خوردن آن‌ها شده است.

جابه‌جایی منازل مسکونی بافت فرسوده با مسکن مهر بدون متقاضی شهر در قالب طرح «کلید به کلید» از طرح‌هایی است که در سطح ملی و در استان‌های مختلف دنبال می‌شود که در خرم‌آباد همچنان تحقق اهداف این طرح به دلایل مختلف در حال‌های از ابهام قرار دارد.

مهم‌ترین برنامه دولت در سال ۹۷

سید موسی خادمی استاندار لرستان با اشاره به اینکه از مهم‌ترین برنامه‌های دولت در سال ۹۷ بحث بهسازی و بازسازی بافت‌های فرسوده است، اظهار داشت: یکی از طرح‌های این حوزه طرح ایجاد مسکن برای افرادی است که در بافت فرسوده زندگی می‌کنند.

وی با بیان اینکه در اجرای طرح «کلید به کلید» مسکن جدید جای مسکن قدیم را در بافت‌های فرسوده می‌گیرد، در تشریح این طرح تصریح کرد: افرادی با عنوان «توسعه گر» منزلی را می‌سازند و بخشی را تحویل دولت می‌دهند و دولت این منازل را تحویل افراد ساکن در بافت فرسوده می‌دهد و منزل‌های آن‌ها را تحویل می‌گیرد؛ البته زمین مسکن اولیه را هم از ابتدا دولت تأمین می‌کند.

استاندار لرستان با تأکید بر اینکه در استان دنبال این بحث هستیم، افزود: علاوه بر آن تعدادی مسکن مهر بدون مشتری هم در سطح شهر داریم که از طریق طرح «کلید به کلید» به افراد ساکن در بافت فرسوده واگذار می‌کنیم.

خادمی خاطر نشان کرد: جزئیات و محدودیت‌ها و کمک‌های دولت و دستگاه‌های اجرایی در قالب این طرح نیز ظرف ۱۰ روز آینده از سوی دستگاه‌ها به‌ویژه راه و شهرسازی تهیه می‌شود.

دستگاه‌ها بر نامه‌ای ندارند

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری لرستان در این رابطه معتقد است که «دستگاه‌ها برنامه‌ای برای جلوگیری از گسترش محلات حاشیه‌ای در خرم‌آباد ندارند» تا این‌گونه از کم‌کاری‌های صورت گرفته در این زمینه گلایه کند.

احمد مرادپور با اشاره به اینکه وجود محلات حاشیه‌ای در شهرها به یک معضل تبدیل شده است، اظهار داشت: مدیرانی در گذشته کار خود را درست انجام ندادند که امروز شاهد معضلات متعدد در مناطق حاشیه‌ای هستیم.

وی با بیان اینکه با این روند فعالیت نیز ۱۰ سال

دیگر، ۱۰ محله حاشیه‌ای دیگر در خرم‌آباد ایجاد می‌شود، تصریح کرد: متأسفانه هیچ‌کس هیچ کنترلی روی این موارد ندارد، شهرداری و فرمانداری در این رابطه مسئولیت دارند و باید این مسائل را رصد کنند.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری لرستان با تأکید بر اینکه هر روز ساخت‌وساز غیرمجاز در شهر صورت می‌گیرد، افزود: اصلاح این وضعیت به میلیاردها تومان پول نیاز دارد و با اعتبارات اندک نمی‌شود این وضعیت را تغییر داد.

مرادپور ادامه داد: متأسفانه دستگاه‌های ذی‌ربط برنامه‌ای برای اصلاح وضعیت و جلوگیری از گسترش محلات حاشیه‌ای ندارند.

باز آفرینی ۱۹ محله

این سخنان در حالی مطرح می‌شود که رئیس اداره عمران و بهسازی شهری اداره کل راه و شهرسازی لرستان از اجرای طرح باز آفرینی شهری در سطح ۱۹ محله خبر داده است؛ موضوعی که تحقق آن با اماوگراهای مواجه است.

بروز بردی نشین با اشاره به اینکه در قالب برنامه ملی باز آفرینی شهری ۲۷۰۰ محله طی ۱۰ سال در کشور بازسازی و بهسازی می‌شوند، اظهار داشت: طی سال‌های ۹۵ و ۹۶ طرح باز آفرینی شهری به ترتیب در ۹ و ۱۵ محله اجرا شد.

وی با بیان اینکه در سال ۹۷ هم طرح باز آفرینی شهری در سطح ۱۹ محله در ۵ شهر لرستان اجرا می‌شود، تصریح کرد: این محلات در شهرهای خرم‌آباد، بروجرد، دورود، الیگودرز و کوهدشت قرار دارند.

رئیس اداره عمران و بهسازی شهری اداره کل راه و شهرسازی لرستان خاطر نشان کرد: محلات علی‌آباد، کرگانه، گل سفید و فلک‌الدین در خرم‌آباد، محلات دره غریب، اسلام‌آباد و علی‌آباد در بروجرد، محله تازه‌آباد در کوهدشت، محله کاظم‌آباد در الیگودرز و محلات انگشته و ناصرالدین در دورود، در قالب طرح باز آفرینی شهری بهسازی و بازسازی می‌شوند.

بردی نشین یادآور شد: برای اجرای طرح‌های بازسازی و بهسازی در این محلات ۶ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان اعتبار اختصاص یافته است.

مشکلی به نام «پراکنده کاری»

اما اجرای برنامه‌ها در این بخش همچنان با مشکلات جدی مواجه است به‌طوری‌که علاوه بر موانع اجرایی

و میدانی، استاندار لرستان معتقد است که کم‌کاری برخی مدیران مانع اجرای طرح‌ها در این زمینه است.

سید موسی خادمی در آخرین جلسه ستاد باز آفرینی شهری خطاب به مدیرکل راه و شهرسازی لرستان یادآور شد: طرح «کلید به کلید» را همه کشور دارند اجرا می‌کنند اما شما بعد از ۳ تا ۴ هفته هنوز در نقطه صفر هستید.

استاندار لرستان با اشاره به اینکه مشکل ما در مناطق حاشیه‌ای این است که پراکنده کاری می‌کنیم، بی‌برنامه کار می‌کنیم، اظهار داشت: در نخستین جلسه ستاد باز آفرینی شهری لرستان همین مشکل را

داشتیم، دوستان سپاه، شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر، معاونت اجتماعی استانداری و ... در مناطق حاشیه‌ای کار می‌کنند اما این اقدامات هماهنگ و به‌هم‌پیوسته نیست.

سید موسی خادمی با بیان اینکه نمی‌دانیم گام بعدی و حرکت بعدی چیست و برنامه حوزه باز آفرینی شهری برای ما روشن نیست، تصریح کرد: ظرف یک هفته باید یک برنامه مشخص برای محلات حاشیه‌ای لرستان تدوین شود.

استاندار لرستان یادآور شد: معاون عمرانی استانداری مأموریت دارد هر چه زودتر با حضور دستگاه‌های ذی‌ربط یک برنامه برای اقدامات باز آفرینی شهری طی سال ۹۷ تدوین کند.

خادمی با اشاره به اینکه این برنامه نباید شامل اقدامات متداول دستگاه‌ها باشد، باید برنامه ویژه برای حوزه مناطق حاشیه‌ای و احیای آن‌ها باشد، ادامه داد: امسال دولت روی احیای مناطق حاشیه‌ای تأکید دارد و باید در این بخش کار ویژه‌ای صورت گیرد.

از تولید محلات حاشیه‌ای جدید جلوگیری شود

وی با تأکید بر اینکه دستگاه‌های ذی‌ربط همچنین باید از تولید محلات حاشیه‌ای جدید جلوگیری کنند، افزود: ساخت‌وسازهای غیرمجاز باید تخریب شوند و دادستانی در این قضیه پای کار است.

استاندار لرستان با اشاره به اینکه شهرداری خرم‌آباد و دیگر شهرداران باید محکم مراقبت کنند تا از ساخت‌وساز غیرمجاز جلوگیری شود، ادامه داد: اگر برخورد قاطع کردیم، جلوی گسترش محلات حاشیه‌ای گرفته می‌شود.

خادمی خاطر نشان کرد: در حوزه باز آفرینی شهری، محلات هدف، پروژه‌ها و برنامه‌ها را در قالب یک کتابچه باید تهیه کنید تا اقدام جدی شود.

هر چند مدیرکل راه و شهرسازی لرستان در رابطه با موانع اجرای این طرح در شهرهای مختلف استان اظهار نظر جامعی نداشته است اما به نظر می‌رسد اگر متولیان امر در مسیر تحقق اهداف طرح «کلید به کلید» جدی هستند باید بررسی و آسیب‌شناسی جدی در این زمینه انجام داده و موانع موجود را برطرف کنند.

به‌رحال باید منتظر ماند و دید موانع پیش روی این طرح برطرف می‌شود یا باز هم باید شاهد بن‌بست خوردن طرح‌های دولت در زمینه رفع مشکل بافت‌های فرسوده و حاشیه‌ای بود.

شیراز شهر فست فودها و رستوران ها / ولع خوردن غذای ناسالم

عطش خوردن غذای ناسالم بیرون از خانه، شیراز را از شهر شعر و ادب به شهر رستوران ها و فست فودها تبدیل کرده است، مجوزها بی محابا صادر می شود تا در کوچه ها هم مرکز تهیه غذا دایر شود.

هادی فتحی

روزگاری شیراز محل تجمع نخبگان علم و فرهنگ و ادب بود، شهری که تا نامش بر سر زبان می آمد تجلی گر حافظ و سعدی و ادبیات می شد. همیشه شیراز شهر شعر و ادب بوده است اما این روزها چنین جایگاهی تبدیل شده به شهر رستوران ها و فست فودها، در هر نقطه ای از شهر فروشگاه های عرضه مواد غذایی چه فست فود، چه تهیه غذا دیوار به دیوار هم مشغول فعالیت هستند. چنین رشد انفجاری طبیعتا میزان تخلفات را نیز چه از نظر بهداشتی و چه از نظر تعرفه ای افزایش می دهد.

مردم هم در این هیاهو دچار تغییر سبک زندگی شده اند، برای رستوران های مطرح شهر صف می کشند، ساعت ها منتظر میز خالی می ماند تا غذاهایی مصرف کنند که مستقیما بر سلامتی شان تاثیر می گذارد.

این عطش استفاده از غذای بیرون با درج خیر پلمب واحدهای صنفی غیر بهداشتی نیز فروکش نکرده است چه زمانی که شنیدند یکی از مطرح ترین فست فودهای شیراز که برایش سر و دست می شکستند پلمب شده یا آن فست فودی که غذای ارزان می داد تخلف بهداشتی کرده یا آن رستورانی که فقط زرق و برق داشت نکات بهداشتی را رعایت نکرده و تعطیل شده است.

پژوهش هایی که در عادات غذای مردم انجام شده، نشان می دهد علاوه به خرید کنسرو و غذاهای ماندگار به استفاده از فست فود و غذاهای بیرون هم تمایل زیادی دارند.

این یعنی عادت های غذایی مردم دارد تغییر می کند. این گونه، کم کم خرید های خرد از سبک زندگی مردم ناپدید می شود و جایش را خریدهای عمده و محصولاتی می گیرند که تاریخ انقضای طولانی دارند؛ هاپیر مارکت ها البته به دلیل دیگری هم جذابیت دارند.

همان پژوهش هایی که تغییر در سبک غذایی مردم را نشان می دهند، به این نکته هم اشاره می کنند که پیامد چنین روند می تواند تاثیر بر سلامت مردم باشد اما آیا می توان بین افزایش روزافزون تمایل به خرید غذاهای آماده را با سلامت مردم شیراز دارای رابطه دانست؟

در شیراز نزدیک به ۷۰ هزار واحد صنفی فعالیت می کند. برخی کارشناسان اقتصاد و همچنین مسئولان خانه اصناف فارس، همچون خسرو فروغان، عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی شیراز، می گویند که شمار واحدهای صنفی باید کمتر از چیزی که اکنون هست، باشد. جمعیتی هم که از بیبکاری رنج می برد، معمولا به سمت اصناف گرایش پیدا می کند.

در این شرایط شمار واحدهای بزرگ تجاری مانند هاپیر مارکت ها دارد در شیراز افزایش می باید. فعالیت این واحدها، دو دیدگاه متفاوت را شکل داده است.

مردم هر چه بیشتر غذاهای کنسروی و مدت دار و آماده و فست فود بخرند، بیشتر مستعد بیماری های مختلف می شوند. آن هم در استانی مانند فارس که ابتلا به فشار خون و قند خون بسیار بالا است و این طور که برخی مسئولان دانشگاه علوم پزشکی شیراز اعلام کرده اند تعداد کسانی که دچار سکت های قلبی و مغزی

گفت: متاسفانه هیچگونه کنترلی بر روی این غذاها در استفاده از نمک، روغن و شکر صورت نمی گیرد و همواره شاهد گسترش برخی بیماری ها هستیم. این استاد دانشگاه در خصوص معایب استفاده از این غذاها افزود: به طور حتم استفاده از این دسته غذاها در بروز بیماریهای طبیعی از جمله چاقی و ... موثر است به گونه ای که شاهد افزایش بیماران کلیوی و کبدی در استان هستیم.

وی با اشاره به اینکه این غذاها در افزایش سرطان نیز تاثیر زیادی دارند، اظهار کرد: به دلیل پخت زیاد و حرارت آن در بروز سرطان تاثیر بسزایی دارند از این رو مردم باید سبک غذایی خود را تغییر دهند.

رئیس انجمن سلامت تغذیه فارس خواستار راه اندازی فروشگاه های عرضه غذای سالم در استان شد و تاکید کرد: در تمامی دنیا فروشگاه های عرضه غذای سالم وجود دارد و افرادی که به مصرف غذاهای سالم علاقه دارند به این فروشگاه ها مراجعه می کنند اما متاسفانه در کشور و استان فروشگاه های عرضه غذای سالم وجود ندارد.

به گفته وی سبک غذایی، تاثیر مستقیمی بر سلامت مردم دارد اینک انتخاب ما با است، غذای سالم و سلامت بیشتر یا غذای های آماده و هزینه های دارو و درمان.

۷۰ هزار واحد صنفی در شیراز

رئیس اتاق اصناف استان فارس در خصوص فعالیت واحدهای صنفی در این استان گفت: در حال حاضر ۷۰ هزار واحد صنفی در شهر شیراز و ۷۰ هزار واحد در شهرستانها فعال است که در مجموع تعداد ۱۴۰ هزار واحد صنفی در این استان وجود دارد.

وی گفت: در شیراز یک هزار و ۲۵۰ ساندویچی و ۳۵۰ تهیه غذا فعالیت دارند.

محمود هاشمی در رابطه با افزایش قارچ گونه واحدهای صنفی بیان کرد: با توجه به آنکه موضوع حریم از سوی صنعت - معدن و تجارت برداشته شده فعالیت واحدهای صنفی قابل کنترل نیست و مشاهده می شود که در حریم هم فعالیت دارند.

وی از این مسئله به عنوان آفتی یاد کرد و افزود: در شهر شیراز به ازای هر ۲۱ نفر یک مغازه وجود دارد در حالی که حتی در کشورهای پیشرفته به ازای هر ۱۶۰ نفر یک مغازه وجود دارد که این تعداد زیانهای زیادی دارد.

رئیس اتاق اصناف فارس گفت: متاسفانه به دلیل عدم رونق تولید شاهد افزایش تعداد واحدهای صنفی هستیم که متاسفانه مسائلی را نیز به وجود آورده است.

می شوند به خاطر بیماری هایی چون چربی و قندی خون قابل توجه است.

قند خون و چربی خون باعث شده روزانه به طور میانگین ۱.۵ نفر بر شمار بیماران کلیوی در استان افزوده شود.

البته نمی توان گفت که صرفا وجود فروشگاه های بزرگ مشکل به بار آورده ولی دست کم عادت غذایی مردم تغییر کرده است. البته برخی گزارشها حکایت از این دارد که سالانه دو هزار نفر به خاطر سکت مغزی به بیمارستان نمازی مراجعه می کنند.

رئیس انجمن سلامت تغذیه فارس و استاد دانشگاه علوم پزشکی شیراز در این رابطه به خبرنگار مهر گفت: اکنون که شمار این فروشگاه ها با چنین سرعتی دارد زیاد می شود، باید فروشگاه ها تغذیه سالم هم در شیراز گسترش پیدا کنند.

دکتر سیاوش بابا جعفری افزود: البته روند جایگزینی فروشگاه های کوچک با فروشگاه های بزرگ، یک فرایند جهانی است.

فروشگاه های غذای ارگانیک و سالم ایجاد شود

با توجه به تاثیرهایی که این فروشگاه ها با غذاهای آماده و کنسروی می توانند بر سلامت مردم بگذارند، چه کاری می توان انجام داد؟ به نظر رئیس انجمن تغذیه فارس، یک راه اثر گذار، توسعه فروشگاه های ارابه دهنده غذاهای ارگانیک و سالم است.

رئیس انجمن تغذیه فارس با اشاره به اینکه باید فروشگاه های عرضه غذاهای سالم ایجاد کرد، بیان کرد: حتی اگر قیمت غذای آنها بیشتر از فروشگاه ها و رستوران های دیگر باشد باید این کار انجام شود.

وی گفت: به طور حتم هر چه غذای سالم کمتر خورده شود و مردم بیشتر غذای بیرون و پرچرب مصرف کنند، بیشتر بیمار می شوند. به ویژه غذاهای کنسروی و آماده که در پختن آنها به سلامتی کمتر توجه شده و می شود.

این استاد دانشگاه علوم پزشکی شیراز ادامه داد: غذا هر چه در دمای کمتر یا به صورت بخار پز آماده شود، سلامت بیشتری دارد.

بابا جعفری اظهار کرد: باید شمار فروشگاه های سالم را افزایش داد اکنون در بسیاری از کشورهای جهان فروشگاه های عرضه غذای سالم را همزمان با فروشگاه های بزرگ زنجیره ای گسترش داده اند و توانسته اند در افزایش تمایل به غذاهای ارگانیک، خانگی و غذای سالم موثر باشند.

وی با اشاره به اینکه در غذاهای آماده و فست فود به طور گسترده از نمک و روغن زیادی استفاده می شود،

صدای پای زلزله خاموش در پایتخت / «فرونشست» را جدی بگیریم

برداشت بی‌رویه آب‌های زیرزمینی در تهران و دشت‌های اطراف، موجب بحرانی شدن وضعیت فرونشست زمین در دشت‌های جنوب و غرب تهران شده، موضوعی که از آن به‌عنوان زلزله خاموش یاد می‌شود.

وحید محمدی
یکتا

وقوع زلزله در تهران و میزان خسارت آن، همواره یکی از پرمخاطب‌ترین و پربحث‌ترین مطالبی است که در محافل کشور مطرح است و مردم علاقه زیادی برای پیگیری اخبار آن دارند و این مباحث پس از زلزله کرمانشاه در سال ۹۶ و نیز چند زلزله ۴ الی ۵ ریشتری در استان تهران بیش‌ازپیش مطرح‌شده و موردتوجه قرار گرفته است.

علاوه بر مردم، مسئولین نیز توجه جدی به مقاوم‌سازی منازل در استان تهران و نوسازی بافت فرسوده در اقصی نقاط این استان برای کاهش خسارات ناشی از زلزله احتمالی دارند، اما آنچه در این میان مغفول مانده، توجه به فرونشست زمین به‌عنوان زلزله خاموش است.

فرونشست اگر خطرناک‌تر از زلزله نباشد، کم‌خطرتر نیز نیست، آن‌هم در استانی که ۱۳ میلیون نفر در مساحت نزدیک به ۱۳ هزار کیلومترمربعی زندگی می‌کنند و به‌طور متوسط در هر کیلومترمربع در استان تهران ۱۰۰۰ نفر در حال زیستن هستند.

بررسی خطر فرونشست در استان تهران

اما خطر فرونشست در استان تهران چقدر جدی است و آیا اقداماتی برای کاهش خطر زلزله خاموش در قلب ایران شده است یا خیر؟ این‌ها سوالاتی است که امروزه ذهن اغلب کارشناسان را به خود مشغول کرده است.

برای این‌که بیشتر این موضوع را درک کنید، بهتر است، بدانیم میزان فرونشست زمین در استان تهران به‌طور متوسط به ۳۰ سانتی‌متر در سال رسیده است و این میزان در دشت شهریار در غرب تهران با فرونشست ۳۶ سانتی‌متر بحرانی‌تر است، دشت ورامین در جنوب تهران نیز از این آسیب در امان نیست.

نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی پیش‌ازاین در گفتگویی، تهران را رکورددار فرونشست در جهان دانسته و گفته بود: بیشترین میزان فرونشست زمین در جهان تاکنون در «نیومکزیکو» به میزان ۳۲ سانتیمتر در سال ثبت‌شده که این رقم در جنوب تهران به ۳۶ سانتیمتر در سال رسیده است.

فریده اولاد قباد برداشت‌های بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی به دلیل توسعه بی‌رویه اراضی کشاورزی را از دلایل مهم چنین بحرانی دانسته و از وزارت جهاد کشاورزی، کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی و سازمان حفاظت محیط‌زیست خواسته بود، این خطر را موردتوجه قرار دهند.

پیش‌ازاین شاهد فرونشست در دشت‌های اطراف تهران بودیم، اما در همین یکی دو سال اخیر پای فرونشست به شهر تهران نیز باز شد و نمونه‌هایی در خیابان آزادگان تهران و خیابان پیامبر(ص) را مشاهده کردیم، البته برخی از کارشناسان گودبرداری‌های غیراصولی را در فرونشست‌های پایتخت بی‌تأثیر نمی‌دانند، اما همه دلیل اصلی را فرونشست زمین معرفی می‌کنند.

یک استاد زمین‌شناسی در خصوص تهدید پایتخت توسط این خطر گفت: فرونشست زمین در استان تهران یک تهدید است.

فریبرز ممیزی افزود: علت اصلی این چالش وجود چاه‌های غیرمجاز و برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی برای آبیاری مزارع کشاورزی و باغات است.

تبعات فرونشست در تهران بیش از حد تصور است

اما آیا برای جلوگیری از برداشت‌های بی‌رویه آب مجبوریم کشاورزی و یا باغ داری را از بین ببریم، یا خیر، پاسخ ممیزی به این سؤال منفی است، وی معتقد است باید با مدیریت بهینه آب و ارائه آب تصفیه‌شده به باغ‌ها و مزارع کشاورزی و نیز تجهیز باغ‌ها و مزارع به سیستم‌های آبیاری نوین با این مشکل مقابله کرد.

وی ادامه داد: در استان تهران اقدامات مناسبی برای توسعه تصفیه‌خانه‌های فاضلاب انجام شده است، اما باید قبول کنیم، سرعت فرونشست زمین بیش از اقداماتی است، که ما انجام می‌دهیم.

این استاد دانشگاه احداث سد کرج را یکی از

مهم‌ترین عوامل در فرونشست زمین در غرب تهران دانست و گفت: وعده‌های مسئولین برای آب‌رسانی به باغ‌ها و مزارع غرب تهران و نیز تأمین حق آب کشاورزان ورامینی تاکنون نتیجه‌ای در بر نداشته است، به‌عنوان مثال آب و فاضلاب متعهد شده بود تا علاوه بر ایجاد خط برگشت آب تصفیه‌شده به باغ‌های شهریار، بخشی از این آب را نیز به منابع زیرزمینی تزریق کند، اما این وعده‌ها در حد حرف باقی مانده است و کسی در عمل هشدار فرونشست را نمی‌بیند. ممیزی گفت: البته تهران نسبت به دشت شهریار و ورامین وضعیت بهتری دارد، اما بازهم شرایط در این کلان‌شهر بحرانی است و خطر برخی از مناطق مسکونی را تهدید می‌کند، در تهران دلیل فرونشست‌ها با ورامین و شهریار متفاوت است و بیشتر به دلیل فرسودگی تأسیسات آب‌رسانی و نشت آب و شستن زمین و نیز حفاری‌های گسترده در پایتخت است، اما برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی نیز همچنان نقش عمده‌ای در فرونشست تهران دارد.

این استاد دانشگاه با بیان این‌که اغلب آبرفت‌های تهران از چسبندگی کافی برخوردار نیستند، افزود: این آبرفت‌ها از نوع دان‌های هستند و در مقابل تغییر جریان آب واکنش‌های خطرناکی نشان می‌دهند.

وی در خصوص تبعات خطرناک فرونشست در تهران اظهار داشت: فرونشست‌ها سبب آسیب رساندن به شبکه‌های گازرسانی و دیگر تأسیسات شده و قطعاً تبعات این حادثه بیش از آن است، که بتوان تصور کرد.

برخی از لرزه‌های استان تهران اثرات رانش زمین است

یک مقام مسئول که نخواست نامش فاش شود، با بیان این‌که بسیاری از لرزه‌های خفیف در استان تهران، عملاً فرونشست است، اضافه کرد: ۲ سال پیش لرزشی در جنوب استان تهران رخ داد، که همه گمان کردند، لرزش مذکور مربوط به زلزله است، اما متخصصان مرکز ژئوفیزیک دانشگاه تهران پس از تحقیقات فراوان، عامل لرزش را زلزله ندانسته و رانش زمین را سبب لرزش در جنوب پایتخت خواندند.

وی از بررسی‌های متعدد سازمان مدیریت بحران استان تهران در خصوص فرونشست و رانش زمین در این استان خبر داد و گفت: زمانی که همه آب موجود

شده است، که یکی از این چالش‌ها نیز فرونشست زمین است.

وی گفت: این معضل در شهرستان‌های جنوبی، غربی و جنوب شرقی استان تهران بیشتر دیده شده و دامنه آن تقریباً به شهر تهران نیز کشیده شده است، که علت آن نیز بهره‌برداری بی‌رویه از منابع زیرزمینی آب است.

استاندار تهران با بیان این‌که باید تصمیماتی مبنی بر ایجاد ایمنی برای خطوط انتقال انرژی در نزدیکی فرونشست‌ها و نیز کردورهای حمل‌ونقل اتخاذ شود، گفت: اقدامات برای جلوگیری از تبعات احتمالی این چالش‌ها اندیشیده شده و این امر در دستور کار، کارگروه‌های تخصصی قرار دارد.

اما اگر در استان تهران فرونشست را جدی بگیریم، تبعاتی جبران‌ناپذیر گریبان گیر پایتخت و شهرستان‌های پرمجمعیت اطراف آن خواهد شد، که از آن جمله می‌توان نابودی کشاورزی در زمین‌های حاصل خیز دشت شهریار و دشت ورامین، تخریب بسیاری از زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی شهرستان‌های ملارد، شهریار، ورامین، پیشوا و ری و تأسیسات صنعتی غرب و جنوب تهران، کردورهای ارتباطی تهران- ساوه، تهران- شهریار، تهران- کرج، تهران- پیشوا، کمربندی‌های اطراف پایتخت و خط ریلی اصلی تهران- مشهد، تهران- جنوب، تهران- تبریز و ... اشاره کرد.

لذا به نظر می‌رسد، باید با در نظر گرفتن موارد کارشناسی شده و دقیق و تخصیص حق آبه کشاورزان از تصفیه‌خانه‌ها و نیز سدها، کاهش برداشت آب از منابع زیرزمینی، از هرگونه حفاری‌های غیر کارشناسی در شهر تهران و نیز اطراف پایتخت جلوگیری و اقداماتی سریع انجام شود، چراکه ممکن است، فردا دیر باشد.

توابع پیشوا هستیم.

محمد کرم محمدی افزود: این فرونشست‌ها علاوه بر تخریب زمین‌های کشاورزی، به تأسیسات بسیاری صدمه وارد کرده است.

فرماندار ورامین به‌عنوان مسئولی که شهرستان محل مسئولیتش به‌شدت با پدیده فرونشست درگیر است، نیز نگرانی‌های فراوانی دارد، او در این خصوص می‌گوید: سطح آب‌های زیرزمینی هم‌اکنون به محدوده بحرانی رسیده است و اگر بیش از این برداشت از این منابع اصرار کنیم، شاهد وقوع فاجعه خواهیم بود.

محمدرضا یوسفی ادامه داد: کم‌آبی سبب شده که ۲۶۴ قنات موجود در دشت ورامین خشک شود و امروز تنها ۶ رشته قنات باقی مانده است.

کاهش ۳۸ درصدی بارش‌ها و تشدید فرونشست

نماینده عالی دولت در استان تهران که این روزها دغدغه محیط زیستی فراوانی دارد، در این خصوص گفت: متأسفانه در سال آبی جاری تاکنون شاهد کاهش ۳۸ درصدی میزان بارندگی‌ها هستیم و در این بین اگر در مصرف آب صرفه‌جویی نکنیم، شاهد کاهش منابع آب زیرزمینی و در پی آن تشدید فرونشست‌ها، گسترش کویر و آسیب جدی به فضای سبز و توسعه ریزگردها خواهیم بود، دلیل اصلی فرونشست برداشت بی‌رویه از سفره‌های زیرزمینی است.

محمدحسین مقیمی سامان‌دهی روان آب‌ها در جنوب تهران و احداث تصفیه‌خانه‌های فاضلاب را از جمله اقدامات در دست اجرا برای بهینه‌سازی مدیریت منابع آبی دانست و گفت: تجمع جمعیتی بسیار بالا در مساحتی کم در استان تهران و لزوم خدمات‌رسانی به این جمعیت، سبب ایجاد چالش‌های محیط زیستی

در این استان برای سیراب کردن جمعیت میلیونی پایتخت برده می‌شود و زمین‌های کشاورزی تشنه و تشنه‌تر و سفره‌های زیرزمینی کم‌آب‌تر می‌شود، مشخص است، نتیجه این می‌شود، که می‌بینیم. این منبع آگاه افزود: خطر آبی که از ماملو و دیگر سدهای اطراف تهران به‌جای مشروب کردن زمین به مصرف آب شرب می‌رسانیم، اکنون به مرز هشدار رسیده است و لازم است، برای دفع این خطر بالقوه حق آبه‌های زمین‌های کشاورزی داده شود، تا کشاورزان برای آبیاری زمین‌ها بیش‌ازپیش به سفره‌های زیرزمینی فشار وارد نکنند.

سؤال اینجاست، که آیا مدیران و مسئولان از بلایی که بر سر استان تهران می‌آید، آگاهی دارند، یا خیر، فرماندار ری گفت: خوشبختانه شهرستان ری تهدیدات کم‌تری در خصوص فرونشست دارد، معمولاً فرونشست‌ها در حاشیه کویر بیشتر رخ می‌دهد.

هدایت اله جمالی پور اضافه کرد: به همین دلیل شهرستان‌های ورامین و پیشوا بیش از سایر نقاط استان تهران در این خصوص تهدید می‌شوند.

۲۶۴ قنات در دشت ورامین خشک شده است

درست همان‌طور که فرماندار ری می‌گوید، فرونشست‌ها در جنوب و غرب تهران و در شهرستان‌های ورامین، پیشوا و شهریار بیش از سایر نقاط استان تهران است و سه اداره آب و فاضلاب، جهاد کشاورزی و آب‌خیزداری و منابع طبیعی با بیش از ۳۰۰ نیروی کارشناس در شهرستان‌های شهریار، ورامین و پیشوا تنها شاهد این هستند، که این مناطق هر روز خشک‌تر شود.

فرماندار پیشوا که فرونشست روستای «معین‌آباد» این شهرستان در نزدیکی ریل راه‌آهن تهران- مشهد نگرانی‌های گسترده‌ای ایجاد کرده است اظهار داشت: متأسفانه همواره شاهد فرونشست در چندین روستا از

کوچ بهاره سومین ایل بزرگ کشور آغاز شد / سبلان میزبان عشایر شاهسون

کوچ بهاره ایل شاهسون به عنوان سومین ایل بزرگ کشور برای اقامت در بیلاقات دامنه‌های کوه سبلان، مراتع سرسبز و ارتفاعات باغرو و بزقوش آغاز شد.

عشایر شاهسون استان اردبیل کوچ بهاره خود را به صورت رسمی آغاز کردند، در بین ۱۲۰ ایل شناسنامه دار کشور در جایگاه سوم قرار داشته و یکی از ایل‌های بزرگ کشور محسوب شده و از چندین طایفه تشکیل شده است.

عشایر ایل شاهسون در استان اردبیل، در شمال غربی کشور حضور داشته و بیلاقات آن با وسعت بیش از ۴۰۰ هزار هکتار در بخش مرکزی استان اردبیل و در کوهپایه‌ها و دامنه‌های کوه سبلان واقع شده است. این ایل درای سه مسیر کوچ اصلی است که در بخش‌های نیز با یکدیگر تلاقی می‌کنند، هر یک از مسیرهای اصلی کوچ حدود ۲۰۰ کیلومتر طول دارند و در هر یک از این مسیرها به ترتیب ۱۲، ۱۳ و ۱۲ اتراقگاه شناسایی شده است.

عشایر شاهسون در فصل بهار از شمال استان اردبیل حرکت خود را به سوی جنوب و دامنه‌های سبلان که منطقه بیلاقی آنها به شمار می‌رود آغاز کرده و بدین ترتیب کوچ سومین ایل بزرگ کشور رقم می‌خورد.

تولیدات چشمگیر عشایر در زمینه‌های دامی، لبنی و صنایع دستی

مدیرکل امور عشایری استان اردبیل در خصوص عشایر استان گفت: عشایر استان اردبیل از دو ایل شاهسون با ۹۳.۴ درصد جمعیت و قره داغ با ۱.۵ درصد جمعیت و دو طایفه مستقل شاطرانلو با ۳.۸ درصد جمعیت و فولادلو با ۱.۳ درصد جمعیت در قالب ۱۵ هزار خانوار و بیش از ۸۰ هزار نفر جمعیت تشکیل شده است.

قادر هنرمند با بیان اینکه شش درصد جمعیت استان و ۶۵ درصد جمعیت عشایری کشورمان را عشایر اردبیل تشکیل می‌دهند، ادامه داد: عشایر شاهسون استان اردبیل یکی از ایل‌های بزرگ کشور بوده و در بین ۱۲۰ ایل شناسنامه دار کشور در جایگاه سوم قرار دارد. وی عشایر استان را متشکل از ۴۵ طایفه مستقل

بشمرده و یادآور شد: این جمعیت با دارا بودن ۱.۵ میلیون راس دام همه‌ساله ۱۰ هزار و ۵۰۰ تن گوشت قرمز، ۴۳ هزار تن شیر، پنج هزار و ۴۰۰ تن پنیر، هزار و ۵۰۰ تن پشم و ۱۲ هزار و ۶۰۰ متر مربع صنایع دستی تولید می‌کنند.

مدیرکل امور عشایری استان با اشاره به بهره‌گیری عشایر از ۵۸ درصد مراتع استان برای چرای ۱.۵ میلیون دام تصریح کرد: عشایر استان اردبیل در ۵۷۲ قشلاق، هفت زیست‌بوم، ۲۲۷ ییلاق، ۵۱ سامانه و هزار و ۵۲۷ اوبا زندگی می‌کنند.

ظرفیت‌های فرهنگی و اجتماعی در کوچ بزرگترین ایل عشایر

وی کوچ بهاره عشایر ایل شاهسون و سایر ایل‌های این استان را یکی از بزرگترین کوچ‌های کشور و از ظرفیت‌های اجتماعی و فرهنگ بومی برشمرده و یادآور شد: امسال تدابیر ویژه‌ای برای تسهیل کوچ ایل اتخاذ شده است.

هنرمند با اشاره به مشارکت و بکارگیری ظرفیت دستگاه‌های اجرایی دولتی نظیر راه‌داری، پلیس راه، هلال احمر و فرمانداری‌ها برای تسهیل در روند کوچ بهاره عشایر تأکید کرد که این نهادها در طول مسیر کوچ به عشایر استان خدمات ارائه خواهند کرد.

وی با بیان اینکه علاوه بر حضور این نهادها، گروه‌های ثابت و سیار در مسیر کوچ مستقر شده‌اند، یادآور شد: این گروه‌ها خدماتی در زمینه‌های مختلف از جمله بهداشتی و درمانی، رفاهی و... ارائه خواهند کرد.

تاریخ حماسی عشایر اردبیل در کتب درسی درج شود

امام جمعه اردبیل با اشاره به ارزش ۳۰۰ میلیارد تومانی تولیدات سالانه عشایر استان یادآور شده بود که در راستای تقویت اقتصاد مقاومتی شایسته است سهم عشایر کشور از بودجه کشور ویژه و تلاش برای حل مشکلات آنها در اولویت باشد.

وی در عین حال نقش حماسی و تاریخی عشایر در استقلال و تمامیت ارضی ایران و مقاومت در برابر فزون‌خواهی دولت‌های روس و عثمانی و تقدیم صدها شهید در جنگ تحمیلی را انکارناپذیر دانسته و با بیان اینکه شاه اسماعیل صفوی با همت عشایر منطقه و سلحشوران طالب توانست ایران را یکپارچه نماید، خواستار درج تاریخ حماسی عشایر اردبیل در کتب‌های درسی شده بود.

کوی مهدیس اهواز خسته از بی مهری ها/ از گاز و آسفالت خبری نیست

منطقه مهدیس اهواز یکی از محله های به شدت محرومی است که از قضا با برنامه ریزی مسئولان شهری شکل گرفته و نمی توان آن را حاشیه شهر نامید.

کورت کریمی

وقتی وارد کوی مهدیس اهواز می شوی گویی یک بیابان است با چهار استخوان به نام ساختمان؛ آری زمین های بسیار وسیعی که تنها چند بنای ساختمانی در آن خودنمایی می کند. منازل آپارتمان و ویلایی همه در کنار یکدیگر ساخته شده و بالا رفته اند بدون اینکه از آسفالت، آب و فاضلاب یا گاز خبری باشد؛ البته در برخی نقاط از این انشعابات رد و اثری هست ولی در اکثر قریب به اتفاق خیابان های این منطقه خبری از زیرساخت های اساسی برای زندگی شهروندی مردم نبود.

صحبت از آب و فاضلاب، گاز و آسفالت به میان آمد که اگر نباشند زندگی شهروندان خیلی بد و روزگار آنها به سختی می گذرد ولی اهالی کوی مهدیس حتی اتوبوس شهری، فضای سبز، پارک، کتابخانه یا سرای محله هم ندارند.

مردم مهدیس اندر خم این کوچه مانده اند و در گروهی تأمین نیازهای اولیه زندگی خود هستند، اما باید نگران آینده اجتماعی کودکانی باشیم که در چنین وضعیتی اسفناکی روزگار می گذرانند. بازی نوجوانانی قد و نیم قد که در زمین معمولی یا همان بیابان مهدیس به چشم می خورد، ناراحتی بسیار و این سؤال را به ذهن انسان متبادر می کند که چرا این کودکان با وجود خاک زیادی که بلند می شود، باز هم به بازی خود ادامه می دهند و جوابش چیزی به غیر از محرومیت نیست.

پول فاضلاب پرداخت شده و هیچ

امید کاظمی که ۶ سال در کوی مهدیس زندگی می کند، می گوید: پنج تا ۶ سال است که اینجا زندگی می کنیم؛ پول فاضلاب را سه سال پیش پرداخت ولی انشعاب برای ما نکشیدند با اینکه قبض پرداخت حق انشعاب هم داریم.

وی با گلایه از نبود آسفالت در کوی مهدیس ادامه می دهد: پول آسفالت را ۱۲ سال قبل از سازندگان منازل گرفته اند ولی هیچ خبری از آسفالت نیست.

این شهروند با گلایه از وضعیت اسفناک آب و فاضلاب می گوید: از چاه برای سرویس بهداشتی استفاده می کنیم که متأسفانه بالا زده و بوی متعفن آن در خانه پخش و حتی بچه ها نیز بیمار می شوند.

کاظمی با بیان اینکه «خیلی مورد بیماری بین کودکان داشتیم» اضافه می کند: چرا ما نباید در محل زندگی خود از نعمت روشنایی و یا آسفالت بهره مند باشیم؛ ۶ سال قرار شده این جاده موجود آسفالت شود ولی هیچ کاری نشده است.

مهدیس یعنی بیابان

وی با گلایه از نبودن فضای سبز، پارک و مدرسه می گوید: با توجه به اینکه مهدیس جزو شهرداری منطقه هشت اهواز محسوب می شود حداقل آسفالت، فاضلاب و روشنایی را برای شهروندان ساکن در آن

تأمین کنند.

این شهروند انتقاد می کند: اینجا پر از نخاله ساختمانی است چون مهدیس را به بیابان حساب می کنند و متأسفانه هیچ نهادی به آن رسیدگی نمی کند. کاظمی در پایان با تقدیر از بازدیدهای استاندار خوزستان می گوید: همه مسئولان گلایه های ما را شنیده اند ولی هیچ رسیدگی نشده است و ای کاش مدیران توصیه های استاندار را عملیاتی می کردند.

آب شربی که بوی فاضلاب می دهد

عقیل جهانگیری یکی دیگر از ساکنان کوی مهدیس می گوید: در قسمت علوم پزشکی ساکن هستیم و هیچ وقت آب شرب پایداری نداریم؛ البته ضمن قطع و وصل شدن همیشگی آب باید بوی فاضلاب را هم تحمل کنیم با اینکه اصلاً کیفیت آن خوب نیست. وی ادامه می دهد: هزینه انشعاب آب و فاضلاب را پرداخت کردیم ولی مسئولان هنوز هیچ کاری نکرده و فقط وعده پیگیری دادند؛ کجای دنیا باید هزینه پرداخت شود ولی کاری برای مردم انجام نشود.

سعیده سلامات یکی از ساکنان تعاونی علوم پزشکی جاده بنکداران مهدیس نیز عنوان می کند: امکانات منطقه خیلی ضعیف است؛ لوله گاز کنار ما قرار دارد ولی منازلمان گاز ندارند. همچنین فاضلاب نیز همین کنار ما است ولی آن را برای ما نمی آورند.

وی گلایه می کند: به هر اداره ای که مراجعه می کنیم، به ما اعلام می کنند که هزینه ها را دادید ولی بودجه ای نداریم تا برای شما انشعابات را بیاوریم. این شهروند می گوید: به اداره آبفا اهواز رفتم که اعلام کردند ما بودجه نداریم و شماره ام را برای پیگیری گرفتند ولی هیچ تماسی با من گرفته نشد. سلامات با بیان اینکه آسفالت و فضای سبز که تعطیل است، ادامه می دهد: برای جاده نزدیک به یک سالی می شود که در عذاب هستیم؛ تازه وضعیت در هنگام بارندگی بسیار بدتر و ساکنان هم اذیت می شوند.

وی در پایان عنوان می کند: انشعاب داخلی آب شرب نداریم؛ «کیفیت که اصلاً هیچ حرفش را نزن» با اینکه پول آن پرداخت شده است.

خانه ای محاصره در بیابان

شوقی که چند ماهی است از سه راه باهنر به کوی مهدیس نقل مکان کرده است، می گوید: آنجا آسفالت و گاز داشتیم و همه چیز خوب بود ولی اینجا دور تا دور خانه بیابان است؛ نه تنها گاز نداریم بلکه آب و فاضلاب هم وضعیت مناسبی ندارد.

وی با گلایه از اینکه مشکلات خود را بارها به مسئولان اعلام کردیم، ادامه می دهد: مشکلات زیادی در این منطقه داریم ولی به خاطر توان کم مالی مجبور شدم به اینجا نقل مکان کنم.

این زن منتقد می گوید: آب هر چند روز یکبار می آید؛ در منطقه حتی مدرسه و گاز هم نداریم.

سهیلا عبادی که برای استقبال از شوهرش در منزل ایستاد نیز ۶ سال است که در کوی مهدیس زندگی می کند.

او در پاسخ به این سؤال که چه مشکلاتی دارند، می گوید: مهدیس همیشه بیابان بوده و متأسفانه حتی آسفالت و گاز هم نداریم.

بازی کودکان در خاک

این شهروند بیان می کند: آب همیشه قطع و وصل می شود و کیفیت آن برای شرب خیلی بد است.

عبادی با گلایه از نبود مدرسه می گوید: پارک و فضای سبز هم نداریم و بچه ها در بیابان و خاک ها بازی می کنند.

وی انتقاد می کند: زنان محله بارها برای آسفالت و رسیدگی بیشتر به شهرداری رفتند ولی هیچ فایده ای نداشت.

این شهروند در پایان عنوان می کند: از مسئولان تقاضای رسیدگی و بهبود این وضعیت را داریم چون اصلاً اینجا نمی توان با چنین وضعیتی به زندگی ادامه داد؛ اینجا همیشه خاک است و در عین حال کنار صنایع فولاد قرار گرفتیم و فقط دود آن به ما می رسد.

حرف کودکان و نوجوانان مهدیس

نمایش مهدی است و ۱۰ سال سن دارد؛ در کنار دیگر دوستانش مشغول فوتبال بازی درست وسط زمین

خاکی هستند.

از او می‌خواوم که مشکلات محله‌اش را بگوید ولی اندیشه کودکانه‌اش خیلی بزرگ‌تر از نداشتن پارک است و در پاسخ می‌گوید: اینجا فقط زمین فوتبال و نبود پارک مشکل نیست.

این کودک ادامه می‌دهد: همه ما و مادرانمان از نبود امکانات رنج می‌بریم؛ مهدیس آسفالت، مسجد، پارک، آب و فاضلاب و گاز ندارد.

مهدی می‌گوید: «نمی‌دانم چرا مسئولان راحت اینجا را درست نمی‌کنند» ولی خواهش می‌کنم به ما هم فکر کنند.

مسجد و نمازخانه نداریم

به یک باره وسط کادر گزارش‌هایم آمده و حتی یادم رفته نامش را ببرسم؛ بیشتر از ۹ سال سن ندارد و می‌گویند هم مجری خوبی است و هم فوتبالیست ولی پدرش در یک شرکت خصوصی کار می‌کند که هشت ماه هست حقوق نگرفته و در تأمین مخارج زندگی با تنگنا مواجه شده‌اند.

با شیرین زبانی‌های کودکی خود می‌گوید: «بابا

ریزی می‌کنند که منطقه زندگیشان باید پارک، آب و فاضلاب، گاز، مسجد، زمین فوتبال، کتابخانه، فرهنگ سرا و فضای سبز داشته باشد.

با این سن و سال‌های کم چه اندیشه‌های بزرگی دارند ولی خطر در کمین این اندیشه‌های والاست؛ مهدیس منطقه حاشیه شهر نیست.

مدیرکل امور اجتماعی استانداری خوزستان برای این وضعیت کودکان کوی مهدیس می‌گوید: مهدیس با یک برنامه ریزی شهری به جغرافیای اهواز اضافه شده و نمی‌توان آن را حاشیه شهر دانست.

محمدصادق کریمی‌کیا در واکنش به وضعیت اسفناک کودکانی که در معرض خطرات بی‌شمار آسیب‌های اجتماعی هستند، می‌گوید: حتماً یک تیم ارزیابی به منطقه مهدیس اعزام و گزارش آن را با حضور مسئولان امر بررسی خواهیم کرد.

معاون استاندار خوزستان اظهار می‌کند: اقدامات بسیار زیادی ظرف ۶ ماه گذشته در مهدیس انجام شده و تمام سازمان‌های خدماتی مثل شهرداری، آبفا و شرکت توزیع برق اهواز و شرکت گاز همه به این محله ورود پیدا کردند.

انجام یا در حال انجام است.

شهرداری: راه و شهرسازی باید آسفالت می‌کرد

شهردار منطقه هشت اهواز نیز در خصوص مهدیس می‌گوید: بر اساس قوانین شهرسازی آماده‌سازی زمین‌ها، زیرسازی و آسفالت معابر با شهرداری نیست و شهرداری فقط بعد از تحویل گرفتن آنها وظیفه نگهداری دارد.

ذبیح‌الله خدامرادی در ادامه تأکید می‌کند: مسکن و شهرسازی به عنوان متولی و مالک اراضی سطح شهر وقتی آنها را برای ساخت و ساز تفکیک و در اختیار تعاونی‌ها و مردم می‌دهد باید معیار آنها را شامل زیرسازی، آسفالت، پیاده‌رو و جداول را نیز آماده و بعد شهر را تحویل شهرداری دهد تا از آن مجموعه ساخته شده نگهداری کند.

وی اضافه می‌کند: ولی ظاهراً راه و شهرسازی بر اساس اخذ تعهد کار با تعاونی‌ها واگذار کرده و آنها نیز اقدامات لازم را انجام نداده‌اند.

شهردار منطقه هشت اهواز می‌گوید: شهرداری با توجه به سیاست و وظایف ذاتی و کاری خود وقتی با

آخه ما هم باید بریم به جای دیگه اینجا نه پارک داره نه نمازخانه و مسجد» کلا اینجا هیچی نداریم. حرف‌هایش به همین جا ختم نمی‌شود و ادامه می‌دهد: «اینجا خونه‌های خوبی نداره و هیچ جاش خوب نیست و اصلاً مهدیس هیچی هیچی نداره».

اصلاً مسئولان انتظار نداشتیم

حرف‌هایش به دل می‌نشیند و در ادامه صحبت‌هایش می‌گوید: «آخه آقای محترم بیای اینجا رو درست کن بعد برو برای خودت استراحت کن و برو مسافرت» نمی‌دانم چرا رسیدگی نمی‌کنند.

او می‌گوید: «ما هم انسانیم و می‌خواهیم زندگی داشته باشیم» و بعد هم نوک پیکان انتقاداتش را سمت مسئولان می‌گیرد و اضافه می‌کند: «همیشه که شما برید برای خودتون زندگی راحتی داشته باشید ما همینطور تو خاک‌های مهدیس بمونیم». کوچولوی فهمیده با بیان اینکه «اصلاً انتظار رو نداشتیم از این مسئولان» می‌گوید: اصلاً مسئول پذیران ایران اینطوری نیستند و باید اینجا رو درست کنند.

صحبت‌هایش تقریباً به آخر رسیده و می‌گوید: مسئولان ازتون انتظار نداشتیم و من خیلی ناراحتم. مهدی‌ها، علی‌ها و آرمان‌های مهدیس بسیارند که از این وضعیت اسفناک ناراحت شده و به جای کودکی کردن مجبور به دغدغه داشتن هستند؛ آنها به جای مسئولان غصه می‌خورند، به جای مدیران اما برنامه

نمی‌توان ادعای حل ۱۰۰ درصدی مشکلات را داشت

فرامند هاشمی زاده ادامه می‌دهد: استاندارد به صورت مستمر از این منطقه بازدید و جلسات متعددی را هم برگزار کرده‌است؛ خود من هم پیگیری و خیلی از مسائلی که در گذشته بود، مرتفع شده اما نمی‌توان ادعای حل شدن ۱۰۰ درصدی مشکلات را داشت.

وی عنوان می‌کند: مشکلات این منطقه در مسیر رفع شدن و تأمین خدمات مورد نیاز قرار گرفته‌است؛ برخی نقاط حتی خیابان‌ها بعد از انجام اقدامات زیرساختی مثل فاضلاب و گاز از سوی شهرداری به آسفالت رسیده‌است.

معاون عمرانی استانداری خوزستان یادآور می‌شود: برای محله به محله کوی مهدیس برنامه ریزی شده تا مشکلات حل و آن چیزی که لازم است، آنجا رخ بدهد که از آن جمله می‌توان به احداث پارک، زمین‌های ورزشی، رفاهاتی مثل مدرسه، کتابخانه و دیگر نیازهای منطقه اشاره کرد.

هاشمی زاده در پایان بیان می‌کند: سال‌های بسیاری آن منطقه جزو واگذاری‌های زمین شهری یا راه و شهرسازی بوده و برخی تعاونی‌ها متعهد به انجام خدمات زیربنایی و آماده‌سازی شدند که یا اجرایی نشده و یا کمتر انجام گرفته‌است؛ همچنین از طرفی راه و شهرسازی متعهد به انجام ولی انجام نگرفته که همه اینها ظرف بیش از ۶ ماه به صورت متمرکز

مراجعه مردم مواجه می‌شود (نزدیک ترین دستگاهی که جوابگوی مردم است و به آن دسترسی دارند، شهرداری‌ها هستند) قطعاً برای رفع مشکلات آنها تلاش می‌کند ولی زیرساخت‌ها شامل اجرای شبکه فاضلاب، گاز، آب، برق رسانی در معابر اصلی و فرعی در بسیاری از تعاونی‌ها تکمیل نشده‌است. خدامرادی می‌افزاید: این خدمات زیرساختی باید انجام و به اتمام برسد تا کار زیرسازی و آسفالت معابر انجام شود.

زیرسازی و آسفالت جزو وظایف شهرداری نیست

وی یادآور می‌شود: با وجودی که زیرسازی و آسفالت این منطقه جزو وظایف شهرداری نیست و راه و شهرسازی باید آن را انجام می‌داد ولی اگر خدمات زیرساختی انشعابات آب، برق، گاز و فاضلاب تکمیل شود، کار آسفالت معابر را هم انجام می‌دهیم.

شهردار منطقه هشت اهواز خبر می‌دهد: در تعاونی‌های آماده و انتظام ۲۴ خیابان را روی بستر زیرسازی و آسفالت بردیم که کار پیشرفت فیزیکی بیش از ۷۰ درصد دارد؛ هرچند وظیفه شهرداری نبوده چون شهروندان مراجعه داشتند با وجود تکمیل نبودن زیرساخت‌ها کار آسفالت را انجام دادیم.

خدامرادی با تأکید بر اینکه دستگاه‌های دیگر باید انجام و تحویل شهرداری بدهند، می‌گوید: در تعاونی‌های سپنا و نفت، فرهنگیان دو و جانبازان، نورد لوله،

با اجرای این پروژه ها بتوانیم مردم را از این وضعیت اسفناکی که در آن زندگی می کنند، نجات دهیم.

تعاونی ها از مسئولیت خود شانه خالی کردند

معاون خدمات مشترک کان و درآمد آبفا اهواز اظهار می کند: بر اساس آئین نامه عملیاتی شرکت های آب و فاضلاب کلیه تعاونی ها و مجموعه های مسکونی موظف هستند که احداث یا توسعه شبکه آب و فاضلاب را با هزینه خود انجام و کل مبلغ را بین اعضا سرشکن کنند.

مرداس شمس زاده ادامه می دهد: متأسفانه اکثر تعاونی ها خصوصاً در منطقه مهدیس این وظیفه مهم را انجام نداده و با اعلام عدم توانایی ها و مشکلات اقتصادی اعضا و انحلال تعاونی از تعهدات خود سر باز زده و این شرکت را با معضلات بزرگی در امر خدمات رسانی مواجه ساخته است.

وی عنوان می کند: عدم وجود زیرساخت مناسب موجود برداشت انشعابات غیرمجاز، هدررفت زیاد آب، غیربهداشتی کردن آب شرب شبکه آسیب دیده و باعث ضرر و زیان بالای شرکت آب و فاضلاب و به خطر افتادن ساکنان از لحاظ بهداشتی و آلودگی های ثانویه شده است.

معاون خدمات مشترک کان و درآمد آبفا اهواز بیان می کند: اقدامات فوق از طرفی چهره آب و فاضلاب را از لحاظ اجتماعی خدشه دار و نارضایتی عمومی را ایجاد کرده است؛ شرکت آب و فاضلاب اهواز با وجود تنگناهای شدید مالی به منظور رفع معضلات و پیشگیری از بحران های اجتماعی نسبت به برآورد هزینه اقدام و بخشی از آن را بین متقاضیان سرشکن کرده است.

شمس زاده در پایان با اشاره به اینکه این شرکت آمادگی خدمات رسانی را دارد، می گوید: شرکت آب و فاضلاب ضمن تقسیط طولانی مدت و عدم دریافت نقدینگی مناسب تعهدات مالی بالایی را برای خود ایجاد کرده است؛ این شرکت تقاضای همکاری تعاونی ها و ساکنان منطقه را داشته و خواستار عدم استفاده از برداشت های غیرمجاز و آسیب رساندن به شبکه و تأسیسات شرکت را دارد.

مردم محکوم پاسکاری مسئولان

متأسفانه در این بین مردم محکوم به پاسکاری مسئولان هستند و هر کدام از مدیران دیگری را متولی می داند و مردم هم قربانی می شوند. آن چیزی که واضح هست نبود مدرسه، آب و فاضلاب، گاز، کتابخانه، آسفالت و دیگر امکانات است، امید اینکه مسئولان خوزستانی فکری به حال مردم منطقه کوی مهدیس کنند.

و کتابخانه هنوز ندارد چون نقشه ها باید تکمیل و به ما تحویل شود تا این امکان را نیز برای مهدیس در نظر بگیریم.

اختصاص نیروی خدمات و فضای سبز به مهدیس

عضو شورای شهر اهواز اظهار می کند: مهدیس در مساحتی ۷۰۰ هکتاری از قبل بوده و تعاونی های مسکن ادارات و شرکت ها خیلی جلوتر از مسئولان دست به کار و ساخت و ساز بسیار جالبی داشتند. سید ناصر موسوی نژاد ادامه می دهد: پروژه خدمات عمرانی این منطقه در سال ۹۵ شروع شد ولی جسته و گریخته متوقف هم می شد؛ در دوره شورای پنجم مهر ماه سال گذشته این منطقه مورد بازدید استاندار، اعضای شورای پنجم و شهردار قرار گرفته و مدیران بسیاری از جمله آب و فاضلاب و حتی مخابرات در کنار استاندار بودند.

این عضو شورای شهر تصریح می کند: از آن زمان پروژه ها شتاب و سرعتی بیشتر و بهتر از قبل به خودش گرفت؛ آبفا و شرکت گاز مشغول به کار شده و تمام زیرساخت های موردنیاز نیاز یک منطقه و محله در حال انجام است.

موسوی نژاد عنوان می کند: شهرداری هم به نوبه خودش با هشت شرکت برای زیرسازی و آسفالت وارد این منطقه شده و حدوداً بیش از ۹۰ خیابان و یک بلوار در حال زیرسازی و آسفالت است.

وی اضافه می کند: در زمینه آسفالت فقط بودجه ای بالغ بر ۱۲ و نیم میلیارد تومان برای زیر سازی پیش بینی شده اما هزینه آسفالت هشت میلیارد و ۶۰۰ میلیارد تومان بوده که اکنون در حال انجام است.

این عضو شورای شهر با اشاره به در دست اجرا بودن پارک ها و فضای سبزی ۲۱ و ۱۸ هکتاری برای مهدیس می گوید: قبلاً با توجه به اینکه برخی از تعاونی های مسکن در کوی مهدی تأسیسات زیربنایی لازم را فراهم نکرده بود، اقدامات در حوزه مدیریت شهرداری و شورا هم قرار نگرفت ولی در حال حاضر بسیاری طرح ها در حال اجرا و یا طراحی هستند. موسوی نژاد یادآور می شود: اولین کاری که انجام دادیم، خروج نخاله های رها شدن در منطقه بود؛ هزاران سرویس نخاله از منطقه مهدیس خارج شد.

وی با اشاره به اختصاص سه دستگاه خاور برای تخلیه زباله های منطقه کوی مهدیس خبر می دهد: در گذشته لحاظ کردن پرسنل شهرداری برای آن منطقه صفر بود ولی در سال جاری برای اولین بار ۲۵ نیروی خدماتی برای حمل زباله و ۱۱ نفر برای فضای سبز آن در نظر گرفتند.

این عضو شورای شهر در پایان با تقدیر از توجه فرماندار، شهردار، استاندار و دیگر مسئولان می گوید: امیدواریم

مسیر ورودی فاز دوم بنک داران از میدان ورودی تا میدان شهید اسکندری پیمانکاران تعیین شده و بعد از تکمیل بستر زیرساخت ها خیابان به خیابان کار زیرسازی و آسفالت را انجام می دهند.

وی یادآور می شود: مسیر پل ششم حدفاصل میدان مادر تا پشت اسلام آباد نیز زیرسازی آن کامل انجام و منتظر روکشی و آسفالت هستیم که بعد از تکمیل ایستگاه پمپاژ آب و فاضلاب کار آن را به اتمام می رسانیم.

ساخت دو پارک برای مهدیس

شهردار منطقه هشت اهواز اضافه می کند: تقاطع غیرهمسطح انتهایی خیابان امام بین راه آهن و مسیر فولاد نیز کارش شروع شده و بین ۱۰ تا ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد.

خدامرادی بیان می کند: عموماً آسفالت هر کدام از این تعاونی ها غیر از آزاده و انتظام بین ۱۰ تا ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند و فقط منتظر تکمیل فعالیت سایر دستگاه ها مثل آب و فاضلاب یا گاز هستیم.

وی در خصوص نبود اتوبوس شهری در منطقه مهدیس می گوید: با سازمان اتوبوسرانی نامه نگاری کردیم چون در حیطه اختیارات این سازمان است و مقرر شده تا بعد از تکمیل مسیریها اتوبوس را به آنها اختصاص دهند.

شهردار منطقه هشت اهواز در خصوص فضای سبز مهدیس نیز می گوید: یک پارک ۲۱ هکتاری حد فاصل فاز ۵ پاداد و مهدیس و یک پارک ۱۸ هکتاری هم در ورودی مهدیس داریم.

پیش بینی یک زمین ورزشی برای مهدیس

خدامرادی می افزاید: پارک ۱۸ هکتاری مراحل پایانی را طی می کند که مرحله کشت درخت و فضای سبز رو به اتمام و روشنایی نیز در دستور کار قرار گرفته است؛ همچنین بعد از تکمیل روشنایی با همکاری بخش خصوصی قسمت آماده پارک را تحت عنوان خزان گل ها به بهره برداری می رسانیم.

وی عنوان می کند: ولی پارک ۲۱ هکتاری در مرحله خاکریزی و تسطیح است و به صورت فازبندی اجرا و تکمیل می شود. هر دو پارک کوی مهدیس جزو بزرگترین پارک های اهواز محسوب می شوند.

شهردار منطقه هشت اهواز اظهار می کند: در صورت حل مشکل آب خام بین نقاط دیگر منطقه مهدیس فضای سبز پیش بینی و کار آن را شروع می کنیم.

خدامرادی تصریح می کند: مهدیس یک زمین ورزشی دارد و در بودجه سال جاری نیز پیش بینی یک زمین ورزشی دیگر هم شده و منتظریم تا اراضی را از مسکن و شهرسازی تحویل و طرح ها را به مرحله اجرا بگذاریم. وی در پایان می گوید: مهدیس فرهنگ سرای عمومی

معدنکاری نفس محیط زیست را بریده / طبیعت به بهای «هیچ» زخمی می شود

نیره شفیعی پور
مهدی جلیلیان

معدن در حالی این روزها به عنوان یکی از حوزه‌های اشتغالزا و درآمدزا برای کشور معرفی می‌شود که بسیاری از معادن بدون اینکه صرفه اقتصادی واقعی داشته باشند، تن رنجور طبیعت را زخمی می‌کنند.

ایران از کشورهای معدنی جهان به شمار می‌رود که تنوع ذخایر معدنی نیز در آن بسیار بالاست و شاید در این میان بتوان یزد را یکی از کلکسیون‌های ذخایر معدنی کشور نامید.

وجود معادن بزرگ سنگ آهن، مس، روی، سنگ‌های تزئینی، گچ و ده‌ها معدن دیگر، یزد را به سومین استان معدنی کشور تبدیل کرده و به همین میزان نیز بهره‌برداری از معادن در این استان هر روز در حال گسترش است.

وجود معادن استراتژیک و بزرگ در شهرستان‌های بافق و اردکان علاوه بر اشتغال‌زایی بسیار بالا، کمک بزرگی به چرخه توسعه اقتصادی استان یزد و کشور کرده است.

اینکه توقف فعالیت این معادن می‌تواند ضربه‌های مهلک اقتصادی به استان یزد و حتی صنعت کشور وارد کند، امری روشن و غیرقابل انکار است اما در کنار این معادن بزرگ، معادن دیگری نیز فعالیت می‌کنند که رهاوردی جز زخمی کردن تن رنجور طبیعت ندارند.

توقف فعالیت برخی معادن و اشتغال تنها چند تبعه افغانستانی
معادنی که پس از دریافت مجوز بهره‌برداری، با

سعید افضل‌پور از صدور ۵۴۵ پروانه بهره‌برداری معدن در استان یزد خبر داد و اظهار داشت: میزان ذخایر کشف‌شده حدود ۲ میلیارد تن بوده و در حال حاضر ۲۷۵ پروانه اکتشاف معدنی در حال فعالیت است.

وی عنوان کرد: از بین ۵۴۵ معدن موجود در استان یزد، پنج معدن در مقیاس بزرگ فعالیت می‌کنند و با توجه به اینکه عمده معادن استان، کوچک و متوسط هستند، باید حمایت جدی از این مجموعه‌ها برای حفظ و توسعه اشتغال در کشور و استان در دستور کار باشد.

درخواست رئیس خانه معدن یزد برای تسهیل صدور مجوزهای معدنی

افضل‌پور با اشاره به اینکه ذخایر معدنی در استان یزد بسیار بالا و متنوع است، خواستار تسریع و تسهیل روند بروکراسی اداری برای صدور مجوزهای معادن استان شد.

رئیس خانه معدن استان یزد با بیان اینکه بیشترین دغدغه ما در زمینه معادن کوچک است، افزود: متأسفانه معادن کوچک و متوسط زیر سایه معادن بزرگ قرار گرفته‌اند و در حال حاضر ۷۰ درصد سرمایه‌گذاری‌ها در معادن بزرگ صورت می‌گیرد و وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز تمام توجه خود را معطوف به

جاده‌کشی نخستین زخم را بر تن طبیعت حکاکی کردند و پس از آن با بهره‌برداری‌های غیراصولی، یادگار شوم دیگری برای محیط‌زیست باقی گذاشتند و در نهایت نیز به دلایل مختلف فعالیت خود را متوقف کردند و بسیاری از آن‌ها اکنون به‌جز دو سه تبعه افغانستانی، اشتغال دیگری برای کسی ایجاد نکرده‌اند. بهره‌برداری یا عدم بهره‌برداری از معادن حکایتی است که سال‌هاست دست‌اندرکاران امر نتوانسته‌اند در مورد آن به توافق نظر برسند و در این بین صنعتی‌ها و معدنی‌ها سنگ خود را به سینه می‌زنند و محیط‌زیستی‌ها هم حرف خود را.

دست‌اندرکاران صنعت و معدن به‌ویژه دولتی‌ها، بر این باورند که معادن هم در زمینه اشتغال‌زایی و هم در زمینه رشد اقتصادی و درآمدزایی برای کشور، یکی از بهترین گزینه‌ها هستند.

البته نمی‌توان منکر این قضیه بود اما کارشناسان محیط‌زیست این موضوع را تنها برای معادن بزرگ و استراتژیک قبول دارند و معتقدند بسیاری از معادن به بهای «هیچ» تن طبیعت را زخمی می‌کنند.

اشتغال‌زایی معادن استان یزد برای ۱۱ هزار نفر

رئیس خانه معدن استان یزد در این زمینه گفت: در حال حاضر بیش از ۱۱ هزار نفر در معادن استان یزد مشغول فعالیت هستند.

جای می گذارند.

اکبری یادآور شد: به عنوان مثال، اکنون تعداد زیادی معدن خاک و سنگ تزئینی در استان یزد آغاز به کار کرده اند که یا به دلیل رکود بازار یا کیفیت نداشتن ذخیره معدن، فعالیت آن ها متوقف شده است.

وی تصریح کرد: این معادن اتفاقاً اثرات نامطلوبی بر طبیعت و حیات وحش گذاشته اند زیرا به عنوان مثال، یوزپلنگ که به حضور انسان بسیار حساس است، به دنبال بهره برداری از این معادن، دیگر جای امنی برای زندگی پیدا نمی کند.

اکبری خاطر نشان کرد: گرچه بازار، کیفیت ذخیره معدنی و ... فعالیت برخی از معادن استان را محدود کرده است اما باین وجود اکنون تعداد زیادی معدن کوچک و بزرگ در استان مشغول کار هستند و هیچ تفکر و توجهی برای آن ها وجود ندارد.

معاون فنی اداره کل محیط زیست استان یزد اظهار داشت: متأسفانه در این بهره برداری ها هیچ توجهی به حقوق حیوانات نمی شود و علاوه بر این، شرایط طبیعی یزد نیز دست خوش این بهره برداری های بی رویه شده است.

وی افزود: به دنبال بهره برداری گسترده از معادن، با کاهش تراکم پوشش گیاهی و افزایش کانون های گردوغبار مواجه هستیم و این امر سبب شده تا هر سال شرایط یزد بحرانی تر شود به نحوی که ما امسال در این استان شاهد بروز گردوغباری بودیم که تنفس را برای مردم بسیار دشوار کرده بود.

اکبری با اشاره به کم آبی و خشک سالی یزد تصریح کرد: ما حتی در شرایط طبیعی نیز با مشکلات جدی مواجه هستیم حال اگر قرار باشد این شیوه فعالیت معدنی نیز تداوم پیدا کند، یزد ظرف چند سال آینده با بحران های بسیار جدی مواجه خواهد شد همچنان که اکنون کانون های گردوغبار در این استان به دو برابر قبل رسیده و ۳۵۰ هزار هکتار کانون فرسایش در استان یزد تنها به دلیل فعالیت های معدنی ایجاد شده است.

وی افزود: استان یزد طی چند سال اخیر به دنبال این بهره برداری ها گونه هایی نظیر یوزپلنگ را تقریباً از دست داده و گونه هایی نظیر گربه شنی و کاراکال و ... نیز در معرض تهدید و انقراض قرار گرفته اند.

نیاز به استراتژی مناسب تر برای صدور پروانه های بهره برداری از معادن داریم

آنچه مسلم است باید با استراتژی مناسب تری نسبت به صدور پروانه بهره برداری از معادن اقدام شود تا با فعالیت معدنی بتوان بخشی از مشکل اشتغال را نیز حل کرد نه اینکه به هر میزان درخواست برای بهره برداری و اکتشاف معدنی که داده شد، پاسخ مثبت و مجوز بهره برداری داده شود.

در شرایطی که یزد کم کم وضعیتی نظیر شهرهای خوزستان و ... را پیدا می کند، برخی مسئولان و دست اندکاران حوزه صنعت و معدن، صدور ۵۴۵ پروانه بهره برداری معدن در استان یزد را با توجه به ظرفیت ها و ذخایر این استان، بسیار کم می دانند.

گرچه کشور ما اکنون در وضعیتی است که نیاز به توسعه اقتصادی، درآمدزایی، اشتغالزایی و ... دارد و معادن می توانند در این زمینه اثرگذار باشند اما اقدامات بدون تفکر و بی توجهی به تبعات بهره برداری های بی رویه، به طور قطع هزینه های سنگین تری را به کشور و استان تحمیل خواهد کرد.

بین می رود، بلکه شرایط برای زندگی انسان نیز دشوارتر می شود.

وی عنوان کرد: این بهره برداری های بی رویه، فرصت ترمیم را از طبیعت می گیرد و طبیعت هرگز فرصت این را پیدا نمی کند که به واسطه بهره برداری یک معدن، نفسی تازه کند.

مجوزهای معدنی باید بر اساس توان اکولوژیک مناطق صادر شود

معاون فنی محیط زیست استان یزد تأکید کرد: بهره برداری از معدن نیز قواعد خاص خود را دارد و مجوزها باید بر اساس توان اکولوژیک هر منطقه صادر شود.

اکبری یادآور شد که همه معادن می توانند در توسعه اقتصادی و اشتغالزایی نقش مهمی ایفا کنند، افزود: معادن بزرگ و استراتژیکی که در استان یزد مشغول فعالیت هستند، گرچه تخریب هایی به دنبال دارند اما در عوض اشتغال قابل توجه و درآمدزایی بالایی نیز دارند و به نوعی شاید بتوان گفت که فعالیت آن ها توجیه دارد.

وی ادامه داد: مشکل اینجاست که تعداد زیادی معدن کوچک که برخی از آن ها نیز در نیمه های راه تعطیل و متوقف می شوند، هم زمان با هم مشغول به کار می شوند و اصلی ترین زخم ها را بر پیکره طبیعت بر

این معادن کرده در حالی که معادن کوچک و متوسط در حوزه های گوناگون همچون اشتغال بسیار اثرگذار بوده اند.

این مطالب در حالی از سوی یک تشکل معدنی مطرح می شود که کارشناسان محیط زیست نظری غیر از این دارند و معتقدند بیشترین ضربه ها از سوی معادن کوچک و متوسط به طبیعت وارد می شود.

وجود این همه پروانه اکتشاف و بهره برداری معدنی نیز خود گویای این است که معادن در حال ایجاد تغییرات جدی در طبیعت استان یزد هستند ضمن اینکه تعداد قابل توجهی از معادن در عرصه های زیرپوشش محیط زیست، مجوز گرفته اند.

معاون فنی محیط زیست استان یزد در مورد فعالیت های معدنی استان و نقش آن در توسعه اقتصادی و محیط زیست اظهار داشت: بحث محیط زیست هم در استان یزد و هم در سطح ملی، هرگز این نبوده که معدن و فعالیت معدنی متوقف و تعطیل شود اما حرف ما این است که اگر ۱۰ معدن بزرگ سنگ آهن در استان وجود داشته باشد، آیا لازم است همه آن ها را زخمی و بهره برداری کنیم؟

حسن اکبری بیان کرد: اینکه یکباره تعداد زیادی معدن شروع به فعالیت کند و تعداد زیادی جاده و تأسیسات معدنی فعال شود، دیگر جایی برای زندگی باقی نمی ماند و نه تنها تنوع زیستی از

نخستین تلاش مردمی برای نجات شاهوار / نوای محیط زیست طنین انداز شد

نخستین پویش نجات شاهوار به همت عموم مردم و سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در حوزه محیط زیست شهرستان شاهرود باهدف کاهش تخریب معدن بوکسیت در منطقه تاش گردهمایی برگزار کرد.

محمد حسن مقدم‌نیا

مردم، فعالان محیط‌زیست و گروه‌های کوهنوردی صبح بیست و یکمین روز از اردیبهشت‌ماه ۹۷ را انتخاب کردند تا صدای شاهوار باشند آن‌هم در قالب نخستین پویش نجات این قله که برای استان سمنان وجودش حیاتی است. محل قرار ابتدایی پارک کودک شاهرود است.

عده‌ای نوشته‌های «برای نجات شاهوار بی تفاوت نباشیم» را در پشت شیشه‌های ماشین‌های خود نصب می‌کنند برخی نیز منتظر هستند تا دیگران نیز به آن‌ها ملحق شوند و برخی ساعت‌ها پیش به مکان موردنظر رفتند تا خودروها را راهنمایی کنند. هوا آفتابی و جماعت مشتاق است، به جمع آن‌ها که می‌روی صحبت از شاهوار و نگران از اینکه این تخریب‌ها تا کجا قرار است پیش رود، بیان می‌شود. بالاخره ساعت موردنظر فرارسید. بالغ‌بر ۳۰۰ خودرو و دو مینی‌بوس راهی بزرگراه بسطام و سپس دوراهی تاش شدند. خنکی نسیمی که از شاهوار می‌وزد کمی دل‌های بی‌قرار را آرام می‌کند انگار شاهوار شرمسار از تخریب دامنش را جمع کرده و روی خود در پشت ابرها پنهان کرده است.

تخریب‌ها دیده می‌شوند

تا رسیدن به معدن چندان فاصله‌ای نیست، پس از طی نیم ساعت به دامنه شاهوار می‌رسیم. فردی

در ابتدای ورودی معدن خودروها را راهنمایی می‌کند، مسیر را به سمت معدن پیش گرفتیم، برخی نیز با دوچرخه آمده‌اند تا با شاهوار هم‌صدا شوند و آن‌ها را نیز می‌توان در مسیر جاده معدن مشاهده کرد، جاده بسیار عریض است و چیزی که در همین ابتدای راه نظر همه را جلب می‌کرد این بود که محل عبور کامیون‌ها چرا باید تا این حد عریض باشد دو بلدوزر و تراکتور مشغول کار بر روی جاده بودند تا بازم این جاده عریض‌تر شود. به‌جزنت می‌توان گفت سه کامیون از کنار هم به‌راحتی رد می‌شوند.

می‌شود فرسایش خاک و به هم خوردن طبیعت پکر منطقه را کاملاً مشاهده کرد، پوشش گیاهی کاملاً زیر باطله‌های معدن مدفون شدند و آن چیزی هم که در ابتدای راه به چشم می‌خورد اوس‌های (درختان بومی منطقه) زخمی و خاک خورده است که دیگر آمیدی به حیاتشان نیست، بعد از گذر از دو سه پیچ به محل گردهمایی دپوی اول معدن بوکسیت می‌رسیم.

در همان ابتدا حضور دو کامیون در منطقه دپو معدن بوکسیت که به‌طور مرتب باطله‌های معدن را در محل دپو با صدای مهیبی خالی می‌کند، به چشم می‌خورد انگار با هر کامیونی فریادی از خشم را در دل مهمانان شاهوار بیدار می‌شود محل دپو آن قدر وسیع است که انگار دو استادبوم بزرگ را در خود جا داده است خودروها کم‌کم می‌رسند مردم مات و مبهوت نظاره‌گر تخریب‌ها هستند.

شاهوار به انتظاران عاشقان

شاهوار که خود را پشت ابر سیاهی پنهان کرده است آرام‌آرام می‌گیرد اما این گریستن او نیز مانع از حضور مهمانانش نشد و مردم همچنان در بارش باران ناظر تخریب‌های انجام‌شده در معدن بودند فردی پلاکاردهای نوشته‌شده با شعارهایی همچون «با

نابودی شاهوار شاهرود را به خوزستان تبدیل نکنید»، «شاهوار نجات می‌دهیم»، «شورای تأمین حمایت»، «همه باهم برای نجات شاهوار ایستاده‌ایم»، «نابودی شاهوار برابر نابودی تاش، بسطام، مجن و شاهرود است»، «شاهوار به احترامات ایستاده‌ایم»، «با نابود کردن شاهوار شاهرود را بی‌نشان نکنید»، «شاهرود به شاهوار زنده است» و ... را بین شرکت‌کنندگان تقسیم می‌کنند.

برنامه با گرفتن عکس از شعارنویشته‌ها و پارچه‌نویسی شکل جدی‌تر از یک بازدید به خود می‌گیرد علیرغم بارش باران جمعیت انبوه است و هیچ چیز جز فریاد برای نجات شاهوار نمی‌تواند آن‌ها این‌طور در برابر بارش باران ایستاده نگه دارد، کودکی درحالی که یکی از شعارنویشته‌ها را در دست داشت سؤال می‌کرد چرا کامیون‌ها بار را اینجا خالی می‌کنند دهان‌ها از تعجب باز و لبخندی بر صورت هیچ‌کس نمی‌توان دید.

برای نجات شاهوار آمده‌ام

از میان دلدارهای شاهوار به سراغ فرد دوچرخه‌سواری که تازه به جمع ملحق شده است می‌رویم و می‌گوییم: امروز به دو نیت تندرستی و همچنین نجات شاهوار آمده‌ام، سالیان سال حدود ۴۰ سال پیش مسیر تاش، اقبالیه و ابرسج را به سمت شاهوار رکاب زدم متأسفانه در این چند سال با این اتفاقاتی که افتاد و همه در جریان هستند در چند سال آینده چیزی از این طبیعت بکر باقی نخواهد ماند.

اسماعیلی ادامه می‌دهد: زودتر از این‌ها باید دست‌به‌کار می‌شدیم تا منطقه را خراب نکنند از وضعیتی که اکنون برای شاهوار باعث به هم خوردن اقلیم منطقه شده است متأسفم، اما بازم دیر نیست و هنوز جای امیدواری است که بتوان برای نجات

شاهوار قدمی برداشت. وی می‌افزاید: سطح تخریب‌ها به حدی بالا است که کلمه‌ای جز تأسف نمی‌توان گفت و امیدواریم حضورمان و فریاد بغض‌آلودمان برای نجات شاهوار امروز باعث کاسته شدن از حجم این تخریب‌ها شود.

باران همچنان آرام‌آرام در پهنه زمین می‌ریزد و فرد دیگری می‌گوید که برای نگرانی از آینده زندگی خودم، فرزندان، شهر و کشورم به این جمع ملحق شدم و ادامه می‌دهم: این وظیفه ما است که برای نجات شاهوار قدمی برداریم و دلمان برای این تخریب‌ها می‌سوزد و به تنهایی نمی‌توان کاری کرد، امروز آمدیم تا صدای خود را به‌صورت مسالمت‌آمیز اعلام کنیم تا به گوش مسئولان برسد و اجازه ندهند بیش از این تخریب‌ها ادامه پیدا کند.

کمالی می‌گوید: شاهوار در شمال شرق یک سنبل برای کشور محسوب می‌شود و نباید اجازه دهیم تا تخریب‌ها ادامه پیدا کند و باعث نابودی حیات منطقه شود و باید معدن کاوی به نحوی باشد تا به دست خودمان آینده شهر را نابود نکنیم.

کانون‌های آب ساز منطقه در خطر است

سمیعی از اهالی روستای تاش نیز به این جمع ملحق شده و بایان اینکه برای دفاع از منافع خدادادی در این گردهمایی شرکت کرده است، می‌گوید باید برنامه معدن کاوی به نحوی باشد تا از حجم خسارت‌ها کاسته شود قطعاً ادامه آن چیزی به نام تاش و شاهروود باقی نخواهد گذاشت کانون‌های آب ساز منطقه در خطر است و باید در شرایط خشک‌سالی از این منابع حفاظت کرد. یک فرهنگ نیز می‌گوید: گناه در حق طبیعت از حق‌الناس کمتر نیست، به کلام خدا در قرآن که نگاه می‌کنیم بیش از ده سوره آن با اجزای طبیعت نام‌برده شده است از انسان، حیوانات و گیاهان سوره در قرآن وجود دارد، خداوند در قرآن می‌خواست تا این نکته را گوشزد کند که اجزایی را آفریدم بی‌حکمت و بی‌هدف نبوده است.

عرب ادامه می‌دهد: بعد از انسان بارزترین آفریده خدا آب به شمار می‌رود، هرکجا آب است نفس انسان بالا می‌آید این گردهمایی همتای سربازان مرزها برای دفاع از آب‌وخاک سرزمینان خواهد بود، برای دفاع از عواقبی که شاید ما را مجبور به کوچ، ویرانی و حوادث بدتر کند اگر آب را نجات ندهیم یعنی شاهروود را نابود کردیم.

در این هنگام برنامه با پخش سرود جمهوری اسلامی آغاز و بیانیه‌ای توسط دبیر ستاد مردمی نجات شاهوار قرائت می‌شود هم‌زمان با خواندن این متن همچنان کامیون‌ها باطله‌های معدن کاوی را کمی آن‌سوتر خالی می‌کنند و این با صدای فریاد جمع که زنده‌باد شاهوار درهم‌تنیده می‌شود.

طنین نوای محیط زیست در گوش باد

معدن روباز بوکسیت در فاز نخست بیش از دو میلیون مترمربع مراتع درجه‌یک را در اراضی شیبدار تخریب می‌کند که دامنه آن بسیار وسیع است، چند صد اصله درخت ممنوع‌القطع اورس نابود و چندین چشمه آب با دیوی نخاله مدفون و چهار میلیون تن خاک جابه‌جا و ۴۵ کیلومتر مسیر رودخانه تغییر داده شده است.

سرچشمه‌های آب دشت بسطام و شاهروود در حال تبدیل شدن به کانون سیلاب است در طرح توسعه معدن ۲۰ برابر وسعت فعلی برای برداشت مدنظر قرار دارد و این اتفاقات در شرایطی در حال وقوع است که بحران آب کشور و خصوصاً شاهروود را به‌عنوان یک بحران تهدید می‌کند.

نفس های «النگدره» به شماره افتاد/ اجرای پر حاشیه پیاده راه

با استفاده بیش از ظرفیت از پارک جنگلی شاخص شمال کشور، نفس های النگدره به شماره افتاده و حالا مدیریت شهری گرگان اعلام می کند ناچار به اجرای پیاده راه در این پارک جنگلی است.

زهرا ایهرامی

از پارک جنگلی النگدره به عنوان یکی از هفت منطقه نمونه گردشگری کشور و پارک جنگلی شاخص شمال کشور یاد می شود. در اوایل دهه ۹۰ در راستای اجرای بندج ماده ۱۴۷ برنامه پنجم توسعه کشور، وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری) مکلف شد بدون رعایت تشریفات مناقصه مدیریت، احداث، نگهداری، توسعه و بهره برداری از پارک های جنگلی در محدوده و حریم شهرها را با حفظ مالکیت دولت و کاربری به شهرداری ها واگذار کند.

در سال ۱۳۹۰ و در راستای اجرای این بند، با پیگیری های به عمل آمده از سوی شهرداری گرگان در نهایت چهار نقطه در محدوده گرگان برای استفاده تفرجگاهی معرفی شد.

بر طبق این بند ۶۰۲ هکتار در منطقه ناهارخوران، ۱۸۵ هکتار در منطقه النگدره، ۲۰۰ هکتار اراضی هزارپیچ و ۶۹ هکتار منطقه جنگلی واقع در ضلع غرب محور صیادشیرازی به شهرداری گرگان واگذار شد. در سال ۱۳۹۱ پارک جنگلی النگدره با طرح قبلی به شهرداری واگذار و مقرر شد طرح بازنگری آن حداکثر تا اواخر شهریور ماه سال آینده شود.

حالا در فاصله کمتر از ۶ سال از این واگذاری، اجرای طرح پیاده راه در پارک جنگلی النگدره و احداث پارکینگ برای اجرای این طرح، خیرساز شد. سیدهاشم موسوی نژاد، معاون جنگل اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان در واکنش به اجرای این طرح ضمن اظهار بی اطلاعی از آماده سازی پارکینگ النگدره به یکی از رسانه ها اعلام کرده بود که «ما تا این لحظه هیچ مجوزی برای آن ها (شهرداری گرگان) صادر نکرده ایم و تا زمانی که طرح آن ها به ماده نشود و در کمیته فنی دوباره ارزیابی و رای گیری نشود و مجوز نهایی را کمیته فنی

مدیرعامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری گرگان بیان کرد: پس از واکنش آقای موسوی نژاد تلفنی با او صحبت کردم و حقیقت امر این است که ایشان از جزئیات این طرح خبر نداشته و فکر نمی کرد اجرای پارکینگ جزء همان طرحی است که خودشان مصوب کرده اند؛ فکر کرده بود کار جدیدی است که باید از منابع طبیعی اجازه اش را می گرفتیم.

وی با تأکید بر این که بدون اجازه منابع طبیعی حتی اجازه قطع یک درخت یا زدن سرشاخه های درختان پارک را نداریم، افزود: همان زمان که داشتیم عملیات اجرایی پارکینگ را شروع می کردیم، رئیس منابع طبیعی و جنگلبانی گرگان حضور داشتند و با نظارت آن ها کار را شروع کردیم. ستوده نیا ادامه داد: مدیرکل منابع طبیعی هم از روند کار بازدید داشتند و به ما اعلام کردند برابر کتابچه طرح هر اقدامی می خواهید انجام دهید؛ ماهم کاری بیشتری جز آن چه در برنامه سال اول کتابچه طرح دیده شده انجام نداده ایم.

شهرداری به دلایلی خود را درگیر عملیات اجرایی نکرد

وی با یادآوری این که ۱۸۵ هکتار از اراضی

ندهد، هرگونه عملیات اجرایی در آن نقطه (النگدره) غیرقانونی است و شهرداری نمی تواند چنین عملیاتی را بدون مجوز آغاز کند».

وی تأکید کرده بود که «حتی منابع طبیعی هم نمی تواند بدون نظر کمیته فنی اجازه این کار را بدهد بلکه باید ابتدا مشاور مطالعات خود را در قالب یک طرح به ما تحویل دهند سپس طرح در کمیته فنی اداره کل بررسی و ارزیابی شود سپس تصمیم گیری شود که تا امروز چنین پروسه ای اساسا انجام نگرفته است».

۵ سال قبل مصوبه گرفتیم

موضوع این واکنش را از مدیرعامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری گرگان جویا شدیم و یحیی ستوده نیا با تأکید بر این که مجوزهای لازم را داریم گفت: پارکینگ در کتابچه طرح جنگلی النگدره دیده شده و سال ۹۲ که کتابچه طرح را تهیه کردیم مصوبه اش را گرفته ایم.

وی با اشاره به این که خود کمیته فنی منابع طبیعی آن را همان زمان تأیید کرده بود، گفت: ما سال قبل نامه ای را برای اجرایی شدن برنامه سال اول کتابچه طرح به منابع طبیعی فرستادیم و آن ها هم موافقت خود را اعلام کردند.

جنگلی پارک النگدره سال ۱۳۹۱ تحویل شهرداری شده است، اضافه کرد: اصل واگذاری پارک به شهرداری ۱۵ ساله است اما برابر برنامه تدوین شده عملیات اجرایی آن باید چهار ساله انجام می شد اما شهرداری گرگان به دلایلی خودش را درگیر عملیات اجرایی در پارک جنگلی النگدره نکرد.

وی در پاسخ به این سوال که چه دلایلی مانع اجرای برنامه بود، گفت: شهرداری باید صبر می کرد کتابچه طرح پارک جنگلی النگدره با پارک جنگلی صیاد شیرازی به صورت یکپارچه اجرا شود. ستوده نیا با بیان این که اجرای پیاده راه و احداث پارکینگ مطابق همان برنامه در حال اجراست، به جزئیات بیشتر طرح های دیده شده در کتابچه پارک جنگلی النگدره اشاره و تصریح کرد: در این طرح بر اساس زون بندی، کمپ سازمان یافته، رستوران، باغ پرندگان، چایخانه سنتی، زمین ورزشی و ... در النگدره دیده شده است؛ مثلا در کتابچه طرح دیده شده شهرداری در سال اول باید پارکینگ را درست کند و در فلان نقطه پارک فنس احیایی بکشد.

مسیر رفت شده است، گفت: بنابراین هم به جهت ایمنی مردم و هم این که خودروها خیلی اجازه ورود به پارک را نداشته باشند ناگزیر شدیم پیاده راه را به طور آزمایشی اجرا کنیم. وی با تاکید بر این که باید به پارک جنگلی النگدره تنفس بدهیم تا خودش را پیدا کند، در پاسخ به این سوال که برای امنیت پیاده روی در پارک هم چاره اندیشی شده، بیان کرد: پیاده راه از ساعت ۶ صبح تا ۶ عصر اجرا می شود و علاوه بر این که پاسگاه انتظامی در پارک مستقر است در شیفیت صبح و عصر پنج نگهبان و در شیفیت شب سه نگهبان در پارک گشت زنی می کنند. ستوده نیا خاطر نشان کرد: پارکینگ النگدره حدود نیم هکتار است و ظرفیت استقرار حدود ۶۰ خودرو را داراست که در ایام غیر پیک کاملا پاسخگوی نیاز است.

پارکینگ مجوز مستقل نیاز ندارد

ستوده نیا نه تنها اظهارات موسوی نژاد را تایید نکرد بلکه مدعی بود عملیات اجرایی پارکینگ النگدره با مجوز اداره کل منابع طبیعی گلستان و با حضور رئیس

وی با تاکید بر این که شهرداری باید با دو هدف پیاده راه را اجرایی کند، بیان کرد: خطر جانی شهروندانی را که در النگدره ورزش و پیاده روی می کردند، تهدید می کند و تاکنون شاهد موارد زیادی بودیم که شهروندان دچار حادثه شدند از سوی دستگیر استفاده از پارک جنگلی النگدره بیش از ظرفیت تفرجی است.

۱۶۵ روز در سال باید از النگدره استفاده کنیم

مدیرعامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری گرگان یادآور شد: مطابق کتابچه طرح، پارک جنگلی النگدره باید ۱۶۵ روز در سال برای استفاده باز باشد و ظرفیت تفرجی روزانه آن دو هزار و ۳۵ نفر است؛ اما متأسفانه نه تنها تعداد روز رعایت نمی شود بلکه در بعضی از روزها بین هفت تا هشت هزار نفر از این پارک استفاده می کنند.

وی با بیان این که استفاده بیش از ظرفیت از پارک جنگلی النگدره باعث از بین رفتن فضای جنگلی در

مورد تایید است.

قزلسفلو با بیان این که پارکینگ اجرا شده هم در استان و هم در تهران و سازمان مصوب شده و اجرای آن برابر کتابچه طرح است، خاطر نشان کرد: اجرای پارکینگ به مجوز مستقل و مجدد نیاز ندارد.

پایان مطالعات جدید النگدره تا یک ماه آینده

صحت های قزلسفلو آب پاکی را روی دست مخالفان اجرای طرح پیاده راه و پارکینگ پارک جنگلی النگدره که از این طرح به عنوان طرح شتابزده یاد می کردند، ریخت و شهردار گرگان هم در گفتگو با خبرنگار مهر از آغاز مطالعات جدید در پارک جنگلی النگدره خبر داد.

عبدالرضا دادبود اظهار کرد: پیاده راه پارک جنگلی النگدره از سه شنبه هفته قبل به طور موقت و آزمایشی اجرا شده و در صورت استقبال شهروندان ادامه می یابد.

وی با بیان این که این طرح در حال حاضر فقط در روزهای زوج به اجرا در می آید و طبق توافق انجام شده با دستگاه های ذربیط مانند فرمانداری در مسیر پیاده راه کالسکه و ماشین برقی مستقر شده است، گفت: علاوه بر احداث پارکینگ در عرصه خلع ید شده منابع طبیعی، امکان پارک خودرو به طور خطی در پارک جنگلی النگدره وجود دارد.

شهردار گرگان با اشاره به این که در ایام نوروز کار مطالعاتی وسیعی انجام شد و طبق نظرسنجی ۸۰ درصد شهروندان علاقه مند بودند پیاده روی پارک جنگلی النگدره تقویت شده و مورد توجه قرار گیرد، اضافه کرد: احداث پیاده راه یا پیاده راه کردن مسیر موجود و تکمیل آن در دستور کار قرار دارد.

وی یادآور شد: ورود خودرو به پارک های جنگلی از عمر آن می کاهد و باعث آسیب های جدی به پارک می شود از اینرو مطالعاتی را برای کاهش عبور خودروها در پارک جنگلی النگدره در دستور کار قرار داده ایم.

دادبود با بیان این که یکی از برنامه های ما ایجاد پارک سوار در داخل شهر است و امیدواریم بتوانیم زمین مورد نیاز را پیدا کنیم، افزود: انجام مطالعه این موضوع را به سازمان حمل و نقل ابلاغ کرده ایم.

وی از آغاز دو طرح مطالعاتی ویژه پارک جنگلی النگدره خبر داد و خاطر نشان کرد: مطالعه طرح جامع گردشگری النگدره، مطابق پهنه بندی های انجام شده و بر اساس مطالعات قبلی آغاز شده برای آن که بتوانیم عملکردها و پروژه هایی را برای ورود بخش خصوصی و سرمایه گذار در آن تعریف کنیم؛ همچنین مطالعه مسیر دسترسی و حمل و نقل النگدره را شروع کرده ایم و امیدواریم تا یک ماه آینده مطالعات به اتمام برسد و طرح وارد مرحله اجرایی شود.

به گفته مدیران شهرداری گرگان هم اکنون استفاده بیش از ظرفیت به پارک جنگلی النگدره آسیب وارد کرده و آن ها ناگزیر به اجرای پیاده راه هستند؛ نکته ای که غفلت از آن و تعریف پروژه های جدید مانند احداث رستوران که در کتابچه طرح دیده شده، با این موضوع در تعارض بوده و می تواند بیش از پیش موجودیت پارک جنگلی شاخص شمال کشور را تهدید کند.

اداره منابع طبیعی و جنگلبانی گرگان آغاز شده است، صحت صحبت های ستوده نیا و اظهارات نقیض موسوی نژاد را از مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان جویا شدیم و ابوطالب قزلسفلو اظهار کرد: مدیریت پارک جنگلی النگدره به شهرداری گرگان واگذار شده است و اجرای پیاده راه منعی ندارد و پارکینگ هم اگر در کتابچه طرح دیده نشده باشد نیاز به مجوز دارد.

وی با بیان این که از محل اجرای پارکینگ بازدید کرده ام، گفت: هیچ مانعی برای اجرای پارکینگ وجود ندارد چرا که محل اجرای پارکینگ زمین خلع ید شده است.

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری گلستان با یادآوری این که محل اجرای پارکینگ منابع ملی است که با حکم دادگاه آن را از متصرف بازپس گرفته ایم، افزود: محل اجرای پارکینگ عاری از درخت است و در کتابچه پارک جنگلی النگدره و مطالعات انجام شده کاربری این نقطه پارکینگ دیده شده و

■ آداب و رسوم ماه مبارک رمضان از مسائل مهم در فرهنگ بومی هر منطقه است که به واسطه قدمت خود، از قداست و ویژه‌ای برخوردار است. متأسفانه در زندگی شهری و ماشینی، بسیاری از این سنت‌های زیبا به بوت‌ه فراموشی سپرده شده‌اند و بسیاری دیگر نیز کم‌رنگ‌تر شده‌اند و از آنجاکه این رسوم زمینه‌ساز همبستگی در جامعه به‌ویژه در میان آحاد ملل مسلمان است، اهمیت فراوانی نیز دارد.

■ همه تعجب کردند. مگر می‌شود یک امام جمعه به یک عکاس زنگ بزند و بگوید «ممنون آقای عکاس که افتخار کسب کردید، من به شما تبریک می‌گویم؟» اما شد.

■ ضعف بزرگی برای نیشابور است که با وجود داشتن عنوان دومین پایتخت کتاب ایران به نویسندگان اهمیت داده نشود.

■ وقتی ۸ سال داشت دچار بیماری سختی شده است. حدود دو ماه در بستر بیماری بوده و زمانی بیماری‌اش تا حدی بالا گرفته که هوشیاری خود را از دست داده است.

فرهنگ و هنر ایران

استقبال لبنانی‌ها از هفته فرهنگی قم / عرضه تولیدات قم در نبطیه

هفته فرهنگی اقتصادی قم در شهر نبطیه لبنان در حال برگزاری است که مورد استقبال گسترده مردم شهرهای مختلف لبنان قرار گرفته است.

مهدی بخشی
سورکی

روز چهارشنبه ۱۹ اردیبهشت‌ماه بود که هفته فرهنگی اقتصادی قم در لبنان و در شهر نبطیه با برپایی مراسم افتتاحیه کار خود را آغاز کرد که این ایام مقارن با روزهای پیروزی جبهه مقاومت در انتخابات پارلمان این کشور بود.

نمایشگاه هفته فرهنگی اقتصادی قم در لبنان شامل بخش‌های مختلفی است که در مجموع در ۴۰ غرفه در مساحتی به وسعت بیش از ۳ هزار متر مربع در مجتمع ۶ طبقه‌ای و تازه احداث رفیولی واقع در خیابان مرجیون برپا شده است.

در مراسم افتتاحیه شخصیت‌های برجسته مذهبی و سیاسی لبنان و جمهوری اسلامی ایران از جمله سید هاشم صفی‌الدین رئیس شورای اجرایی حزب الله لبنان، محمد رعد رئیس فراکسیون الوفاء للمقاومه مجلس لبنان، دکتر فتحعلی سفیر جمهوری اسلامی ایران در لبنان، دکتر شریعتمدار رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و برخی دیگر از مقامات استان قم از جمله یونس عالی‌پور معاون امور زائرین استانداری قم و دیگر مقامات محلی شهر نبطیه و نیز مسئولانی از حزب الله لبنان حضور داشتند.

در ابتدای ورودی نمایشگاه سردر زیبایی با تصویری از صحن طلای حرم مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها نصب و در بخش ورودی داخلی نمایشگاه نیز دو تصویر بزرگ از حرم مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها نصب شده است که بسیاری از بازدیدکنندگان با آن عکس یادگاری می‌گیرند.

اولین غرفه مربوط به نمایشگاه عکس‌های حرم مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها است که ۳۰ عکس از نقاط مختلف حرم مطهر بانوی کرامت که توسط امیر حسامی نژاد عکاس قمی به ثبت رسیده وجود دارد و در کنار آن غرفه ساخت ضریح مطهر حضرت سیدالشهدا علیه السلام است که تصاویر و پخش فیلم از کلیه مراحل ساخت ضریح جدید را به تصویر می‌کشد؛ خیلی از بازدیدکنندگان از این ماجرا اطلاع نداشتند که این ضریح در مدت ۶ سال در قم ساخته شده که ارائه توضیحات برای مردم جالب توجه است.

وجود پرچم گنبد حرم مطهر امام حسین (ع) در نمایشگاه

در این غرفه پرچم گنبد حرم مطهر امام حسین (ع) که به گفته مسئولین غرفه بیش از چهار ماه در گنبدخانه حرم سیدالشهدا (ع) قرار داشته بازدیدکنندگان را به سمت خود می‌کشاند و هر کدام با بوسه بر آن تبرک می‌کنند و در بخش خروجی نیز از آنان با تبرکی‌های حرم مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها و حرم مطهر رضوی پذیرایی می‌شود.

بازدیدکنندگان همچنین در این غرفه از حرم مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها و حرم مطهر رضوی با استفاده از عینک‌های سه بعدی زیارت مجازی به جای می‌آورند.

و دنوشته خود را در دفتر یادداشت مخصوصی که در غرفه قرار داده شده بنویسند که هم اکنون صفحات زیادی از این دفتر پر شده است از پیام‌های مردمی که قرار است در پایان کار نمایشگاه به دفتر مقام معظم رهبری تحویل داده شود.

غرفه‌های کودک و نوجوان در نمایشگاه هفته فرهنگی اقتصادی قم در لبنان نیز با استقبال خوب خانواده‌ها و کودکان لبنانی مواجه شده و در این غرفه‌ها که به همت کانون پرورش‌های فکری کودکان و نوجوانان استان قم دایر شده است؛ بخش‌هایی همچون بازی‌های فکری و سنتی، نقاشی کودکان، ساعت خورشیدی، چادر آسمان نما، تلسکوپ در بیرون از نمایشگاه برای کودکان برنامه دارند.

موسسه تبیان و موسسه بنیسی در زمینه شهرسازی معارفی و بازی‌های رایانه‌ای و نیز موسسه افق اندیشه موعود ویژه کودکان در این نمایشگاه غرفه دارند که برنامه‌های متنوع آنها موجب سرگرمی کودکان و نوجوانان می‌شود.

اجرای ورزش باستانی توسط ۵ نفر از ورزشکاران استان قم

یکی دیگر از برنامه‌هایی که مورد استقبال مردم لبنان و شهر نبطیه در نمایشگاه هفته فرهنگی قم قرار گرفته، بخش اجرای ورزش باستانی توسط ۵ نفر از ورزشکاران استان قم است که علی‌اکبر خاکدوست عضو تیم ملی نوجوانان است که در طول روز چندین نوبت اجرا دارند و هر بار که صدای زنگ مرشد بلند می‌شود همه را گرد خود جمع می‌کند.

دکتر فتحعلی سفیر جمهوری اسلامی ایران در لبنان در بازدید از نمایشگاه با دیدن برنامه‌های جالب این گروه از آنان تقدیر ویژه کرد و این علاقه مردم نبطیه به ورزش باستانی موجب شد تا دکتر احمد کحیل شهردار این شهر وعده دهد، زورخانه‌ای در این شهر راه‌اندازی کند و برنامه‌هایی برای آموزش علاقمندان داشته باشد.

در بخشی از محل برپایی نمایشگاه سینمایی با تجهیزات مدرن جهت تعدادی از فیلم‌های شاخص سینمای ایران با همکاری اداره کل پژوهش‌های اسلامی صداوسیما راه‌اندازی شده است که فیلم‌های

در ادامه غرفه‌های، حوزه علمیه قم و مجمع تقریب مذاهب قرار دارد که بیشتر کتاب‌های تألیف شده به زبان عربی در آن به چشم می‌خورد.

در طرف دیگر ورودی نمایشگاه غرفه‌های شهرداری قم و شهرداری نبطیه قرار دارد که در آن پروژه‌های عمرانی این شهرها به نمایش در آمده و اقلام تبلیغاتی به بازدیدکنندگان اهدا می‌شود و غرفه مسجد مقدس جمکران هم در همین سمت است که مسئولان غرفه به معرفی این مسجد مقدس می‌پردازند.

دو غرفه‌ای که بیشترین بازدیدکنندگان را در طبقه اول نمایشگاه دارد غرفه اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم است که در یکی از این غرفه‌های بیش از ۱۲۰ اثر هنری در قالب‌های مختلف خوشنویسی، طراحی، پوستر، گرافیک و... وجود دارد.

۵ نفر از اساتید برجسته رشته‌های مختلف هنری استان قم نیز کارگاه‌های زنده در این غرفه برگزار می‌کنند که برای لبنانی‌ها بسیار جذاب است و اساتید به سفارش بازدیدکنندگان نوشته درخواستی آنان را خوشنویسی می‌کنند که با وجود ازدحام در این غرفه اما بازدیدکنندگان وقت زیادی را به انتظار می‌نشینند تا نوبت به آنان شود.

ورکشاپ‌های نقاشی توسط استاد مقدادی، ورکشاپ‌های خوشنویسی توسط استاد طاووسی و رضایان، ورکشاپ‌های مینیاتور توسط استاد فقیهی و ورکشاپ گرافیک توسط استاد فراگوزلو در این غرفه برگزار می‌شود.

نمایش ۷۰ تابلوی معرق و منبت از چوب

یکی دیگر از غرفه‌هایی که با همکاری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم دایر شده نمایش ۷۰ تابلوی معرق و منبت از چوب است که بر روی آن آیات و روایات و نیز اسامی متبرک ائمه معصومین به زیباترین صورت ممکن نوشته شده است.

در غرفه شهدا و مقاومت نیز تصاویر شهدای برجسته دفاع مقدس و مدافعان حرم به نمایش در آمده است و در بخشی نیز ادوات جنگی و نظامی قرار داده شده تا نوجوانان و کودکان با آن عکس یادگاری بگیرند و اتفاق خوب دیگر این غرفه و فراخوانی است برای مردم لبنان تا برای رهبر معظم انقلاب اسلامی نامه

توسط هنرمندان برجسته قمی صورت گرفته است. وی اظهار داشت: یکی دیگر از ویژگی‌هایی که این نمایشگاه هفته فرهنگی اقتصادی قم در لبنان داشته تنوع غرفه‌ها در زمینه‌های مختلف و برای سنین و گروه مختلف بوده است.

مدیر نمایشگاه هفته فرهنگی اقتصادی قم در لبنان گفت: استقبال از نمایشگاه هفته فرهنگی اقتصادی قم در لبنان به اندازه‌ای بوده که بسیاری از غرفه‌های اقتصادی در همان چند روز اول محصولات فروشی خود را تمام کردند و این استقبال برای مسئولان ملی و محلی لبنان نیز جای تعجب داشت.

موسوی نژاد بیان افزود: مسئولان محلی نبطیه پیشنهاد دادند تا نمایشگاه دائمی قم با محوریت فعالیت‌های اقتصادی در نبطیه برگزار شود.

وی بیان داشت: در طول برپایی نمایشگاه نیز شخصیت‌های مختلفی سیاسی، فرهنگی و اقتصادی از این نمایشگاه بازدید کردند.

در حاشیه برپایی هفته فرهنگی قم در نبطیه شاهد رویدادهای جانبی دیگری نیز خارج از محل برگزاری نمایشگاه بود یک که مهم‌ترین آن‌ها برافراشتن پرچم حرم مطهر حضرت معصومه (س) و مسجد مقدس جمکران در بوستان حضرت معصومه (س) شهر نبطیه، دیدار دست‌اندرکاران برپایی هفته فرهنگی با استاندار نبطیه، علامه عبدالحسین صادق امام جمعه نبطیه، نقولاً درویش کشیش کلیسای شهر نبطیه و محمد رعد نماینده مجلس و نفر اول انتخابات اخیر لبنان، همایش فارغ التحصیلان لبنانی جامعه الزهراء (س)، اجرای نمایش بی کلام خدا خوب است توسط گروه تئاتر قمی در مدارس شهرهای مختلف، اجرای تماشای گروه جانبازان قمی تحت عنوان قمر بنی هاشم (ع) در شهرهای مختلف، نشست هنرمندان و شاعران قم و نبطیه از جمله مهم‌ترین برنامه‌های جانبی بود.

چهرها و شخصیت‌های سیاسی، مذهبی، فرهنگی و مسئولان ارشد حزب الله لبنان از نمایشگاه هفته فرهنگی قم بازدید کردند و این نمایشگاه به اندازه‌ای مورد استقبال مردم نبطیه و شهرهای مختلف واقع شده است که رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در این خصوص اظهار داشت: ما این میزان استقبال را انتظار نداشتیم و در بیشتر روزها و ساعات شاهد حضور گسترده مردم در نمایشگاه بودیم و این در حالی است که تنها بخشی از ظرفیت‌های فرهنگی قم در این نمایشگاه به نمایش گذاشته شده است.

علاقه لبنانی‌ها به آیت الله بهجت

مردم لبنان به مراجع تقلید شیعه به ویژه آیت الله العظمی بهجت علاقه وافری دارند و به همین دلیل غرفه‌ای برای معرفی این عالم عارف در این نمایشگاه برپا شده است و محل عبادت ایشان در جوار ضریح مطهر حضرت معصومه سلام الله علیها نیز در ابعاد واقعی بازسازی شده که بازدیدکنندگان با آن عکس یادگاری می‌گیرند و برخی هم در کنار آن زیارتنامه بانوی کرامت را زمزم می‌کنند.

موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) در این نمایشگاه غرفه‌ای دارد که در آن تصاویر اوایل نهضت امام راحل در قم به نمایش درآمده و کتاب‌های ایشان برای علاقه‌مندان در معرض دید است؛ همچنین پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری نیز در این نمایشگاه غرفه‌ای برپا کرده که کتاب‌های مقام معظم رهبری را ارائه می‌کند.

حضور حداکثری بخش خصوصی و حضور محدود مدیران استانی

رسول موسوی نژاد بیان مدیر نمایشگاه هفته فرهنگی اقتصادی قم در لبنان، گفت: این نمایشگاه به همت استانداری قم و میزبانی شهرداری نبطیه و مشارکت رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در لبنان از ۱۹ اردیبهشت به مدت یک هفته برگزار شد که میزبان مسئولیت تأمین و تجهیز فضای نمایشگاهی را بر عهده گرفته و اقامت و پذیرایی مهمانان را بر عهده داشته است.

وی بیان داشت: از ویژگی‌های مثبت نمایشگاه حضور حداکثری بخش خصوصی و حضور محدود مدیران استانی در این رویداد بزرگ بود.

موسوی نژاد بیان گفت: کیفیت فضا سازی و غرفه آرایبی در نمایشگاه بسیار مطلوب و مورد توجه بوده که

بایدگارد، ویلای‌ها، شیار ۱۴۲، ابوزینب و ... با زیرنویس عربی برای بازدیدکنندگان در سانس‌های مختلف در طول روز بخش می‌شود که مورد استقبال گروه‌های مختلف قرار گرفته است.

در حاشیه برپایی هفته فرهنگی قم در لبنان، فیلم سینمایی محمد (ص) ساخته مجید مجیدی به صورت دوبله به زبان عربی در دو سانس سینمای شهر نبطیه برای اولین بار اکران شد که این فیلم در محل نمایشگاه نیز اکران می‌شود.

برخی از تولیدکنندگان برند تولید سوهان در قم، زعفران، عسل، شرکت آسایش فوم که در زمینه تشک و تخت خواب فعالیت دارد، شرکت اتاکو در زمینه آپشن خودرو، کلاچ اتوماتیک، کروز کنترل، سوویچ کارت و اتولایت، شرکت تحقیقاتی تولیدی آلامد طراح و تولید کننده انواع مواد و قطعات پلی اورتان و همچنین شرکت کیان مبتکر پارس تولید کننده انواع سرمایش و گرمایش از جمله غرفه‌های بخش اقتصادی حاضر در این نمایشگاه هستند و استقبال از آن به اندازه‌ای بوده است که با وجود اینکه فاصله کمی تا پایان این نمایشگاه فرصت داریم اما سوهان‌های غرفه داران رو به پایان است.

یکی دیگر از بخش‌های نمایشگاه هفته فرهنگی اقتصادی قم در لبنان غرفه‌های صنایع دستی است که غرفه سرامیک تزیینی، سفال و خرمهره با استقبال خوب مردم نبطیه مواجه شده که در این غرفه بیش از ۱۲۰ نوع محصول صنایع دستی در معرض دید بازدیدکنندگان قرار گرفته که مشتریان زیادی هم دارد.

سه غرفه انگشترسازی با حضور فعالان قمی این بخش، در این نمایشگاه فعال است که تولیدات خود را به نمایش گذاشتند و این غرفه‌ها نیز در ساعات

زیادی از برپایی نمایشگاه از جمعیت پر است.

مجمع مکتب‌های استان قم نیز در این نمایشگاه با برپایی ایستگاه صلواتی از بازدیدکنندگان پذیرایی می‌کند.

حلیم، شله زرد، قرمه سبزی، قیمه، چای زعفران، چای آویشن و چای بهار نارنج به همراه شربت بیدمشک از جمله پذیرایی‌های خدمان در این غرفه است که یکی از بازدیدکنندگان لبنانی می‌گفت این مکتب ما را به یاد اربعین حسینی (ع) و مکتب‌های در مسیر پیاده‌روی نجف کربلا می‌اندازد.

امام هفته، امام همه / مروری بر حضور یک ساله امام جمعه تبریز

به مناسبت یکساله شدن حضور حجت الاسلام والمسلمین آل هاشم در تبریز به عنوان نماینده ولی فقیه، مروری بر عملکردهای او داشتیم؛ از حضور در استادیوم تا متروسواری و خرید مایحتاج عمومی خودش.

همه تعجب کردند. مگر می شود یک امام جمعه به یک عکاس زنگ بزند و بگوید «ممنون آقای عکاس که افتخار کسب کردید، من به شما تبریک می گویم؟» اما شد.

او با کارهای عجیب ساده اش به تبریز آمد. او آن روزهای اول وقتی به یک جلسه می رسید به همه سلام می داد؛ لبخند می زد. او به منتخب استان در خانه مطبوعات کشور و برگزیده ها زنگ می زد و تبریک می گفت؛ او از درب معمولی مصلی به نماز جمعه می آمد، او هر روز پای حرف مردم می نشست، و با همه این ها عنوان امام جمعه یک کلانشهر را بر دوش دارد.

آل هاشم کارهای خارق العاده نمی کند و شاید اگر کارهای خارق العاده می کرد، حالا در سطح کشور معروف و محبوب همه نبود.

مردم او را دیده اند که تنهایی می رود نانواپی و برای خانه اش نان می خرد، می رود از سوپرمارکت ماست و پنیر می خرد به همراه همسرش برای خرید پارچه راهی بازار می گردد، وقتی که امکان و فرصتش را دارد سوار مترو و تاکسی می شود و به نماز جمعه می رود، او سوار بی آرتی هم می شود.

او را می بینیم که سر راهش در هر مراسم ختمی که در یک مسجد برگزار می شود شرکت می کند؛ حتی او را می بینیم که سرزده به یک اداره می رود، سرزده به بچه های بهزیستی سر می زند، چندساعت از محلات و کوچه های پایین شهر بازدید می کند، او کارهای خارق العاده انجام نمی دهد و شاید برای همین آل هاشم است.

روزهای اول تعجب مردم آذربایجان و کل ایران را برانگیخت. از همان موقع که از یک عکاس تشکر کرد. این موضوع حتی تیرتر یک روزنامه سراسری هم شد. اما بعدها یک پسر جوان یادداشتی نوشت: «هن وقتی در تهران سرباز بودم، آقای آل هاشم را که آن موقع رئیس عقیدتی سیاسی ارتش بود نمی شناختم. یک روز منتظر تاکسی بودم که او با ماشینی که خود می راند رسید و مرا تا مقصد رساند.»

حضور نماینده ولی فقیه در مترو تبریز

آن پسر جوان نوشته بود که هیچ کس همراه او نبود و حتی راننده هم نداشت، کلی هم با مهر و محبت رفتار کرده، بدون اینکه خود را معرفی کند. از این یادداشت می توان فهمید که رفتار آل هاشم ریشه دارد.

ریشه اش در خیابان وحدت است؛ از محلات پایین شهر تبریز. پدرش آیت الله آل هاشم همچنان در آن خیابان زندگی می کند، در خانه های ساده. آیت الله سید محمد تقی آل هاشم از علمای برجسته تبریز است و مردم او را دوست دارند. سید محمد علی هم پسر آن پدر است؛ پسر پدری که فکر نکرد می توان در بالای شهر برجسته تر بود. هم پازبان دوران کودکی سید محمد علی می گویند از همان بچگی همین طور بوده؛ همه را دوست می داشته، به بزرگ و کوچک احترام می گذاشته و هرگز بخاطر

اینکه پسر یک پدر عالم بود میان خودش و دوستانش مرزی ترسیم نمی کرد.

حضور امام جمعه تبریز در نانواپی بدون محافظ

او هنوز هم همان است. این را همه می گویند. خودش را نمی گیرد. آل هاشم مردم را اولویت خود می داند، به عقیده او اینکه مردم در آسایش باشند، از همه چیز واجب تر است. جایش که بیفتد، عصبانی هم می شود، جایی که حقوق مردم به خطر بیفتد. او نمی گذارد بخاطر برگزاری یک همایش یا برنامه، کل خیابان را ببندند.

خرداد سال گذشته به عنوان نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی و به عنوان ششمین امام جمعه تبریز منصوب شد. مردم زیادی به استقبالش رفتند و او کاری کرد که آن مردم زیاد، نه تنها پشیمان نشدند، بلکه صفوف نماز هر جمعه طولانی تر شد.

یکسال است که نماز جمعه تبریز با حضور پر شور مردم برگزار می شود، یکسال است که هیچ نماز جمعه ای بدون پشتوانه چندین هزار نفری مردم خوانده نمی شود. او پارسال، جمعه ای نیست که مصلی تا آخرین ردیف اش پر نباشد.

آل هاشم با درگیر کردن خود مردم در نماز جمعه، این امر دینی را پررنگ تر کرده است. او از نخبگان فرهنگی و دینی جامعه مخصوصاً نوجوانان و جوانان در بین الصلاتین تقدیر می کند. تبریزی ها هربار که به نماز جمعه می روند تعجب نمی کنند که اقدامی دیگر از امام جمعه شگفت زده شان کند؛ یکبار پیش کردن کیسه های غیرپلاستیکی برای کفش میان نمازگزاران، یکبار اعلام اینکه از این پس در خطبه های نماز جمعه چند دقیقه ای راجع به محیط زیست صحبت خواهد شد. همه این ها باعث شده اند مردم عادی بجای کارکنان ادارات و ارگان هایی مشخص صفوف نماز را پر کنند.

همین اواخر یکی از روزنامه های محلی تبریز حرکت های آل هاشم را «حرکت در مرز مردمی بودن و کارهای عوام فریبانه» خواند. همه از این روزنامه منتقد انتقاد کردند جز خود آل هاشم که زنگ زد به مسئول نشریه و از مطلب مسئولان شان تشکر کرد.

نماینده ولی فقیه در میان مردم حاشیه نشین تبریز

آل هاشم در این مدت نسبتاً کوتاه نشان داده زیاد به صحبت کردن علاقه ندارد. سخنرانی هایش از ۱۵ دقیقه متجاوز نمی شود ولی سعی می کند حرف هایی بزند که نشات گرفته از تفکر واقعی و اعمال خود است. آل هاشم زیاد در مورد اهمیت وقت و زمان و... سخنرانی نمی کند، اما در یکی از همایش ها که مسئولان خود همایش دیر آمدند، او برنامه را ترک کرد و نشان داد وقت مردم بی ارزش نیست.

در بحبوحه اغتشاشات در سراسر کشور، این تنها تبریز و تبریزی ها بودند که در آرامش و آسایش به سر می بردند، خیلی ها می گویند یکی از دلایل آرامش تبریزی ها امام جمعه شان بود.

حضور حجت الاسلام آل هاشم در ورزشگاه

یادگار امام و حمایت از تیم تراکتور سازی آن زمان که سایت های معاند بازی تراکتور سازی را وعده آغاز اغتشاشات ها در تبریز اعلام کرده بودند، آل هاشم با همراه کردن چندتن از مسئولان دیگر، به استادیوم رفت و از تیم شهرش حمایت کرد. او ۹۰ دقیقه به علاقه مردم وقت صرف کرد و شاید همین توجه برای جوانان کافی بود که در نهایت ادب، احترام و آرامش بعد از بازی استادیوم را ترک کنند.

آل هاشم در این مدت به وظایفش عمل کرده، حتی آن دسته وظایفی که «وظیفه» اش نیست. او به افتتاح طرح های شهری می رود، کلنگ زنی می کند، او تمام وقتش را در سطح شهر سپری می کند، در همایش ها، جلسات، معابر عمومی، وسائط نقلیه و... که توانسته در اولین سالگرد حضور خود در تبریز، از مردم نمره عالی را بگیرد.

حجت الاسلام والمسلمین سید محمد علی آل هاشم به گفته بزرگان، یک الگوی کم نظیر برای ائمه جمعه و تمام مسئولان کشور است، اما همان مسئولان باید بدانند که تنها با همراه نداشتن محافظ هایشان، برگزار کردن دیدارهای مردمی، سفر با مترو و... نمی توانند آل هاشم باشند. مردم دلی را از غیردلسی خیلی زود تشخیص می دهند، هر چند زیاد به زبان نمی آورند.

بررسی ریشه‌های مزاحمت خیابانی / حجاب عامل بازدارنده است

رعایت حجاب می‌تواند سدی در برابر مزاحمت‌های خیابانی به شمار رود ولی اطلاع‌رسانی صحیح نیز عامل مهمی است که مورد غفلت واقع شده است.

اسد بابایی

با وجودی که در جامعه مزاحمت‌های خیابانی از سوی مردان برای دختران و زنان ایجاد می‌شود، ولی این نوع رفتارها در مواجهه با بانوانی که حجاب اسلامی را رعایت کرده و از پوشش مناسب‌تری برخوردار هستند مصداق کمتری داشته و اگر وجود داشته باشد بسیار اندک و ناچیز است.

دختران و بانوان با حفظ کامل حجاب اسلامی به راحتی می‌توانند چشم‌طمع افراد مریض و حریص را از خود دور نگه داشته و به سهولت در جامعه رفت و آمد کنند.

ماده ۶۱۹ قانون مجازات اسلامی می‌گوید: هر کس در اماکن عمومی یا معابر، متعرض یا مزاحم بانوان و کودکان شده یا با الفاظ رکیک و حرکات مخالف عرف و شئون اجتماعی به حیثیت آنان توهین نماید، به حبس از دو تا ۶ ماه و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

با وجودی که قانون مجازات اسلامی بر دفاع از حقوق زنان در اماکن عمومی تاکید می‌کند و برای مزاحمین به نوامیس مجازات تعیین کرده است، ولی در سطح خیابان‌ها شاهد هستیم بروز انواع ناهنجاری‌های اجتماعی در جامعه از جمله مزاحمت‌های خیابانی، رفتارهای نامناسب، متلک‌پرانی‌های کوچک بازاری، تنه‌زنی، بوق زدن‌های ممتد و ... حیثیت بانوان را هدف قرار داده و نوعی بی‌احترامی به آنهاست که تبعات بسیار بدی نیز به دنبال دارد.

نبوده آمار دلیلی برای کتمان عمل زشت مزاحمت خیابانی نیست

مزاحمت‌های خیابانی برای زنان هر کدام با شدت و وضعی در مجموعه مزاحمت‌ها جای می‌گیرد و باعث آشفتنگی و استرس و فشارهای روانی می‌گردند. هر چند که هیچ آمار رسمی دقیقی از حجم و تعداد مزاحمت‌هایی که زنان در خیابان‌ها با آن مواجه می‌شوند وجود ندارد، اما نبود این آمار دلیلی بر کتمان ماجرا نیست.

مطمئناً دیدن چنین صحنه‌هایی در کلان‌شهرها به یکی از صحنه‌های متداول تبدیل شده است. بیشتر زنان در هر موقعیت سنی و با هر ترکیب ظاهر و چهره، در تمام ساعات شبانه‌روز با انواع گسترده مزاحمت‌های خیابانی روبه‌رو می‌شوند.

بسیاری از دختران و زنان در زندگی خود چنین تجربه‌هایی داشته‌اند و هر کدام از آنها در زمان‌ها و مکان‌های مختلف از این نوع مزاحمت‌ها در امان نمانده‌اند. اما نکته‌ای که نباید از کنار آن با بی‌توجهی عبور کرد این است که نوع پوشش بانوان در بروز چنین حرکات و رفتارهایی بسیار تاثیرگذار است.

سوال می‌برد و به نظر می‌رسد متلک‌پرانی و ایجاد مزاحمت‌های خیابانی برای زنان نوعی اثبات قدرت مردانه است که به نوعی یک رفتار خشن اجتماعی محسوب می‌شود.

رضایی ادامه داد: البته این پدیده را در برخی نوجوانان و جوانان که سر پرشوری دارند و با این کارها احساس بزرگی به آنها دست می‌دهد مشاهده می‌کنیم و انجام این رفتارها باعث کاهش مشارکت اجتماعی، افزایش فشارهای روانی، مخدوش شدن شخصیت اجتماعی زنان و ترس از اجتماع می‌شود.

مزاحمین نوامیس مردم دچار مشکلات روانی هستند

جامعه‌شناس فرهنگی با اشاره به لذت‌های زودگذر مردان و پسرانی که به این نوع رفتارها مبادرت می‌کنند، خاطرنشان کرد: در واقع به

حجاب سدی باز دارنده در برابر هتک حرمت

در جامعه دینی و اسلامی ما با وجود این که شاهد چنین مزاحمت‌هایی در جامعه هستیم ولی این نوع رفتارها در مواجهه با بانوانی که حجاب اسلامی را رعایت کرده و از پوشش مناسب‌تری برخوردار هستند بسیار اندک و ناچیز است.

فاطمه رضایی جامعه‌شناس فرهنگی با اشاره به نقش زن در خانواده می‌گوید: چون زنان و دختران رکن مهمی در درون خانواده به حساب می‌آیند بنابراین آسیب‌هایی که به این قشر وارد می‌شود غیر قابل جبران بوده و مستلزم هزینه‌های زیادی است.

وی اظهار داشت: ایجاد مزاحمت‌های خیابانی برای زنان و متلک‌پرانی برای دختران جوان از جمله ناهنجاری‌های اجتماعی است که آثار و پیامد این گونه رفتارها در جامعه امنیت روانی جامعه را زیر

سنی برای دیده شدن است در نتیجه دختران با برخی رفتارهای به ظاهر ناخوشایند در صدد هستند خود را نشان دهند بنابراین با واکنش و عکس العمل پسران و مردان در جامعه مواجه می شوند.

پژوهشگر حوزه آسیب های اجتماعی زنان و خانواده تصریح کرد: فارغ از مشکلات جسمی و روحی افراد، اگر به گذشته مزاحمان خیابانی نگاهی بیندازیم قاعدتا درمی یابیم که این افراد از نوع پرورش، تربیت صحیح، سبک زندگی و الگوپذیری مناسبی در خانواده برخوردار نبوده اند.

خشکاندن ریشه این رفتار ناپهناجر و آسیب رسان اجتماعی، شاید نیازمند طی مسیری بس طولانی و اندیشیدن راهکارهای متعدد باشد. بسیاری از کارشناسان، تربیت اسلامی را بهترین راهکار رفع این آسیب اجتماعی می دانند.

احمدی با مقایسه شهرها و جوامعی که این اتفاقات در آن کمتر یا بیشتر رخ می دهد می گوید: معمولا در شهرهای کوچک تربه واسطه اینکه افراد همدیگر را می شناسند این موضوع کمتر نمود می باید و در واقع شناخت افراد از همدیگر به واسطه داشتن رابطه فAMILI یا قومی و قبیله ای یک عامل بازدارنده است اما در شهرهای بزرگ چون فاصله های زیادی بین شناخت افراد وجود دارد بنابراین مردان به راحتی و بدون عامل بازدارنده چنین اقداماتی را انجام می دهند.

وی نگاه ابزاری و فیزیکی به زن را عامل مهمی در ایجاد این نوع مزاحمت ها دانست و افزود: در جامعه ای که به زن صرفا از بعد فیزیکی نگاه می شود ممکن است این اتفاقات بیشتر رخ دهد، وقتی نگاه به زن به عنوان جنس دوم گسترش می یابد و نوع نگاه به وی در سطوح مدیریتی در ادارات و سایر نهادهای جامعه به این شکل است دیگر ایجاد مزاحمت های خیابانی برای زنان نیز گسترش می یابد.

پژوهشگر حوزه آسیب های اجتماعی زنان و خانواده تحقیق در این زمینه بسط تفکرات فرهنگی در راستای نفی چنین دیدگاهی را یکی از شاخص های مهم در پیشگیری و جلوگیری از بروز چنین رفتارهایی اعلام می کند.

این افراد که دور از شان و شخصیت خود چنین کارهایی انجام می دهند دچار این نوع انحرافات هستند.

نوع پرورش، تربیت صحیح، سبک زندگی و الگوپذیری مناسب در خانواده مهم است

به نظر می رسد این رفتارها آنقدر در جامعه گسترش یافته است که کسی به معرفی افراد خاطی نمی پردازد و شاید بسیاری از زنان در جامعه از وجود این ماده قانونی و معرفی مزاحمین نوامیس مردم به مجریان قانون بی اطلاع هستند.

علی احمدی پژوهشگر حوزه آسیب های اجتماعی زنان و خانواده در این زمینه معتقد است: یکی از عواملی که موجب بروز چنین رفتارهایی از سوی مردان می شود به نحوه پوشش و رفتارهای زننده و زشت زنان و دختران نوجوان و جوان برمی گردد.

وی با اشاره به گسترش چنین رفتارهایی از سوی دختران نوجوان در جامعه گفت: چون سن نوجوانی

وضوح معلوم نیست که مزاحمان نوامیس مردم چه لذتی از این کار می برند آنها جنس زن را به نوعی حقیر و خوار می پندارند و آنها را به لحاظ جنسیتشان شایسته توهین و تحقیر می دانند.

رضایی با اشاره به این که در قانون مجازات اسلامی به این موضوع اشاره شده است خاطر نشان کرد: طبق ماده ۶۱۹ قانون مجازات اسلامی هر کس در اماکن یا معابر، متعرض یا مزاحم اطفال یا زنان شود یا با الفاظ و حرکات مخالف شئون و حیثیت به آنان توهین نماید، به حبس از ۲ تا ۶ ماه و ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

وی ادامه داد: با وجودی که زنان با استناد به این مواد قانونی می توانند مزاحمان را به مراجع قضایی معرفی کرده و خواستار پیگیری قانونی شوند، اما معمولا بانوان کمتری تا پای معرفی افراد خاطی و به مجازات رساندن آنها پیش می روند.

رضایی با اشاره به اینکه برخی از مزاحمین به نوامیس مردم دارای فقر فرهنگی هستند، خاطر نشان کرد: در بررسی و تحلیل پژوهش های صورت گرفته در این زمینه می توان گفت برخی از مردانی که در خیابان ها باعث هتک حرمت بانوان می شوند به این نتیجه رسیده ایم که این افراد به تازگی صاحب یک مقام مادی یا شان اجتماعی شده اند و حتی ممکن است برخی افراد از یک محیط کوچکتر به محیط بزرگتری نقل مکان کرده بنابراین بروز چنین رفتارهایی را حق خود می دانند.

جامعه شناس فرهنگی در ادامه الگوگیری اشتباه را نیز در بروز چنین رفتارهایی موثر دانست و گفت: ممکن است بروز چنین رفتارهایی از نوع نمونه برداری و الگوگیری آنها ناشی می شود که ایجاد مزاحمت برای زنان را نوعی تفریح تلقی می کنند و به عبارت دیگر می توان گفت خیابان را با جاهای دیگر اشتباهی گرفته اند.

وی در ادامه با اشاره به اینکه ایجاد مزاحمت خیابانی توسط مردان برای زنان نوعی انحراف جنسی قلمداد می شود تصریح کرد: انحراف جنسی سطوح مختلفی دارد که ابتدایی ترین آن را می توان با صحبت های کلامی برطرف کرد و

بی مهری به نویسندگان در دومین پایتخت کتاب کشور

ضعف بزرگی برای نیشابور است که با وجود داشتن عنوان دومین پایتخت کتاب ایران به نویسندگانش اهمیتی داده نشود.

متین رضوی

نیشابور یکی مهم ترین شهرهای کشور در حوزه فرهنگ و هنر محسوب می شود زیرا این شهر زمانی زادگاه نویسندگان و شاعران بزرگی همچون خیام و عطار بوده و بزرگان ادبی برجسته ای را به ایران و جهان معرفی کرده است.

امروز نیشابور با بیش از ۳۰۰ نویسنده هنوز از داشتن انجمن های ادبی محروم است و حمایت های لازم از نویسندگان برای خلق آثار برجسته و مهم نمی شود. کتاب های نویسندگان نیشابوری امروز حتی در کشور های خارجی به فروش می رسد اما عدم حمایت های لازم از سوی مسئولان استانی و شهرستان باعث شده تا برخی نویسندگان دلسرد شده و آینده این حوزه دچار مخاطره شود.

ضعف بزرگی برای نیشابور است که با وجود داشتن عنوان دومین پایتخت کتاب ایران به نویسندگانش اهمیتی داده نشود.

مسئولان از نویسندگان حمایت نمی کنند

در همین رابطه با سراغ یک نویسنده نیشابوری که امروز به جد بدون حمایت مسئولین در حال پیگیری مطالبات نویسندگان این شهرستان است رفتیم تا در خصوص وضعیت نویسندگان این شهر با وی گفتگو کنیم. رئیس انجمن نویسندگان عالی مقام نیشابور اظهار می کند: یکی از مهمترین و اساسی ترین مشکل انجمن های شعر و داستان و بطور کلی انجمن های ادبی نداشتن مکان ثابت و عدم تامین امکانات اولیه مالی و حمایتی نویسندگان است.

سید حسن رضوی می افزاید: از آنجا که از ابتدای تاسیس انجمن ها در ایران بیشتر انجمن ها در منزل بزرگان و صاحبان ادب تشکیل می شده است برخی هنوز هم براین باور هستند که نباید ادارات و نهادهای مسؤول ورود به این عرصه ورود پیدا کنند و همین موضوع سبب بروز این نابسامانی ها شده است.

وی ابراز می کند: خوشبختانه اقدامات خوبی را وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص سازماندهی و صاحب خانه کردن انجمن های ادبی انجام داده است که اگر این وزارت خانه هزینه یکسال از برگزاری همایش ها را به حساب انجمن های شناسه دار واریز کند اتفاقی خواهد افتاد که در تاریخ ادبیات و زبان فارسی بی سابقه خواهد بود.

رضوی بیان می کند: باید ساختار و ترکیب انجمن های ادبی را ادارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان بازوی حمایتی و حامی فرهنگی خود بدانند و از هیچ تلاشی در تامین و رفع مشکلات آنان دریغ نکنند.

رئیس انجمن نویسندگان عالی مقام نیشابور تاکید می کند: دیگر مشکل مهم در خصوص نویسندگان و مؤلفین و کسانی که آثار خود را به چاپ می رسانند این است که در همه جای دنیا نویسنده وقتی اثر را متولد می کند دیگر نباید دغدغه فروش ناشر و حق چاپ را داشته باشد تا بتواند اثر دیگرش را که محصول اندیشه آرام اوست در اوج آرامش فکری و روحی تالیف کند.

وی اظهار می کند: حمایت از نویسندگان اگر از طریق انجمن های ادبی صورت گیرد و مشکلات از این مسیر حل شود قطعاً انجمن ها شکل جدید و کارآمدی را تجربه خواهند کرد.

رئیس انجمن نویسندگان عالی مقام نیشابور می گوید: این یک ضعف بزرگ است که در دومین پایتخت کتاب ایران نویسندگان از سوی برخی مسئولان حمایت نمی شوند.

بانک اطلاعاتی نویسندگان را تکمیل خواهیم کرد

در ادامه برای تکمیل گزارش به سراغ رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی رفتیم.

عباس کرخی اظهار می کند: نویسنده های نیشابور خوشبختانه به همت گروه های مردمی چندین محفل دارند و در شرف ثبت انجمن مولفان شهرستان هستند و تاکنون مقدمات تشکیل این انجمن انجام شده است. وی می افزاید: انجمن های ادبی از سال ۹۳ در نیشابور

تشکیل شده اند و اکنون مراحل پایانی را می گذرانند البته برخی اختلاف سلیقه ها بین اعضا وجود داشته و علت تاخیر نیز همین است اما به لطف خدا و همت عزیزان امروز انسجام خوبی دارد.

رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی نیشابور ابراز می کند: نویسندگانی نیشابوری که کتاب چاپ کرده اند بیش از ۳۰۰ نفر هستند و هم اکنون در تلاش هستیم بانک اطلاعاتی آنها را کامل کنیم.

وی بیان می کند: در بیشتر زمینه ها نویسندگان نیشابور مطرح هستند و ما می توانیم از این قابلیت استفاده خوبی کنیم و در این راستا باید نویسندگان همکاری لازم را با ما داشته باشند.

در پایان باید به این نکته توجه داشت که نیشابور با قدمت فرهنگی و تاریخی خود یکی از مهم ترین قطب های ادبی کشور محسوب می شود و بی توجهی به مشکلات نویسندگان باعث ضربه خوردن این حوزه در کشور خواهد شد.

چهره رمضان در گوشه و کنار ایران؛ سنت‌هایی که به ماه خدارنگ می‌دهد

یاباماندگار
ماه مبارک رمضان آداب و رسوم
 مختلفی دارد که بسیاری از این آداب در گذر زمان به فراموشی سپرده شده‌اند، دوختن «پیراهن مراد» برای دختران دم بخت، گلخندانی و افطاری دادن از رسوم این ماه است.

رمضان، از گذشته تاکنون، در فرهنگ مردم از جایگاهی ممتاز برخوردار بوده و همواره آیین‌های ویژه‌ای در این ماه، در میان مردم کشورهای اسلامی برگزار می‌شود. آداب و رسوم ماه مبارک رمضان از مسائل مهم در فرهنگ بومی هر منطقه است که به واسطه قدمت خود، از قداست ویژه‌ای برخوردار است. متأسفانه در زندگی شهری و ماشینی، بسیاری از این سنت‌های زیبا به بوتاه فراموشی سپرده شده‌اند و بسیاری دیگر نیز کم‌رنگ‌تر شده‌اند و از آنجاکه این رسوم زمینه‌ساز همبستگی در جامعه به‌ویژه در میان احاد ملل مسلمان است، اهمیت فراوانی نیز دارد.

از نیمه شعبان جنب‌وجوش خاصی برای به پیشواز رفتن ماه رمضان در میان مردم نواحی مختلف کشور مشاهده می‌شود و مسلمانان برای انجام فرایض دینی این ماه آماده می‌شوند، که در این میان در برخی مناطق استان قزوین آیین‌های دیده می‌شود که آشنایی با آن‌ها می‌تواند ما را با عمق ارادت مردم این دیار به این ماه مبارک آشنا کند.

آیین‌های قدیمی را حفظ کنیم

قبل از فرارسیدن این ماه، مردم نواحی گوناگون ایران از جمله در قزوین به زودن آلودگی از چهره خانه و محله خویش می‌پردازند، در واقع با نظافت و خانه‌تکانی به پیشواز بهار قرآن می‌روند تا بتوانند با فراغت و آسودگی خیال به انجام تکالیف دینی خویش بپردازند.

پاکیزگی تنها به محیط خانه محدود نمی‌شود و پیر و جوان با طیب خاطر در نظافت اماکن عمومی محله خود مشارکت و مساجد و تکیا را برای برگزاری مراسم ماه رمضان آماده می‌کنند.

ماه مبارک رمضان ارزشمندترین مقطع زمانی در طول سال است که خداوند روزه گرفتن را واجب کرده و رمضان در هر استانی با آداب و رسوم خاصی همراه است و مردم استان قزوین نیز آداب و رسوم خاصی در این ماه دارند که بیشتر آن‌ها به فراموشی سپرده شده است.

علی‌اصغر یوسف گمرکچی از قزوین پژوهان در این خصوص می‌گوید: مردم این خطه با لهجه قزوینی که حرف (ه) در پایان کلمات حذف می‌شود به این ماه «مامبارک» می‌گویند، و اولین چیزی که در قزوین مرسوم بوده به پیشواز ماه مبارک رمضان رفتن بوده که امروزه از یادها رفته است.

وی ادامه می‌دهد: در برخی از شهرهای کشور مراسم استقبال از ماه رمضان که برگزار می‌شد در هر شهری نامی داشت، مثلاً در شهر همدان به این مراسم «کلوخاندانان» می‌گویند و در قزوین «گلخندانی» گفته می‌شود که آخرین جمعه ماه شعبان برگزار می‌شد و نگاه مردم قزوین به ماه رمضان مانند مسافری بود که یک سال سفر کرده لذا با روی خوش به استقبال آن می‌رفتند.

گمرکچی یادآور می‌شود: در این مراسم یکی از

«پیرهن مراد» بر تن دختران دم بخت

گمرکچی تصریح می‌کند: قزوینی‌ها در روز ۲۶ ماه رمضان مصادف با به درک واصل شدن «ابن ملجم مرادی» مراسم بخت‌گشایی برگزار می‌کردند، یک بانوی سادات پول جمع می‌کرد و پارچه می‌خرید، پاره فروش هم هنگام قیچی زدن پارچه می‌گفت «حاجت‌روا شوید».

وی ادامه می‌دهد: پارچه را می‌آوردند در مسجد با ۶ نفر خانم با نخ و سوزن می‌دوختند و تا قبل از اذان مغرب به تن دختر موردنظر می‌کردند که اسم این آیین «پیرهن مراد» بود، معتقد بودند ماه رمضان سال آینده دختر از دواج می‌کند که اگر این اتفاق می‌افتاد باید تمام تجهیزات پارچه جهیزیه خود را از همان بزازی بخرند که پارچه را خریدند.

این قزوین پژوه خاطر نشان کرد: این آداب و رسوم از یادها رفته و چیزی که مانده تجمعات ماه رمضان است و مستمندان که اصل ماجرا بودند فراموش شده‌اند.

ماه رمضان علاوه بر این آداب و رسوم دارای آداب و رسوم معنوی و مذهبی نیز هست که در اغلب شهرها به آن توجه می‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین علی عباسی رئیس حوزه علمیه استان قزوین در این خصوص می‌گوید: یکی از مراسم این ماه مبارک غبارروبی مساجد است که موجب تطهیر روحیه و آماده شدن افراد برای استقبال از ماه رمضان می‌شود.

وی ادامه می‌دهد: برپایی سفره‌های افطاری و رفتن به افطاری نیز یکی دیگر از آداب ماه رمضان است که مورد توجه قرار گرفته اما باید در این مراسم از تجمل و تشریفات پرهیز شود، همچنین توجه به فقرا نیز در این ماه بسیار تأکید شده است.

عباسی با اشاره به روزه «کله‌گنجشکی» خاطر نشان می‌کند: روزه کله‌گنجشکی به معنی روزه نیمه است که کودکان سحری می‌خورند و دعا می‌خوانند و تا نزدیک ظهر چیزی نمی‌خورند که این روزه جنبه تربیتی معنوی دارد و از آداب و رسوم ماه رمضان محسوب می‌شود.

بزرگان محل افراد خانواده را به باغستان دعوت می‌کرد و در فصل سرما این مراسم در خانه برگزار می‌شد و از آنجاکه در آن زمان رسانه‌های جمعی نبود در این مراسم مشخص می‌شد چه کسی مردم را برای سحر بیدار کند که معمولاً فردی باتجربه که از روی ستاره‌ها تشخیص می‌داد سحر شده این کار را انجام می‌داد و در این میان تعیین می‌شد چه کسی اذان بگوید و چه کسی مناجات خوانی کند.

با برگزاری مراسم «گلخندانی» مردم با شوق و ذوق فراوان با انرژی روحی و جسمی به استقبال ماه رمضان می‌رفتند و در واقع این ماه را با خنده و شادی شروع می‌کردند، یکی دیگر از آداب مرسوم این ماه نیز افطاری دادن و کمک به مستمندان است.

گمرکچی اظهار کرد: در قزوین رسم بود قبل از پانزدهم ماه رمضان تولد امام حسن (ع) این مراسم صورت نمی‌گرفت، مهمانی افطاری همیشه از نیمه دوم ماه شروع می‌شد و افطاری‌ها نیز خیلی ساده و راحت بود، غذاها مقوی و بدون تجمل و تشریفات بود و افراد بیشتری به میهمانی دعوت می‌شدند.

وی ادامه می‌دهد: دستگیری از بنوایان یکی دیگر از کارهایی است که در این ماه صورت می‌گرفت به طوری که غذا به صورت خشکه شامل برنج، گوشت، نخود، لوبیا و مرغ خریداری و بین فقرا توزیع می‌شد.

روزه اولی‌ها جایزه می‌گرفتند

نوجوانان و روزه اولی‌ها نیز در این ماه آداب و رسوم خاصی داشتند به طوری که یکی دیگر از رسوم ماه رمضان در قزوین که به آن اهمیت داده می‌شد، توجه به نوجوانان و روزه اولی‌ها بود.

گمرکچی می‌گوید: در آن دوره به روزه اولی‌ها که روزه می‌گرفتند، جایزه می‌دادند، مثلاً می‌گفتند اگر روزه بگیرد فلان جایزه را می‌دهیم، جوایز آن موقع بزغاله، بره، مرغ، خروس و کلاه و برای دختران هم روسری و چارقد تعیین می‌کردند و روز عید فطر حتماً به وعده عمل می‌شد.

وی یادآور می‌شود: رمضان ماه تزکیه، خودسازی و ماه بندگی خداست و آداب مختلفی که در این ماه پیش‌بینی شده برای این است که زمینه بندگی را فراهم کند.

رمضان در همه نقاط ایران حال و هوای معنوی دارد

ماه رمضان برای مسلمانان تنها یک آیین مذهبی ویژه نیست، یک فرهنگ است که در درون هر فرد مسلمان فارغ از رنگ و نژاد، نهادینه شده است. شیرازی‌ها آخرین جمعه قبل از ماه مبارک رمضان را «کلوک اندازون» می‌گویند در این روز رسم است اگر ماه رمضان در تابستان افتاده باشد مردم دسته‌دسته به گردشگاه‌های اطراف شهر مثل باغ‌های سرسبز قصردشت و مکان‌های دیدنی شیراز می‌روند و آن روز را به‌خوبی و خوشی به شام می‌رسانند.

در یزد آیین کلوخ‌اندازان دارند که از جمله آداب و رسومی است که مردمان مؤمن یزد با انجام آن به استقبال ماه مبارک رمضان می‌روند. در آذربایجان شرقی هم‌زمان با ماه رمضان دو سنت قاپاخلاما و کیسه دوزی با گذشت قرن‌ها همچنان پابرجاست و به‌خصوص «قاپاخلاما» با جدیت اجرا می‌شود.

برای افطار در گیلان نیز رسم‌هایی وجود دارد، افطاری دادن به‌عنوان نذری و دعوت از خویشاوندان عروس یا داماد، بخصوص در دوران نامزدی تقریباً در تمام نقاط استان گیلان در ماه مبارک رمضان معمول است و در برخی مناطق و روستاها «احسان آش» و «افطار آشی» رسم است.

«روزه قلاغی» همدانی‌ها از آیین‌های استقبال از رمضان است که روزهای اول، پانزدهم و آخر ماه شعبان را روزه می‌گیرند.

مردم استان مازندران ماه مبارک رمضان را با حضور روزه اولی‌ها بر سر سفره افطار متبرک می‌کنند. کسانی که در مازندران برای نخستین بار به سن تکلیف می‌رسند و روزه می‌گیرند تا زمانی که از جانب بزرگ‌ترها به‌عنوان «روزه‌سری» هدیه‌ای نگیرند، افطار نمی‌کنند و معمولاً این هدایا شامل چادر نماز و طلاجات برای دختران، پول و انواع نقره قدیمی برای پسران است.

آیین «الله رمضونی» در کرمان مراسمی است با عنوان کلیدزنی در شب‌های ماه مبارک که در آن زنی داخل یک سینی آینه، سرمه‌دان و یک جلد کلام‌الله مجید قرار داده به منازل اهل محل می‌رود و خوراکی‌ها یا پول جمع‌آوری‌شده را به مستمندان می‌دهد.

افطاری به نیازمندان، سحر خوانی و رمضان خوانی از آیین‌ها و آداب و رسوم ماه مبارک رمضان در سیستان و بلوچستان است.

همه این آیین‌ها برای عمل به فریضه‌های الهی و خودسازی و نزدیک شدن به معبود است که در همه این آیین‌ها در کنار دعا و نیایش و عبادت توجه به هم نوع و نیازمندان هم دیده شده است.

در ماه رمضان همه با یک نیت و اعمالی خداپسندانه به میهمانی پروردگار می‌روند تا سعادت دنیا و آخرت خود را تضمین کنند.

اهمیتی ندارد با چه آداب و رسومی رمضان را برگزار می‌کنید مهم آن است که پس از خروج از این ماه از گناه و لغزش دور شده و با تهذیب نفس بیشتری در مسیر الهی گام برداریم و نیازمندان را فراموش نکنیم. التماس دعا.

خدمت صادقانه یک روحانی به مردم / «بسی رنج بردم در این سال سی»

بهنام عبدللهی
حجت الاسلام حسین علیزاده،
متولی امامزاده سیدمحمد جلفا ۳۰
سال از عمر خود را صرف آبادانی
این امامزاده کرده و حالا بیشتر روزها میزبان تعداد
زیادی از خانواده ها در این امامزاده است.

وقتی ۸ سال داشته، دچار بیماری سختی شده است. حدود دوماه در بستر بیماری بوده و زمانی بیماری اش تا حدی بالا گرفته که هوشیاری خود را از دست داده است. آن زمان در روستایشان یعنی «نوجه مهر»، هیچ پزشکی نبود و امکان سفر به شهر جهت مداوا وجود نداشت.

می گوید خانه شان در مجاورت با «امامزاده سیدمحمدآقا» بود؛ امامزاده ای که مردم روستا به آن اعتقاد محکمی داشتند. یک روز که کاملاً از او قطع امید کرده بودند، پدرش از مادرش می خواهد که او را به امامزاده ببرد بلکه آنجا شفا پیدا کند. مادرش حسین را به امامزاده می برد، امامزاده ای که تنها یک اتاقک کاه گلی با ضربی کوچک داشته. حسین به نظر مادرش شفا پیدا نمی کند؛ مادر قهرش می گیرد و بچه اش را می آورد کنار در امامزاده که هوا روشن شود و برگردند به خانه شان؛ اما صبح که می شود حسین بیدار می شود و از مادر می پرسد «ما کجا هستیم؟» حال حسین آنقدر خوب می شود که جلوتر از مادر به سمت خانه حرکت می کند و در را می کوبد. این ها را حاج آقا علیزاده وقتی برای ما تعریف می کند که از او می خواهیم از کرامات امامزاده سیدمحمد برایمان بگوید و او فقط به این خاطر اکتفا می کند، چراکه برای خودش در دوران کودکی اتفاق افتاده است. می گوید بقیه کرامت هایش را بر اوید از مردم بپرسید: «مشک آن است که خود بپوید نه آنکه عطار بگوید».

حجت الاسلام حسین علیزاده متولی امامزاده سید محمدآقا در روستای نوجه مهر شهرستان جلفاست. او ۳۰ سال است که متولی امامزاده است؛ از روزی که امامزاده آب و برق نداشته، تا الان که بیش از ۲۵۰ اتاق برای سکونت زوار در صحن باشکوه امامزاده ساخته شده است؛ از روزی که درآمد و نذورات امامزاده سالیانه ۲۰۰ تومان بوده، تا الان که ۷۰۰ میلیون تومان است. تعدادی خبرنگار و عکاس وقتی به امامزاده رسیدیم شب بود؛ حوالی ۱۲ شب و آخر هفته بود. صحن امامزاده شلوغ بود. انظار که از ازدحام مردم می شد فهمید، تمام اتاق های اطراف صحن پر شده بودند. تعدادی به حرم وارد می شدند، عده ای وضو می گرفتند و ...

گفتند حاج آقا علیزاده بالا هست. بالا یعنی اتاقی مستطیل شکل که از دو طرف در حصار قفسه های کتاب بود. کتاب های دینی و حوزوی. میز و صندلی ساده ای هم بود که می شد حدس زد برای حاج آقا علیزاده هست.

ما به شکل نیم دایره گرد حاج آقا نشستیم. او عبايش را بر تن نداشت. لبه اش هم پر از گرد و غبار و خاک بود. خیلی تحویل مان گرفت، با همه دست داد و حال و احوال مان را پرسید؛ نشست و چیزی طول نکشید که در سینی دایره شکل فلزی و در استکان های کوچک برایمان جای آوردند. برای اینکه کمی خستگی مان را از تن به در کنیم و بتوانیم به صحبت های متولی

بش می کرد. از حالت صورتش می شد فهمید که می خواهد وقتی مطمئن شد که هیچ کس مشکلی ندارد خودش برود و بخوابد.

ساعت ۷ صبح ما از اتاق مان بیرون آمدیم. همه خوابیده بودند. جلوی اتاق مدیریت، حاج آقا علیزاده بود که یک صندلی پلاستیکی گذاشته و نشسته بود و حیاط را تماشا می کرد. یعنی دیشب خوابیده بود؟ ما را که دید لبخند زد. کنارمان آمد و به طرف حرم راهنمایی مان کرد. اگر در نظر می گرفتیم که ما در یک روستای دورافتاده که ۲۰ سال پیش حتی راه برای رفت و آمد نداشته بودیم، می شد حرم و ضریح را باشکوه توصیف کرد. چلچراغ های حرم در خلوت صبح گاهی دل انگیز بود.

حاج آقا علیزاده توضیح می داد که یکی از کلیدهای حرم دست هیئت امناست و یکی دست اوقاف. هیچ کس نمی تواند سرخود سراغ نذورات برود و احیاناً دخالتی رخ بدهد. طی یک مراسم قانونی این کار انجام می شود و تمام نذورات به حساب اوقاف واریز می شود تا ما هر موقع نیاز داشتیم از آن ها بگیریم.

تند تند گام برمی داشت به طوری که بچه های ما مدام عقب می ماندند. یک دفعه می دیدی نیست و صدایش از طبقه بالا می آمد.

وقت صبحانه بود. صبحانه نان محلی و املت داشتند. در اتاق حاج آقا جمع شدیم. او گفت که چندساعت پیش صبحانه خورده و میل ندارد، درحالی که ساعت تازه ۹ صبح بود. بعد از صبحانه کمی خوش و بش کردیم. از همه چی صحبت می کرد جز سختی های ۳۰ سال کار در امامزاده.

او نمی گفت که اوایل مجبور بوده اند مصالح ساختمانی اعم از سیمان و گچ را تا ورودی روستا بیاورند و باقی راه را با کمک حیواناتی همچون الاغ و قاطر منتقل کنند. او نمی گفت که بسیاری از مساحت امامزاده ملک شخصی خانواده پدری حاج آقا است که بی هیچ منتهی وقف امامزاده سید محمد آقا کرده است.

او نمی گفت که در ابتدای کار اهالی روستا از حضور و مدیریت او احساس خطر می کردند و تمام تلاش شان را می کردند که او نتواند در کارش موفق شود. او نمی گفت چقدر مقابل فرمانداری ها و دهداری ها ایستاده تا اکنون امامزاده ای در یک روستای دورافتاده به یک مکان گردشگر پذیر تبدیل شود. مکانی که آخر هفته ها ۲۵۰ خانواده آنجا حضور می یابند و زیارت می کنند.

او نمی گفت، اما ما شنیده بودیم و می دانستیم که چه رنجی در این ۳۰ سال کشیده است. بعد از صبحانه، مشتی پول خورد در دست گرفت و به هر کدام مان دو سکه ۵۰۰ تومانی و ۲۰۰ تومانی داد. گفت قاطی پول هایتان بکنید، برکت می آورد.

بالاخره زمان ترک امامزاده سید محمد و روستای نوجه مهر فرا رسیده بود. حجت الاسلام علیزاده توانسته بود با صرف ۳۰ سال از جوانی اش، یک امامزاده و یک روستا را آباد کند، طوری که گردشگران خارجی در قالب تورهای متعدد به آنجا سفر می کنند؛ او در اوایل جوانی اش ترجیح داده بود بجای اینکه برای مردم صحبت کند، به آن ها و دین شان خدمت کند.

حجت الاسلام علیزاده هر جا که لازم بوده عبايش را درآورده و کارگری و بنایی کرده بود، عملکردی که برای مدیران پشت میز نشین الگویی خوبی است.

امامزاده گوش دهیم، می بایست جای هایمان را با جان و دل می خوردیم.

«آن موقع وضع مدارس دولتی خوب نبود، پدرم گفت می خواهم تو را به حوزه بفرستم تا روحانی شوی». حاج آقا علیزاده صحبت هایش را شروع کرده بود بی آنکه سوال خاصی از او بپرسیم. به گفته خودش ابتدا راهی مدرسه علوم حوزوی طالبیه تبریز شده و سپس در سال ۱۳۵۲ راهی قم شده است.

تحصیلش را آنجا ادامه داده و با آنکه بسیاری از دوستانش در همان ابتدا جذب ادارات و دادگستری ها شده اند، حاج آقا علیزاده ترجیح داده دوره خارج از فقه را هم تمام کند و مدرک قضاوت را هم بگیرد.

هر چند در صحن هنوز ازدحام جمعیت جاری بود اما ما می توانستیم صدای گرم و بلند حاج آقا را به خوبی بشنویم. او می گفت: «عشق من این بود که برگردم به روستایمان و به امامزاده خدمت کنم» که بعد از مشورت با استادش آیت الله مکارم شیرازی خانه و زندگی اش را در قم رها کرده و به روستایش بازگشته است.

او به دقت همه ما را زیر نظر داشت. جرعه ای جای خورد و ادامه داد: «وقتی اینجا آمدم هیچ نبود. اما از طرف اوقاف که مسئول شدم تا الان، ۳۰ سال تلاش کردم تا اکنون امامزاده هم برق و آب مستقل دارد، هم محل سکونت، هم درآمد خوب، هم سرویس بهداشتی های متعدد، حرم باغظمت، محل ذبح قربانی و... این ها ماحصل عمری است که اینجا صرف کرده ام».

یکی از بچه ها در مورد درآمدهای امامزاده پرسید. حاج حسین جواب می دهد که دولت تا بحال یک ریال برای امامزاده هزینه نداده است؛ هر چه بوده نذورات مردم بوده و مردم زمانی نذوراتشان را اینجا آورده اند که مطمئن شدند هیچ سواستفاده ای صورت نمی گیرد: «مردم می بینند که هر سال امامزاده با سال قبلش متفاوت است و ارتقا پیدا کرده است؛ برای همین مطمئن هستند و اعتماد دارند».

ساعت نزدیک به ۱ بامداد بود که صحبت هایمان تمام شد. ما قرار بود در یکی از اتاق های اطراف صحن حرم که همه مسافران آنجا می خوابند سکونت داشته باشیم تا صبح به راهمان ادامه دهیم.

از پنجره اتاق مان می شد صدای رودخانه را شنید. برای نوشیدن آب اتاق را ترک کردم. به سمت آبخوری می رفتم که حاج آقا را دیدم در حیاط حرم اینور و آنور می رفت. با کارکنان و خادمان حرم خوش و

دوئل شورا و شهردار شفت برای واگذاری ۳۰۰ متر زمین به کتابخانه

سریال دنباله دار تعیین تکلیف ساختمان کتابخانه شفت در حالی بعد از سال ها با تصویب واگذاری ۳۰۰ متر زمین از سوی شورای شهر به سکانس پایانی خود نزدیک می شود که شهردار شفت مخالف این واگذاری است.

مریم اصغری

بعد از ظهر سه شنبه جلسه انجمن کتابخانه های شفت با حضور هادی نوری مدیر کل کتابخانه های عمومی گیلان، محمدرضا محسنی فرماندار، اعضای انجمن و برخی از معتمدین در سالن میرزای شفتی فرمانداری شفت برگزار شد.

محوریت این جلسه بررسی موضوع همیشگی و پای ثابت جلسات چند سال اخیر انجمن کتابخانه شفت یعنی تعیین تکلیف ساختمان این کتابخانه که در حال حاضر در تصرف شورای شهر شفت بوده، است.

قصه ای پر غصه که به رغم تلاش های بسیار اعضای انجمن در سنوات گذشته تاکنون تعیین تکلیف نشده و این داستان دنباله دار قصد تمام شدن ندارد. هرچند امروز شاهد پاس کاری رئیس شورای شهر شفت و شهردار این شهر بودیم که یکی می گفت براساس مصوبه روزهای گذشته اعضای شورای شهر ۳۰۰ متر زمین در پارک قدیم شفت برای احداث کتابخانه اختصاص داده اند و دیگری از اشکالات قانونی واگذاری زمین از سوی شهرداری به اشخاص حقیقی و حقوقی سخن می گفت و حاضران نیز که با صحبت های رئیس شورا به حل این گره کور امیدوار شده بودند با حرف های شهردار دوباره ناامید و به این کلاف سردرگم نگاه می کردند که بالاخره چه زمانی باز و شهرستان شفت دارای یک کتابخانه مرکزی با ساختمان مستقل می شود.

رویکرد توسعه گرا، رویکرد اصلی نهاد کتابخانه های عمومی

مدیرکل کتابخانه های عمومی گیلان با اشاره به اینکه رویکرد این نهاد رویکرد توسعه گرا است، اظهار کرد: رویکرد توسعه ای این نهاد تنها بر مبنای وضعیت موجود نبوده بلکه حرکت به سمت تغییر شرایط است.

هادی نوری با تأکید بر اشاعه موضوع کتاب و کتابخوانی در جامعه، افزود: خوشبختانه با وجود این رویکرد و تلاش های صورت گرفته اعتبارات خوبی طی سال گذشته برای اداره کل کتابخانه های گیلان جذب شد که نسبت به سال ۹۵ با رشد شش برابری همراه بود.

وی با بیان اینکه مجوز احداث دو کتابخانه در مسکن مهر رشت در زمینی به مساحت ۲ هزار متر و آورده جان رضوانشهر نیز گرفته شده است، گفت: عملیات اجرایی این دو پروژه در سال جاری آغاز می شود.

مدیرکل کتابخانه های عمومی گیلان با اشاره به اینکه در استان گیلان ۵ شهرستان فاقد کتابخانه مرکزی هستند، تصریح کرد: شهرستان شفت نیز یکی از این شهرستان ها است که به صورت مشترک با اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی در یک مجتمع فرهنگی و هنری فعالیت می کنند.

وی با بیان اینکه وجود دو اداره در کنار یکدیگر سبب

تداخل در اجرای برنامه های هر دو نهاد می شود، اظهار کرد: وجود کتابخانه در مرکز شهر و دسترسی آسان همه مردم به آن یکی از مهم ترین شاخص ها است که متأسفانه در شهرستان شفت نبود این شاخصه سبب عدم تمایل خانواده به حضور فرزندان خود در فضای کتابخانه ای شده است.

تأثیر نامطلوب نبود فضای مطالعه مناسب بر فعالیت های کتابخانه شفت

نوری با اشاره به اینکه براساس اقدامات های انجام شده در سال گذشته شاهد رشد در بسیاری از شاخص ها بوده ایم، افزود: یکی از سیاست ها در اداره کل کتابخانه های گیلان نگاه برنامه محور است که انتظار داریم این نگاه در سطح شهرستان های استان نیز وجود داشته باشد.

وی نبود یک مکان مناسب برای کتابخانه مرکزی شهر شفت را یکی از مشکلات اساسی در این شهرستان دانست و گفت: نداشتن یک مکان بر روی کیفیت فعالیت های کتابخانه ها تأثیر نامطلوب می گذارد موردی که در شفت سبب شده که در عضوگیری و امانت دادن کتاب شرایط نامطلوبی وجود داشته باشد.

مدیرکل کتابخانه های عمومی گیلان با بیان اینکه نبود امکانات و یک ساختمان مستقل دلیل اصلی این شرایط است، یادآور شد: خوشبختانه شورای شهر شفت حرکتی مناسب در جهت اختصاص یک قطعه زمین به مساحت ۳۰۰ متر برای ساخت کتابخانه در مرکز شهر انجام داده است.

وی در ادامه خواستار حمایت مسئولان شهرستان از ساخت کتابخانه در حوزه اعتبارات شد، خاطر نشان کرد: اداره کل کتابخانه های گیلان نیز در این زمینه نهایت همکاری را با مسئولان شهرستان انجام می دهد.

نوری همچنین در ادامه به پرداخت نیم درصد شهرداری ها در حق کتابخانه ها نیز اشاره و تأکید کرد: این نهاد از ردیف بودجه ای برخوردار نیست و برای تأمین حقوق پرسنل و هزینه های جاری به کمک های دولتی و نیم درصدی پرداختی از سوی شهرداری های نیاز دارد.

لزوم مطالبه گری مردم در زمینه حوزه فرهنگی در ادامه این جلسه فرماندار شفت نیز علت تأخیر در برگزاری برخی جلسات را نداشتن خروجی مناسب عنوان و اظهار کرد: صرف برگزاری جلسه با مصوبات بسیار بدون اینکه نتیجه ای در بر داشته باشد اقدام مطلوبی نیست.

محمدرضا محسنی با بیان اینکه تلاش شده تا راهکارهای مناسبی برای حل مشکلات حوزه کتاب و کتابخوانی شهرستان شفت ارائه شود، افزود: اقدام اعضای شورای شهر شفت در اختصاص زمینی برای ساخت کتابخانه شفت می تواند گامی مثبت در حل مشکلات فضای کتابخانه ای شهرستان شود.

وی با اشاره به اینکه با توجه به تهیه زمین، مسئولان کتابخانه نیز اقدامات لازم را در راستای احداث کتابخانه انجام دهند، گفت: فرمانداری شهرستان نیز حمایت های لازم را در زمینه تخصیص اعتبارات انجام می دهد. فرماندار شفت با تأکید بر اینکه این شهرستان علاوه بر حرکت در مسیر توسعه عمرانی و زیرساختی نیازمند توسعه حوزه فرهنگی نیز است، خاطر نشان کرد: نقش مشارکت مردمی و اهتمام و توجه ویژه همه مسئولان در حوزه فرهنگی تأثیر گذار خواهد بود.

به گفته این مسئول همانگونه که تأمین زیرساخت های عمرانی مطالبه و دغدغه مردم است در حوزه فرهنگی نیز باید این مطالبه گری در میان جامعه وجود داشته باشد.

وی با بیان اینکه خوشبختانه در سال های اخیر در حوزه عمرانی در سطح شهرستان شفت اقدامات خوبی انجام شده است، گفت: اگر این جدیت و پیگیری در سال های گذشته وجود داشت اکنون از شهرستان شفت به عنوان یک شهرستان کم برخوردار یاد نمی شد.

نیازمند حرکت جدی در حوزه فرهنگی شهرستان شفت هستیم

محسنی همچنین با بیان اینکه در حوزه فرهنگی نیز نیازمند حرکت جدی و تأثیر گذار هستیم، ادامه داد: شهرداری ها شفت و احمد سرگوراب به رغم وجود مشکلات در زمینه پرداخت نیم درصد تلاش خود را انجام

جمعیت ۸۰ درصدی ساکن در روستاهای شهرستان، اظهار کرد: به منظور تسهیل در دسترسی به کتاب و همچنین درآمد اندک مردم منطقه، حق عضویت کتابخانه در روستاهای این شهرستان با وجود مصوبه انجمن برای افزایش آن هیچ تغییری نکرده است.

زینب عزیزپور به پرداخت نیم درصد شهرداری ها نیز اشاره کرد و گفت: سهم نیم درصدی شهرداری احمدسرگوراب شش میلیون تومان بوده که پرداخت شده و از سهم ۲۰ میلیونی شهرداری شفت تنها چهار میلیون آن پرداخت شده است.

رئیس کتابخانه های عمومی شفت تأکید کرد: با توجه به اینکه کتابخانه ها هیچ ردیف بودجه ای ندارند و تنها منبع درآمد آنها نیم درصد پرداختی از سوی شهرداری است که به وسیله آن حقوق پرسنل، اجرای برنامه های فرهنگی و هزینه های جاری را تأمین می کند.

وی در ادامه با اشاره به موضوع فضای کتابخانه ای شفت و بازپس گیری ساختمان قدیمی این اداره که در حال حاضر در اختیار شورای شهر است، یادآور شد: براساس مصوبه جلسه گذشته و به دستور فرماندار مبنی بر برگزاری جلسه با حضور اعضای شورای شهر، نماینده اداره کل کتابخانه های گیلان و برخی از اعضای انجمن تصمیم گرفته شد که ۳۰۰ متر از زمین پارک قدیم برای احداث ساختمان در اختیار کتابخانه این شهر قرار گیرد.

به گفته این مسئول با توجه به فضای مطالعه ای کمتر ۱۳۰ متری در مرکز شهر شفت انتظار می رود با احداث این کتابخانه گامی مثبت در زمینه توسعه و ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی و جذب عامه مردم به فضای کتابخانه ای برداشته شود.

تخصیص یافته آن تفاوت دارد، ادامه داد: به همین دلیل مبلغ تعیین شده برای شهرداری گاهی با تأخیر پرداخت همراه می شود.

مصوبه واگذاری زمین ۳۰۰ متری به کتابخانه از سوی شورای شفت

در ادامه رئیس شورای شهر شفت نیز درباره زمین واگذاری به کتابخانه این شهر اظهار کرد: طی جلسات برگزار شده با اعضای شورای شهر تصمیم بر این شد که زمینی به مساحت ۳۰۰ متر در محل پارک قدیم شهر به کتابخانه ها برای احداث ساختمان واگذار شود.

عباس جنتی به موضوع مطرح شده درباره کاربری زمین واگذار شده به کتابخانه اشاره کرد و افزود: با توجه به اینکه در گذشته ساختمان موجود در این پارک کتابخانه بوده می توانیم در زمینه کاربری زمین فوق از آن بهره برداری کنیم.

وی ادامه داد: در زمینه نامگذاری میدانی با عنوان میدان کتاب نیز براساس مصوبه شورای شهر میدان منتهی به اداره جهاد کشاورزی شهرستان نیز به عنوان میدان کتاب نامگذاری می شود.

رئیس شورای شهر شفت همچنین خاطر نشان کرد: با توجه به اینکه همگان از شفت به عنوان شهرستان عالم پرور یاد می کنند و همچنین ساخت کتابخانه شفت پیشنهاد می شود که این کتابخانه به نام یکی از عالمان بزرگ شهرستان نامگذاری شود.

لزوم پرداخت نیم درصد شهرداری ها به کتابخانه برای تأمین هزینه های جاری

رئیس کتابخانه های عمومی شفت نیز با اشاره به

داده اند.

وی بر ضرورت شناسایی مشکلات و انجام مطالعات کارشناسی شده در آن حوزه تأکید کرد و گفت: در زمینه مصوبات ابتدا اقدامات کارشناسی از سوی مسئولان امر انجام و سپس اجرای آن مصوب شود. فرماندار شفت با اشاره به احداث کتابخانه در زمین اهدای از سوی شهرداری شفت، افزود: در حوزه اعتبارات بخش فرهنگی در سطح شهرستان حمایت های لازم انجام خواهد شد.

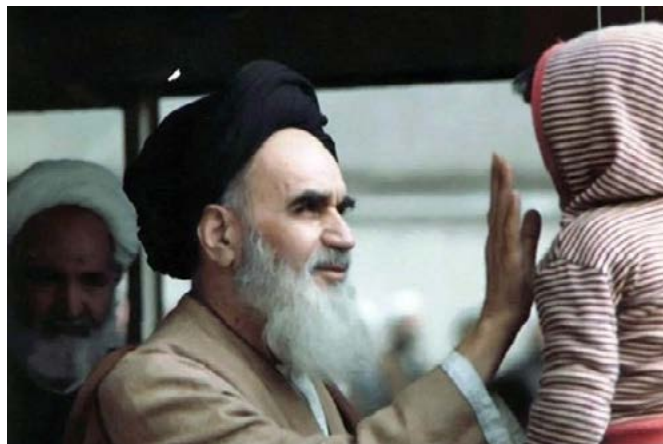
وی به وجود مدارس بلااستفاده در سطح روستاها شهرستان نیز اشاره و خواستار همکاری اداره کل کتابخانه های گیلان با آموزش و پرورش در راستای تبدیل این مدارس به کتابخانه شد.

شهرداری حق واگذاری ملک را ندارد

شهردار شفت نیز در ادامه این جلسه با اشاره به مصوبه واگذاری زمین به کتابخانه عمومی این شهر در پارک قدیم، افزود: در این زمینه با توجه به این شهرداری حق واگذاری زمین به اشخاص حقیقی و یا حقوقی را ندارد در آینده مشکل به وجود خواهد آمد. یاسر شادفر با بیان اینکه کاربری این قطعه زمین فضای سبز بوده و اکنون نمی توان آن را به کتابخانه واگذار کرد، گفت: یکی از پیشنهادات شهرداری واگذاری زمین در پارک جدید شهر شفت است.

وی به پرداخت نیم درصد شهرداری در حق کتابخانه نیز اشاره و خاطر نشان کرد: شهرداری شفت تلاش کرده تا حد امکان نیم درصد را پرداخت کند که تاکنون نیز چهار میلیون تومان پرداخت شده است. شهردار شفت با بیان اینکه میزان تعیین نیم درصد براساس بودجه پیشنهادی شهرداری ها بوده و با میزان

مرور خاطرات کرجی ها از حضور امام (ره) / اشک‌هایی که سر از زیر می شود

امام خمینی (ره) تابستان سال ۳۹ را در کرج زندگی کردند، این چند ماه مانند برگ زرینی در تاریخ کرج ثبت شده است. اهالی از امام (ره) به عنوان آفتاب حصار یاد می کنند.

ساره نوری

امام خمینی (ره) به مدت چند ماه در تابستان سال ۳۹ در محله حصار کرج اقامت داشتند. همین مسئله بهانه‌ای شد تا در سالروز ارتحال بنیان گذار انقلاب اسلامی خاطرات کرجی‌های منطقه حصار را مرور کنیم.

اقامت امام راحل در کرج کوتاه و به‌منظور استراحت و استفاده از آب‌وهوای خوب آن موقع کرج بوده است. امام (ره) در طول اقامت به همراه خانواده به مطالعه و نگارش دروس حوزوی مشغول بوده و از مصاحبت با دوستان وفادارش لذت می برد و به اتخاذ تصمیمات مهم در زمینه مسائل سیاسی وقت، می پرداختند. در سال‌های بعد هم، امام به رفت‌وآمد و ارتباط با انقلابیون کرج ادامه دادند.

خاطرات حاج حسین زکیخانی

حاج حسین زکیخانی که یکی از قدیمی‌های محله حصار است با دست به گوشه‌ای از خانه اشاره می کند و می گوید: «حضرت امام اینجا نماز خواندند همین جا» بغض گلویش را می گیرد مدتی طول می کشد تا از بغض در گلو که حالا تبدیل به اشک بر گونه‌ها شده رها شود.

ما سه ماه در خدمتشان بودیم، شبها گاهی در همین‌جا نماز جماعت می خواندیم، حاج احمد بچه کوچکی بود، حاج آقا مصطفی طلبه‌های جوان بود که هفته‌ای یکبار می آمد اینجا پیش پدر بزرگوارشان. پیرمرد باز بغض می کند و آرام اشک می ریزد، ما اکثرا در همین مسجد کوچک نماز می خواندیم، در آن سال‌ها حدود سال‌های ۴۰، کسالتی داشتند و به توصیه دوستان می بایست در جایی امن و ساکت خوش آب‌وهوای می بودند.

قبلا نهری از کنار درخت چنار بزرگ رویروی مسجد روان بوده آب تهران از آنجا می گذشت، الان آب با لوله می رود، آن موقع سُر باز می رفت، انتهای نهر هم بالای سر جوی (محل) در همان نزدیکی) بود. امام قبل از ظهر کنار نهر می رفت تا بالا و برمی گشت و بعد از ظهرها هم روی صخره‌ای نزدیک خانه می نشستند و

محو تماشای این منظره می شدند. صخره خیلی بزرگ بود که اهالی رویش فرش می شستند. همین خانه‌ای که رویروی مسجد است متعلق به حاج آقا محمدعلی ملک خانی بود. ایشان سه ماه مجانی خانه‌اش را در اختیار امام گذاشت.

من متولد ۱۳۰۵ هستم و آن موقع حدود ۴۰ سالم بود، با پدر و مادر در همین خانه ساکن بودیم الان نسل چندم هستیم که در همین خانه زندگی می کنیم.

خانه اتاق‌های زیادی دارد، خانه‌های قدیمی با اتاق‌های تودرتو که با درهای چوبی از هم جدا می شوند.

محله حصار در قدیم بیلاق کرج بود، تمام بزرگان، روسای ادارات و پیرمردها در حصار اقامت داشتند هر جا سفرهای به افتخار آقا گسترده می شد من آنجا بودم، گاهی منزل آقای لنگرانی، گاهی منزل حسین آقا یا منزل حاج محمدخان. در این سفرها عده خاصی دعوت می شدند امام تنها می آمد و حتی حاج احمد آقا را نمی آوردند ایشان بچه کوچک بودند.

ایشان یک دقیقه هم بدون برنامه نبود، همه کارهای امام روی برنامه بود، به گمانم بیش از دو یا سه ساعت نمی خوابید، اهل مطالعه و عبادت بود.

محمد مدرسی متولد ۱۳۱۸ یکی دیگر از اهالی قدیمی کرج است، فرزند سید حسن مدرسی همان مجتهدی که آقای بروجردی وی را برای کرج تعیین کرده بودند، معمم نیست و مغازه کوچکی در کرج دارد، برادرش سید محمد مدرسی امام جماعت مسجد جامع کرج است آقای مدرسی می گوید: تاجرری بود به نام «شالچی» که کوچهای در نزدیکی چهارراه کارخانه قند کرج به نام وی است، وی ۱۰ شب روزه داشت، آقای سید محمد قرووی در آنجا منبر می رفت. این آقای قرووی در کرج مرغداری داشت، مرحوم حاج سید ابوالقاسم کاشانی (بار مصدق) هم حضور داشتند در همان موقع ها امام

خمینی هم به کرج آمده بودند. آن‌ها بعد از مراسم روضه در منزل آقای شالچی رفتند و شام خوردند، بعد از این حال ایشان (آقای خمینی) به پدر من که آقای سید حسن مدرسی بود، گفتند من شب اینجا نمی خوابم می آیم خانه شما می خوابم، ایشان آمدند خانه، ما جای ایشان را در پشت‌بام انداختیم، خانه ما سر نبش کوچه‌ای است که خانه و دفتر سید محمد مدرسی (برادرم) قرار دارد.

امام را پشت‌بام بردیم و ظرف آبی هم برای وضو به ایشان دادیم. صبح اول وقت بیدار شد آمد پایین، ماشینی برایشان گرفتیم و فوراً به تهران رفتند.

دیگر اینکه بعداً به دعوت حاج محمدعلی ملک خانی که از ارادتمندان آقای خمینی بود، در تابستانی به منطقه حصار کرج تشریف آوردند، در حصار بیشتر آقایان زکیخانی، دوروبر ایشان بود به خصوص حاج محمدخان پدر حاج هاشم خان زکیخانی. یکبار پدر من رفته بود دیدن آقای خمینی، امام به ایشان گفتند به دیدن شما می آیم. صبح اول وقت امام به منزل پدر من آمدند صبحانه را نمی دانم اما چای را می دانم خوردند، چای را خودم بردم خدمت ایشان یک مقداری که آنجا نشستند، تشریف بردند.

یکی دو نفر از اهالی محله حصار به آنجا آمدند و ایشان را به حصار بردند. دیگر اینکه چیزی که من اطلاع دارم مرحوم لنگرانی بیشتر با ایشان ارتباط داشت چون پدر من اهل سیاست نبود.

ما در سال ۱۳۳۵ به کرج آمدم، پدر من دو یا سه مرتبه در راهپیمایی سال ۵۷ و اوایل سال ۵۸ حضور داشتند. خودم هم در تهران و کرج در راهپیمایی‌ها شرکت می کردم.

حسین خوش‌نام یکی دیگر از اهالی قدیمی محله حصار کرج و متولد ۱۳۱۸ است، تحصیلاتش در رشته ریاضی است، به دانشکده افسری رفته و بعد لیسانس زبان گرفته و افسر راهنمایی رانندگی بوده است

وی می گوید: امام خمینی دو بار به کرج آمدند، یکبار حدود سال‌های ۱۳۲۶ و ۱۳۲۷ و یکبار سال ۱۳۳۹ در کرج بودند. امام همیشه مطالعه می کردند، مردم می گفتند این حاج آقا همیشه درس می خواند. من با ایشان هیچ وقت برخورد نداشتم. حاج آقا زکیخانی همیشه با امام ملاقات داشت. افراد زیادی از قم می آمدند و با امام ملاقات داشتند. جلوی درب منزل آقای قمی دو مأمور بودند که اجازه نمی دادند کسی به آنجا برود. مرحوم آقای جندقی هم که شاعر و عالم بود، با امام ملاقات داشت.

مشکلات معیشتی گریبانگیر هنرمند موسیقی بلوچستان / لزوم حمایت دولت

مصباح ایرندگان
استاد «رسول بخش» هنرمند موسیقی اصیل بلوچستان که نواختن ساز و قیچک را از دوران کودکی آغاز کرده اکنون با کسب افتخارهای فراوان در بند بیماری است.

سیستان و بلوچستان به دلیل قدمت تاریخی و همینطور فرهنگ غنی مردمانش از دیرباز مهد فرهنگ و هنر شرق کشور بوده که یکی از این زمینه های فرهنگی موسیقی اصیل این استان است که متأسفانه طی سالین اخیر کمتر به آن و همینطور به هنرمندان آن توجه شده است گنگه یک از آن ها استاد «رسول بخش» نوازنده «قیچک» است.

استاد «بخشوک زنگشاهی» معروف به «رسول بخش» در سال ۱۳۲۰ در بخش «آشار» از توابع شهرستان «مهرستان» متولد شد و از همان زمان کودکی در جوار پدر و پدربزرگ خود هنر نواختن ساز و قیچک را آموخت و در ۱۴ سالگی رسماً در مجالس مختلف کار نوازندگی را آغاز کرد و در سال ۱۳۸۲ مفتخر به کسب مدرک دکتری افتخاری نواختن ساز و قیچک از کشور انگلستان شد.

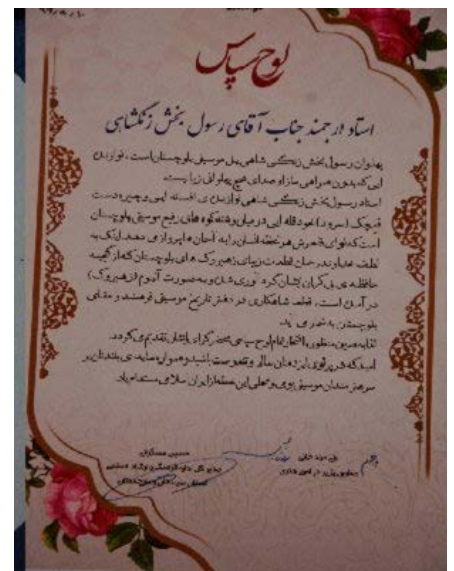
سفر به کشورهای مطرح جهان برای نمایش فرهنگ اصیل ایرانی - بلوچی

زنگشاهی طی سال های متعدد از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به کشورهای انگلیس، فرانسه، آلمان، سوئد، ایتالیا، نروژ، بلژیک، پرتغال، عمان، قطر، امارات متحده عربی و بسیاری کشورهای دیگر برای نمایش مهارتش در زمینه نواختن ساز و قیچک اعزام شد.

تلاش برای بقای هنر اصیل ایرانی

استاد «رسول بخش» با تحمل شب بیداری و تلاش زیاد تمامی مهارت خود در این هنر را به پسر ۱۲ ساله خود منتقل کرد و اکنون ۲۵ شاگرد زن و مرد از اقصای نقاط استان پهناور سیستان و بلوچستان تحت نظر استاد زنگشاهی در حال فراگیری هنر نواختن ساز و قیچک هستند.

همچنین استاد رسول بخش زنگشاهی آلات نواختن ساز و قیچک به ارث رسیده از پدر بزرگ خود را برای حفظ و آشنایی بیشتر عموم مردم با این هنر کهن به موزه فرهنگ و ارشاد اسلامی سیستان و بلوچستان

اهداء کرده است.

کسب افتخارات فراوان توسط استاد «زنگشاهی»

استاد «رسول بخش» پس از دریافت مدرک دکتری نواختن ساز و قیچک به صورت پیوسته در نمایشگاه ها و جشنواره های مختلف در سطح کشور و همچنین خارج کشور حضور یافت و در سال ۱۳۹۵ به عنوان یکی از مفاخر ارزشمند کشور تندیس و لوح تقدیر جشنواره موسیقی فجر را از معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دریافت کرد.

مهاجرت از سرزمین آب‌آب و اجدادی برای جلوگیری از پیشرفت بیماری

متأسفانه چند سال قبل استاد رسول بخش به دلیل متحمل شدن رنج بیماری دیابت پای راست خود را از دست داد و در عمل به توصیه پزشکان ذی ربط برای جلوگیری از پیشرفت بیماری ناچاراً سرزمین آب‌آب و اجدادی خود را رها کرد و به شهرستان خاش (به جهت برخورداری از آب و هوای مطلوب تر) مهاجرت کرد.

البته این فقط بخشی از مشکلاتی است که این استاد موسیقی در چند سال اخیر با آن مواجه شده است زیرا جدای از این معلولیت ناخواسته، ۲ فرزند از ۱۷ فرزند این هنرمند نیز دچار معلولیت ذهنی و جسمی هستند.

اقدامات مسئولان در خصوص مشکلات این هنرمند

تیمور کرد زابلی، سرپرست اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی خاش در این خصوص، اظهار داشت: در روزهای نخست مهاجرت استاد زنگشاهی به شهرستان خاش سرریعا مسئله تکمیل عضویت در صندوق حمایت از هنرمندان، برقراری پوشش بیمه تکمیلی، پرداخت عوارض نوسازی منزل این هنرمند، تسطیح معابر

محلّه برای تسهیل در تردد با مساعدت ادارات مربوطه و پرداخت کمک هزینه امراض معاش به این هنرمند بزرگ و ارزشی در دستور کار قرار گرفت و همچنین در ادامه رایزنی و مکاتبه با اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی سیستان و بلوچستان در آینده نزدیک اقدامات بیشتری برای حل مشکلات استاد زنگشاهی صورت خواهد گرفت.

همچنین ادیس تمدانی، رئیس اداره بهزیستی شهرستان خاش نیز، اظهار داشت: استاد زنگشاهی باتوجه به نوع معلولیت به عنوان مددجو در حوزه توانبخشی ثبت شده و به زودی از خدمات سازمان بهزیستی بهره مند می شود و همچنین در خصوص فرزندان معلول این هنرمند نیز هر کدام بسته به نوع معلولیت در حوزه های مربوطه اقدامات لازم از جمله خدمات درمانی و تامین لوازم زندگی دستور کار قرار می گیرد.

لزوم حمایت دولت برای استمرار هنر نواختن ساز و قیچک در نسل های آینده

در مجموع آن چیزی که واضح است این است که استاد «زنگشاهی» حالا دیگر به دلیل معلولیت توانایی لازم برای پرداختن به کار و امراض معاش و تامین نیازها و مایحتاج زندگی خود را ندارد و ضرورت دارد دولت با توجه ویژه برای تامین نیازهای زندگی این هنرمند از پسر ۱۲ ساله وی در حفظ این هنر اصیل و کهن بلوچستانی - ایرانی حمایت کند تا زمینه ی گسترش، استمرار و استقبال از آلات و سبک ساز و قیچک در نسل آینده فراهم شود.

همچنین امیدواریم روزی برسد که هنرمندان سرزمین کهن سیستان و بلوچستان بتوانند با توجه به تنوع فرهنگی این استان تمام تمرکز خود را بر روی هنرشان بگذارند نه اینکه با مشکلاتی عدیده حتی برای تامین ابتدایی ترین نیازهای زندگی خود دست و پنجه نرم کنند.

■ آثار باستانی کشف شده از تپه مارلیک رودبار در حالی بعد از ۵۰ سال در موزه باستان شناسی رشت به نمایش عموم درآمده است که هنوز راه اندازی سایت موزه مارلیک در رودبار با اما و اگرهایی همراه است.

■ معبد هندوها به عنوان یکی از بناهای تاریخی و زیبا، در قلب شهر بندرعباس قرار دارد. بنایی که اگر جان داشت و زبان باز می کرد ناگفته های زیادی از تاریخ و فرهنگ ساکنان قدیمی این شهر می گفت.

■ آلوده شدن قنات های همدان به فاضلاب و پنهان ماندن آن ها در دل خاک این نگرانی را به وجود می آورد که روزی از هیچ قناتی در همدان نتوان سراغی گرفت.

■ استان ایلام به عنوان عروس زاگرس در غرب ایران با جاذبه های بی مانند خود در فصل بهار منتظر گردشگرانی است که می خواهند اوج زیبایی طبیعت را نظاره کنند.

میراث ایران

احیای آخرین آثار کمال الملک در باغ نشاط / باغ نشاط در انتظار رونق

باغ نشاط فیروزه به عنوان بزرگترین باغ ایرانی با دارا بودن آثاری از کمال الملک نیازمند توجه مسئولان برای حفظ این بنای ارزشمند تاریخی است.

وجود آثار تاریخی و طبیعی میراث ارزشمند برای کشورهای مختلف محسوب می شود زیرا می توانند از این مسیر هویت خود را برای آیندگان حفظ کرده و منابع مالی نیز از طریق جذب گردشگر بدست آورند. وجود آثار مختلف تاریخی و طبیعی در ایران به دلیل موقعیت جغرافیایی و پیشینه تمدنی یکی از مهم ترین نقاط قوت کشور به شمار می رود که در صورت توجه و استفاده صحیح می تواند موجب جذب گردشگر و ایجاد اشتغال شود.

یکی از این آثار تاریخی، باغ نشاط واقع در ۲۲ کیلومتری نیشابور است که طی چند سال گذشته به دلیل مشکلات مالی دچار فرسایش شده و نیازمند توجه جدی برای احیای مجدد است.

قدمت این باغ به دوره قاجار باز گشته و مساحت ۱۵ هکتار خود دارای دو عمارت شمالی و مرکزی، دیوار حصار باغ، چهار برج و تعداد زیادی درخت است. عنوان شده استاد کمال الملک هنرمند و نقاش مشهور ایرانی در اواخر عمر خود در این مکان ساکن بوده و آثاری را در این مجموعه از خود به یادگار گذاشته است.

باغ نشاط باید تبدیل به بزرگترین تفرجگاه استان شود

در همین رابطه یکی از ساکنان روستای تقی آباد که در نزدیکی این باغ ساکن است می گوید: باغ نشاط به دلیل جاذبه هایی که دارد می تواند تبدیل به یکی از بهترین تفرجگاه های خراسان رضوی شود.

مهدی حسینی می افزاید: متأسفانه شاهدیم هر روز دیوارهای این باغ در حال تخریب است که انتظار می رود مسئولان به این موضوع توجه داشته باشند و از این میراث تاریخی و طبیعی حفاظت کنند.

وی با تاکید بر اینکه این باغ می تواند به بزرگترین تفرجگاه استان تبدیل شود می گوید: اگر این اتفاق رخ دهد گردشگران و مسافران زیادی به این باغ خواهند آمد که باعث می شود درآمد زیادی کسب کرد.

۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان بودجه نیاز داریم

در ادامه گزارش به سراغ رئیس اداره میراث و فرهنگی

شهرستان فیروزه رفتیم و آخرین وضعیت این باغ را جویا شدیم.

مجید ابراهیم نیا اظهار می کند: اعتبارات هزینه شده تاکنون در این باغ حدود ۶۰۰ میلیون تومان بوده که بیشتر هزینه های مطالعات و تهیه طرح و زیرساخت که شامل راه دسترسی آب، برق، گاز و تلفن می شود.

وی می افزاید: مسئولان استانی و کشوری همکاری خوبی برای بازسازی این باغ تاکنون داشته اند و پیگیر تخصیص اعتبارات بیشتر هستند اما متأسفانه تاکنون حمایت های مردمی و سرمایه گذار خصوصی نداشتیم.

رئیس اداره میراث و فرهنگی فیروزه ابراز می کند: برای مرمت و احیا باغ و ابنیه و اجرای سیستم آبیاری و فضای سبز و سیستم روشنایی بودجه ای حدود ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان نیاز داریم.

وی بیان می کند: باغ نشاط بزرگترین باغی است که در فهرست آثار ملی ثبت شده است و وسعت این باغ ۱۵ هکتار و دور تا دور آن با برج و بارو محصور شده است.

ابراهیم نیا ادامه می دهد: باغ نشاط دارای دو عمارت مرکزی و شمالی هست و عمارت شمالی هم اکنون در حال مرمت و احیا می باشد.

وی اظهار می کند: ساختمان های ورودی باغ هم سال گذشته باز سازی شد و حوض ها و راه آنها هم در حال مرمت و احیا هستند. دیوارهای دور باغ سال های گذشته مرمت و بازسازی شده و برخی قسمت ها نیاز به مرمت دارد.

رئیس اداره میراث و فرهنگی فیروزه می گوید: خوشبختانه شهرداری فیروزه با توجه به مالکیتی که در باغ دارد در حوزه مرمت با میراث فرهنگی همکاری دارد و انشالله بتوانیم امسال عمارت شمالی باغ را تکمیل و آن را به اقامتگاه سنتی یا بوم گردی تبدیل کنیم.

باغ نشاط می تواند به صنعت گردشگری شهرستان کمک فراوانی کند

در ادامه به سراغ فرماندار فیروزه رفتیم تا نظر وی را جویا شویم. فرماندار فیروزه اظهار کرد: تاکنون برای باغ نشاط نزدیک به یک میلیارد تومان اعتبارات گذاشته ایم و امروز به یقین می توان گفت فیروزه در مسیر بازسازی و توسعه اماکن تاریخی و مذهبی قرار گرفته است.

محمد حسین صالحی می افزاید: از آنجا که استاد کمال الملک هنرمند و نقاش مشهور ایرانی مدت ۱۲ سال اواخر عمر خود در این مکان رفت و آمد فراوانی داشته بر روی دیوارهای داخلی عمارت مرکزی باغ نشاط نقاشی هایی منسوب به این استاد مشاهده می شود که در حال بازسازی آن هستیم.

وی ابراز کرد: استقرار کارگاه و فروشگاه فیروزه تراشی در باغ نشاط که همزمان با اتمام مرمت فاز نخست باغ صورت گرفت از جمله جاذبه های تازه باغ نشاط است که این خود گامی مهم در جهت معرفی و شناخت این هنر- صنعت ارزشمند به گردشگران و علاقتمندان است.

وی اظهار کرد: باغ نشاط یک پتانسیل بسیار مهم در فیروزه است و می تواند به صنعت گردشگری شهرستان کمک فراوانی کند.

تلاش برای احیای مجموعه های تاریخی

میراث تاریخی و طبیعی، گنج پنهانی است که در صورت استفاده مناسب می تواند موجب رونق و توسعه مناطق مختلف کشور شود زیرا بازدید گردشگران از این اماکن علاوه بر ایجاد اشتغال پایدار موجب افزایش درآمد مردم به دلیل ایجاد زیرساخت های مختلف گردشگری از جمله اماکن اقامتی می شود و نیاز است مسئولان دولتی با ترغیب بخش خصوصی و ایجاد شرایط مناسب زمینه احیای این آثار را فراهم کنند.

اما واگرهای راه اندازی سایت موزه مارلیک / زیرساخت ها فراهم شود

آثار باستانی کشف شده از تپه مارلیک رودبار در حالی بعد از ۵۰ سال در موزه باستان شناسی رشت به نمایش عموم درآمده است که هنوز راه اندازی سایت موزه مارلیک در رودبار با اما و اگرهایی همراه است.

زمانی که دکتر «عزت الله نگهبان» پدر باستان شناسی ایران پس از بازدید از تپه های باستانی امام و املش و عمارلو، به قصد بازگشت به تهران در رستم آباد توقف می کرد، شاید نمی دانست که دو هفته بعد چه تحولی در باستان شناسی گیلان رخ می دهد. به نحوی که دنیا را تحت تاثیر قرار می دهد. آن روز در قهوه خانه سرراهی، «دکتر نگهبان» که بعدها پدر باستان شناسی ایران لقب گرفت حکمی را با امضای خود به سه نفر از همکارانش داد تا بتواند جلوی حفاری های غیر مجاز در مارلیک را بگیرد، به این امید که به تهران بازگشته و با مجوز رسمی حفاری از تهران به روستای «نصفی» بازگردد.

شاید آن قهوه خانه سرراهی «سیف الله کامبخش، ایرج مافی و محمود کرداوانی» باستان شناسان چراغعلی تپه را به خاطر نداشته باشد، اما چراغعلی تپه و دیگر تپه های اقماری آن یعنی (جازم کول، دور بیجار، زینب بیجار پیلا قلعه)، ۱۴ ماه نواختن آرام تیشه و بیل را برای شکافتن گورهای سلطنتی آماردها متعلق به سده ۱۳ پیش از میلاد را بخاطر دارند.

اگرچه قاچاقچیان اشیای عتیقه مدتها بود به تپه های باستانی دستبرد می زدند، ولی حکم صادره «عزت الله نگهبان» نیز مانع از کارشکنی ها نشد. دو هفته بعد که «کامبخش» خبر کشف چهار دگمه طلا، دو مهر استوانه ای و دو مجسمه مفرغی را تلفنی به سرپرست گروه داد، یادآور شد که حالا مالکین محلی به تحریک قاچاقچیان سهم خواهی می کنند. پیام دکتر نگهبان اما یک کلام بود: به هیچ وجه تپه مارلیک را ترک نکنید تا من با مجوز رسمی از تهران برگردم. ۱۴ ماه بعد، صندوق های اشیای مکشوفه تپه های مارلیک به تهران رفت و چندین سال در زیرزمین موزه ملی ایران ماند تا بررسی شود. حال ۵۰ سال از آن تلفن شادی بخش، می گذرد و برای نخستین بار، جام های طلای زرین، سیمین و اشیای تدفینی به گیلان بازگشته و از ۲۵ اردیبهشت تا ۸ خرداد ماه در موزه باستان شناسی رشت به نمایش درآمده است. عصر یکی از روزهای گرم، مردم روستای «نصفی» رودبار که محدوده تپه های باستانی در زمین های آبا و اجدایشان است، برای دیدن دینه های اقباشان به موزه بیستون رشت آمدند تا نمایشگاه جام های مارلیک را ببینند.

همراه اهالی روستا، فرماندار شهرستان رودبار، شهردار رودبار و جمعی از مسئولین این شهرستان نیز به دیدن مجموعه مارلیک آمده اند. مردم این روستا معتقدند از این همه شکوه، نصیبی برای روستا نیست و چرا سایت موزه مارلیک که مدتهاست وعده داده شده، احداث نمی شود؟

اگرچه دو سالی است که بطور رسمی ساخت «سایت موزه مارلیک» در سازمان برنامه و بودجه گیلان بحث و بررسی می شود، اما فرماندار شهرستان رودبار تاکید

وی با اشاره به اینکه ایجاد سایت موزه و شرایطی که گردشگر بتواند محل حفاری های مارلیک را بصورت روباز مشاهده کند، زیر ساخت های مناسب خود را می طلبد، تصریح می کند: وقتی هنوز راه دسترسی مناسبی برای روستای نصفی نداریم، چگونه می توان گردشگران را برای دیدن یک سایت موزه راهنمایی کرد؟

مدیر موزه های مادر گیلان تاکید می کند: گردشگر امکانات رفاهی می خواهد، ابتدا باید حداقل امکانات رفاهی حتی یک اسکان موقت در مسیر ایجاد شود و سپس مردم را برای بازدید از گورهای سلطنتی «آماردها» در مارلیک برد. ضمن اینکه موزه شهرستان رودبار نیز باید تکمیل شود تا بتوان آثار را در حفاری های منطقه کشف شده، در محل شهرستان نمایش داد.

مدیر موزه رشت به احداث و نیمه کاره ماندن تعداد زیادی موزه در سطح استان گیلان اشاره کرد که نیازمند تخصیص اعتبار است، اظهار می کند: در موزه رشت آثار باستان شناسی زیادی نگهداری می شود که گنجایش محدود موزه امکان نمایش همه آنها را نمی دهد. ابتدا باید فضای مناسبی برای نمایش آثار باستان شناسی و حفاری داشته باشیم و سپس برای ایجاد سایت موزه اقدام کنیم.

به زودی موعد نمایش جام های زرین و سیمین مارلیک در رشت به اتمام می رسد. جام هایی که ارزش هنری آن و چگونگی فن فلزکاری روی آن شهرت جهانی یافته است. جام هایی که هر کدام به نحوی افسانه زندگی را در سده ۱۳ پیش از میلاد روایت می کند، برای رفتن به کشور هلند آماده می شوند.

هنوز باستان شناسان در حیرت هستند که در پس ذهن هنرمند، چه می گذشت که حیوانات بومی گیلان نظیر ورزا، اسپ تک شاخ کاسپین، گاو بالدار، عقاب ماهیگیر، گراز، قوچ و بز را گرداگرد درخت زندگی بصورت برجسته و یکپارچه هنرمندان طراحی کرده است.

امید است با نمایش این آثار، شاهد راه اندازی سایت موزه مارلیک و تجهیز موزه های گیلان با رویکرد تخصصی باشیم.

درد که با تخصیص بودجه از اعتبارات شهرستان، به زودی این سایت موزه ساخته و مسافران اتوبان قزوین به رشت می توانند از سایت موزه مارلیک دیدن کنند.

اختصاص ۲ میلیارد ریال اعتبار برای ایجاد سایت موزه مارلیک

سید اسماعیل میرغضنفری می افزاید: بخش عمده آثاری که این ۱۵ روز در موزه رشت به نمایش درآمده، مربوط به حفاری های تپه مارلیک است که جزء زمین های روستای نصفی بوده بنابراین لازم است منطقه ای که حفاری های تپه مارلیک در آن صورت گرفته، سایت موزه ایجاد شود.

فرماندار رودبار تاکید می کند: شهرستان رودبار با ایجاد این سایت موزه می تواند تاثیر زیادی در جذب گردشگر داشته و تنها محلی برای عبور مسافران نباشد.

وی با اشاره به اینکه طی دو سال گذشته در کمیته برنامه ریزی شهرستان رودبار اعتبار مطالعه و اجرای سایت موزه مارلیک کد دار شده است، یادآور می شود: در سال جاری نیز با حمایت های رئیس سازمان برنامه و بودجه گیلان، مبلغ دو میلیارد ریال اعتبار برای ایجاد سایت موزه مارلیک تخصیص داده شده و امیدواریم بتوانیم بخشی از فاز اجرایی آن را در سال جاری آغاز کنیم.

نمود زیر ساخت های ایجاد سایت موزه در رودبار

اما، در شرایطی که فرماندار رودبار از ضرورت ایجاد سایت موزه مارلیک صحبت می کند، مدیر موزه های مادر گیلان می گوید: بنظر می رسد هنوز امکان ایجاد یک سایت روباز در چراغعلی تپه روستای نصفی وجود ندارد و پیش نیاز آن ایجاد زیر ساخت های گردشگری مرتبط با سایت موزه است.

نسرین قوامی با بیان اینکه ظرفیت شهرستان رودبار در باستان شناسی بسیار غنی است، توضیح می دهد: با وجود احداث ساختمان موزه در شهرستان رودبار، اما به دلیل برخی اشکالات کوچک نظیر ایجاد امنیت و تامین اعتبار برای تجهیز، عملا موزه رودبار در خاموشی بسر می برد.

انتقاد کارشناسان از شیوه مرمت معبد هندوها / گچ‌های صنعتی جای ساروج

آر تادخت زاهدی

معبد هندوها به عنوان یکی از آثار ثبت شده ملی نیازمند نگاه ویژه مسئولان در مرمت

و بازسازی است در حالیکه مرمت کنونی این اثر تاریخی مورد انتقاد کارشناسان قرار گرفته است.

معبد هندوها به عنوان یکی از بناهای تاریخی و زیبا، در قلب شهر بندرعباس قرار دارد. بناپی که اگر جان داشت و زبان‌باز می‌کرد ناگفته‌های زیادی از تاریخ و فرهنگ ساکنان قدیمی این شهر می‌گفت. در سال‌های اخیر با دستور اداره کل میراث فرهنگی هرمزگان مرمت این بنا انجام شد که این مرمت از سوی برخی از کارشناسان تاریخی مورد انتقاد قرار گرفت.

یکی از نشانه‌ها و نماد فرهنگ، اصالت، قدمت تاریخ و حتی زیبایی در هر منطقه جغرافیایی آثار و بناهای تاریخی آن جغرافیاست. بناهایی که اثبات می‌کند بر تاریخ و مردمان یک سرزمین چه گذشته و چه هویتی دارند.

معبد هندوهای بندرعباس که در سال ۱۳۷۷ با شماره ۱۹۹۹ به ثبت ملی رسید با گنبد، اتاق‌ها و طاقچه‌های زیبا بیانگر بخش عظیمی از تاریخ حضور هندی‌ها در این شهر بندری است. مردمی که به دلیل رونق تجارت در هرمزگان حضور فعالی داشتند و به دلیل همین رفت و آمدها هنر و فرهنگ آن‌ها نیز در این منطقه انتقال یافت.

معبد هندوها یا به گویش محلی «بت گوران» در اواخر دوران ناصرالدین‌شاه ساخته و در زمان مظفرالدین‌شاه مورد بهره‌برداری قرار گرفت که در ساخت این بنا تاریخی معماری سایر ادیان مانند بودائی و اسلام نیز به چشم می‌خورد. این معماری حاصل حضور کارگران و تجار هندی است که در پی تجارت و کار به هرمزگان و شهر بندرعباس سفر می‌کردند و تا آغاز دوره پهلوی اول در بندرعباس حضور داشتند.

اگر از تجزیه جز به‌جز نقشه و معماری این معبد صرف‌نظر کنیم آنچه در این گزارش برای ما مهم تلقی می‌شود نوع مواد و مصالحی است که در ساخت این بنا به کار رفته است. بر اساس منابع و گفته کارشناسان سنگ و ملات ساروج (در پی دیوارهای بنا) گچ (آندود روی دیوارها) و گاهی آهک همچنین مصالح گنبد که یکی از بی‌نظیرترین معماری‌ها است ترکیبی از گچ، آهک و ماسه در سالن اجتماعات این معبد که سقفی تخت و چوبی دارد به ترتیب از بوریا، تخته، گل و ملات کاه‌گل است.

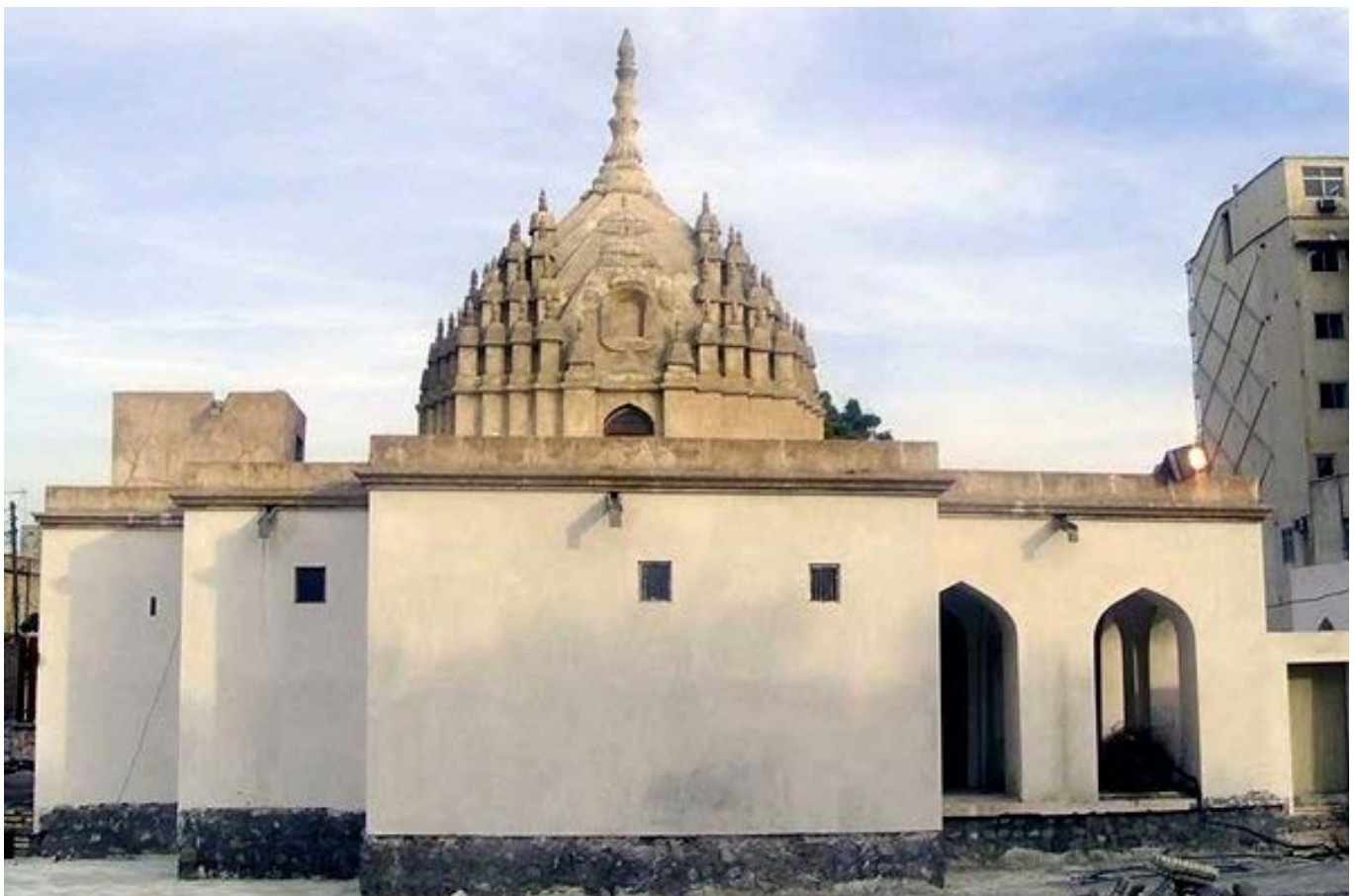
معبد هندوهای بندرعباس در سال‌های اخیر دستخوش تغییرات فرم و فضایی و همچنین تجارب مرمتی مختلفی شد که با نگاهی گذرا متوجه می‌شوید مورد کم‌لطفی و نامهربانی‌های زیادی قرار گرفته، آن‌قدر که قبل از مرمت و بازسازی با همان شکل و رنگ قدیمی‌اش بیشتر به دل نشست و به آنچه به‌عنوان میراث فرهنگی نام‌برده می‌شود شباهت داشت.

معبد نه تنها در احاطه رستوران، آمفی‌تئاتر، فروشگاه، ساختمانهای بلند و پارکینگ تاکسی هاست، بلکه در

فضای داخلی حیاط معبد هم حریم بنای تاریخی توسط خود سازمان میراث فرهنگی رعایت نشده است. از کیوسک فلافل فروشی در حیاط معبد هندوها گرفته تا دکان فروش اجناس چینی، که گذشته از استهلاک و آسیب فراوانی که به معبد وارد می‌کنند، هیچ یک در شان یک بنای تاریخی که نام «معبد» را با خود یدک می‌کشد نیست و آنچه بیشتر این روزها خودنمایی می‌کند نمای براق و صاف و صیقلی گچ خارجی آن است.

نمایی که هیچ شباهتی به یک اثر تاریخی ندارد و گواهی از گچ کاری‌های امروزی با ملات‌های شیمیایی دارد. گنبد خانه و قسمت اصلی رهاشده و تنها نماها یا همان دیوارها هستند که به شکل غیر متعارف و نازیبا بازسازی شده‌اند. به نظر می‌رسد دانش برخورد با مرمت قندیل‌های گنبدی معبد با وجود ندارد یا مسئولان امر نیازی به این مهم نمی‌بینند و ترجیح می‌دهند مسیر هزینه‌های این بنا را به سمت همین نماسازی پر ابهام و کاملاً مورد انتقاد صرف کنند.

در پی دست یافتن به حقیقت مرمت و بازسازی معبد هندوها به همراه یک کارشناس مرمت بناهای تاریخی به این معبد رفتیم. معبدی که بی‌هیچ مراقبت و یا اصول ایمنی رها شده، با چند دوربین مداربسته که معلوم نیست روشن است یا نه از آن مراقبت می‌شود. بر اساس گفته‌های یک کارشناس مرمت بناهای تاریخی در نخستین مرحله برای بازسازی و تعمیر احتیاج به تحقیقات مفصلی پیرامون تاریخ، چگونگی ساخت و مصالح به‌کاررفته دارند و در مراحل بعد

تهیه نزدیک‌ترین و شبیه‌ترین مصالح برای بازسازی بنا و دیگر کارهایی که برای جلوگیری از آسیب انجام می‌شود، مهمترین اصل در حفاظت و مرمت یک اثر تاریخی و حفظ اصالت آن است.

این کارشناس مرمت آثار تاریخی معتقد بود: مصالح باید از نزدیک‌ترین و مقاوم‌ترین مواد نسبت به ملات اولیه بنا انتخاب شوند. ظاهر اثر تاریخی باید حفظ شده و با حفظ اصالت آن، مقاوم سازی، رفع کمبود، پوشش دهی و تثبیت انجام شود. ارائه طرح حفاظتی و مرمتی مناسب و انتخاب شیوه انجام کار مرمتی (براساس مطالعات انجام شده بر روی فن شناسی و آسیب شناسی اثر تاریخی)، اصلی‌ترین وظیفه یک مرمتگر بنا است که متأسفانه در مورد مرمت بنای معبد هندوها این اصول به هیچ‌انگاشته شده است. معبد از بیرون و از دید یک رهگذر عادی به بنای تاریخی نمی‌ماند. گچ سفید و یکدستی که دیوارهای بیرونی معبد را پوشانده آن را به هر چیزی شبیه کرده جز یک بنای تاریخی. تغییر رنگ در قسمتهای مرمت نشده بنا که از ملات ساروج استفاده شده، با قسمتهای مرمت شده که با کج سلیقگی با گچ سفید کار شده به وضوح خودنمایی می‌کند.

براساس اصول مرمتی مکتب فلورانس، قسمتهای مرمت شده و مرمت نشده یک اثر تاریخی با حفظ مواد استفاده شده اصولی و مرمتی، باید موزون سازی رنگی نیز اعمال شود و دو قسمت بنا در حدی اختلاف سطح، رنگ و بافت داشته باشند که بتوان تفاوتی بین اصل و مرمت شده قائل بود. متأسفانه در بنای معبد هندوها با گچ سفید سرتاسری در بدنه بنا، نه در ظاهر بنا به اثر تاریخی می‌ماند نه در باطن از مواد مرمتی صحیحی استفاده شده است.

آنچه به‌عنوان گچ در نماهای بناهای تاریخی خطه جنوب استفاده می‌شد گچ نیم کوب است (مخلوطی از آهک و گاهی ماسه دریا به دلیل مقاومت و جلوگیری از رطوبت). برای مرمت هر بنا باید مصالح اصلی مطالعه شود و همانند عناصر همان ساخت

این مقام مسئول با تأکید بر اینکه دکتر طالبیان معاون میراث فرهنگی کشور از این بنا بازدید و روند مرمت را تأیید کرده است گفت: حرفهای زیادی پیرامون مرمت نادرست معبد هندوها وجود دارد که هیچ کدام مورد تأیید نیست هر کارشناس و صاحب نظر در امور مرمت بنا که نقدی بر عملکرد مرمت این بنا دارد به صورت شفاف بیان کند مطمئناً مورد استقبال ما قرار خواهد گرفت.

مختاری در پایان خاطر نشان کرد: گنبد و کله قندی های روی آن به دلیل مرمت نادرست در گذشته و استفاده از مفتول فلزی از داخل زنگ زده و گنبد را تخریب کرده است و این باعث شده که مرمت گنبد با سختی انجام شود.

تخصیص اعتبار به روش های غیر اصولی مرمت

طبق آنچه به‌عنوان قرارداد و شرح عملیات با پیمانکار برای مرمت و ساماندهی اضطراری معبد هندوها به‌دست‌آمده پیمانکار ملزم به تعمیر و بازسازی گنبد، دیوارها و قسمت‌هایی از معبد بوده که در خطر تخریب هستند. در این قرارداد گنبدها و گل‌ها با تأکید فراوان ذکر شده است. حال سؤال پیش می‌آید که چرا بر اساس آنچه در قرارداد و شرح آن آورده شده پیمانکار وظایف خود را انجام نداده و بدون تحقیق و تفحص از مصالحی استفاده کرده که باعث تخریب و نابودی معبد می‌شود؟

آیا مسئولین میراث فرهنگی هرمزگان بر این رخداد نظارتی نداشتند، آنچه موجب نگرانی است، مسئولان میراث فرهنگی در قبال میراث فرهنگی این استان چقدر خود را مسئول می‌دانند که تنها برای گچ کاری ساده نزدیک به ۱۰۰ میلیون تومان پول در قرارداد قید شده است.

آنچه باید با سرعت مورد مرمت قرار بگیرد گنبد و دیوارهای کنار است که به‌شدت در معرض تخریب است اما پیمانکار با کمترین هزینه دیوار سفید کرده و بابت این هزینه گزافی دریافت کرده است.

در امارات که شاید کمتر از دو ساعت با شهر بندرعباس فاصله داشته باشد برای تاریخ‌سازی دست به ساخت بناها با نزدیک‌ترین شکل و شمایل به آثار باستانی جغرافیای هرمزگان می‌زند. در حالی که هزینه های تخصیص یافته به مرمت معبد هندوها به شکل غیرحرفه‌ای هزینه می‌شود و نوع مرمت معبد موجب دلزدگی بازدید کنندگان می‌شود.

استفاده شود. دیوارها نیز در صورت داشتن نقاشی و یا گچ‌بری باید با استفاده از کارشناسان زنده در امر مرمت بنا بازسازی و یا حتی دست به ترمیم نقاشی و یا گچ کاری زده می‌شد که هیچ‌کدام از این‌ها در معبد هندوها لحاظ نشده است.

مرمت معبد هندوها تا پایان سال به اتمام می‌رسد/بدنه معبد اصالت ندارد

اشکان مختاری، معاون میراث فرهنگی استان هرمزگان عنوان کرد: تنها نقاشی های درون معبد است که اصالت دارد اما بدنه معبد به دلیل مرمت های غیر اصولی دیگر اصالتی ندارد.

وی تصریح کرد: مرمت معبد هندوها به اتمام نرسیده و در چندین فاز انجام می‌شود، قصد داریم تا پایان سال ۹۷ مرمت معبد را به اتمام برسانیم.

این مقام مسئول با اشاره به اینکه در آخرین فاز انجام شده تنها پوسته بیرونی معبد مرمت شده گفت: در سالهای گذشته پوسته بیرونی معبد با گچ مرمت شده که بر اساس همین روند ما هم باید دوباره از گچ استفاده می‌کردیم هر چند این مصالح با شرجی و باران تخریب می‌شود.

مختاری با بیان اینکه مرمت بناهای تاریخی ممکن است چندین بار به صورت متوالی انجام شود اظهار داشت: این یک موضوع عادی است که بنای تاریخی در سالهای متوالی مرمت و بازسازی شود به همین دلیل استفاده از گچ معمولی در پوسته بیرونی معبد کار اشتباهی نبوده است.

معاون میراث فرهنگی استان هرمزگان افزود: از تمامی بنای معبد تنها نقاشی های این بنا دارای اصالت است که به زودی در فاز بعد تمامی آنها مرمت می‌شود.

وی در ادامه توضیح داد: در مرمت باید اصالت بنا حفظ شود اما مصالح معبد هندوها همان گچی است که زرد شده و ما به شکل زرد آن را می‌بینیم.

غربت آثار تاریخی تهران در سایه بی توجهی مدیران میراث

وحید محمدی یکتا
آثار تاریخی و مذهبی استان تهران در حالی بر اثر بی توجهی مدیران میراث فرهنگی خسارت می بینند، که این امر داد فعالان میراث فرهنگی را نیز درآورده است.

اماکن سنتی و میراث فرهنگی استان تهران قدمتی از چند صدساله گرفته تا چندین هزارساله دارد و در واقع استان تهران مجموعه‌ای از غنی‌ترین و جذاب‌ترین اماکن گردشگری را در خود جای داده است. شهرستان‌های داموند، رباط کریم، ری، پیشوا، ورامین و شهریار و ملارد به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی و قرار گرفتن در مسیر راه‌های ارتباطی مهم کشور، برخورداری از آب‌وهوای مناسب و زمین حاصل خیز، بخش مهمی از تمدن ایران زمین را امانت‌داری می‌کنند، برج‌ها، کاروان‌سراها، سنگ بناها، امام‌زاده‌ها و دیگر اماکن تاریخی از این دست، در استان تهران چشم‌نوازی می‌کنند.

از سوی دیگر به دلیل انتخاب تهران به عنوان پایتخت ایران در زمان «آقا محمدخان قاجار» و تداوم این انتخاب در دوره دیگر پادشاهان قاجاری و پهلوی، تهران مجموعه‌های بی‌نظیری از کاخ‌ها، عمارت‌ها و موزه‌های معاصر را نیز دارا است.

حفاری‌های غیرمجاز در بزرگ‌ترین قلعه خشتی نظامی جهان

استان تهران نزدیک به ۷۰۰ اثر تاریخی ثبت شده ملی دارد، که می‌تواند ظرفیت بسیار مناسبی برای جذب گردشگران در ایام مختلف سال باشد و به عقیده محمدحسین مقیمی، استاندار تهران، «باید شرایطی فراهم آوریم که استان تهران از استانی گردشگر فرست به استانی گردشگر پذیر تبدیل

شود»، اما این امر با بی‌مهری و بی‌توجهی به آثار تاریخی این استان نه تنها میسر نشده که غیرممکن خواهد شد. در حال حاضر به عنوان مثال می‌توان به «قلعه ایرج» پیشوا اشاره کرد، بزرگ‌ترین قلعه خشتی نظامی جهان که مربوط به عصر ساسانی است، این قلعه در مجاورت کمربندی شمالی ورامین قرار دارد، که از دور عظمت باقیمانده دیوارهای خشتی آن به چشم می‌خورد.

«قلعه ایرج» که بخش عمده‌ای از آن امروز تخریب شده، با وسعتی حدود ۲۰۰ هکتار به دوران ساسانی تعلق دارد و از ۴ دروازه این قلعه تنها یک دروازه اصلی باقی مانده است، که این روزها حال‌وروز این قلعه چندان رضایت‌بخش نیست. قلعه‌ها بناهای نسبتاً وسیعی هستند که توسط دیوارهایی مستحکم محصور شده و درون آن‌ها همه نوع امکانات زندگی برای سکونت طولانی مدت و حتی در زمان محاصره و مقابله با توراتیان وجود داشته است، قلعه ایرج نیز چنین است و در گذشته امکانی برای عبور و مرور روی دیوارها تعبیه شده و به نام «ایرج» پسر «فریدون» از مشهورترین چهره‌های افسانه‌ای ایران زمین و از نوادگان «جمشید» مزین شده است.

برخی از آثار تاریخی استان تهران به حال خود رها شده‌اند

گذری بر وضعیت عمومی بناهای تاریخی در استان تهران بیان‌گر آن است، که برخی از این میراث به حال خود رها شده و آن‌طور که باید به آن‌ها توجه نمی‌شود.

قلعه «قاجاری» در روستای «آدران» رباط کریم متعلق به دوران ناصرالدین شاه و نمونه‌ای بی‌نظیر از معماری اسلامی است که به عصر قاجار تعلق دارد، اما آنچه قابل توجه است، این که متأسفانه این قلعه تاریخی در گذر زمان و به علت اهمیت ندادن به آن و اختلافات بین مالک و میراث فرهنگی تا حدودی مورد تخریب قرار گرفته است و حتی نام آن نیز برای بسیاری از ساکنین محلی و فعالان گردشگری به فراموشی سپرده شده است.

بقعه «امام‌زاده یحیی (ع)» در محله «کهنه گل» ورامین متعلق به قرن هفتم و هشتم هجری است

شود»، اما این امر با بی‌مهری و بی‌توجهی به آثار تاریخی این استان نه تنها میسر نشده که غیرممکن خواهد شد. در حال حاضر به عنوان مثال می‌توان به «قلعه ایرج» پیشوا اشاره کرد، بزرگ‌ترین قلعه خشتی نظامی جهان که مربوط به عصر ساسانی است، این قلعه در مجاورت کمربندی شمالی ورامین قرار دارد، که از دور عظمت باقیمانده دیوارهای خشتی آن به چشم می‌خورد.

«قلعه ایرج» که بخش عمده‌ای از آن امروز تخریب شده، با وسعتی حدود ۲۰۰ هکتار به دوران ساسانی تعلق دارد و از ۴ دروازه این قلعه تنها یک دروازه اصلی باقی مانده است، که این روزها حال‌وروز این قلعه چندان رضایت‌بخش نیست. قلعه‌ها بناهای نسبتاً وسیعی هستند که توسط

که از شاهکارهای معماری اسلامی در کشور محسوب می‌شود و یکی از آثار تاریخی بوده که مورد بی‌مهری قرار گرفته است.

معماری این بقعه که به گفته حجت‌الاسلام سید محمد سیدی، رئیس سابق اداره اوقاف و امور خیریه ورامین، در دانشگاه‌های معتبر دنیا تدریس می‌شود، امروز قربانی کج‌سلیقگی‌های متعددی هم چون آسیب رساندن به دیوارهای ۸۰۰ ساله آن به بهانه محافظت از بنا، نصب غیراستاندارد کابل دوربین مداربسته، کنتور برق و مخدوش کردن دید بصری و زیبایی‌های داخلی بنا با استقرار کولرگازی، کتابخانه، رخت‌آویز و ... شده است.

در این میان می‌توان از بی‌توجهی به آثاری چون خانه نیما در تهران، تخریب خانه سهپید امیر احمدی و باغ تاریخی «ملک» در ری نیز سخن به میان آورد.

از آنجایی که این‌ها فرهنگی به علت قدمت تاریخی و کاربری آن برای مردم و گردشگران داخلی و خارجی استان تهران حائز اهمیت هستند، اداره کل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری استان تهران در

سال‌های اخیر نسبت به مرمت و تعمیر برخی از این ابنیه اقدام کرده و کار رصد تغییرات در ابنیه تاریخی توسط یگان حفاظت از میراث فرهنگی استان تهران صورت گرفته است، اما حجم تخریب و بی‌توجهی به آثار تاریخی تا حدی است، که نشان می‌دهد، این فعالیت‌ها کافی نیست.

با شعار نمی‌توان شاهد احیای بافت‌های تاریخی و فرهنگی بود

دبیر کمیسیون سلامت و گردشگری اتاق بازرگانی ایران و عراق که در سال‌های اخیر در خصوص انتقال گردشگران به استان تهران فعالیت می‌کند در همین خصوص با بیان این‌که این‌ها فرهنگی به لحاظ تجاری می‌تواند، درآمدزایی و اشتغال‌فرآوانی را برای استان تهران به ارمغان بیاورد، افزود: نقش صنعت گردشگری در اشتغال‌زایی بر کسی پوشیده نیست و در واقع این صنعت، به‌عنوان صنعت مادر می‌تواند سبب رونق متوازن اقتصادی در تمام زمینه‌ها شود.

رامین پولادری با تأکید بر این‌که ظرفیت

گردشگری در استان تهران به‌اندازه‌ای است، که می‌توان اقتصاد بسیاری از مناطق این استان را بر مبنای گردشگری تعریف کرد، گفت: با رسیدگی به اماکن دیدنی و فراهم کردن زیرساخت‌های اقامتی مانند هتل‌ها، اماکن بوم‌گردی و ... در مجاورت این جاذبه‌های گردشگری، می‌توان زمان ماندگاری گردشگران و مسافران در استان تهران را تا ۵ روز الی یک هفته افزایش داد، چراکه هر نقطه‌ای از استان تهران دارای جاذبه‌هایی است، که می‌تواند چندین روز وقت یک گردشگر را پر کرده و برای وی جذاب باشد.

وی با بیان این‌که گردشگران خارجی بیشتر به بازدید از اماکن تاریخی و فرهنگی علاقه‌مند هستند، گفت: نباید با بی‌مهری و بی‌توجهی شاهد تخریب آثار تاریخی، فرهنگی و طبیعی موجود در استان تهران باشیم، برخی از مسئولین امر نداشتن نیرو را برای بی‌توجهی به آثار تاریخی مطرح می‌کنند، اما این امر منطقی نیست، چراکه می‌توان با یک سرمایه‌گذاری اولیه و جذب سرمایه‌گذار و در نهایت فروش بلیت به مرحله‌ای رسید، که هر اثر تاریخی بتواند هزینه‌های نگهداری خود را پرداخت کند. این کارشناس گردشگری که در خصوص احیای برخی از آثار تاریخی نیز فعالیت داشته است، ضمن تأکید بر احیای بافت تاریخی و فرهنگی در کشور، به‌ویژه استان تهران گفت: با شعار نمی‌توان شاهد احیای بافت‌های تاریخی و فرهنگی بود، برای این مسئله باید برنامه‌ریزی داشت و نقش اساسی در مدیریت این مبحث با میراث فرهنگی است، سرمایه ملی در سایه بی‌توجهی از بین می‌رود و آن وقت ما تنها به سخنرانی‌ها و شعارها اکتفا می‌کنیم.

پولادری گفت: نباید بگذاریم تخریب و تعرض به اماکن تاریخی اتفاق بیفتد و پس از آن به دنبال مقصر بگردیم، چراکه در این صورت باید در برابر نسل آینده پاسخگو باشیم، زمانی که یک اثر فرهنگی آسیب می‌بیند و یا مورد بی‌توجهی قرار می‌گیرد، آسیب بزرگی به سرمایه فرهنگی یک ملت وارد می‌شود و در آن زمان تنها افسوس برای ما باقی می‌ماند، پس علاج واقعه، قبل از وقوع باید کرد.

اقدامات یک‌جانبه مترو خسارات جبران‌ناپذیری به «چشمه‌علی» وارد کرد

رئیس کمیته میراث فرهنگی شورای اسلامی شهر تهران که از منتقدان بی‌توجهی به آثار تاریخی و فرهنگی این منطقه است، در همین خصوص با بیان این‌که دولت‌ها موظف به حفاظت از میراث فرهنگی و آثار تاریخی هستند، گفت: متأسفانه اقدامات یک‌جانبه و بدون سنجیدن جوانب در پروژه‌های عمرانی یا معاملات تجاری و بی‌توجهی‌ها سبب ضربه خوردن آثار تاریخی در کشور ما و به‌ویژه تهران می‌شود.

حسن خلیل‌آبادی با تأکید بر این‌که آثار باستانی نشان‌دهنده فرهنگ، تمدن و تاریخ یک ملت است، گفت: به‌عنوان مثال اقدامات یک‌جانبه شرکت مترو تهران سبب وارد آمدن خسارات جبران‌ناپذیر به «چشمه‌علی» یا همان «چشمه سورنای باستانی ری» در جنوب تهران شده است.

و این عزیزان به‌طور داوطلبانه از آثار طبیعی و فرهنگی شناسنامه‌دار و ثبت‌شده محل زندگی خود حفاظت خواهند کرد و اگر موردی بود گزارش می‌کنند، تا یگان حفاظت از میراث فرهنگی خود را به آن محل برساند، اضافه کرد: هرگونه مرمت و تغییرات در آثار باستانی باید با هماهنگی و مجوز میراث فرهنگی باشد و در صورتی که انجام آن تغییرات و مرمت موردنظر مشکلی نداشته باشد، مجوز انجام صادر می‌شود.

متولی میراث فرهنگی استان تهران با بیان این‌که انجام عملیات مرمت باید با نظارت میراث فرهنگی باشد، گفت: به‌عنوان مثال در مورد برج «علاءالدوله» ورامین اداره اوقاف درخواست کرد، برای استحکام بخشیدن اتاق برق ضلع غربی و نصب ستون در دو طرف شمالی و قسمت‌هایی از داخل برج اقدام کند، که در حال حاضر روند استحکام‌بخشی به‌خوبی پیش می‌رود و اداره میراث فرهنگی توسط کارشناسان خود این اقدامات را تحت نظارت دارد.

باید در جهت حفظ آثار تاریخی فرهنگ‌سازی کنیم
بزرگ‌نیا با بیان این‌که اقدامات خوبی در میراث فرهنگی استان تهران در جهت حضور علاقه‌مندان در اماکن دیدنی و تاریخی و به‌تبع آن احیای آثار و جلوگیری از تخریب آن‌ها انجام شده است، عنوان کرد: بحث تهران‌گردی یکی از این اقدامات است، که با همکاری ۳۰۰ شرکت فعال گردشگری در ۴۰ محور برنامه‌ریزی شده و اقداماتی برای ارزان‌تر شدن آن در حال انجام است و قصد داریم هر کدام از این شرکت‌های گردشگری در هفته حداقل یک تور تهران‌گردی ارزان‌قیمت برگزار کنند.

وی سپس بر اهمیت فرهنگ‌سازی در جهت حفظ آثار تاریخی تأکید کرد و افزود: باید با تبلیغات مناسب اهمیت حفاظت از آثار تاریخی را به‌عنوان یک ارزش و فضیلت، که از نسل‌های گذشته به امروز رسیده است تعریف کنیم و با استفاده از رسانه‌های فراگیر مانند تلویزیون و رادیو برای معرفی بیشتر از پیش این اماکن به مردم اقدام کنیم.

متولی میراث فرهنگی استان تهران از انجام اقداماتی در جهت بازدید دانش‌آموزان از اماکن تاریخی این استان خبر داد و افزود: از طریق ارتباطی که با آموزش و پرورش داریم، اقداماتی انجام شده تا اهمیت حفظ آثار و بناهای تاریخی برای دانش‌آموزان دوره ابتدایی تبیین شود.

بنابراین گزارش استان تهران مجموعه‌ای از فرصت‌های گردشگری منحصر به فرد را در اختیار دارد، که می‌توان با بهره‌گیری از این فرصت‌ها و جلوگیری از هدر رفتن آن‌ها و تقویت زیرساخت‌ها، جذابیت سفر به این استان را افزایش داد.

در راستای نیل به این هدف، باید از ظرفیت بناهای تاریخی که به‌عنوان گنجینه ارزشمند گذشتگان محسوب می‌شوند و می‌توانند در جذب گردشگران داخلی و خارجی کمک شایانی کنند، بهره‌برد و نباید در این عرصه با فرصت‌سوزی و هدر دادن سرمایه‌های معنوی سبب سرشکستگی در برابر آیندگان شویم.

انتقاد کرده بودم. رئیس کمیته میراث فرهنگی شورای اسلامی شهر تهران با بیان این‌که باید از هر بنای تاریخی در جهت کاربری تاریخی و گردشگری بهره‌برد، گفت: همین کاروانسرای «خانات» ظرفیت بسیار بالایی برای ایجاد رستوران سنتی دارد و یا می‌توان در آن نمایشگاه‌های عرضه محصولات دستی اقوام گوناگون کشور را برپا کرد. خلیل‌آبادی با بیان این‌که باید برای سرمایه‌های فرهنگی و تاریخی خود دل بسوزانیم، گفت: هر چه می‌گوییم، کم‌تر شنیده می‌شود و ممکن است، در نهایت به‌جایی برسیم که برای شنیدن دیر باشد.

انجمن میراث فرهنگی استان تهران ریاست استاندار و برای صیانت از آثار تاریخی تشکیل می‌شود

مدیرکل میراث فرهنگی استان تهران در پاسخ به انتقادات فعالان میراث فرهنگی با اشاره به این‌که یگان حفاظت میراث فرهنگی برای حفظ بناهای تاریخی به‌دقت در حال رصد آثار تاریخی و میراث فرهنگی است، گفت: به‌عنوان مثال تولید آرامگاه یوسف رضا(ع) که از آثار ثبت‌شده ملی است، اقدام به ساخت شبستان در ضلع جنوب غربی این بقعه کرد، که با پیگیری‌های یگان حفاظت میراث فرهنگی استان تهران از ادامه این فعالیت جلوگیری شد.

دلور بزرگ‌نیا با تأکید بر این‌که می‌بایست انجمن میراث فرهنگی در سطح استان تهران و نیز شهرستان‌های این استان برای حفاظت از آثار تاریخی تشکیل و فعال شود، گفت: استاندار تهران به‌عنوان رئیس انجمن میراث فرهنگی این استان و هر یک از فرمانداران در شهرستان‌ها رئیس انجمن میراث فرهنگی آن شهرستان خواهند بود و با کمک دوستداران میراث فرهنگی و علاقه‌مندان از میراث فرهنگی و آثار تاریخی استان محافظت خواهد شد.

وی با بیان این‌که در این طرح برای اعضای انجمن میراث فرهنگی کارت شناسایی صادر خواهد شد

وی بر پاسخگویی مسئولین به افکار عمومی در خصوص تخریب آثار تاریخی تأکید کرد و گفت: متأسفانه علی‌رغم پیگیری‌های متعدد در خصوص اقدامات نسنجیده در «چشمه‌علی» شرکت مترو در این زمینه پاسخگو نیست. خلیل‌آبادی با تأکید بر این‌که «چشمه‌علی» یکی از برجسته‌ترین آثار تاریخی و جاذبه‌های گردشگری تهران است که آسیب می‌بیند، گفت: «چشمه‌علی» اثری چند هزارساله است، چطور می‌خواهیم به آیندگان در خصوص خشک کردن چشمه‌ای که چند هزار سال جوشش داشته است، پاسخ دهیم.

نباید برای توسعه به تخریب آثار گذشتگان بپردازیم
وی با بیان این‌که باید در اقدامات توسعه‌ای آثار تاریخی دیده شود، گفت: دلیل خشک شدن «چشمه‌علی» احداث تونل خط ۶ مترو بوده است و این پذیرفتنی نیست، که برای توسعه شهری به تخریب آثار گذشتگان بپردازیم.

رئیس کمیته میراث فرهنگی شورای اسلامی شهر تهران با تأکید بر این‌که بی‌توجهی به آثار تاریخی در نهایت موجب ویرانی و نابودی این سرمایه‌های ملی خواهد شد، گفت: به‌عنوان مثالی دیگر می‌توان به مجموعه تاریخی «باغ‌ملک» اشاره کرد، که متعلق به دوران قاجاریه بوده و جزو آثار ثبت‌شده ملی است، که در ضلع جنوبی حرم حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) قرار دارد.

خلیل‌آبادی با تأکید بر این‌که سازمان میراث فرهنگی متولی حفظ و نگهداری این مجموعه تاریخی و ارزشمند است، گفت: باید هر چه سریع‌تر مذاکراتی بین مالک این مجموعه و میراث فرهنگی انجام شود، تا از نابودی مجموعه تاریخی «باغ‌ملک» جلوگیری شود.

وی با بیان این‌که فراهم کردن زمینه بازدید عمومی از این اماکن می‌تواند، سبب جلوگیری از تخریب آن‌ها شود، گفت: نمونه دیگر بی‌توجهی به آثار تاریخی را در کاروانسرای «خانات» که یکی دیگر از آثار ثبت‌شده ملی تهران است، مشاهده می‌کنیم، که پیش‌تر نسبت به استفاده از آن به‌عنوان بارانداز

غربت تاریخی «سردشت» در فردوس / یک دهه انتظار برای فریادرسی

رقيه رحمتی راد

منطقه «سردشت»، فردوس، بافتی قدیمی و تاریخی بوده که علی‌رغم داشتن عنصرهای گرانبها در شاکله خود، گرفتار بی‌توجهی و نامهربانی‌ها شده است.

خراسان جنوبی به لحاظ قدمت تاریخی در جایگاه ویژه‌ای واقع شده است چراکه هرکدام از شهرستان‌هایش، گنجینه‌هایی عظیم از تاریخ را در دل جای داده‌اند.

تون از جمله مناطقی است که یادگار از دوران پهلوی است. اکنون این شهر پا به پای تاریخ به جلو می‌رود و به شگفتی‌های به کار برده شده در معماری‌اش، قدمت می‌بخشد.

گذر تاریخ در لا به لای زمان، برخی از محله‌های این شهر تاریخی را به باد بی‌توجهی سپرده و زیبایی‌های چشم‌نوازش را به یغما برده است. سردشت، تکه‌ای به جای مانده از پازل تاریخی تون، در میان ناملایمت‌ها رنگ باخته و دیوار به دیوار خانه‌هایش را سرد و بی‌روح کرده است. اکنون شکوه و عظمت خانه‌هایی که سالیان سال محلی برای سکونت بزرگان بوده به دست تاریخ، آوار شده است. در حال حاضر از آن همه خانه باغ، تنها چهار دیواری‌هایی در هم شکسته به جای مانده و درختانی که در سکوتی سنگین، گردش ماه و خورشید را به نظاره ایستاده‌اند.

اکنون حوض انبارهایی که دیر زمانی، آب مورد نیاز اهل محل را پاسخگو بود، انباری از خاک و محلی برای رویش خاشاک شده‌اند. دیوارهای ترک برداشته هم خاطره تلخ زلزله‌ای را برای رهگذران تداعی می‌کند که متهم ردیف اول برای از بین رفتن این بافت است.

رنج‌های «سردشت» تمامی ندارد

از غربت خانه‌های تاریخی که بگذریم، دردی دیگر گریبان گیر این بافت قدیمی شده است. رنجی که به واسطه کسب‌وکار برخی از افراد، خواسته یا ناخواسته بر چهره به خاک نشسته خانه‌ها سایه انداخته و روزبه‌روز دردناک‌تر می‌شود. دامدارانی که از سالیان گذشته در این بافت فعالیت می‌کرده و کوچه‌های سردشت را یکی‌یکی نازیبا کرده‌اند. درحالی‌که مشکلات برخاسته از فعالیت دامداری‌ها در بافت بیداد می‌کند، احداث مجتمع دامداری برای رفع این معضل در پیچ‌وخم برگزاری جلسات مانده است و عملاً کاری از پیش نمی‌رود.

درد این مسئله زمانی انسان را بی‌تاب می‌کند که سرمایه‌گذارانی برای احیای سردشت به میدان می‌آیند اما با دیدن این معضلات پا پس می‌کشند. گویی دردهای تحمیل‌شده بر پیکره سردشت تمامی ندارد. تغییر کاربری اراضی از مسکونی به زراعی و از بین رفتن شاکله قدیمی بافت، رنجی دیگر بر این منطقه بوده که این روزها بیش از پیش خودنمایی می‌کند و توجه بیشتری را از سوی متولیان می‌طلبد.

یک دهه فراموشی سردشت

یکی از شهروندان فردوسی بیان کرد: سردشت یکی از مناطق تاریخی شهرستان فردوس بوده که باید بافت آن حفظ شود.

مرتضوی بابیان اینکه عده‌ای از مردم در این بافت مشغول دامداری هستند، گفت: این امر علاوه بر تخریب کردن بافت، باعث در خطر افتادن بهداشت می‌شود.

تخریب بافت سردشت توسط دامداری‌ها

رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان فردوس بیان کرد: محله تاریخی سردشت، تنها محله از بافت تاریخی تون بوده که سالم مانده و تخریب نشده است.

اقدس کرم پور وسعت این بافت را ۱۳ هکتار دانست و گفت: این محله دارای آثار ارزشمندی از جمله حمام سردشت، خانه کوباری، خانه یاحقی و حوض انبارها است.

وی با بیان اینکه این بافت دارای شاکله ارزشمندی بوده که می‌تواند رونق خوبی داشته باشد، افزود: استقرار دامداری‌ها از جمله مشکلات پیش روی گسترش این منطقه است.

کرم پور بیان کرد: بعد از زلزله سال ۱۳۴۷، مردم این منطقه به شهر جدید رفتند و این بافت

رضا کاظمی بابیان اینکه این منطقه از زلزله سال ۴۷ رها شده است، افزود: در حال حاضر عده‌ای در این منطقه مشغول دامداری هستند.

وی ادامه داد: رفت‌وآمد دام‌ها در این محله تاریخی، باعث به وجود آمدن چهره‌های ناخوشایند در بافت شده که باید مدیریت شود.

کاظمی بیان کرد: هر نقطه تاریخی می‌تواند زمینه‌ای برای رونق آن منطقه باشد که نباید از توجه و نگاه مسئولان دور شود.

نفس «سردشت» به شماره افتاد

یکی دیگر از شهروندان فردوسی بیان کرد: فردوس به لحاظ بافت تاریخی، شهرستانی بسیار غنی است. رضا مرتضوی بابیان اینکه باید در راستای حفظ بافت‌های تاریخی تلاش کنیم، اظهار کرد: هر بافت قدیمی نشان‌دهنده گوشه‌ای از آداب‌ورسوم گذشتگان ما است.

وی ادامه داد: منطقه سردشت فردوس، قسمتی از باقی‌مانده شهر تون بوده که روزهای تخریب خود را پشت سر می‌گذارد.

این افراد بیان کرد: زیرساخت‌های این مجتمع در سال گذشته با اعتباری بالغ بر ۷۰۰ میلیون تومان تأمین شده است.

وی بابیان اینکه دامداران به دلیل نبود کیفیت آب از این مجتمع استقبال زیادی نکردند، گفت: اداره آب به دلیل کمبود آب در حوزه فردوس، نتوانسته منبع پایداری برای این منطقه تأمین کند.

معاون عمرانی فرمانداری فردوس اظهار کرد: بنا به قولی که منابع آب شهرستان داده است، تا یک ماه آینده این مشکل رفع خواهد شد.

وی ادامه داد: بعد از رفع مشکل نیز جهاد کشاورزی و شبکه بهداشت برای انتقال دامداران به مجتمع اقدام خواهند کرد.

رئیس با اشاره به تخریب اراضی بافت و تغییر کاربری‌ها از مسکونی به زراعی بیان کرد: باید جلسه‌ای فوریتی با جهاد کشاورزی برگزار شده و این مشکل رفع شود.

وی بابیان اینکه میراث فرهنگی مکلف است که مانع این تخریب‌ها شود، افزود: شهر تاریخی تون یکی از ظرفیت‌های مهم برای جذب گردشگر بوده که نباید تخریب شود.

حفظ بافت‌های قدیمی در هر نقطه، علاوه بر اینکه به ارزش تاریخی منطقه می‌افزاید، می‌تواند محلی برای درآمدزایی باشد. بدون شک سردشت یکی از پتانسیل‌های بزرگ در شهر تاریخی تون بوده که نباید در هیاهوی زمان به فراموشی سپرده شود. وجود عنصرهای تاریخی مانند حمام، حوض انبارها و خانه‌های قدیمی می‌تواند در نگاه گردشگران جایگاه ویژه‌ای باز کند که حائز توجه است.

تاریخی را شروع کردیم.

وی بابیان اینکه مرمت و آواربرداری هزینه‌های زیادی را می‌طلبد، گفت: همچنین گردشگری زلزله در دستور کار قرار دارد.

کرم پور تصرف غیرقانونی خندق‌ها را یکی دیگر از مشکلات پیش روی سردشت دانست و افزود: بعد از زلزله، بخش‌های زیادی از خندق توسط مردم و به صورت غیرقانونی سند شده و به باغ‌های پسته تبدیل شده است.

وی بیان کرد: طبق ماده ۲۶ قانون مدنی، فضاهای عمومی مانند خندق‌ها، قلعه‌ها و ارگ‌های تاریخی عام‌المنفعه بوده و متولی مشخصی ندارد.

رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان فردوس بیان کرد: خندق شهر تاریخی تبدیل به باغ‌های تاریخی شده که به صورت قانونی قابل پیگیری است.

یک ماه مهلت برای رفع مشکل سردشت

معاون عمرانی فرمانداری فردوس بیان کرد: مشکل فعالیت دامداران در منطقه سردشت فردوس، معضلی ۱۰ ساله است.

مرتضی رئیسی بابیان اینکه دامداران به دلیل اینکه مالکیت خانه‌های مخروبه را دارا بوده، به حرفه دامداری سبک و سنگین مشغول هستند، گفت: تاکنون جلسات متعددی در راستای رفع این مشکل برگزار شده است.

وی ادامه داد: بنا به دستور استاندار، ادارات میراث فرهنگی، آب منطقه‌ای و جهاد کشاورزی موظف به رفع مشکل و انتقال دامداران از بافت هستند. رئیسی با اشاره به احداث مجتمع دامداری برای

بهمروز زمان متروک شد.

وی بابیان اینکه عدم حضور مردم و کم شدن رفت‌وآمدها باعث استقرار دامداری‌ها شده است، گفت: متأسفانه استقرار دام‌ها شاکله بافت را به لحاظ تاریخی تخریب کرده است.

جلسات ساماندهی سردشت خروجی مطلوبی نداشت

رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان فردوس اظهار کرد: گردشگران و افرادی که به این منطقه می‌آیند از حضور دام‌ها گلایه و شکایت دارند.

وی فعالیت دامداران را یکی از موانع حضور سرمایه‌گذاران دانست و گفت: سرمایه‌گذاران منتظر تعیین تکلیف دامداری‌ها هستند.

کرم پور با اشاره به اقدامات انجام شده در راستای رفع این مشکل بیان کرد: تاکنون جلسات مختلفی برگزار شده اما به نتیجه مطلوبی نرسیده‌ایم.

وی بابیان اینکه انتقال دام‌ها کار میراث فرهنگی نیست، گفت: دستگاه‌هایی مانند جهاد کشاورزی، شهرداری و بهداشت باید در این زمینه ورود کنند.

مرمت ۱۰ خانه تاریخی در بافت تاریخی

رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان فردوس اظهار کرد: باید مکانی برای فعالیت دامداری‌ها در نظر گرفته شود.

وی خواستار آزادسازی عرصه و حریم محدوده‌های بافت شد و گفت: برای تملک و مرمت، باید مردم پای کار بیایند.

کرم پور با اشاره به اقدامات انجام شده در راستای مرمت و بازسازی بافت بیان کرد: مرمت ۱۰ خانه

هویت همدان در دل خاک پنهان شده است / تلاش برای باز زنده سازی قنات‌ها

مرضیه مسگریان
آلوده شدن قنات‌های همدان به فاضلاب و پنهان ماندن آن‌ها در دل خاک این نگرانی را به وجود می‌آورد که روزی از هیچ قناتی در همدان نتوان سراغی گرفت حال آنکه قنات‌ها بخشی از هویت همدان هستند.

وقتی از قنات سخن می‌گوییم ناخودآگاه قصه دوستی زمین، طبیعت و انسان به ذهن متبادر می‌شود چراکه در روزگاری نه‌چندان دور مردم برای پاسخ به نیاز تشنگی بر سرچشمه‌ها و قنات‌ها حاضر می‌شدند و در آن مکان یکدیگر را ملاقات می‌کردند و همین امر دوستی و مودت بین مردم را بیشتر می‌کرد. اما رفته‌رفته و با توسعه شهرها چشمه‌ها و قنات‌ها نیز از یاد رفتند تا جایی که اکنون در کمتر مکانی نامی از قنات و چشمه به گوش می‌رسد. قنات یک دهانه روباز و یک مجرای تونل مانند زیرزمینی و چند چاه است که آن را با سطح زمین مرتبط می‌کند و زیبایی خود را به رخ می‌کشد کما اینکه در گذشته‌های نه‌چندان دور همین زیبایی را در اکثر کوچه محله‌های شهر همدان می‌دیدیم.

قنات‌ها اصلی‌ترین عنصر شهر همدان بوده‌اند

نگاهی به گذشته همدان نشان می‌دهد که در این شهر قنات‌ها اصلی‌ترین عنصر بوده‌اند به طوری که در بیشتر محله‌ها چشمه‌ها و قنات‌ها روان بوده و قنات در آبرسانی و آبادانی شهر حرف اول را می‌زده است.

به اعتقاد کارشناسان همدانی هم‌زمان با سابقه ۳۰۰۰ ساله همدان قنات‌های این شهر نیز قدمت دارند و در شهر همدان به تنهایی بیش از ۳۰۰ رشته قنات وجود دارد که کمتر از ۲۰ درصد از آن شناسایی شده و با وجود این دیرینه تمدنی بسیاری از قنات‌هایی که در شهر همدان بوده‌اند با توجه به مشکلات بر اثر بی‌توجهی مردم و مسئولان از بین رفته‌اند.

به زبانی ساده‌تر قنات‌ها به صورت کانال‌های وسیع از دامنه کوه‌ها سرچشمه می‌گیرند و با شیب طبیعی پس از طی چند ده کیلومتر به زمین‌های آبخور رسیده و در طی مسیر پرپیچ‌وخم خود پس از مصارف خانگی و غیر خانگی در سطح زمین جاری و در نهایت برای آبیاری مزارع مورد استفاده قرار می‌گرفته است.

بررسی نقشه‌های قدیمی شهر همدان بیانگر آن است

که تمام نیازهای روزمره ساکنان را پاسخگو بوده است به طوری که هم‌اکنون نیز تعداد انگشت‌شماری از این محله‌ها در شهر همدان وجود دارد. مریم مقدم بابیان اینکه در این محله‌ها مسجد، حسینیه، حمام، مدرسه و مغازه و سایر مکان‌ها برای پاسخگویی به نیازهای مردم وجود داشته است، گفت: در بیشتر این محله‌ها قنات‌هایی نیز روان بوده کما اینکه در محله آقاجانی بیگ همدان تا چند سال پیش این قنات قابل مشاهده بود چراکه در مسیری روباز از کوچه‌س کوچه‌های آن عبور می‌کرد.

ساخت و سازهای بی‌رویه قنات‌ها را نابود کرد

وی بابیان اینکه قنات‌های شهر همدان دارای رشته‌های اصلی بوده که هر شاخه اصلی خود به چند شاخه فرعی تقسیم می‌شده است، گفت: با گسترش شهر و شهرنشینی و افزایش جمعیت و ساخت‌وسازهای بی‌رویه بسیاری از قنات‌ها و شعبه‌های فرعی آن‌ها نابود شدند.

مقدم با تأکید بر اینکه همدان از نظر آب از استان‌های غنی در دوران گذشته تا جایی که تاریخچه قنات به دوره هخامنشی بازمی‌گردد، عنوان کرد: ۴۰ هزار رشته قنات در ایران ثبت شده که از این تعداد ۲ هزار و ۴۰ رشته مربوط به استان همدان است.

وی توجه به شبکه قنات و سرداب‌ها به‌عنوان یک‌لایه تاریخی و بخشی از هویت شهر همدان را مورد تأکید قرار داد و گفت: باز زنده سازی مسیر قنات‌ها موجب حفظ هویت محلات قدیمی می‌شود.

مقدم توجه به قدمت و ویژگی‌های محلات گذر قنات؛ جدا کردن مسیر فاضلاب از قنات؛ تقویت زیرساخت‌های شهری جهت عدم ریزش مسیر قنات و مسدود کردن مسیر آن و اجرای عملیات بازسازی توسط متخصصین و نیروهای فنی را مورد تأکید قرار داد و افزود: قنات‌های شهر همدان هویت‌بخش و متمایزکننده محلات قدیمی از سایر محلات جدید شهر است.

که چشمه و سرداب‌های کوی آقاجانی بیگ، کوچه حاج حافظ، کوی برج قربان، دبیرستان ابن‌سینا، کوچه امیرکبیر، چمن کلپا، خیابان طالقانی و فرهنگ و خیابان بین‌النهرین از معروف‌ترین چشمه‌ها و سرداب‌های شهر همدان بوده‌اند که این روزها تنها نامی از آن‌ها باقی مانده است.

از سوی دیگر درحالی‌که کارشناسان میراث فرهنگی استان همدان معتقدند در بستر زیرین خیابان شریعتی، باباطاهر و بوعلی همدان قنات‌های بسیاری وجود دارد، اما هنوز از احیا شدن آن‌ها خبری نیست و مظاهر این میراث روان و دست‌نیافتنی پنهان است و پنهان ماندن قنات‌ها در دل خاک این نگرانی را به وجود می‌آورد که روزی از هیچ قناتی در همدان نتوان سراغی گرفت.

کارشناس ارشد برنامه‌ریزی گردشگری منطقه‌ای بابیان اینکه برخی قنات‌های شهر همدان شناخته‌شده هستند، گفت: همدان قدیم دارای محله‌هایی بوده

کرد؛ قنات‌ها فرصت و ظرفیتی هستند که گاه به تهدید تبدیل شده و دردسرسازی می‌شوند کما اینکه در مواقع بارندگی برخی قنات‌ها خود را نشان می‌دهند.

قنات‌ها سرمایه‌های بزرگی برای شهر محسوب می‌شوند

علی ضمیر با تأکید بر اینکه قنات‌ها سرمایه‌های بزرگی برای شهر محسوب می‌شوند، اظهار کرد: باید در ساخت‌وسازهایی که صورت می‌گیرد، ابتدا مهندسان و طراحان بنا اطلاعات خوبی در زمینه منطقه داشته باشند و این اطلاعات را مبنای اصلی کار خود قرار دهند.

آنچه مسلم است؛ قنات‌ها حاصل زحمات کاوشگران بی‌نشانی است که با خطرهای فراوان و کمترین امکانات برای حفظ منابع آبی نسبت به حفر قنات اقدام کرده‌اند، اما امروز این قنات مورد کم‌مهری قرار گرفته‌اند و با مخلوط شدن این آب با فاضلاب زحمات این کاوشگران به هدر رفته است.

بر همین اساس باید با مدیریتی صحیح این سرمایه عظیم را حفظ و مانع از ورود آن به فاضلاب و هدر رفت آب در شهری همچون همدان که با کمبود شدید منابع آبی مواجه است شد

از بین می‌روند.

وجود ۳۰۰ رشته قنات در شهر همدان

سرپرست معاونت خدمات شهری شهرداری همدان نیز با اشاره به وجود ۳۰۰ رشته قنات در شهر همدان گفت: متأسفانه تعداد زیادی از قنات‌های شهر همدان به فاضلاب آلوده شده است.

وحید علی ضمیر بابیان اینکه قنات‌ها فرصتی برای شهر هستند اما فاضلاب خانه‌های مسکونی و مراکز تجاری به سمت قنات هدایت شده و این فرصت به تهدید تبدیل شده است، عنوان کرد: از آنجایی که منشأ آلودگی فاضلاب قنات مشخص نیست بخش قابل توجهی از ظرفیت استحصال از آب قنات برای مصارف شرب از دست رفته است.

سرپرست معاونت خدمات شهری شهرداری همدان با اشاره به اینکه ۳۰۰ رشته قنات در شهر همدان وجود دارد که در حال حاضر فقط چند قنات زنده و فعال است، عنوان کرد: چند قنات مهم در شهر همدان شناسایی شده که زنده هستند و آب بالایی نیز دارند.

وی با اشاره به اینکه سال‌های گذشته مطالعاتی درباره قنات‌های شهر همدان انجام شده است، عنوان

اما گذشته از تاریخ قنات‌های همدان آنچه نوشتن این گزارش را در ذهن نویسنده آن کلید زد رخدادهایی است که نمی‌توان به راحتی از آن گذشت چرا که جدیدترین اظهار نظر پیرامون تلاش‌های انجام شده برای احیای قنات‌های همدان؛ آلودگی آن‌ها به فاضلاب شهری عنوان شده است.

شناسایی ۱۸۰ قنات به طول ۹۰ کیلومتر در شهر همدان

مدیر ستاد مدیریت بحران شهرداری همدان از شناسایی ۱۸۰ قنات به طول ۹۰ کیلومتر در شهر همدان خبر داد و بابیان اینکه نقشه‌هایی از قنات‌های همدان در دسترس بود که بر اساس آن عملیات شناسایی قنات‌ها در دستور کار قرار گرفت، گفت: در حال حاضر به دلیل انجام ساخت‌وسازهای متعدد بسیاری از قنات‌های شهر همدان در داخل منازل مسکونی قرار گرفته‌اند و نقشه دقیقی از آن‌ها وجود ندارد.

بی‌تفاوتی بابیان اینکه احتمال آلودگی قنات‌های شهر همدان به فاضلاب بسیار است، گفت: عمق قنات‌های شهر همدان از عمق فاضلاب کمتر است و از آنجایی که بیشتر قنات‌ها در منازل مسکونی محصور شده‌اند برخی فاضلاب خود را به جای تخلیه در فاضلاب شهری در قنات تخلیه می‌کنند و همین باعث آلودگی قنات‌ها شده است.

قنات‌های شهر همدان آلوده است

وی بابیان اینکه فکر می‌کردیم آب قنات‌ها قابل استفاده است و در جاهایی برای آبیاری فضای سبز در مورد آن برنامه‌ریزی شد اما به دلیل آلودگی این آب‌ها از این کار اجتناب شد، گفت: متأسفانه در حال حاضر قنات‌های شهر همدان آلوده است هر چند درجه آلودگی هر یک متفاوت است.

روحی با تأکید بر اینکه تلاش برای احیای قنات‌های همدان ادامه دارد اما این کار زمان‌بر و هزینه‌بر خواهد بود، گفت: طرح مطالعاتی ساماندهی قنات‌های شهر همدان سال ۹۳ کلید خورد.

وی بابیان اینکه همدان دارای قنات‌های شبکه‌ای است و ساختار خاصی دارد و همین امر کار را مشکل کرده است؛ گفت: سعی بر این است که رودخانه‌ها از فاضلاب‌ها پاک‌سازی شوند تا استفاده بهتری از آب‌های سطحی و آب رودخانه داشته باشیم.

روحی در خصوص قنات‌های فعال نیز گفت: ۷۰ درصد فضای سبز شهر همدان از طریق آب قنات آبیاری می‌شوند اما آن سری قنات‌هایی که هنوز مشکل دارند بیشتر در بافت شهری هستند.

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان همدان نیز بابیان اینکه بیشتر قنات‌های همدان به فاضلاب آلوده شده است، تأکید کرد: مشکلات قنات‌های همدان زخم تازه‌ای نیست و طی حداقل ۵۰ سال گذشته ایجاد شده است.

جواد رشیدی مشکلات قنات‌ها از زمانی که محلات جدید در جنوب شهر ایجاد شده به وجود آمده است چرا که صاحبان اصلی این قنات‌ها کشاورزان بودند اما در حال حاضر این مناطق مسکونی شده‌اند؛ گفت: در گذشته معادل ۶۰۰ لیتر بر ثانیه از مجموعه قنات آب برداشت می‌شد در حالی که امروزه تقریباً از این آب محروم هستیم.

وی همچنین قنات‌ها را مهم‌ترین سرمایه‌های ملی دانست و گفت: در ۵۰ سال اخیر هیچ قناتی در استان همدان حفر نشده و تنها سالانه تعداد زیادی از آن‌ها

■ نگرانی‌های باغداران در فروردین‌ماه به اوج رسید تا سرمای بهاری، باغات را به خزان بنشانند.

■ درحالی‌که اقتصاد ایران به‌عنوان یکی از اقتصادهای تک‌محصولی، به دلیل نوسانات قیمت نفت در بعضی از سال‌ها با بحران کاهش درآمدهای ارزی مواجه شده و از سوی دیگر عمده محصولات صادراتی کشور هم به دلیل عدم فرآوری و خام فروشی ارزش افزوده چندانی ندارد.

■ افزایش عوارض در گران‌ترین آزادراه ایران باعث شده تاراندگان با استفاده از محور قدیمی و کم‌عرض خرم‌آباد - پلدختر به دل‌خطر بزنند و آزادراه لاکچری خرم‌آباد - پل زال هرروز خلوت‌تر شود!

■ دشت‌های ارتفاعات استان کرمان این روزها یکپارچه صورتی شده و طراوت طبیعت را در کنار تلاش و همت مردم به یکی از محورهای اقتصادی تبدیل کرده است.

اقتصاد ایران

داغِ سرمازدگی بر دل باغداران / بهاری که زمستان به همراه آورد

بهار امسال باغات زیادی دچار سرمازدگی شدند، بسیاری از باغداران که تنها راه تأمین معاش و

پایماندگار

گذران زندگی‌شان از این طریق است حالا با از بین رفتن ۱۰۰ درصد محصولاتشان داغدار هستند.

امسال باغات استان‌های مختلف زودتر از موعد به بار نشستند و شکوفه‌ها و گل‌های بهاری چشم‌نواز مهمان درختان شدند، شکوفه‌هایی که علاوه بر زیبایی نگرانی‌هایی به همراه داشت تا باغداران نگران شوند که در صورت سرمازدگی تمام محصولات خود را از دست خواهند داد، چراکه گل‌دهی زودتر از موعد نگران‌کننده است.

نگرانی‌های باغداران در فروردین‌ماه به اوج رسید تا سرمای بهاری، باغات را به خزان بکشاند. اواخر فروردین‌ماه سرمازدگی در بیش از ۲۰ استان رخ داد و بیش از ۱۲ میلیارد تومان خسارت به کشاورزان کشور وارد کرد، در این میان ۸۰ درصد باغات استان قزوین نیز خسارت دیدند و باغدارهای زیادی تمام محصولات خود را از دست دادند.

اکثر استان‌ها درگیر سرمازدگی شدند

محمدعلی طهماسبی معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به خسارت وارد شده به باغداران اظهار کرد: سرمازدگی تقریباً سراسری بوده و اکثر استان‌ها درگیر آن شدند و آسیب زیادی به باغات و مزارع وارد شده که در حال برآورد خسارات هستیم. وی تأکید کرد: در برخی استان‌ها مانند زنجان، کردستان،

تهران، قزوین، اردبیل و بخشی از شمال باغات آسیب جدی دیدند و برخی استان‌ها این خسارت کمتر بود. فاطمه خمسه رئیس جهاد کشاورزی استان قزوین نیز در این خصوص گفت: خسارت سرمازدگی ۲۸ و ۲۹ فروردین باعث شد که بیش از ۸۵ درصد محصولات باغی شهرستان‌های قزوین، تاکستان، بوئین‌زهرا، الوند، آبیک و البرز دست‌خوش سرمازدگی شوند، خسارت سرمازدگی به‌طوری است که در بسیاری از باغات انگور، پسته، بادام، گردو و میوه‌های هسته‌دار در استان محصولی نخواهیم داشت.

سید محمد کاظمی یکی از باغداران قزوینی هم بیان کرد: شکوفه‌های باغ گلابی را تاکنون در اوایل بهار ندیده بودم و برای اولین بار بود که دیدم گلابی در این مقطع زمانی گل داد؛ معمولاً گلابی را سرما نمی‌زند. ما در باغ درخت ۶۰ ساله داریم که تاکنون دچار سرمازدگی نشده بود. اما امسال اوضاع جور دیگری بود.

وی تأکید کرد: سرمازدگی معمولاً رخ می‌دهد اما در این برهه زمانی شدت سرما بیش از حد معمول بوده و درختان زودتر از موعد به گل‌دهی و میوه‌دهی رسیده بودند؛ سرمای ۲۷ فروردین به‌طور غافلگیرانه به باغات آسیب وارد کرد به‌طوری که باغ من ۸۵ درصد تخریب شده است.

حسین بهرامی یکی دیگر از باغداران قزوینی که باغ ۴۵ هکتاری‌اش در سرمازدگی اخیر به‌صورت ۱۰۰ درصد خسارت‌دیده است نیز در این خصوص تصریح کرد: باغ ما در جمال‌آباد به سمت بوئین‌زهرا قرار دارد و محصولاتمان شامل گلابی، آلو و گردو است که در سرمای اخیر ۱۰۰ درصد باغ تخریب‌شده و چیزی باقی نمانده است.

سرمازدگی بیش از ۱۲ میلیارد تومان خسارت به بار آورد

ایرج زاهد پور مدیرکل مدیریت بحران استان قزوین گفت: سرمازدگی اخیر از نظر گستردگی در کشور از موارد نادر بود که ۲۳ استان درگیر این موضوع شدند، استان قزوین جز ۴ استان پر خسارت است و حدود هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان به باغات و اراضی کشاورزی استان خسارت وارد شده است.

وی ادامه داد: اراضی کشاورزی خیلی آسیب ندیدند اما ۶۰ هزار هکتار از باغات استان که بیش از ۹۰ درصد باغات است از بین رفته و خسارت عظیمی وارد شد.

باغداران از بیمه راضی نیستند بیمه کردن محصولات کشاورزی می‌تواند بخش اعظمی از این خسارت‌ها را جبران کند، اما مسئله این است که بسیاری از باغداران از بیمه کردن محصولات سرباز می‌زنند و آن را به دلایل متعدد انجام نمی‌دهند.

خمسه بابیان اینکه ۱۴ هزار هکتار از اراضی باغی و ۸۸ هزار هکتار از اراضی زراعی بیمه هستند، گفت: در واقع ۲۵ درصد از کشاورزان تحت بیمه قرار دارند.

وی معتقد است: کشاورزان رغبتی به بیمه ندارند چون اجباری وجود ندارد زمینه تبلیغاتی باید افزایش یابد و بانک کشاورزی سیستم تشویقی داشته باشد تا کشاورزان رغبت به بیمه داشته باشند.

این در حالی است که پوریا کاکاوند یکی از باغدارانی که ۲۰ هکتار باغ گردو، آلو و گلابی‌اش در سرمازدگی اخیر به‌صورت ۱۰۰ درصد تخریب‌شده است، می‌گوید: باغداران قزوین از عملکرد بیمه راضی نبودند، ما خودمان سال قبل گردو و آلو را بیمه می‌کردیم اما عملکرد ضعیف بود، زمان پرداخت خسارت خیلی طولانی بود و از طرفی کارشناسان

بهدرستی ارزیابی نمی کردند. بهرامی از باغداران قزوینی یادآور می شود: تا دو سال پیش محصولات را بیمه می کردیم اما هنگام پرداخت خسارت پولی نمی دادند و می گفتند به جای پرداخت خسارت دوباره باغ را بیمه می کنیم، بنابراین دیگر سراغ بیمه نمی رویم از طرفی مقدار پولی که می دهند آن قدر کم است که کسی بیمه نمی کند در واقع بیمه در پرداخت خسارت ضعیف عمل کرده است. کاظمی یکی از باغداران قزوینی اظهار می کند: ارزیاب های بیمه به درستی ارزیابی نمی کنند و مبلغی که تخمین می زنند خیلی کمتر از مبلغ واقعی است. حسین کااوند نایب رئیس مجمع ملی کمیته تخصصی باغبانی کشور یادآور می شود: مشکل بیمه این نیست که خسارت را نمی دهند یا نداده اند، مشکل اصلی ارزیابی است که انتخاب می کنند، اغلب ارزیاب ها علم و تخصص لازم را ندارند که باید ارزیاب ها با نظر کشاورزان انتخاب شود.

باغداران نیاز به حمایت دارند

کاظمی یکی از باغداران قزوینی تأکید کرد: باغداران قشر زحمت کش و کم توقعی هستند، انتظار ما این است که با این حجم سرمایه گذاری قیمت نهادهای کشاورزی افزایش پیدا نکند چرا که سال گذشته قیمت آن ها چند برابر شد، حداقل انتظار ما این است که واقعا نهادهای کشاورزی به قیمت معقول به دست ما برسد، همچنین افزایش تعامل مسئولین با نمایندگان کشاورزان از دیگر مواردی است که باید مورد توجه قرار بگیرد.

کااوند یکی دیگر از باغداران قزوینی هم بیان می کند: از لحاظ اقتصادی سالی که محصول داشتیم هم درآمد نداشتیم، مدیریت در کشور بابت عرضه و تقاضا وجود ندارد باید دولت پیش بینی و نیازسنجی کند و به باغداران بگوید چه درختی بکارند.

وی می گوید: در حال حاضر منبع درآمدی باغدارها با هکتار بالا همین است بنابراین باید مورد حمایت قرار بگیرند و بازپرداخت تسهیلات بانکی باغداران به تعویق بیافتد، باغدار خرده مالکی داریم که زمین نیم هکتاری دارد و در باغ های دیگر کار می کند و منبع درآمدی ندارد این افراد باید به طور جدی مورد حمایت قرار بگیرند.

حسین کااوند نایب رئیس مجمع ملی کمیته تخصصی باغبانی کشور نیز خاطر نشان کرد: همیشه بدون مریض تجویز صورت می گیرد و بدون حضور باغدار تصمیم می گیرند. وی تأکید کرد: جایگاه تشکل ها باید بیشتر مورد توجه قرار بگیرد، قیمت نهادهای کشاورزی چند برابر شده است اما خسارت بیمه افزایش نیافته است ما نیاز به وام بلندمدت با بهره کم داریم.

باغداران استان قزوین نیاز به حمایت جدی دارند، با توجه به خسارات وارد شده به باغات و تخریب ۱۰۰ درصدی باغ ها انتظار می رود، مسئولان با پرداخت تسهیلات با بهره کم و به تعویق انداختن بازپرداخت تسهیلات کمک بزرگی به این قشر زحمت کش کنند.

زاهد پور در این خصوص تصریح می کند: باغداران باید به مسئله بیمه توجه داشته باشند در اتفاق اخیر اگر باغات بیمه بودند دغدغه کمتری ایجاد می شد، بیشتر تلاش داریم باغدارانی که باغشان بیمه نیست را حمایت کنیم. وی تأکید می کند: پیگیری این امر نیاز به مصوبه هیئت دولت دارد تا بتوانند در مجلس برنامه ریزی صورت گیرد، مطالبات قبلی و خسارت فعلی نیز بررسی و ارزیابی از طریق بانک کشاورزی انجام می شود و تا دو ماه آینده خسارت ها پرداخت می شود.

مجلس از باغداران حمایت کند

بهمن طاهر خانی نماینده مردم تاکستان در مجلس شورای اسلامی نیز با اشاره به حمایت مجلس از باغداران افزود: فراهم کردن مقدمات و رسیدن به نتایج نهایی در زمان محدود ممکن نیست، نامه ای به رئیس جمهور و وزیر جهاد کشاورزی نوشته ایم که این نامه با امضای ۱۵۰ نماینده تهیه شده است.

وی بیان کرد: به استناد ماده ۱۰ قانون تنظیم مقررات مالی، به دولت اجازه داده شده است که درصدی از بودجه را به عنوان تنخواه گردان در مواقع خشک سالی و موارد مترقیه از سایر بودجه ها کم و به کشاورزان بپردازد، همچنین به دنبال این هستیم که به چه میزان امکان بخشودگی وام ها وجود دارد، در واقع به دنبال منافع کشاورزان هستیم.

پیشگیری از سرمازدگی باید آموزش داده شود

سرمازدگی به خودی خود و همیشه امری نامبارک نیست بلکه در بسیاری موارد کاملاً پدیده ای پذیرفته شده است و حتی می توان گفت جزئی از نیاز اکولوژیکی گیاه تلقی می شود مخصوصاً در کنترل آفات، امراض و بیماری های گیاهی، بنابراین باید آموزش های پیشگیری از سرمازدگی به کشاورزان ارائه شود.

طهماسبی معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی یادآور شد: با تکنولوژی عصر حاضر می توانیم از سرمازدگی جلوگیری کنیم که در این راستا باید از تجهیزات و دستگاه های جدید استفاده کرد و یا کارهای فنی انجام داد و گاهی با تغذیه متعادل می توان تنش های سرمای را کم کرد.

وی تصریح کرد: استفاده از بخاری های باغی، جابجا کننده و دمنده های هوا برای کاهش خسارات سرمازدگی مؤثر است که کشاورزان می توانند این تجهیزات را با دریافت تسهیلات از جهاد کشاورزی استان ها خریداری کنند.

این سخنان در حالیست که بهرامی یکی از باغداران قزوینی در این خصوص می گوید: ما برای جلوگیری از سرمازدگی از روش های سنتی استفاده می کنیم،

باغدارانی که بیمه هستند خسارت دریافت می کنند

محمدعلی طهماسبی معاون امور باغبانی وزارت جهاد کشاورزی گفت: از طریق فرمانداران، استانداران و دستگاه های ذی ربط لیست افراد بیمه شده به وزارت کشور ارسال می شود تا با بخشودگی وام های گذشته، استمهال وام های قبلی و دادن فرصت تنفس و نیز پرداخت تسهیلات جدید به کمک کشاورزان بشتابیم.

وی تصریح کرد: بیش از یک هزار و ۳۵۰ میلیارد تومان تخصیص یافته که برای جبران بخشی از خسارت پرداخت می شود و اگر کارسازی شود بخشی از خسارت ها جبران خواهد شد.

زاهد پور خاطر نشان کرد: در حال حاضر از حدود ۷۰ هزار هکتار باغ خسارت دیده حدود ۱۴ هزار هکتار بیمه هستند، بنابراین درصد هستیم که اقدامات حمایتی از جمله تسهیلات کم سود را پیگیری کنیم.

وی ادامه داد: پرداخت خسارت بیمه به افرادی که باغ خود را بیمه کردند می تواند بار بزرگی از دوش باغدارانی که تنها راه درآمدشان فروش محصولات باغ است بردارد، از طرفی با توجه به اینکه اغلب باغداران استان قزوین باغات خود را بیمه نکردند انتظار می رود برای باغ هایی که بیمه نیستند نیز تمهیداتی بیاندیشند.

خمسه تأکید می کند: سهم پوشش بیمه این باغات پایین است هر چند هماهنگی لازم را انجام دادیم تا بیمه به زودی پرداخت شود همچنین درصد حمایت و کمک به افرادی هستیم که بیمه نیستند اما قولی نمی دهیم چون حادثه کشوری است و نیاز به مصوبه هیئت دولت دارد.

زیره به کرمان می آید / گردوی چینی کمر کشاورزان را می شکند

استان کرمان دومین تولید کننده گردو در کشور محسوب می شود اما طی ماه های اخیر با ورود مجدد محموله های گردوی چینی به این استان محصول کشاورزان داخلی روی دستشان مانده است.

اسما محمودی

استان کرمان در کنار پسته که این روزها حال و روز خوشی ندارد دو محصول خرما و گردو را نیز در لیست کالاهای ارزآور و صادراتی دارد، هر چند خرما در آستانه ماه مبارک رمضان با افزایش قیمت و بازار مطلوب مواجه شده است اما گردو کاران استان کرمان این روزها از فروش نرفتن محصولشان گلایه دارند.

درآمد ۴۰۰ میلیاردی گردو در کرمان

کرمان با ۱۷ هزار هکتار باغ گردو دومین استان تولید کننده گردو در کشور محسوب می شود و سالانه بین ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیارد تومان عاید تولیدکنندگان و صادرکنندگان این محصول می شود اما در عین حال هنوز برند گردوی کرمان حتی در کشور هم شناخته شده نیست، هر چند شهرستان های گردو خیز استان کرمان در سال های اخیر سعی کردند خوشه صنعتی گردو و جشنواره گردو را در استان فعال کنند اما تیر آنها مدتهاست به سنگ خورده است و گردوی استان کرمان همچنان به صورت فله به استانهای دیگر منتقل و از آنجا به فروش می رسد. این مساله یعنی اینکه مسئولان استان کرمان نتوانسته اند جایگاه این محصول را در مارکت بازار خشکبار کشور تثبیت کنند.

اما آنچه که این روزها در کنار خشکسالی و شیوع آفت کرم خراط نفس کشاورزان را تنگ کرده تعجب آور است.

خشکسالی و شیوع آفت مہار نشدنی کرم خراط بیشتر از آن که مآثر از عملکرد و اشتباه انسانی باشند مآثر از شرایط اقلیمی و شرایط کشاورزی هستند اما حالا در سال حمایت از تولید ملی حجم بالایی از گردوی خارجی که در واقع همان گردوی چینی است وارد استان کرمان شده است و حتی در شهرستانهایی که قطب تولید گردو هستند با نام گردوی ایرانی به مردم از همه جا بی خبر فروخته می شود.

دست کشاورزان در پوست گردو مانده است

در واقع این نوع گردو تا پای باغ های گردوی استان می رود و محصولی که کیلومترها دور تر در چین تولید شده به نام گردوی کرمان به خریداران فروخته می شود، در مقابل محصول کشاورزان استان کرمان روی دستشان مانده است.

یکی از عطارهای شهر کرمان در خصوص فروش گردوی چینی می گوید: ما در عطاری هم گردوی کرمان را داریم هم گردوی تبریز و هم گردوی چینی و خریدار هر کدام را بخواهد می تواند تهیه کند که البته قیمت گردوی چینی کمتر از محصول داخلی است.

مسعود گفت: برخی از کاسبان اجحاف می کنند و گردوی چینی را به جای گردوی ایرانی می فروشند اما چون قیمت محصول چینی کمتر است خیلی از

مردم ترجیح می دهند گردوی خارجی را خریداری کنند.

وی افزود: این محصول توسط عمده فروش به خرده فروشهایی که با مشتریها سرو کار دارند فروخته می شود و این مردم هستند که باید برای خرید تصمیم بگیرند اما تاکنون هیچ بازرس و مسئولی تذکری در خصوص فروشگردوی چینی به ما نداده است.

وی گفت: گردوی خارجی ظاهری زیباتر دارد و گفته می شود در مواد نگه دارنده گذاشته شده است و پوسته چوبی گردو آنقدر شاداب است که مردم را جذب می کند اما درون پوسته مغز محصول کدر و سیاه رنگ و بی مزه است در صورتیکه محصول استان کرمان دارای مغزی سفید رنگ و تازه و یک دست است و البته طعم و مزه مطلوب دارد.

وی بیان کرد: محصول چینی کیفیت ندارد اما قیمتش آنقدر پایین است که مردم می توانند خریداری کنند.

یکی از کشاورزان بافتی می گوید: محصول سال گذشته هم هنوز روی دست ما مانده است و فروش نمی رود، یکی از مسئولان به این سوال ما جواب دهد چرا در استانی مانند کرمان که مرکز تولید گردو در کشور است باید گردو از چین وارد شود.

وی افزود: وظیفه ما کشاورزی و تولید محصول است که با وجود شیوع آفت و خشکسالی اما ما با تمام توان تولید را انجام می دهیم اما نمی توانیم لب مرز و گمرک از ورود گردوی خارجی جلوگیری کنیم و این کار مسئولان است.

وی می افزاید: در سال جاری خشکسالی و کم آبی نسبت به سال قبل بسیار بیشتر شده است و منابع آبی محدود است در چنین شرایطی به جای حمایت از کشاورز محصول مشابه با قیمت بسیار کمتر وارد استان می شود، مسئولان امنیتی و قضایی باید تحقیق کنند که چه کسی پشت سر واردات این محصول است.

عباس سعیدی، رئیس جهاد کشاورزی استان کرمان می گوید: در صورتی که شکایتی در این خصوص شود ما ورود می کنیم و به هیچ عنوان موافق واردات محصول مشابهی که در استان تولید می شود نیستیم.

سعیدی افزود: محصول گردوی کرمان از گانیک و بسیار با کیفیت است و در سال های اخیر استفاده از ارقام

پر بازده و تولید علمی محصول نیز در دستور کار قرار گرفته است.

رئیس جهاد کشاورزی استان کرمان گفت: حجم بالای تولید و کیفیت عالی محصول باعث شده است این محصول دارای مشتری در بازار جهانی باشد و باید از این موقعیت با برند سازی، فرآوری و بسته بندی و بازاریابی حمایت کرد.

وی به وجود بیش از ۱۷ هزار هکتار باغ گردو در استان کرمان اشاره کرد و ادامه داد: بافت، رابر، بردسیر، زرنده، شهربابک و سیرجان مرکز اصلی تولید این محصول است و درآمدی معادل ۴۰۰ میلیارد تومان را عاید فعالان این بخش می کند.

وی ادامه داد: در سال جاری خشکسالی و کمبود شدید بارندگی موجب شده است کشاورزان در بخش های مختلف با مشکل جدی مواجه باشند هر چند میزان بارندگی در رابر، بافت و سیرجان بیشتر از سایر شهرستان ها بوده است اما بارندگی در این شهرستانها در مقایسه با سال های قبل کاهش یافته است.

گردوی کرمان کاملاً ارگانیک است

وی بافت را مهمترین مرکز تولید گردو در استان کرمان دانست و بیان کرد: در تولید این محصول از کود و سم شیمیایی استفاده نمی شود.

رئیس جهاد کشاورزی استان کرمان گفت: از سرمایه گذاران دعوت می کنیم در صنایع بالای دستی تولید گردو در کرمان سرمایه گذاری کنند زیرا با وجود خشکسالی همچنان تولید این محصول با کیفیت بالا ادامه دارد.

وی تغییرات اقلیمی، خشکسالی و شیوع آفت را از مهمترین مشکلات پیش روی کشاورزان دانست و خواستار برند سازی برای گردوی بافت و جلوگیری از فروش فله ای این محصول شد.

در این میان شیوع کرم خراط که از سال ۷۷ در کرمان مشاهده شده است خسارت جبران ناپذیری را به این محصول زده است.

فعالان این بخش طی سال های اخیر اقدام به راه اندازی انجمن گردو کرده اند که البته نقش موثری در بهبود جلوگیری از واردات گردوی چینی، افزایش صادرات، بسته بندی و برند سازی محصول نداشته است.

سناریوی دولت برای **قصر شیرین**؛ منطقه ویژه یا آزاد؟

ایجاد همزمان دو منطقه آزاد تجاری و ویژه در یک شهرستان توجیه ندارد کیون کاشفی رئیس اتاق بازرگانی استان کرمانشاه، اظهار داشت: منطقه ویژه با منطقه آزاد در قوانین کشور ما دارای تفاوت‌های ماهوی است، اولاً اینکه معمولاً مناطق تجاری و به ویژه آزاد به شکلی طراحی شدند که عمدتاً سرمایه گذارهای خارجی را به سرمایه گذاری در این مناطق تشویق می کند که در آن بخش عمده ای از قوانین سرزمین اصلی صادق نیست تا با آزادی و سهولت بیشتری در آن فعالیت کنند. وی افزود: عمدتاً رسالت مناطق آزاد و ویژه این است که بر روی صادرات و سرمایه گذاری خارجی تأثیر گذار باشند، همچنین بحث‌های اشتغال هم مهم است زیرا در مناطق آزاد قوانینی که در سرزمین اصلی به دلیل تنگنایهای مختلفی که وجود دارد، نداریم. کاشفی گفت: ما در کشور قانون کار و حقوق اجتماعی، حق کارگرها و... داریم اما این قوانین در مناطق آزاد صدق نمی کند و آنجا مشمول قوانین خود و آزادتر است و استخدام نیروی کار برای سرمایه گذارها سهولت بیشتری دارد در بحث تأمین اجتماعی و پرداخت حق بیمه و همچنین حقوق گمرکی معافیت های بیشتری دارد. عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی ایران ادامه داد: معمولاً در مناطق آزاد و ویژه هیچ گونه حقوق گمرکی را دریافت نمی کنیم مگر اینکه کالایی که وارد منطقه می شود تبدیل به محصول شود که اگر بخواهد به سرزمین اصلی منتقل شود باید حقوق گمرکی

صادرات به عراق را به دوش می کشد و پر واضح است که گسترش تجارت در این مرز تا چه اندازه در ارتقای جایگاه ایران در بازارهای جهانی نقش آفرین است. وعده رییس جمهور برای ایجاد منطقه آزاد در قصر شیرین را از دو جهت می توان در نظر گرفت، اول اینکه در کنار این منطقه ویژه اقدام به منطقه آزاد کند که با توجه به تفاوت های کمی و کیفی مشوق های مناطق مذکور به سرمایه گذاران و جذابیت بیشتر مناطق آزاد برای سرمایه گذاران اصولاً ایجاد این دو منطقه در یک شهرستان کوچک توجیهی نخواهد داشت. در ثانی این وعده دولت می تواند از طریق ارتقای منطقه ویژه اقتصادی قصر شیرین در صورت امکان محقق شود که البته این منطقه هنوز سر و سامان نگرفته و راکد است. با توجه به اینکه طی ماه های اخیر صحبت های ضد و نقیضی از خود استاندار کرمانشاه و نمایندگان مجلس در مورد سرنوشت احتمالاً ناموفق تصویب این منطقه آزاد مطرح می شد، دولت در مصوبه اخیر خود در تاریخ ۱۳ خردادماه جاری استاندار کرمانشاه را مکلف به فعال سازی مناطق ویژه اقتصادی اسلام آباد غرب و قصر شیرین کرده بود. سوال اینجاست که آیا دولت با این اقدام می خواهد زمینه را برای تصویب منطقه آزاد فراهم کند و یا می خواهد با فعال سازی این منطقه ویژه قید منطقه آزاد تجاری را بزند.

مصوبه اخیر هیئت دولت در مورد فعال سازی دو منطقه ویژه اقتصادی قصر شیرین و اسلام آباد غرب گمانه زنی‌ها را برای منتفی شدن تبدیل قصر شیرین به منطقه آزاد قوت بخشیده است.

مسلم معین

راه اندازی منطقه آزاد تجاری در قصر شیرین وعده صریح حسن روحانی، رئیس جمهور کشورمان در سفر ۲۷ تیرماه سال ۹۵ به کرمانشاه بود که وی در ورزشگاه آزادی در جمع مردم آن را وعده کرد. بعد از آن با تلاش و پیگیری مجمع نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی ۲۴ بهمن ماه همان سال قصر شیرین هم به جمع ۷ منطقه آزاد تجاری در لایحه دولت ملحق شد اما با وجود گذشت ۲ سال از این موضوع هنوز سرنوشت این مناطق در هاله ای از ابهام قرار گرفته است. مرکزیت کرمانشاه در غرب کشور، عملکردهای فراملی، امکان صادرات به عراق و حتی تا مرزهای مدیترانه، قرار گرفتن در کریدور شرق به غرب و مسیر ترانزیت کالا به عراق، داشتن ۳۳۰ کیلومتر مرز مشترک با کشور عراق و... از مهمترین استعدادهای و مزیت های استان است که آنرا مستعد ایجاد منطقه ویژه اقتصادی و حتی منطقه آزاد کرده است. سایت منطقه ویژه اقتصادی قصر شیرین در مجاورت یک مرز بین المللی قرار دارد که بار نیمی از

بپردازد و اگر صادر شود هیچ حقوق گمرکی پرداخت نمی‌شود.

وی بیان داشت: این مناطق با توجه به سهولت قانون کار از نرخ به کارگیری و بیمه کمتری برخوردار هستند معمولاً در قانون مناطق آزاد کالا واحدها از مالیات چه مالیات بر ارزش افزوده و چه مالیات تکلیفی معاف هستند اما در مناطق ویژه باید بخشی را پرداخت کنند. جمع این قوانین باعث شده جذابیت بیشتری برای سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد به وجود آید.

عضو هیئت رییس‌ه اتاق بازرگانی ایران افزود: در کشورهای توسعه یافته نظیر چین، کره و در سالهای اخیر در ترکیه که عمده پیشرفتشان در مناطق آزاد و ویژه است و همین ساختار و ویژگی خاصی که وجود دارد باعث شده بتوانند اشتغال و تولیدات بیشتری داشته باشند.

ارتقای مناطق ویژه به آزاد به ظرفیت های موجود بستگی دارد

کاشفی با بیان اینکه ایجاد هم‌زمان دو منطقه آزاد تجاری و ویژه در یک شهرستان توجیه ندارد، گفت: معمولاً در یک منطقه ابتدا برای شروع کار مناطق را به صورت ویژه راه اندازی می‌کنند جز در برخی مناطق خاص بندری مثل کیش که مستقیم منطقه آزاد ایجاد شد. بعضی ابتدا در قالب منطقه ویژه فعالیت و بعد بسته به ظرفیتها تبدیل به منطقه آزاد می‌شوند. وی افزود: در سالهای قبل مناطق آزاد در بنادر تاسیس می‌شد که البته حرف درستی هم بود زیرا در بحث حمل و نقل کشتیرانی سریعتر و ارزان ترین وسیله بود به همین دلیل کنار دریا ایجاد می‌شد بعدها با پیشرفتهایی که به وجود آمد که در حال حاضر بسیاری از مناطق دیگر که دسترسی به فرودگاه های بین المللی یا خط راه آهن دارند الزامی به تاسیس در کنار دریا نداشتند و می‌توانستند در مناطق دیگری که امکان تبدیل شدن به مناطق آزاد را داشتند احداث شوند.

رئیس اتاق بازرگانی استان کرمانشاه گفت: یکی از ایراداتی که در کشور ما گرفته می‌شود این است که الگویی که بین کشورهای توسعه یافته ایجاد شده و رونق و اشتغالزایی را ایجاد کرده در کشور ما رخ نداده و اگر رخ داده در بخش محدودی ایجاد شده است.

وی افزود: باید در منطقه آزاد تبادلات اقتصادی بین المللی رخ دهد و از کشورهای مختلف برای تولید و صادرات کالا در آن سرمایه‌گذاری کنند اما اگر فقط مجرایبی شود که کالا به شکل قاچاق و لابی‌گری و روش معمول به سرزمین اصلی ورود کند و فقط مجرایبی برای ورود کالا بدون پرداخت حقوق گمرکی شود هیچ عائدی نخواهد داشت.

مصوبه دولت برای فعال سازی منطقه ویژه قصر شیرین

کاشفی گفت: مناطق آزاد برای استان ما به ویژه قصر شیرین فرصتی است و می‌تواند فضایی برای قصر شیرین ایجاد کند، اما اگر این منطقه آزاد تصویب شود ۶ منطقه دیگر هم تصویب می‌شود که در آن صورت رقابت نفس‌گیری برای جذب سرمایه‌گذار رخ می‌هد چون زمانی که تعداد این مناطق زیاد شود باید به سمت تخصصی‌تر حرکت کنند مثل پروژه ای که برای اسلام آباد غرب از نظر پتروشیمی و صنایع پایین دستی تعریف کردیم هم صادرات خوبی دارد و هم می‌تواند امکانات آن را فراهم کنیم بنابراین باید تخصصی‌تر به آن توجه شود که توجیه داشته باشد.

قصر شیرین

وی در پاسخ به این سوال که با وجود اینکه تاکنون منطقه ویژه در قصر شیرین راه اندازی نشده پس آیا می‌توان به تصویب منطقه تجاری امیدوار بود، افزود: این دو مطلب مجزا است آن دستورالعمل دولت و خواستار فعال شدن منطقه ویژه مربوط به سه استان که از لحاظ اشتغال و مسائل درآمد عمومی مشکل دارند بوده که شامل استانهای کرمانشاه، کردستان و سیستان و بلوچستان می‌باشد.

کاشفی گفت: عمده مطلب دولت این بود این مناطق می‌توانند محلی برای ایجاد اقتصاد و توسعه اقتصادی باشد و تاکید کرده می‌تواند به آنها توجه بیشتری شود و این ربطی به منطقه آزاد قصر شیرین ندارد چون آن لایحه ای است که در مجلس در دست کار است باید دید سرانجام آن چه می‌شود اگر رأی آورد تبدیل به منطقه آزاد می‌شود اگر نه به همین روال منطقه ویژه به کار خود ادامه می‌دهد. (این موضوع یعنی دولت قرار است بحث ارتقای منطقه ویژه اقتصادی قصر شیرین به منطقه آزاد را در پیش بگیرد.)

وی افزود: باید بیشتر به دنبال توسعه و رونق همین مناطق باشیم آنها ساز و کار می‌خواهند می‌بایست دستگاه های خدمت رسان زیر ساختها را فراهم کنند چه اینکه در منطقه ویژه اسلام آباد غرب که کاملاً خصوصی است متأسفانه چندسالی راکد بود در دو سه سال اخیر ترکیب هیئت مدیره عوض شد و طرح تفصیلی جید آن به مناطق ویژه کشور دادیم که در این میان حدود ۶۲ هکتار زمین به پتروشیمی چهارم واگذار شد که امیدواریم با این واگذاری صنایع پایین دستی هم راه اندازی شوند، حدود ۷۰ یا ۸۰ پالایشگاه کوچک راه اندازی و همین تعداد سرمایه‌گذار پیشنهادی داریم که منتظر تصویب طرح تفصیلی در مناطق هستیم تا بحث واگذاری زمین را آغاز کنیم.

صرف وجود مناطق ویژه و آزاد مشکلات کرمانشاه حل نمی‌شود

یک کارشناس مسائل اقتصادی، اظهار داشت: منطقه آزاد از جمله ابزارهای توسعه اقتصادی است که می‌تواند موجب جذب سرمایه و انتقال فناوری، آموزش نیروی انسانی، وصل به بازارهای جهانی و در نهایت توسعه اقتصادی شود به همین علت در دهه ۶۰ میلادی بسیاری از کشورهای در حال توسعه سعی در رهایی از توسعه نیافتگی از طریق ایجاد مناطق تجاری داشته‌اند.

دکتر افشین باغفلکی افزود: منطقه آزاد قلمرو معینی تعریف می‌شود که غالباً در داخل یا مجاورت یک بندر واقع گردیده و در آن تجارت آزاد با سایر مناطق جهان صورت می‌گیرد در این مناطق سرمایه‌داران به جهت وجود شرایط مناسب سرمایه‌گذاری از انگیزه بالایی برای سرمایه‌گذاری و احداث واحدهای تولیدی صادراتی برخوردار هستند.

وی بیان داشت: این انگیزه شامل معافیت از برخی مالیات های تجاری و عوارض گمرکی، تخفیف مالیاتی،

مبادلات آزاد ارز، کنترل مالکیتی و سایر امتیازات متنوع می‌باشد.

این استاد دانشگاه گفت: این مناطق معمولاً در راستای گسترش و توسعه مبادلات بین المللی شکل می‌گیرد در اینگونه مناطق می‌توان از صاحبان سرمایه و شرکت های چندملیتی برای جذب سرمایه های آنها استفاده کرد.

باغفلکی منطقه ویژه اقتصادی را محدوده جغرافیایی مشخصی در مبادی ورودی یا داخل یک کشور دانست که در آن به منظور حمایت از تولید، تامین کالا برای مصارف داخلی، توسعه صادرات، ایجاد تحرک در اقتصاد منطقه، تامین تمام نیازهای وارداتی صنایع و جامعه فارغ از شمول مقررات اداری حاکم بر گمرکات کشور است.

وی خاطرنشان کرد: در این مناطق محدودیت زمانی برای نگهداری از کالا و محدودیت خرید ارز وجود ندارد و تحت شرایط مطمئن و آزاد توسط فروشندگان و تولیدکنندگان خارجی و شرکاء داخلی آنها تولید و تجارت صورت می‌گیرد.

این کارشناس مسائل اقتصادی اظهار داشت: در ایران هم منطقه آزاد تجاری و هم منطقه ویژه اقتصادی جهت فعالیت اقتصادی وجود دارد که از نظر قوانین و مقررات با یکدیگر متفاوتند. به طور خلاصه می‌توان گفت مقررات روادید برای اتباع خارجی در مناطق ویژه بر اساس ضوابط داخل کشور است ولی در مناطق آزاد روادید در مرزهای وردی داده می‌شود.

باغفلکی افزود: خرده فروشی کالا در مناطق ویژه فقط برای اتباع خارجی امکان پذیر است، اما در مناطق آزاد خرده فروشی برای اتباع داخلی و خارجی امکان پذیر است.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه معافیت مالیاتی به مدت ۱۵ سال در مناطق آزاد وجود دارد و در مناطق ویژه تخفیف مالیاتی طبق مقررات داخل کشور است، افزود: هر دوی مناطق آزاد و ویژه با رویکرد جذب سرمایه گذاری خارجی، ایجاد فرصت های شغلی جدید، کسب درآمد، ارتقای فناوری، اشتغالزایی کاهش فقر و رشد و توسعه ایجاد می‌گردد.

وی تصریح کرد: به اعتقاد بسیاری از محققان صنعتی شدن مناطق کمتر توسعه یافته و به ویژه روستاها سنگ بنای توسعه است که در صورت تحقق این امر اهداف عمده ای مانند اصلاح درآمد سرانه، کاهش بیکاری و کاهش میزان مهاجرت را به دنبال دارد.

باغفلکی بیان داشت: استان کرمانشاه این منطقه مظلوم فراموش شده با بالاترین نرخ بیکاری در کشور و بزرگترین شهرستان آن یعنی اسلام آباد غرب با نرخ بیکاری حدود ۴۰ درصد مابه شرمندگی مدیران آن می‌باشد.

این کارشناس مسائل اقتصادی گفت: استان کرمانشاه از نظر توسعه زیرساخت ها، آموزش، بهداشت، مهاجرت تحصیل کردگان و مسائل فرهنگی با مشکلات بسیاری مواجه است.

وی گفت: هر کدام از این مناطق هم که باشد چه فرقی دارد اگر نتواند گره ای از مشکلات فراوان این استان را باز کند. اگر این مناطق نتواند هدف و کارکرد اصلی خود یعنی بسترهای لازم برای ایجاد و توسعه اشتغال افراد منطقه، تامین درآمد، کاهش فقر و توسعه زیرساختها، جذب سرمایه های داخلی و خارجی شرایط مساعد جهت سرمایه گذاری های اقتصادی زیربنایی برای حضور فعالان اقتصادی را فراهم آورد هیچ گونه تأثیری بر اشتغال و و بیکاری منطقه نداشته باشد به چه کار می‌آیند.

وی در پایان اظهار داشت: امیدواریم طرح منطقه آزاد تجاری نیز همچون پالایشگاه آناهیتا، بازگشایی مرز خسروی و دیگر پروژه ها تنها یک وعده نباشد.

قطب معدنی کشور نیازمند توجه مسئولان / ظرفیتی که خاک می خورد

آذربایجان غربی با ۵۱ نوع ماده معدنی یکی از سه قطب معدنی کشور به شمار می رود، ظرفیتی که به عنوان شاه کلید توسعه اقتصادی استان می تواند زمینه ساز توسعه روزافزون باشد.

سکینه اسمی

هم اکنون از ۶۸ نوع ماده معدنی شناسایی شده در کشور، ۵۱ نوع آن در آذربایجان غربی موجود بوده و این استان در زمینه مواد معدنی باریت، طلا، میکا و سنگ های تزئینی بیشترین تولید کشور را به خود اختصاص داده است.

در زمان حاضر آذربایجان غربی نیمی از تولید باریت، نیمی از ذخیره طلای کشور و عنوان قطب اول در زمینه تولید سنگ های تزئینی را در اختیار دارد، ظرفیت کم نظیری که تاکنون چندان مورد توجه مسئولان قرار نگرفته است.

سیلیس، تیتان، کان سنگ طلا، باریت، فلدسپات، میکا، کان سنگ نقره و انواع سنگ های تزئینی مانند گرانیت، دولومیت، تراورتن، مرمر، گنگومرا و بازالت بخشی از مواد معدنی استخراج شده از معادن آذربایجان غربی به شمار می رود.

این استان توان صادرات محصولات و مواد اولیه مورد نیاز صنایع و کشورهای منطقه، ارزآوری و کمک به منابع ملی و صنعت داخلی را در حد وافر دارا است و تلاش مسئولان برای ایجاد زیرساخت های لازم می تواند موجب رونق و توسعه استان و حتی کشور شود.

متأسفانه تمامی این ظرفیت ها تاکنون دردی از دردهای مردم این استان در بخش اقتصادی، اشتغال و نیز توسعه را حل نکرده و نمونه بارز آن شهرستان محروم تکاب است که نخستین معادن طلای کشور را داراست.

نبود واحدهای فرآوری، عقب ماندن از تکنولوژی روز، ماشین آلات و تجهیزات قدیمی در کنار خلأ شهرک و گمرک تخصصی در زمینه تولید و صادرات معادن از مهم ترین مشکلات پیش روی قطب معدن کشور است مشکلاتی که اگر رفع آن ها مورد توجه قرار گیرد شاه کلیدی برای توسعه اقتصاد استان و منطقه خواهد بود.

معادن یکی از کلیدهای اصلی دستیابی به توسعه است

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی معتقد است یکی از بخش های مهم و اثرگذار در اقتصاد کشور، بخش معدن و صنایع معدنی است، بی شک نقش معدن در اقتصاد کشورهای جهان منحصر به مشارکت در افزایش تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی نشده، بلکه سهم معناداری نیز در ایجاد فرصت های شغلی و کاهش فقر در کشورها دارا است. جعفر صادقی اسکندری، با بیان اینکه این استان به دلیل دارا بودن ۵۱ نوع ماده معدنی یکی از سه قطب اصلی در بخش معادن کشور به شمار می رود، افزود: در حال حاضر ۴۵۰ واحد معدنی دارای پروانه بهره برداری داریم و ۲۵۰ گواهی کشف مواد معدنی نیز در استان صادر شده است.

وی با بیان اینکه معادن ماهیت غیرقابل تجدیدشوندگی دارند گفت: میلیون ها سال طول می کشد تا شرایط زمین شناسی زمینه تشکیل یک نوع ماده معدنی را

فراهم کند، بنابراین موقعیت استفاده از این ذخایر معدنی ممکن است برای هر کشوری تنها یکبار پیش آید.

اسکندری تأکید کرد: بنابراین بهتر است که این ذخایر شناسایی و با به کارگیری فناوری های نوین در جهت توسعه اقتصادی و ایجاد صنایع مولد مورد بهره برداری قرار گیرند به نحوی که تخریب منابع آیندگان صورت نگیرد و زبان های زیست محیطی برای نسل های آینده به بار نیاید.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی خاطر نشان کرد: خوشبختانه استان آذربایجان غربی به لحاظ ساختار زمین شناسی و اینکه بسیاری از رخدادهای زمین شناسی در آن به وقوع پیوسته است، از این نعمت الهی و ثروت ملی به حد وفور و حتی در میزانی بالاتر از میانگین کشوری برخوردار شده است. وی مجموع استخراج مواد معدنی در استان را شش تا ۶۵ میلیون تن برشمرد و خاطر نشان کرد: عمده مواد معدنی استخراج شده طلا، سیلیس، سنگ آهن، کانی های غیر فلزی، سنگ های مرمر، گرانیت و گرانیت به همراه باریت بوده که استان را در رده سه استان اول از نظر تنوع مواد معدنی قرار داده است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی ذخیره مواد معدنی ۴۵۰ واحد معدنی دارای پروانه را ۶۰ میلیون تن عنوان کرد و اظهار داشت: متأسفانه این استان به دلیل نداشتن تکنولوژی روز در کنار نبود واحدهای فرآوری قابل توجه هنوز نتوانسته از این ظرفیت به خوبی بهره کافی را ببرد.

قطب معدن کشور گمرک تخصصی سنگ ندارد

اسکندری میزان ذخیره قطعی معادن در حال بهره برداری آذربایجان غربی را ۲۲ میلیون و ۳۷۰ هزار تن و میزان استخراج اسمی معادن را نیز ۹۷ میلیون تن عنوان کرد و اظهار داشت: هم اکنون ۱۹۲ نوع سنگ تزئینی از معادن استان از جمله مرمر، مرمریت، تراورتن، کنگومرا، چینی، گرانیت و بازالت استخراج می شود.

وی در خصوص صنایع مرتبط با مواد معدنی در استان گفت: در آذربایجان غربی ۸۰۵ واحد صنایع معدنی با

اشتغال زایی ۲۱ هزار و ۷۳۷ نفر وجود دارد و عمده صنایع معدنی بزرگ موجود در این استان شامل صنایع استحصال طلا، نقره، جیوه و سیانور سدیم، صنایع سیمان، صنایع تولید آجر، صنایع تولید سفال، واحدهای شستشو و دانه بندی شن و ماسه، تولید آسفالت، تولید انواع محصولات بتنی و سیمانی و صنایع دانه بندی و فرآوری سیلیس است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی در خصوص ایجاد واحدهای فرآوری مواد معدنی در استان افزود: در حال حاضر استان دارای ۶۰ واحد فرآوری مواد معدنی است اما به دلیل نبود تکنولوژی روز و نیز استفاده از تکنولوژی قدیمی در کنار کمبود ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز بسیاری از این واحدهای فرآوری فعالیت قابل توجهی ندارند.

اسکندری ادامه داد: در این راستا با هدف توجه به ظرفیت معادن استان در سال گذشته هم زمان با ایجاد چهار اسی پنج واحد جدید فرآوری مواد معدنی پنج واحد فرآوری نیز بازسازی و نوسازی شد که تلاش داریم امسال نیز با ایجاد دو واحد بزرگ فرآوری مواد معدنی گام مهمی برای جبران عقب ماندگی استان در بخش معدن برداریم.

وی در خصوص میزان صادرات مواد معدنی با توجه به هم مرزی با سه کشور خارجی اضافه کرد: متأسفانه با وجود هم مرزی با سه کشور خارجی و صادرات قابل توجه در بخش مواد معدنی به دلیل نداشتن گمرک تخصصی سنگ آمار دقیقی از میزان صادرات استان در این بخش وجود ندارد.

اسکندری فرهنگ سازی فعالیت های معدنی، توجه به توسعه واحدهای فرآوری، تجهیز معادن استان به تکنولوژی روز دنیا، به همراه اعطای تسهیلات ویژه به این بخش را از راهکارهای توجه به معادن به عنوان شاه کلید توسعه در استان عنوان کرد.

بازسازی معادن آذربایجان غربی ۴۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی از ایجاد پارک تخصصی و بین المللی فرآوری سنگ در

بی توجهی مسئولان تاکنون از این ظرفیت به درستی استفاده نشده است.

نادر قاضی پور با بیان اینکه باوجود غنی بودن آذربایجان غربی از معادن تنها پنج درصد آن کشف شده است افزود: اگر آذربایجان غربی نمی تواند نفت صادر کند در عوض تعداد زیادی معدن دارد که اگر این ظرفیت شناسایی شود می تواند در اشتغال استان تأثیر به سزایی داشته باشد.

وی با انتقاد از نبود واحدهای فرآوری معدن در استان گفت: متأسفانه به دلیل نبود کارخانه های فرآوری، تمام عناصر گرانبه کشف شده در آذربایجان غربی به سایر استان ها برده شده و تأثیر آن بر وضعیت اشتغال و بهبود درآمد مردم در سایر استان ها مشخص می شود.

قاضی پور معدن را یک ثروت طبیعی و ارزشمند دانست که در مناطق مختلف کشورمان همچون آذربایجان غربی وجود دارد و اظهار داشت: ولی متأسفانه آن طور که شایسته و بایسته است از این ظرفیت عمده استفاده چندانی نشده است بنابراین می طلبد که با مشارکت همه نهادهای متولی در مسیر بهره برداری بهینه از این معادن گام برداشت تا تولید ثروت شود.

وی تأکید کرد: یکی از سؤالاتی که در ارتباط با معادن استان وجود دارد این است که چرا نسبت به راه اندازی صنایع فرآوری در کنار معادن اقدام نمی شود و فعالان این عرصه به خام فروشی روی آورده اند که این رویه موجب خروج ثروت طبیعی از استان و کشور می شود. آذربایجان غربی با سه کشور خارجی هم مرز بوده و دروازه ورود ایران به بازارهای اروپایی است اما هم اکنون ۳۸ درصد جمعیت استان از بخش کشاورزی ارتزاق می کنند این در حالی است که با توجه به منابع محدود آبی توجه به ظرفیت معادن و اشتغال زایی در این بخش می تواند شاه کلید توسعه استان و رفع مشکل بیکاری در منطقه باشد.

رابطه ها سبب شده که افرادی باوجود نداشتن صلاحیت، در این کار مشغول باشند.

استاندار آذربایجان غربی با اشاره به اینکه باید شهرک سنگ در ارومیه ایجاد شود تصریح کرد: با توجه به مرزی بودن استان نیز باید استعلامات انجام شده و سپس پروانه داده شود تا برخی مشکلات به وجود نیاید.

وی افزود: علاوه بر آن هم اکنون تعداد ۵ هزار نفر بر اساس پروانه بهره برداری معادن در استان مشغول به کار هستند و در این رابطه مشکلی که در آذربایجان غربی وجود دارد، مسئله شناسایی معادن است که برای عملیات ژئوفیزیک آن مبلغ ۳۰ میلیارد تومان اعتبار لازم است.

مواد معدنی آذربایجان غربی به نام سایر استان ها صادر می شود

عبدالله آرز صاحب یکی از کارخانه های سنگبری در استان در خصوص مشکلات پیش روی معدن کاران و فعالان این بخش اظهار داشت: آذربایجان غربی یکی از قطب های اصلی کشور در بخش معدنی به خصوص سنگ به شمار می رود و در این راستا مواد خام از استان های آذربایجان غربی و شرقی وارد کارخانه سنگبری شده و محصولات فرآوری شده به شهرهای ایران و کشورهای همسایه مثل ترکیه، افغانستان، عراق و جمهوری آذربایجان فرستاده می شود.

وی با اشاره به برخی مشکلات این واحد تولیدی گفت: یکی از اصلی ترین مشکلات ما دسترسی نداشتن به بازارهای خارجی و شرکت نکردن در نمایشگاه های بین المللی است چرا که انجام این کار به طور مستقیم به دلیل هزینه هنگفت در توان کارخانجات نیست و نیاز به حمایت مسئولان دارد.

نماینده مردم ارومیه در مجلس شورای اسلامی نیز در خصوص آخرین وضعیت و مشکلات بخش معدن در استان اظهار داشت: این استان یکی از سه قطب اصلی معدن در کشور به شمار می رود اما به دلیل

خوی باهدف فرآوری سنگ و استفاده از سرمایه گذاری خارجی در توسعه صنایع معدنی منطقه خبر داد و افزود: تعداد ۲۵۰ معدن فعال در شمال استان وجود دارد که از این تعداد نزدیک ۳۰ درصد آن در شهرستان خوی است.

اسکندری از شناسایی ۱۰ محدوده امیدبخش فلزی در استان آذربایجان غربی خبر داد و افزود: در کل استان دو پهنه جنوب و شمال به مساحت ۷۱۶۶ کیلومتر مربع مورد مطالعه قرار گرفت که از این میزان ۳۳۵ کیلومتر مربع منطقه امیدبخش نیز شناسایی شده است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی در خصوص آخرین وضعیت فعالیت معادن استان گفت: نبود واحدهای فرآوری در کنار تکنولوژی پایین هم اکنون از مشکلات پیش روی معادن استان به شمار می رود که تجهیزات و ماشین آلات قدیمی نیز این مشکلات را دوچندان کرده است.

اسکندری با بیان اینکه نوسازی و بازسازی ماشین آلات فرسوده معادن نیازمند ۳۰۰ الی ۴۰۰ میلیارد تومان اعتبار است اضافه کرد: در زمان حاضر هفت هزار نفر به صورت مستقیم و ۱۵ هزار نفر به صورت غیرمستقیم در بخش معدن استان مشغول به کار هستند.

اظهارات رئیس سازمان صنعت معدن و تجارت آذربایجان غربی در حالی است که استاندار آذربایجان غربی هفته گذشته در نخستین جلسه شورای معادن آذربایجان غربی، گفت: خوشبختانه آذربایجان غربی از لحاظ معادن غنی بوده و پس از استان های کرمان، خراسان رضوی و اصفهان در رتبه چهارم کشور قرار دارد.

محمد مهدی شهرپاری با تأکید بر حمایت از بهره برداران معادن استان و اینکه این حمایت ها تنها باید از افراد صلاحیت دار انجام شود اظهار داشت: در بحث واگذاری پروانه های معدنی، باید این کار به افرادی واگذار شود که دارای صلاحیت فنی باشند، متأسفانه در کل کشور این مشکل وجود داشته و برخی

کردستان در صدر استانهای خام فروش / بلوط، ثروتی که بر باد رفته است

کردستان نه تنها در حوزه مواد معدنی بلکه در محصولات جنگلی هم خام فروش شده و آنها بدون ارزش افزوده از استان خارج می شوند، شاید با این اوصاف کردستان در صدر جدول خام فروشان کشور قرار دارد.

شهرستان های بانه و مریوان دارای بیشترین درختان بلوط منطقه هستند.

معاون فنی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری کردستان قیمت هر کیلو محصول گزو را در سال گذشته ۲۰ تا ۲۵ هزار تومان خواند و اظهار داشت: از آنجا که تولید این محصول از طریق سرشاخه زنی و برداشت برگ های بلوط انجام می گیرد و تاثیر منفی بر بیولوژیک درخت می گذارد، منابع طبیعی با این اقدام موافق نیست.

کرمی ادامه داد: البته چون این کار با اقتصاد خانوارهای مناطق روستایی و امرار معاش آنها گره خورده است تاکنون اقدام برخوردی انجام نگرفته است.

وی عنوان کرد: تاکنون طرحی در ارتباط با تولید محصولات از درخت بلوط به ویژه گزو در استان تهیه و تدوین نشده و برای ما جزو طرح های فرعی محسوب می شود.

وی بیان کرد: در مناطقی که تولید محصولات جنگلی از جمله بلوط از نظر اقتصادی مقرون به صرفه باشد منابع طبیعی به دنبال تهیه طرح در قالب تشکل های تعاون روستایی و صنایع فرآوری محصول است.

وجود ۱۴ هزار خانوار بهره بردار محصولات جنگلی در کردستان

معاون فنی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری کردستان نیز گفت: در حال حاضر ۱۴ هزار خانوار بهره بردار جنگلی در استان داریم و آمار جداگانه ای که چه تعداد از این خانوارها از محصولات بلوط بهره برداری می کنند، نداریم.

مسئول اداره بهره برداری اداره کل منابع طبیعی استان کردستان، با اشاره به اینکه درخت بلوط دارای سیستمی پیچیده و پویا است، گفت: بلوط ریشه های قوی دارد و در صورت آسیب دیدن در بحران های طبیعی اقدام به بازسازی خود می کند.

پیام شریفی اضافه کرد: بلوط در توپوگرافی های سخت و مناطقی با شیب تند قابلیت ریشه دوانی دارد و در مقابل سخت ترین بادهای مقاوم است.

وی با اشاره به اینکه گزو یکی از محصولاتی است که از بلوط استخراج می شود، بیان کرد: گزو جزو صمغ هایی است که قابلیت حل شدن در آب و هم الکل را دارد و این یکی از مزیت های ارزشمند این محصول برای استفاده در صنایع مختلف است.

وی عنوان کرد: گزو همه ساله تشکیل نمی شود و بستگی به وضعیت آب و هوایی منطقه و شرایط بیولوژیکی دارد.

کردستان به ویژه شهرستان های بانه و مریوان واقع شده است. گونه های مهم جنس بلوط در جنگل های زاگرس به ویژه در ناحیه ای که در کردستان واقع شده شامل مازودار، یوول (بلوط لبنانی) و برودار (بلوط ایرانی) است.

۸۲ درصد از عرصه جنگلی کردستان مربوط به گونه های بلوط است

معاون فنی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری کردستان با اشاره به اینکه ۳۲۰ هزار هکتار عرصه جنگلی در استان ما وجود دارد، گفت: ۸۰ تا ۸۳ درصد از عرصه جنگلی استان را گونه هایی از درخت بلوط تشکیل داده است.

ظاهر کرمی با اشاره به اینکه یکی از محصولات گونه مازودار بلوط، گزو (گه زو) است، عنوان کرد: کل توان برداشت این محصول در جنگل های استان سالانه ۱۰ تا ۲۰ تن است البته این آمار غیر رسمی است و در این رابطه آمار دقیقی در دسترس نیست.

وی اضافه کرد: سرشاخه زنی هایی که برای تولید گزو از جنگل های استان به صورت بی رویه انجام می شود، موجب از بین رفتن و کاهش زادآوری بلوط می شود.

وی با اشاره به اینکه اوایل خردادماه هر سال برداشت گزو از درختان بلوط در استان ما آغاز و تا پایان تیرماه به طول می انجامد، بیان کرد: جنگل های موجود در

کردستان دارای ظرفیت های خدادادی فراوانی است و نمونه آن وجود ۳۲۰ هزار هکتار عرصه جنگلی که حاوی درختان ارزشمندی همچون بلوط و پسته وحشی است و محصولاتی از آنها بدست می آید که علاوه بر ارگانیک بودن و تاثیرات دارویی و خوراکی، می توانند منبع درآمد خوبی برای مردم منطقه باشند.

جای بسی تاسف است که عرصه جنگلی در کردستان هم مانند دیگر ظرفیت های موجود در این استان مورد غفلت قرار گرفته است و قسمت اعظم تولیدات جنگلی منطقه خام فروشی می شود.

البته خام فروشی، کلمه ای است که در کردستان بسیار شنیده شده و هر مسئولی که سرکار آمده وعده جلوگیری از آنرا داده است ولی همچنان استان ما در صدر جدول خام فروشان کشور قرار دارد به گونه ای که علاوه بر مواد معدنی محصولات جنگلی آن هم به صورت خام و بدون اینکه ارزش افزوده ای برای استان داشته باشد از استان و حتی کشور خارج می شود.

بهره برداری از محصولات جنگلی به ویژه بلوط در کردستان همچنان به صورت سنتی انجام می شود که به گفته کارشناسان، بهره برداری بی رویه و غیراصولی در این بین منجر به نابودی این درخت که عمری بالغ بر هزار سال دارد، می شود.

بلوط، یکی از مهمترین و فراوان ترین درختان موجود در منطقه زاگرس است که بخشی از آن هم در استان

کمرنگ شود ورود محصولات صنعتی خاص با قیمت ارزان تر به بازار است.

وی با بیان اینکه محصولاتی که جنبه خوراکی و دارویی دارند، جایگزین ندارند، بیان کرد: البته برای محصولاتی که جنبه خوراکی دارد اکثر دیدگاه مردم به سمت وسوی محصولات ارگانیک است و در این رابطه محصولات طبیعی با تولیدات صنعتی قابل رقابت است.

صادرات سالانه حدود ۲۰۰ تن محصولات فرعی بلوط

عبدالله رضایی یکی از صادرکنندگان محصولات فرعی بلوط در کردستان است که حدود ۲۵ سال است در امر خرید و فروش و صادرات محصولات جنگلی به ویژه بلوط فعالیت دارد.

وی گفت: در میان محصولات فرعی بلوط «گه زو» دو سال است که میزان آن کاهش پیدا کرده و همین موجب افزایش قیمت آن تا کیلویی ۸۰ هزار تومان شده است. وی با اشاره به اینکه بیشترین مشتری گه زو در استان های اصفهان، تهران و مشهد هستند، بیان کرد: در این استان ها از محصول گه زو در صنایع شیرینی پزی که بسیار به صرفه تر از محصولی هم چون کتیرا است، استفاده می شود.

این صادرکننده محصولات جنگلی در کردستان با اشاره به اینکه از دیگر محصولات بلوط، گال است، ادامه داد: سالانه ۱۰۰ تا ۱۵۰ تن گال و در سال هایی هم که گه زو زیاد باشد این میزان به ۲۰۰ تن از محصولات فرعی بلوط می رسد و آنرا به دیگر استان های کشور و همچنین خارج از کشور صادر می کنیم. رضایی ادامه داد: ۸۰ درصد محصول گال را که در استان خریداری می کنیم به خارج از کشور و ۳۰ درصد از گه زو استان را به خارج از کشور صادر می کنیم.

اکثر محصولات فرعی جنگلی دانش بومی در ارتباط با آنها وجود دارد

مردانی اظهارداشت: حتی شیره سقز که از پسته وحشی گرفته می شود و دارای ارزش اقتصادی فراوانی هم هست هنوز از روش بومی برای بهره برداری از آن بکار گرفته می شود.

وی اضافه کرد: انجام تحقیقات در جنگل سابقه زیادی ندارد، ۳۰،۴۰ ساله این کار شروع شده و در طول این سال ها هم اهمیت آنچنانی به محصولات فرعی داده نشده است.

وی اظهارداشت: بی شک بهره برداری از محصولات فرعی جنگلی اگر غیراصولی انجام شود خسارت فراوان و حتی جبران ناپذیری را وارد می کند.

مردانی عنوان کرد: سال های سال است که نسبت به شکل و میزان بهره برداری از این محصولات هشدار داده می شود ولی متأسفانه رعایت نمی شود و این موجب از بین رفتن درختان جنگلی خواهد شد.

گال و گه زو بیشترین محصول تولیدی از بلوط

فیروز مردانی کارشناس مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کردستان در این زمینه با اشاره به اینکه تا ۱۸ گونه از جنس بلوط در زاگرس شناسایی شده است، گفت: مازودار، بلوط و یوول سه گونه از بلوط است که پراکنش آن در استان کردستان زیاد است.

وی ادامه داد: پراکنش مازودار در قسمتی از زاگرس به عبارتی از مرکز به طرف شمال آن شروع، یوول بیشتر در ارتفاعات و شمال زاگرس تا آذربایجان غربی که انتهای زاگرس است را شاهد هستیم.

وی با اشاره به اینکه عموماً محصولات فرعی که از بلوط گرفته می شود شامل گال و گه زو است، بیان کرد: گه زو در اکثر گونه های بلوط می توان آن را تهیه کرد ولی از مردم منطقه شنیده ایم که گه زو گونه بلوط مازودار بهتر و با کیفیت تر است.

مردانی با اشاره به اینکه تولید محصولات جدید منجر

به کاهش استفاده از محصولات سنتی شده است، عنوان کرد: استفاده زیادی از محصولات فرعی بلوط در گذشته می شد و امروزه استفاده ها از آنها مقداری محدودتر و کم تر شده است.

سهیم ۶ درصدی فرآورده های جنگلی در سبد خانوار روستایی در کردستان

وی به طرح انجام شده خود با عنوان بررسی میزان وابستگی اقتصادی بهره برداران مناطق جنگلی میوان و سروآباد به فرآورده های فرعی جنگلی اشاره کرد و گفت: اجرای این طرح در روستاهای شهرستان های میوان و سروآباد در سال ۹۱ آغاز شد و تا شهریور ۹۴ هم به طول انجامید.

وی با اشاره به اینکه ارزش این محصولات در سبد خانوار روستایی ما ناچیز است، بیان کرد: براساس پرسشنامه هایی که از روستاییان این دو شهرستان تکمیل کردیم سهیم فرآورده های جنگلی اعم از بلوط، زالک، گلابی و پسته وحشی و غیره در سبد خانوار روستایی ۶ درصد بود.

این کارشناس مرکز تحقیقات کشاورزی کردستان ادامه داد: البته چون طرح ما با اوایل اجرای طرح هدفمندی یارانه ها تداخل پیدا کرد بسیاری از مردم اطلاعات لازم را در اختیار ما قرار نمی دادند.

یکی از مهمترین کاربردهای گه زو در عرصه شیرینی پزی است و مهمترین ماده اولیه تهیه شیرینی سنتی به همین نام در کردستان است که طرفداران زیادی هم دارد و اگر به طور اصولی و براساس طرحی تدوین شده این محصول مورد بهره برداری قرار گیرد نه تنها دیگر شیرینی پزی های سنتی استان در تهیه این محصول دچار مشکل خواهند شد بلکه با افزایش تعداد واحدهای تولیدی هم مواجه خواهیم شد.

ایجاد واحدهای بهره برداری و فرآوری محصولات جنگلی به ویژه بلوط علاوه بر درآمدزایی و ایجاد ارزش افزوده منجر به ایجاد اشتغال که یکی از مهمترین مشکلات پیش روی استان است، خواهد شد لذا می طلبد مسئولان به این حوزه هم نگاه و توجه ویژه ای داشته باشند.

وی اضافه کرد: پتانسیل بهره برداری از محصولات فرعی جنگلی در استان ما وجود دارد ولی نباید خودسرانه انجام شود و باید با برنامه ریزی در این زمینه اقدام شود.

وی ادامه داد: تحقیقاتی که در خارج از کشور در مناطقی که از محصولات فرعی جنگلی بهره برداری شده انجام گرفته است نشان داده که ضریب جینی در این مناطق هم بالاتر بوده است.

یکی دیگر از محصولات بلوط، گال است که بیش از ۷۰ نوع از آن شناسایی شده و وجود دارد، و در صنایع مختلف از جمله صنعت رنگرزی بکار گرفته می شود. بهروز فانی از دیگر کارشناسان حوزه جنگل مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کردستان گفت: در استان، یکی از عوامل باعث شده محصولات فرعی

کلید چرخ تولید در بیراهه‌های داخلی قفل کرد / صدای زنگ خطر صادرات

الهام
بزدان پناه

زنگ خطر صادرات و تولیدات خراسان شمالی در سال حمایت از کالای ایرانی در حالی به صدا درآمد که مسئولان استانی پشتیبانی همه جانبه خود را برای رفع موانع و مشکلات پیش‌رو اعلام کرده بودند.

با وجود تحریم‌های حاکم و بیم کشورهای زیر سلطه آمریکا برای سرمایه‌گذاری در ایران، مسئولان با امید فراوان برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی، تلاش می‌کنند در حالی که کارآفرینان و سرمایه‌گذاران با تجربه استان به رقم داشتن برندهای مطرح در بازارهای جهان به سبب تغییرات لحاظ شده در قانون تولید و صادرات دیگر آمیدی برای ادامه کار ندارند که این گویای ضرب المثل «مرغ همسایه غاز» است را تداعی می‌کند.

براین اساس تولیدکنندگان، صادرکنندگان و حتی کارشناسان امر اقتصادی معتقدند علاوه بر تحریم‌ها و نوسات بازار ارز، دستورالعمل‌های دولت، میزان تولیدات کالاهای داخلی و همچنین انگیزه صادرات را به شدت تحت الشعاع قرار داده است. این نوع اقدامات دولت، یادآور خاطره ای تلخ برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش است به طوری که در سال ۹۱ صدور بخشنامه پیمان سپاری ارزی سبب افول برخی از صادرات نفتی به ویژه فرش شد.

امروز نیز علاوه بر مشکلات سرمایه‌گذاری خارجی و نوسات نرخ ارز، دستورالعمل‌های سخت‌گیرانه توام با کاستی به سبب سیاست‌گذاری‌های داخلی بر تحریم‌ها غلبه کرده است.

پیمان سپاری ارزی نیز شرکت‌های صادرکننده را مکلف کرده تا ارز حاصل از صادرات را به دولت بازگرداند، این در حالی است که دولت نرخ ارز را چهار هزار و ۲۰۰ تومان اعلام کرده و ارز با این نرخ در بازار وجود ندارد.

وی اضافه می‌کند: با وجود اینکه راهکاری برای نقل و انتقالات بانکی به داخل کشور وجود ندارد، دولت انتظار بازگرداند ارز با نرخ تعیین شده را از صادرکننده دارد، به همین علت تمام صادرات خراسان شمالی متوقف شده است.

این صادرکننده خراسان شمالی می‌گوید: همچنین با افزایش قیمت مواد اولیه تولید کالا برخی از واحدهای بازرگانی کالاهای تولید شده را به امید گران شدن دپو می‌کنند.

حیدریان همچنین برابری چک با برگه قرارداد، نبود حمل و نقل ریلی در خراسان شمالی را از دیگر مشکلات صادرات استان اعلام کرد.

یکی دیگر از تولیدکنندگان خراسان شمالی با ارائه راهکار برون رفت از مشکلات پیش روی بخش تولیدی و صادراتی می‌گوید: در ایران تولیدی موفق خواهد بود که مواد اولیه مصرفی آن تولید تماماً وابسته به داخل کشور باشد و به صورت ریال رایج خریداری شود و همچنین کالای تولیدی ما تماماً صادراتی و پول آن به صورت ارز وارد کشور شود.

کامران مظهری اظهار می‌کند: چنانچه این اقدام انجام شود تمامی تولیدات داخلی سود چند درصدی خواهند داشت در غیر این تولیدات کشور محکوم به فنا است.

مظهری بیان می‌کند: همچنین اگر کالاهای ایرانی براساس استانداردهای روز دنیا تولید شوند، قطعاً مشتری دست به نقد پشت مرزها در انتظار خرید کالای ایرانی خواهد ایستاد.

وی ادامه می‌دهد: چنانچه تمام مردم ایران تنها کالای داخلی هرچند بی کیفیت را خریداری کنند، قطعاً مشکل اشتغال، رفاه، اقتصاد برطرف و همچنین سبب

وی در ادامه به ایجاد منطقه ویژه اقتصادی در بجنورد طی امسال اشاره و اظهار می‌کند: وقتی کارخانه‌های استان در آستانه تعطیلی است، راه‌اندازی منطقه جدید چه سودی خواهد داشت.

وقفه در بازار تولید، تولیدی را به صفر می‌رساند

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی درباره عواقب تعطیلی تولیدی در بازار فروش می‌گوید: مسلمان بازار فروش محصول یک روزه به وجود نخواهد آمد و قطعاً وقفه در بازار تولید و فروش، کارخانه را همانند روز نخست به صفر تبدیل می‌کند. امید حیدریان با بیان اینکه سیاست‌های حمایتی اولویت نخست کمک دولت به بخش تولیدی هر جامعه ای است، اظهار کرد: بنگاه‌های درون سازمانی هر اندازه برای رشد سازمان تلاش کنند اما اگر از داخل دچار مشکل باشند، موفق نخواهند بود.

حیدریان می‌افزاید: بنابراین اگر مشکلات داخلی رفع نشود تولیدکنندگان نمی‌توانند به تنهایی برای برندسازی و صادرات محصول اقدام کنند.

وی در ادامه با بیان اینکه از زمان ابلاغ دستورالعمل‌های دولت، واحدهای تولیدی و صادراتی خراسان شمالی تعطیل شده‌اند، بیان می‌کند: تا زمانی که سیاست‌های مرتبط با بهبود وضعیت صادرات و تولید به طور کلی تغییر نکند، حمایت‌های مسئولان استانی کارساز نخواهد بود.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی مالیات بر ارزش افزوده را نمونه‌ای از دستورالعمل مورد نظر دولت اعلام و تصریح می‌کند: مالیات بر ارزش افزوده تنها برای صنعت گری که غیر قانونی کار می‌کند، تمر بخش خواهد بود البته آن هم در حد روزمرگی و تأثیری برای برندسازی و سودآوری نخواهد داشت.

حیدریان همچنین درباره دستورالعمل بخش صادرات می‌گوید: علاوه بر اینکه طی چند سال اخیر مشوقات صادراتی پرداخت نمی‌شد، دستورالعمل

رانت خواری روح تولیدکنندگان را آزار داده

یکی از صادرکنندگان نمونه کشوری درباره علت مشکلات پیش روی تولید و صادرات در خراسان شمالی می‌گوید: دیوانسالاری دولتی در استان سبب ایجاد فساد مالی و رانت خواری در بخش تولید و صادرات کالا شده به طوری که روح و روان تولیدکنندگان از شرایط حاکم آزار می‌بیند.

عبدالله خدابنده اظهار می‌کند: متأسفانه مدیران خراسان شمالی، دستورالعمل قانونی حوزه صادرات کشور را براساس موقعیت و منفعت خود، تغییر و آنچه که شرایط اقتضا کند، عملیاتی می‌کنند.

خدابنده با بیان اینکه انگیزه کارآفرینان خراسان شمالی سلب شده، می‌افزاید: بی قانونی و زیرپا گذاشتن حق صادرکننده انگیزه تولید و توسعه صنعت را از تولیدکنندگان گرفته است.

وی تصریح می‌کند: علاوه بر تورم پنهان، نوسانات نرخ ارز و رکود حاکم در کشور با رفتارهای غیر منصفانه و منفعت طلبانه برخی مدیران خراسان شمالی به زودی شاهد تعطیلی کارخانه‌ها و بنگاه‌های صنعتی استان خواهیم بود.

این کارآفرین برتر می‌گوید: بنده باوجود کسب رتبه دوم صادرکننده کشور و داشتن بازار فروش محصول در کشورهای مختلف، در آستانه تعطیل کردن کارخانه ام هستم و این امر بی‌کاری ۱۵۰ کارگر را به همراه دارد.

خدابنده می‌افزاید: براساس قانون باید ارزش افزوده اعتبار مالیاتی صادرکننده پس داده شود اما در خراسان شمالی با فاکتورسازی، ۱۰ برابر فروش محصول، مالیات صادر می‌کنند و در نهایت با اعتراض‌های متعدد تنها ۷۰ درصد آن تعدیل می‌شود در حالی که ۳۰ درصد باقی مانده نیز هزینه تولید را جبران نمی‌کند.

استاندار خراسان شمالی بیان می کند: علت عدم استفاده از تولیدات خراسان شمالی باید مورد بررسی قرار گیرد، که آیا رانت است یا عدم کیفیت و عدم ثبت نام در سامانه ستاد؟

دستگاه های اجرایی موظف به رفع مشکلات واحدهای تولیدی هستند

معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استاندار خراسان شمالی درباره مشکلات و چرایی عدم استقبال از کالاهای تولیدی استان در سطح کشور و برون مرزی می گوید: باتوجه به اینکه عوامل مختلفی سبب پیچیدگی فضای کسب و کار می شود از این رو تمام دستگاه های اجرایی استان را ملزم به رفع مشکلات پیش روی واحدهای تولیدی کرده ایم.

مجید پورعیسی اظهار می کند: همچنین تمامی دستگاه ها، بخش های خصوصی، بانک ها، موسسات و سایر نهادها را ملزم به مصرف تولیدات داخل استان کرده ایم و در صورت نبود آن کالا می توانند از سایر محصولات تولید داخل کشور استفاده کنند.

پورعیسی می افزاید: تغییر خط تولید واحدهای قدیمی که با تکنولوژی قدیمی کار می کنند، استراتژیک جدید برای ورود به بازار فروش است. وی تصریح می کند: باوجود اینکه فضای کسب و کار به بازار مصرفی بستگی دارد اما دولت با تمام ابزارهای موجود از تولید کنندگان حمایت می کند.

بنابر این گزارش، علرغم اینکه مدیران و مسئولان ارشد خراسان شمالی با شعار وحدت و یکپارچگی برای رفع موانع و مشکلات حوزه تولید و صادرات استان تلاش دارند اما چالش های موجود در سطح کشور، دامن تمام تولیدکنندگان و صنعتگران استان های محروم و توسعه یافته را گرفته و تا زمانی که دولت از منافع خود چشم پوشی نکند انگیزه ای برای افزایش تولید باقی نخواهد ماند و قطعاً بازارهای جهانی توان و قدرت رقابتی را از واحدهای تولیدی ایران خواهند گرفت.

با این اوصاف آمیدی هم برای سرمایه گذاری خارجی باقی نمی ماند تا چرخ رشد اقتصادی را به حرکت در آورند چرا که ترس از تحریم های آمریکا و نوسانات نرخ ارز در بازارهای ایران قدرت تصمیم را از آنان گرفته است.

تولیدکنندگان و صادرکنندگان استان می گوید: قطعاً با متخلفان ایجاد موانع غیر قانونی حوزه صادرات برخورد جدی خواهد شد.

محمدرضا صالحی اظهار می کند: موانع موجود در بخش صادرات خراسان شمالی باید احصاء شود تا برای حل موانع قانونی نظرات و پیشنهادات به مرکز ارسال شود البته اصلاح قوانین و مقررات زمان بر است و تلاش ما باید حل موانع موجود در استان با ایجاد هم افزایی و همفکری و ارائه راهکارهای کارشناسی باشد.

صالحی می افزاید: دولت از بخش خصوصی حمایت خواهد کرد البته بخش خصوصی باید برای احصاء و اعلام چالش های صادرات و واردات استان اهتمام داشته باشد.

وی با تأکید بر برندسازی تولیدات داخلی خراسان شمالی، می گوید: اعتماد مردم نسبت به مصرف محصولات استان ضرورت دارد، ضمن اینکه تولیدات داخلی باید برون گرا و قابل رقابت با نمونه های خارجی و دیگر استان ها باشد.

ارتقاء کیفیت محصولات خواهد شد. این تولیدکننده با گلایه از برخی ناپایداری ها در کشور می گوید: متأسفانه تعرفه یکسان حق بیمه و حامل های انرژی همچون برق، آب و گاز برای تمامی بنگاه های اقتصادی و مناطق کشور یکسان در نظر گرفته شده که این به ضرر مناطق محروم و کارگاه های زیان دیده است.

غفلت از طرح های ملی و تولیدات داخلی

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی درباره تعلل در اجرای طرح های ملی خراسان شمالی می گوید: چرخ توسعه استان با عملیاتی شدن طرح های ملی و حمایت از کارخانه های بزرگ حرکت خواهد کرد.

هادی قوامی اظهار می کند: باوجود اینکه دوکارخانه بزرگ و مهم صنعت نفت و گاز کشور در خراسان شمالی فعالیت دارد اما انحصار واردات تجهیزات مورد نیاز این صنعت به دست دلان داخلی سپرده شده و مسلماً تعطیلی و چالش های کاری را در پیش خواهد داشت. قوامی با بیان اینکه محصولات جدید براساس تقاضای بازار، تولید و توسعه می یابد، بیان می کند: متأسفانه از سال گذشته تاکنون قرارداد جدید با این دو کارخانه منعقد نشده و چرخ آن با تولید سفارشات پیشین می چرخد.

وی می افزاید: وقتی دولت در برابر واردات این چنین محصولاتی که مشابه باکیفیت آن در داخل کشور وجود دارد بی تفاوت است، چطور سرمایه گذار می تواند در بقیه نوسانات ارز و تغییرات غیرقابل پیش بینی، به بازار فروش اطمینان کند.

نماینده مردم اسفراین در ادامه به کسب رتبه نخست جذب سرمایه گذار خارجی در خراسان شمالی اشاره و می گوید: ادعای جذب سرمایه گذار خارجی تاکنون ثمره ای برای استان نداشته و نمونه آن پلانکلیفی تنها سرمایه گذار خارجی در پروژه نیروگاه خورشیدی جاجرم است چرا که افزایش نرخ ارز و نقض برجام آنان را برای ادامه پروژه مردد کرده است.

برخورد با متخلفان ایجاد موانع غیر قانونی بخش صادرات

استاندار خراسان شمالی درباره مشکلات پیش روی

گران ترین عوارضی گران تر شد؛ آزادراه لا کچری هر روز خلوت تر می شود

یکی دیگر از اهالی «میانکوه شرقی» پلدختر گفت: جاده قدیم «میانکوه شرقی» بر اثر عملیات اجرایی آزادراه تخریب شد و آخر کار آن را بدون بازسازی به حال خود رها کردند.

محمد علیزاده افزود: اکنون اهالی منطقه برای رفت و آمد مجبورند از آزادراه تردد داشته باشند که باید برای هر بار عبور از آن عوارض پرداخت کنند. وی تصریح کرد: احداث آزادراه از آن جمله کارهای عمرانی بود که می توانست وضعیت اقتصادی این مردم جنگ دیده و محروم را بهتر سازد اما پرداخت عوارض آن ها را با مشکلاتی روبرو ساخته است. مردم روستاهای مسیر آزادراه در حال مهاجرت به شهر هستند.

یک راننده روستایی «میانکوه شرقی» پلدختر گفت: جاده قدیم و راه دسترسی روستاهای «میانکوه شرقی» را عملیات ساخت آزادراه تخریب کرده و زیرساخت های ما را از بین برده است، باین وجود اهالی این روستاها برای رفت و آمد و انجام کارهای روزمره باید در هر رفت و برگشت مبلغ هنگفتی عوارض پرداخت کنند.

احمدرضا عینی افزود: مردم این منطقه کشاورز هستند و احداث آزادراه علاوه بر تحمیل هزینه ها در حوزه زیرساخت ها و اراضی کشاورزی این منطقه، پرداخت عوارض را نیز به مشکلات آن ها اضافه کرده به گونه ای که مردم این روستاها در حال مهاجرت به شهر هستند.

وی تصریح کرد: هر کدام از اهالی این روستاها که برای انجام کاری مجبور باشند در روز از مسیر آزادراه عبور کنند باید حداقل ۱۲ هزار تومان عوارض پرداخت کنند که در تعرفه جدید نرخ آن نیز افزایش داشته است.

مردمی که بیکار شدند

یک کارشناس عمران در پلدختر اظهار داشت: حدود ۹۰ درصد آزادراه خرم آباد - پل زال در حوزه استحقاقی پلدختر است که از نظر کاهش هزینه های سوخت، زمان، تصادفات و مخاطرات جاده ای مؤثر بوده و به طور کلی آزادراه در کلان کشور مفید است اما این آزادراه به شهرهای پلدختر و معمولان و به ویژه مشاغل کنار جاده قدیم به شدت آسیب وارد کرده است. صمد چراغی پور افزود: قبل از احداث آزادراه خرم آباد - پل زال که مشاغل زیادی در حاشیه جاده قدیم در شهرستان پلدختر وجود داشت تردد خودروهای سبک و سنگین مانند اتوبوس ها به این مشاغل رونق زیادی داده بود اما با احداث این آزادراه همه این مشاغل حذف شد که از این جهت خسارات زیادی به مشاغل خدماتی منطقه وارد شد.

وی افزود: اجرای پروژه آزادراه و تجهیز کارگاه در جاده قدیم پلدختر به خرم آباد که از «میانکوه شرقی» می گذرد و به عنوان جاده دسترسی محسوب می شد به این جاده به شدت آسیب وارد کرد و پس از اتمام پروژه آن را مرمت نکردند.

این کارشناس عمران گفت: هم اکنون اهالی روستاهای منطقه «میانکوه شرقی» پلدختر مانند «قلعه نصیر» و «آب سرد» و امثال آن که آزادراه جاده قدیم و راه دسترسی آن ها را تخریب کرده مجبورند برای عبور از بخشی از آزادراه عوارض کل آزادراه را پرداخت کنند که این ظلم

تردد در جاده خرم آباد - پلدختر که به «جاده مرگ» مشهور است پیش رفته اند.

افزایش عوارض در گران ترین آزادراه کشور

یکی از مردم منطقه «میانکوه شرقی» شهرستان پلدختر اظهار داشت: یکی از اهداف احداث آزادراه کاهش تصادفات در محور قدیم خرم آباد - پلدختر بود اما با وجود پرداخت عوارض هنگفت در این محور وسایل نقلیه به ویژه خودروهای سنگین با تردد در محور قدیم بار ترافیکی آن را بالا برده اند.

محمد بابایی افزود: جاده قدیم مسیری پر پیچ و خم و محصور در کوه و رودخانه است و با وجود مسیر کوهستانی و پیچ های خطرناک حادثه خیز بوده و تصادفات ناگوار زیادی در این محور اتفاق می افتد. وی تصریح کرد: از طرفی عوارض بالای آزادراه خرم آباد - پل زال به نوبه خود تردد و بار ترافیکی در این مسیر را افزایش داده و این امر میزان تصادفات و تلفات جانی را افزایش داده است.

بابایی افزود: افزایش نرخ عوارض در آزادراه خرم آباد - پل زال به طور قطع موجب تردد بیشتر در جاده قدیم و در نهایت افزایش تصادفات می شود.

آزادراهی که تنها خسارتش برای مردم باقی ماند!

یکی از اهالی ساکن در «قلعه نصیر» پلدختر در حاشیه آزادراه خرم آباد - پل زال گفت: احداث آزادراه فرصت های شغلی را از مردم محروم پلدختر گرفت و این امر موجب افزایش بیکاری در شهرستان شد و اکنون نیز با وجود شرایط سخت معیشتی، مردم به ناچار باید برای تردد در آزادراه متحمل پرداخت عوارض سنگین شوند.

علی موسوی افزود: اهالی روستاهای «میانکوه شرقی» زمین های کشاورزی خود را در اختیار بخش خصوصی قرار داده اند به امید این که احداث آزادراه در منطقه تحول و اشتغال زایی ایجاد کند اما نه تنها زمین های مرغوب ما را از دستمان گرفت بلکه کشاورزی را لنگ کرد و با از بین بردن چشمه ها، زمین های آبی را به دیم تبدیل کرد.

افزایش عوارض در گران ترین آزادراه ایران باعث شده تا رانندگان با استفاده از محور قدیمی و کم عرض

خرم آباد - پلدختر به دل خطر بزنند و آزادراه لا کچری خرم آباد - پل زال هر روز خلوت تر شود!

زهرا حسینی

آزادراه ۱۰۴ کیلومتری خرم آباد - پل زال که عنوان گران ترین عوارضی کشور را یدک می کشد، این بار با افزایش ۱۵ تا ۲۵ درصدی عوارض گوی سبقت را در افزایش عوارض آزادراهی ربود.

عوارض ۱۵ تا ۶۰ هزار تومانی موجب شده تا کمتر از ۵۰ درصد خودروهای عبوری از شاهراه ترانزیتی شمال - جنوب، تردد در این آزادراه را به مسیر قدیمی خرم آباد - پلدختر ترجیح دهند که همین تعداد نیز انتقادات و نگرانی هایی بابت عوارض عبور از این محور دارند.

اعتصاب، تجمع و اعتراض دسته جمعی کامیون داران و رانندگان خودروهای سنگین که مجبور به پرداخت عوارض ۵۰ تا ۶۰ هزار تومانی در آزادراه خرم آباد - پل زال هستند، باعث شد تا مسئولان استان کار گروه ایمنی راه های لرستان را با محوریت بررسی علل افزایش عوارض این آزادراه و راهکارهای کاهش این عوارض برگزار کنند اما این جلسه نیز توفیق چندانی در رسیدگی به موضوع نداشت.

این در حالیست که مسئول بهره برداری آزادراه خرم آباد - پل زال می گوید نرخ پیشنهادی عوارض از سوی ما کمتر از مبلغ اعمال شده بوده است، اما وزارت راه و شهرسازی پس از بررسی موضوع در جلسات متعدد به این نتیجه رسیده که نرخ عوارض را تا میزان کنونی افزایش دهد.

در همین مدت اندک پس از افزایش عوارض آزادراه، بسیاری از رانندگان مسیر خود را از آزادراه به سمت راه کم عرض خرم آباد - پلدختر تغییر دادند تا خطرات این مسیر پر پیچ و خم را به جان بخرند؛ به ویژه سواری های کرایه که با افزایش عوارض در آزادراه خرم آباد - پل زال دیگر سود چندانی از جابه جایی مسافر در مسیر آزادراه کسب نمی کنند؛ به سوی

بارها در برخی نقاط آزادراه ریزش و انسدادهای جاده ایجاد شده و این ریزش‌ها در آزادراه نسبت به سایر محورهای مواصلاتی شهرستان بیشتر شد و هر بار نیاز به عملیات خاک‌برداری و اقداماتی مانند پاک‌سازی دارد؛ از این رو لازم است به‌مرور نقاط ضعف شناسایی و رفع مشکل شود.

چراغی پور خاطرنشان کرد: عوارض آزادراه پل زال نسبت به سایر آزادراه‌ها گران‌تر است که از این نظر نیز دودش به چشم مردم محروم منطقه می‌رود.

کاهش تردد در آزادراه «خرم‌آباد- پل زال»

فرماندار پلدختر اظهار داشت: افزایش عوارض آزادراه می‌تواند برای مردم شهرستان هم فرصت و هم تهدید باشد، فرصت از آن جهت که موجب افزایش بار ترافیکی در جاده قدیم می‌شود که می‌تواند بخشی از شغل‌های از دست‌رفته این منطقه را احیا کند.

نعمت اله دستیاری به مشکلات اجتماعی آزادراه خرم‌آباد - پل زال اشاره کرد و اظهار داشت: محور قدیم خرم‌آباد به پلدختر و پلدختر به پل زال دارای پیچ‌های خطرناک است و نقاطی از آن نیاز به اصلاح هندسی مسیر دارد که انجام نشده و بار ترافیکی باعث بروز مشکلات، تصادفات و تلفات جانی می‌شود و این خود تهدید است.

وی به مشکلات فنی آزادراه اشاره کرد و افزود: آزادراه پل زال مشکلات فراوانی دارد و بخش‌های زیادی در مسیر ترانسه‌های بغل جاده نشست کرده و مهار نشده‌اند، دیوارهای پشتیبانی که ساخته شده شاید بعضی جاها به‌وسیله حجم خاکی که پشت آن‌ها بوده جابه‌جا شده و بخش‌هایی از آن به دلیل مهار نشدن برائری بارندگی‌ها در فصل زمستان متأسفانه ریزش می‌کنند.

فرماندار پلدختر گفت: با توجه به این ریزش‌ها و ضعیف بودن اکیپ راهداری آزادراه، اکثر مواقع گردنه «داد آباد بسته» می‌شود.

مدیریت آزادراه با کاهش عوارض موافق نیست

وی افزود: با توجه به اینکه جاده قدیم دوخطه و پرپیچ‌وخم بوده و از یک سمت به کوه و از طرف دیگر به دره و رودخانه محدود شده لازم است مسئولان در این رابطه تمهیداتی بیاندیشند.

دستیاری خاطرنشان کرد: روستاهای مسیر آزادراه علی‌رغم مکاتبات زیادی که در رابطه با کاهش عوارض انجام دادند اما مدیریت آزادراه قبول نمی‌کند و آن‌ها با وجود ضرری که متحمل شده‌اند باید کل عوارض را پرداخت کنند.

وی افزود: روستاییان از نظر جاده دسترسی، وسط آزادراه هستند و باید یا یک‌سوم و یا نیم‌بها عوارض را پرداخت کنند و یا از آن‌ها عوارض گرفته نشود و یا این که مسیرهای قدیمی تردد آن‌ها که عملیات آزادراه آن را تخریب کرده برای روستاییان احیا شود تا بخشی از مشکلات آن‌ها حل شود.

فرماندار پلدختر گفت: تونل‌های آزادراه پل زال از نظر روشنایی و علائم مشکل دارند و تابلوهای موجود در مسیر آزادراه خیلی کثیف و علائم آن‌ها مشخص نیست و بعد از بارندگی باید شسته شوند تا بازتاب خود را نشان دهد.

دستیاری افزود: پیگیر نحوه اخذ عوارض از روستائیان در آزادراه هستیم، لیست خودروهای آن‌ها تهیه شده تا تحویل آزادراه داده شود و این موضوع حل‌وفصل شود.

مرگ حیات وحش و تخریب‌های زیست‌محیطی با

آب مواجه شد و متأسفانه موجب شد بخشی از اراضی کشاورزی آن منطقه به دیوم تبدیل شود و مردم آسیب ببینند.

وی افزود: در مجموع آزادراه برای کلان کشور، خوب بود اما از حیث حذف مشاغل به شهروندان پلدختر و معمولان خسارات زیادی وارد کرد و مردم روستاهای حاشیه آزادراه در حوزه آب و کشاورزی آسیب دیدند و برای تردد روزانه به خرم‌آباد مجبور به پرداخت عوارض سنگین هستند.

این کارشناس عمران گفت: از نظر فنی نیز برخلاف سایر آزادراه‌ها که بایستی رانندگان با خیال آسوده از آن عبور کنند به دلیل عدم عملیات تثبیت خاک،

در حق مردم ساکن این روستاها است. وی افزود: ساکنان این منطقه درحالی که تنها از ۳۰ کیلومتر آزادراه عبور می‌کنند باید عوارض ۹۰ کیلومتر را پرداخت کنند که در واقع پیش‌بینی شده تعرفه‌هایی مخصوص مناطق روستایی «میانکوه شرقی» با رنگ متفاوت تهیه کنند و نصف عوارض را از آن‌ها بگیرند که این امر قابل کنترل است و خروجی دارد.

چراغی پور تصریح کرد: سراب «قلعه نصیر» یکی از سراب‌های پل زال، تاریخی و قدیمی منطقه بود که متأسفانه بر اثر عملیات احداث آزادراه «پل زال» بتن‌ریزی‌های حجیمی که از بالادست اتفاق افتاد، این چشمه مقداری کور شد و با کاهش شدید دبی

نرخ عوارض آزادراه‌های مشارکتی آزادراه‌ها در سال ۹۷

ردیف	نام آزادراه	سوارگی (۱)	مینی بوس (۲)	وانت و کامیونت (۲/۵)	اتوبوس و کامیون دو محور (۲)	کامیون سه محور (۲)	تربلی (۵)
۷	فروزی - رودبار	۶۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۱۷۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰
	رشت - رستم آباد - رشت	۲۵,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰
	جمع	۸۵,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۱۴۵,۰۰۰	۱۷۵,۰۰۰	۲۲۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰
۸	ساوه - همدان (قطعه یک) (۹۰ کیلومتر)	۲۵,۰۰۰	۵۵,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۱۷۰,۰۰۰
۹	ساوه - سلفچگان (۷۰ کیلومتر)	۲۵,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۶۵,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰
۱۰	خرم‌آباد - پل زال (۱۰۲ کیلومتر)	۱۵۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۳۵۰,۰۰۰	۴۵۰,۰۰۰	۵۵۰,۰۰۰
۱۱	تهران - بردیس (۲۲ کیلومتر)	۲۵,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۸۵,۰۰۰	۹۰,۰۰۰	۱۱۰,۰۰۰	۱۲۵,۰۰۰

احداث آزادراه «پل زال»

رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست پلدختر گفت: با توجه به احداث و بهره‌برداری آزادراه خرم زال در منطقه زاگرس «میانکوه شرقی» شهرستان پلدختر و تخریب‌های زیست‌محیطی زیادی که در این منطقه صورت گرفته شاهد تلفات حیات‌وحش در مسیر جاده آزادراه خرم زال هستیم چون هیچ‌گونه تابلوی حیات‌وحش در آن نصب نشده است.

امیررضا محمدی نژاد به افزایش عوارض در آزادراه اشاره کرد و افزود: بنا، بر این بود عوارض خودروها در آزادراه پل زال مقداری کاهش یابد اما در این چند روز که عوارض افزایش یافته شاهد ترافیک سنگین خودروهای سبک و سنگین در جاده قدیم خرم‌آباد - پلدختر و پلدختر - اندیمشک هستیم.

وی تصریح کرد: افزایش عوارض آزادراه موجب افزایش تصادفات و تلفات جانی بیشتر شده و همچنین واژگونی تانکرهای حامل سوخت آلودگی رودخانه کشکان را سبب می‌شود.

رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست پلدختر گفت: انتظار می‌رود مدیران استانی و شهرستانی با برگزاری جلساتی در رابطه با کاهش تعرفه‌های عوارض با مدیر آزادراه خرم زال به هماهنگی‌هایی برسند و تصمیماتی در این رابطه گرفته شود تا بتوان ترافیک را در جاده قدیم به حداقل رساند.

رایزنی با معاون وزیر راه

نماینده مردم پلدختر و معمولان اظهار داشت: در رابطه با عوارض آزادراه پل زال با معاون وزیر راه و هاشم زاده مدیرعامل شرکت آزادراه طی رایزنی‌هایی صورت گرفت. سید حمیدرضا کاظمی افزود: با توجه به کوهستانی و صعب‌العبور بودن مسیر و تونل‌ها احداث آزادراه پل زال هزینه بالایی داشته و وزارت راه نرخ عوارض آن را تعیین می‌کند.

وی خاطر نشان کرد: هدف از رایزنی‌ها پیگیری حقوق ساکنان مسیر آزادراه یعنی مردم دهستان «میانکوه شرقی» پلدختر است که یا کارتی به آن‌ها داده شود و یا این که عوارض آن‌ها را نیم‌بها حساب کنند. وی افزود: از نظر قانون آزادراه باید دسترسی‌های محدود داشته باشد و نمی‌تواند هر جایی ورودی و خروجی داشته باشد زیرا این کار موجب بروز تصادف می‌شود. نماینده مردم پلدختر در مجلس شورای اسلامی گفت: در این رابطه با نامه‌نگاری‌هایی با وزیر راه درخواست شد که دسترسی‌های محدود به منطقه را مشخص کنند که برای کاهش عوارض در جهت کمک به مردم منطقه قول مساعد دادند.

افزایش ۲۵ درصدی نرخ عوارض سواری

مسئول بهره‌برداری آزادراه خرم‌آباد - پل زال در سخنانی با اشاره به اینکه پروژه آزادراه خرم‌آباد - پل زال یک پروژه مشارکتی ملی است که با سرمایه‌گذاری ۵۰ درصدی بخش خصوصی آغاز شد، اظهار داشت: اصل سرمایه بخش خصوصی به‌علاوه سود از محل عوارض این آزادراه در طول قرارداد تأمین می‌شود و سپس این مسیر به مالک اصلی آن که وزارت راه و شهرسازی است، تحویل می‌شود.

عبدالرضا دستمالچی خاطر نشان کرد: بعد از تحویل هم وزارت راه و شهرسازی از محل عوارض می‌تواند پروژه‌های جدید راه‌سازی را اجرا کند.

وی با بیان اینکه مطابق قرارداد باید سالانه یک‌متره افزایش عوارض را داشته باشیم و آخرین افزایش نرخ مربوط به تاریخ اول شهریورماه ۹۵ بوده است، یعنی

قدیم خرم‌آباد- پلدختر رخ می‌داد مردم را نگران می‌کرد و تداخل خودروهای سبک و سنگین در این محور، هم‌جهت بودن با رودخانه، آلودگی رودخانه و ... از عواملی بود که باعث شد مردم خوشحال شوند که یک آزادراه احداث می‌شود.

افزایش تردد از محور قدیم و ترافیکی که در شهرها قفل می‌شود

مرتضی چگونند با بیان اینکه متأسفانه افزایش هزینه‌های تردد از این آزادراه باعث می‌شود به همان رویه برگردیم، یعنی هیچ نفعی نبرده‌ایم و ضرر هم کرده‌ایم، تصریح کرد: ترافیک جاده قدیم خرم‌آباد-

پلدختر از داخل شهرهای ویسیان و معمولان هم رد می‌شود و با افزایش تردد در این محور و ترافیک بالا دیگر شهر پلدختر در ساعاتی از روز قفل می‌کند.

وی با تأکید بر اینکه با افزایش عوارض آزادراه خرم‌آباد- پل زال و افزایش تردد در محور قدیم این مسیر، در محورهای شمال غرب به جنوب از زانوه به حدی ترافیک سنگین است که رانندگان نمی‌توانند در جاده تردد کنند، افزود: حداقل انتظار داریم در مقابل عوارض سنگین، خدمات‌دهی در آزادراه استاندارد شود، این آزادراه روشنایی ندارد، آتش‌نشانی ندارد، پیچ‌ها و تونل‌های آن روشنایی مناسب ندارد.

بهرروزی افزایش عوارض در آزادراه خرم‌آباد- پل زال، رانندگان را بر سر دوراهی «عوارض سنگین» و «خطر» قرار داده است تا با توجه به مشکلات معیشتی این بار رانندگان راندن به سمت «جاده مرگ» را انتخاب کنند.

بیش از ۲۰ ماه پیش تصریح کرد: در افزایش عوارض جدید، نرخ عوارض سواری ۲۵ درصد و نرخ عوارض تریلی ۱۵ درصد افزایش یافته است و به‌صورت میانگین افزایش عوارض ۱۵ درصد بوده است.

مسئول بهره‌برداری آزادراه خرم‌آباد - پل زال با اشاره به اینکه چون یک مرحله افزایش نرخ ندادیم شاید یک مقدار این عوارض زیاد به نظر برسد، خاطر نشان کرد: طبق مفاد قرارداد ۲۵ درصد عوارض دریافتی باید صرف راهداری و نگهداری راه شود اما هزینه‌های راهداری بسیار بالا است و در حال حاضر به‌جای ۲۵ درصد حدود ۳۰ درصد از محل عوارض برای راهداری هزینه می‌کنیم.

مبلغ عوارض پیشنهادی شرکت آزادراه خرم‌آباد- پل زال کمتر بود

دستمالچی با تأکید بر اینکه پروسه تصویب نرخ جدید عوارض یک پروسه طولانی‌مدت است و شاید بحث‌های یک‌ساله انجام‌شده در وزارت راه و شهرسازی منجر به اعلام نرخ جدید عوارض شده است، افزود: مبلغ پیشنهادی ما برای عوارض آزادراه کمتر از مبلغ اعلام‌شده بود اما در وزارت راه و شهرسازی به این نتیجه رسیدند که چه میزان عوارض افزایش یابد.

رئیس پلیس راه لرستان نیز در سخنانی با اشاره به اینکه نتایج ناشی از افزایش عوارض آزادراه خرم‌آباد- پل زال یک تا دو ماه دیگر خود را نشان می‌دهد، از نظر ترافیکی به شرایط قبل از احداث آزادراه می‌رویم، اظهار داشت: تصادفات جاده‌ای که در محور

گندمزارهای استان بوشهر اسیر خشکسالی / محصولی که از زمین بیرون نرفت

ثبت نشد که این مهم سبب بروز تشدید خشکسالی شد. وی از تشکیل ۲ کارگروه بررسی خسارت وارده به کشاورزان استان خبرداد و افزود: برای بررسی خسارت وارد شده به کشاورزان بر اثر خشکسالی راهکارهای لازم اندیشیده شده است.

۴۰ درصد از بارندگی سالانه محقق شد

مدیرعامل شرکت سهامی آب منطقه ای بوشهر با تشریح شرایط منابع تولید و مصرف آب در استان اظهار داشت: متأسفانه برداشت بی رویه از منابع آب زیرزمینی و تعرضات به منابع آب سطحی در دهه های اخیر باعث شده که حتی با ۱۰ سال بارندگی نرمال نیز نتوانیم کسری مخازن را جبران کنیم. شاپور رجایی خاطر نشان کرد: در سال آبی جاری که واپسین روزهای انتظار و امید به بارندگی در آن را سپری می کنیم، تنها ۴۰ درصد از بارندگی سالانه محقق شده است.

وی تصریح کرد: در حال حاضر در بدترین شرایط دوران بهره برداری سد رئیسعلی دلواری به سر می بریم و تنها ۱۲۵ میلیون مترمکعب، حجم ذخیره امروز پشت سد است که نشانگر خالی بودن ۸۲ درصد از ظرفیت این سد است.

کاهش چشمگیر برداشت گندم

مدیرکل غله و خدمات بازرگانی بوشهر گفت: امسال با کاهش بارندگی ها شاهد کاهش قابل توجه میزان برداشت گندم در استان بوشهر هستیم. سید محمد هاشمی با اشاره به اینکه خشکسالی خسارت گسترده ای به گندمزارهای استان وارد کرده است، افزود: تاکنون هزار و ۷۰۳ محموله گندم به ارزش ۲۰ میلیارد تومان از کشاورزان استان بوشهر خریداری شده است.

وی با اشاره به برداشت برداشت ۲۸ هزار تن گندم در سطح استان، خاطر نشان کرد: نیمی از مطالبات کشاورزان پرداخت شده است و مابقی آن نیز تا هفته آینده به کشاورزان پرداخت خواهد شد.

به دنبال خشکسالی های سال زراعی جاری، بخش زیادی از گندمزارهای استان بوشهر از بین رفت و محصول چندانی به ویژه در مزارع دیم برداشت نشد.

سعید رضایی

کشت گندم در استان بوشهر از فصل پاییز آغاز می شود و تنها چند بار بارندگی تا پایان اسفندماه کافی است تا گندمها رشد کرده و به بار بنشینند و البته این بارشها باید در فواصل مناسبی محقق شود. هر چند در سال های اخیر نقاط مختلف کشور اسیر خشکسالی شده است و با کمبود بارش روبرو هستیم ولی در سال زراعی جاری میزان بارشها به صورت چشمگیری کاهش یافت و عملاً در فصل پاییز و زمستان بارانی نبارید.

بارش های بسیار اندک و با فواصل زیاد باعث شد تا آب مورد نیاز زمین های کشاورزی به ویژه در بخش دیم تامین نشود و این موضوع باعث شد تا در اراضی دیم دانه های گندم نتوانند از دل زمین بیرون بزنند؛ چه رسد به اینکه بخواهند رشد کنند.

موفقیت در کشاورزی به صورت دیم بستگی به میزان بارشها دارد که امسال در فصل کاشت و پس از آن بارش های بسیار کمی را در استان شاهد بودیم که مشکلات زیادی را در استان ایجاد کرد.

فاصله بسیار زیاد بین بارشها در فصل پاییز و زمستان و همچنین ناچیز بودن بارشها باعث شد که آب مناسبی به اراضی کشت دیم نرسد و محصولات کاشته شده در این اراضی رشد نکرده و از بین رفتند.

گندم های دیم خشک شد

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر اظهار داشت: استان بوشهر ظرفیت های خوبی در زمینه کشت گندم دارد و هر ساله کشاورزی زیادی در این زمینه اقدام به کشت می کنند.

MEHR NEWS AGENCY
Photo: Mohammad Vahdani

مازندران استان گل و گلاب ناب / صنایع تکمیلی حلقه مفقوده است

مریم نظری

توسعه کشت گل محمدی، مازندران زیبا و سرسبز را به استان گل و گلاب تبدیل کرده و عطر گل محمدی از جای جای استان به مشام می رسد.

در چند سال اخیر توجه به کشت گل محمدی در مازندران با دقت و ظرافت خاصی مورد توجه قرار گرفته است و با توسعه کشت این گیاه در اراضی شیبدار و کوهستانی، اکنون استان مازندران در این زمینه فرصتی طلایی در اختیار دارد تا با توسعه کشت گل محمدی، این استان را به رونق مناسبی در این زمینه برساند. گل محمدی از گیاهان دارویی و عرقیات معطر ایران است که کاربرد فراوانی در طب سنتی، انواع غذاها و دمنوش ها دارد و کاشان به شهر گل و گلاب ایران معروف است؛ اما در سال های اخیر با توسعه کشت گل محمدی در مازندران، دیگر تنها کاشان، شهر گل و گلاب نیست بلکه می توان از استان مازندران هم به استان گل و گلاب نام برد.

از دیرباز استان مازندران یکی از مقاصد مهم گردشگری بوده است و توجه به طبیعت، دریا و جنگل و بهره مندی از این فضاهای جنگلی و طبیعی موجب شده است که هر ساله بر تعداد این گردشگران افزوده شود و در چند سال اخیر توجه به کشت گل محمدی در مازندران و اقدامات انجام شده موجب شده است تا علاوه بر عواید حاصل از کشت این گیاه معطر، این استان به سمت گردشگری طبیعی و جذب توریسم برای استفاده از گل محمدی تبدیل شود.

در سال های اخیر توجه به کشت گیاهان دارویی در اراضی شیبدار از رونق بالایی برخوردار شده و شرق استان مازندران و شهرستان بهشهر هم از این قافله عقب نماند و کشت گیاهان دارویی به خصوص گل محمدی به عنوان یکی از اولویت های اشتغال زایی در منطقه

تبدیل شده است و روستای جیربند در منطقه عشرستاق بهشهر به عنوان پایلوت کشت گل محمدی، مورد توجه قرار گرفت.

سازگاری این گیاه به خشکی، کم آب بودن و رشد در اراضی شیبدار و ناهموار موجب شده است که روز به روز بر تعداد متقاضیان کشت این گیاه معطر دارویی افزوده شود و با توسعه کشت گل محمدی در مازندران و در مناطق کوهستانی و مستعد این استان، در سال های اخیر مازندران هم به جایگاه مناسبی در تولید گل محمدی و توسعه گلاب گیری برسد.

شرق مازندران و روستای جیربند بهشهر در دل کوه های سر به فلک کشیده و آنجایی که تنها صدای بلبلان و نوای خوش پرندگان در خنکای درختان، انسان را به آرامش فرومی برد، کشت گل محمدی و بوی این گیاه معطر، بهشت را برای انسان ترسیم می کند و شمیم جان بخش گل و گلاب در کنار اشتغال زایی و کار آفرینی برای جوانان جویای کار، امیدی دوباره برای شروع زندگی ایجاد می کند.

توجه به توسعه باغات گل محمدی برای اشتغال جوانان در کنار حرفه دندان پزشکی
انگار همین دیروز بود که دکتر احمد احمدی، پزشک حاذق در عرصه دندان پزشکی بهشهر، یک هکتار از زمین خشک و لم یزرع در روستای جیربند بهشهر را به کشت گل محمدی اختصاص داد و به همین زودی ۵ سال گذشت و اکنون آن زمین لم یزرع به باغی پر از گل محمدی تبدیل شده است که علاوه بر بوی خوش گل محمدی و تولید این گیاه دارویی، گلاب گیری و فروش نهال هم قوت گرفته و برای بیش از ۱۰ نفر از جوانان منطقه اشتغال زایی کرده است.

احمدی، هدف از ایجاد این باغ گل محمدی را صرفاً ایجاد اشتغال برای جوانان منطقه و کار آفرینی اعلام کرد و گفت: نبود اشتغال مناسب در روستاها و فراهم

نبودن شرایط کشت در اراضی کشاورزی در سال های اخیر موجب شد تا تعداد زیادی از افراد با مهاجرت به شهرها در برخی از موارد به مشاغل کاذب و حاشیه نشینی روی آورند که ایجاد این باغ موجب شد تا در حد خود، اشتغالی مناسب برای جوانان ایجاد شود.

وی مهم ترین و تنها دلیل ایجاد این باغ گل محمدی در منطقه عشرستاق بهشهر است تا با فراهم کردن فرصت اشتغال در این منطقه، از مهاجرت روستاییان جلوگیری و با تلاش و فراگیر کردن این کشت، موجبات مهاجرت معکوس به منطقه فراهم شود.

احمدی گفت: در کنار اشتغال زایی که از کشت گل محمدی ایجاد می شود، کشت این گیاه در دل طبیعت بکر و سالم روستایی می تواند فرصتی مناسب برای جذب توریسم و رونق و توسعه گردشگری باشد و لذا توسعه و کشت گیاهان دارویی و گل محمدی، فرصتی عظیم برای گردشگری طبیعی است که می توان با مطالعه و دقت در این امر و توسعه کشت گل محمدی حتی در وسعت کم، شاهد توسعه همه جانبه در روستاها و مناطق کمتر توسعه یافته بود.

در تمام تلاش هایی که برای توسعه کشت گل محمدی در اراضی شیبدار جیربند انجام شد؛ همچنان برای توسعه این کشت و برای توسعه و اقتصادی کردن این گیاه در منطقه باید حمایت لازم مسئولان انجام شود. اراضی شیبدار، تهدیدی در مازندران که می تواند به فرصت تبدیل شود

مرتضی احمدی یکی از جوانان منطقه با مفید دانستن کشت گل محمدی در اراضی شیبدار و تبدیل اراضی بایر به اراضی مستعد کشاورزی و باغی گفت: در سال های اخیر توسعه کشت گل محمدی و همچنین باغات در اراضی شیبدار موجب شده است که اراضی شیبدار، تهدیدی در مازندران که می تواند به فرصت تبدیل شود.

وی افزود: تلاش برای اشتغال جوانان، ماندگاری

روستاییان در روستاها و فراهم کردن درآمد مناسب برای روستاییان از جمله اهداف مهمی است که با کشت گل محمدی در اراضی حاصل می‌شود و باید با حمایت از تولیدکنندگان، این شرایط را گسترش و در روستاهای مختلف توسعه داد.

حمایت مسئولان برای ایجاد صنایع تبدیلی گل محمدی

مسعود کاظمی از دیگر اهالی منطقه با اعلام اینکه فراهم کردن شرایط برای ایجاد صنایع تبدیلی در منطقه یکی از نیازهای مهم است؛ اظهار کرد: حمایت مسئولان برای ایجاد صنایع تبدیلی گل محمدی می‌تواند شرایط رشد اقتصادی منطقه را فراهم کند.

وی گفت: تولید گل محمدی در منطقه عشق‌رستاق بهشهر که توسط دکتر احمدی استارت خورد؛ اکنون باقوت در حال انجام است، اما فراهم بودن زمینه تولید اسانس، گلاب، انواع مرباها و شربت‌ها و دمنوش‌ها نیاز منطقه است که باید حمایت شود و اکنون به دلیل عدم وجود صنایع تبدیلی و فرآوری، این امکان از بخش هزار جریب سلب شده است.

کاظمی گفت: تولید هر محصول نیازمند فرآوری است و تازه خوری تنها بخشی از مصرف محصول است و بخش اعظمی از آن باید فرآوری شود که اکنون از این صنایع محروم هستیم و تا زمانی که عزم و اراده واقعی برای حمایت از صنایع تولید فرآورده‌های گیاهان دارویی وجود نداشته باشد، نمی‌توان شاهد توسعه اقتصادی بود.

علیرضا یوسفی از دیگر شهروندان شرق مازندران گفت: همراهی و همکاری بانک با تولیدکننده و عدم حمایت مسئولان مختلف در پرداخت تسهیلات ارزان قیمت سبب شده که تولیدکننده نتواند کار خود را گسترش دهد در صورتی که بازار برای فروش و صادرات محصول فراهم است اما توان مالی تولیدکننده امکان راه‌اندازی صنایع فرآوری و تبدیلی را نمی‌دهد.

بر اساس آنچه توسط کارشناسان اعلام شده است: سطح زیر کشت گل محمدی در دنیا حدود ۲۰ هزار هکتار است که ۷۰ درصد آن در ایران قابلیت کشت دارد و ایران به‌عنوان قدیمی‌ترین کشور تولیدکننده گلاب در جهان است.

گل محمدی نسبت به شرایط محیطی سازگاری خوبی دارد و بقا و سازگاری نسبت به خشکی از شاخص‌ترین صفات این گیاه است که در اولین سال پس از کشت شروع به گلدهی می‌کند و ۵۰۰ تا ۷۰۰ کیلوگرم گل در هر هکتار تولید می‌کند و از سال‌های بعد بر میزان گل افزوده می‌شود، به طوری که در سال‌های چهارم و پنجم بعد از کشت بیشترین گل تولید می‌شود و حدود ۴ تا ۵ تن در هکتار گل تولید می‌شود.

تولید ۲۷۶ تن گل محمدی در مازندران

در این بین مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی مازندران، سطح زیر کشت گل محمدی در مازندران ۱۸۴ هکتار عنوان کرد که ۲۷۶ تن محصول از آن تولید می‌شود.

محمد تقی شکوهی با اشاره به فرآوری این گیاه دارویی افزود: ۲۳ واحد تولید فرآوری به صورت سنتی و ۲ واحد به صورت مکانیزه در استان مازندران برای فرآوری گل محمدی فعالیت دارد که در مجموع از کل باغات مازندران، ۵۰۰ هزار لیتر گلاب استحصال می‌شود.

مازندران هم می‌تواند یکی از قطب‌های مهم تولید گیاهان دارویی از جمله گل محمدی باشد؛ اگر از همه ظرفیت‌های استفاده شود و حمایت‌های لازم از تولیدکنندگان انجام شود و توسعه گلاب‌گیری و اسانس‌گیری از این گیاه معطر در دستور کار قرار گیرد.

توجه و مساعدت دولت و مسئولان قطعاً می‌تواند در ادامه راه پرفرازونشیبی که دکتر احمدی برای اشتغال‌زایی در منطقه در پیش رو دارد، کمک‌کار این دکتر خوش‌ذوق و همه‌جوانان و افرادی باشد که دل در گرو توسعه کشت گل محمدی و گیاهان دارویی در منطقه دارند؛ مساعدتی که می‌تواند با استفاده از تجربیات و انجام کار عملی، نه تنها روستای جیربند بلکه منطقه و استان را به قطب گل و گلاب تبدیل کند.

محرومیت زدایی با محوریت پرورش گل / ارزآوری یک میلیون یورویی روستا

اسما محمودی

دشت های ارتفاعات استان کرمان این روزها یکپارچه صورتی شده و طراوت طبیعت را در کنار تلاش و همت مردم به یکی از محورهای اقتصادی تبدیل کرده و روستاییان در حال برداشت گل و کلابگیری هستند.

گل محمدی تقریباً نیم قرن قبل به صورت صنعتی در دشت های کرمان جای خود را باز کرد، نخستین منطقه ای که گل محمدی در آن کشت شد، دهستان لاله زار بود که عنوان یکی از محرومترین مناطق استان کرمان را یدک می کشید، ساکنان این روستا از فقیرترین مردم استان بودند که به دلیل قرار گرفتن در یکی از مرتفع ترین مناطق استان کمترین گیاهی در این مناطق به ثمر می نشست.

اما یکی از خیران شهر کرمان به نام صنعتی که این روستا مشکلات مردم را از نزدیک دیده بود؛ گل محمدی را به عنوان گیاهی سودآور به مردم معرفی کرد، روستاییان فقیر این منطقه حالا پس از گذشت سال ها و گسترش مزارع به یکی از متمول ترین روستاییان کرمان محسوب می شوند و برخی از مردم شهر نشین هم برای بهره بردن از سود گل محمدی به این روستا مهاجرت کرده اند، در حال حاضر صدها کارگاه عرق گیری در لاله زار ایجاد شده است و چندین کارخانه بزرگ گلاب و اسانس نیز در این منطقه تشکیل شده است.

حالا این دهستان سردسیر ۱۵ هزار نفر جمعیت را در خود جای داده که در ۲۰ روستا زندگی می کنند و سطح این منطقه از دریا ارتفاعی معادل ۳ هزار متر دارد.

صادرات گل به اروپا و آسیای دور

هر چند خشکسالی بی سابقه سال جاری کرمان، اثر خود را بر مزارع لاله زار نیز گذاشته است اما این مزارع همچنان طراوت خود را حفظ کرده است، این روزها مزارع این منطقه شاهد فعالیت اقشار مختلف مردم است، اگر نگاهی به گلزارهای این منطقه کنید تلاش و پویایی را می بینید، کودکان تا افراد کهنسال قبل از طلوع آفتاب وارد مزارع می شوند و قبل از اینکه

خورشید کاملاً بالا بیاید گل ها را می چینند و به کارگاههای فرآوری منتقل می کنند. در این کارگاهها گلاب، غنچه خشک شده و اسانس تولید می شود، شاید باور کردنی نباشد اما فقط از مزارع لاله زار سالانه بیش از یک میلیون یورو ارز وارد کشور می شود. رضا یکی از تولیدکنندگان گل محمدی است می گوید: من ۵ هکتار مزرعه گل محمدی دارم و حدوداً ۱۰ نفر کارگر هر روز صبح در مزرعه و ۵ نفر در کارگاه کلابگیری کار می کنند.

وی می گوید: در گذشته هیچ چیز نداشتیم چون در این ارتفاع کمتر گیاهی رشد می کند، اما خوشبختانه در حال حاضر گلاب ها پیش فروش می شود و اسانس ها را هم به کشورهای اروپایی صادر می کنیم. یکی دیگر از فعالان تولید فرآورده های گل محمدی می گوید: هر سال غنچه خشک، اسانس و گلاب ارگانیک و خالص را به آلمان، ژاپن و انگلیس و فرانسه صادر می کنیم، ۲۵ سال است که کارشناسان این کارخانه ها هر سال از روند تولید بازدید و محصول را به صورت کلی خریداری و به کارخانه های عطر سازی معروف جهان منتقل می کنند.

علی رضا می گوید: یکی از مشکلات ما کمبود کارگر است، طی سالهای اخیر از شهرستانهای مختلف و گاهی از استانهای مجاور کارگران برای گل چینی به لاله زار می آیند. فرماندار بردسیر نیز می گوید: تولید فرآورده های گل محمدی در واقع محور اقتصاد بومی و محلی بردسیر است که این روزها در حال توسعه به سایر دهستانها و شهرهای شهرستان بردسیر و حتی شهرستانهای دیگر استان است.

برگزاری دوازدهمین جشنواره گل محمدی در سایت لاله زار

مجید نجف پور گفت: گل محمدی در کنار قابلیت های اقتصادی برای استان، زمینه گردشگری را هم فراهم کرده است و دوازدهمین جشنواره گل محمدی در همین راستا به مدت پنج روز از ۲۶ خرداد ماه در سایت گردشگری لاله زار برگزار می شود. وی تصریح کرد: در سال جاری سعی داریم جشنواره را با ویژه برنامه های بومی و محلی بیشتری برگزار کنیم. نجف پور با اشاره به اینکه هر سال هزاران نفر از مردم

کرمان و استان های همجوار در این جشنواره شرکت می کنند افزود: جشنواره از دو شبکه پخش زنده می شود و فرصتی مناسب برای معرفی بیشتر فرصت های سرمایه گذاری در شهرستان فراهم می شود.

وی بیان کرد: برگزاری بازبهای بومی و محلی، کوچ نمادین عشایر و نمایشگاه صنایع دستی از جمله برنامه های این جشنواره است.

فرماندار بردسیر با اشاره به اینکه بدون شک مزارع گل محمدی در حال حاضر مهمترین قابلیت اقتصادی بومی در بردسیر محسوب می شود افزود: به دلیل ارتفاعی که این مزارع از سطح دریا دارند، همچنین وجود منابع آبی مناسب و پرورش ارگانیک گل کیفیت محصول بسیار بالاست. وی بیان کرد: بردسیر دومین سطح زیر کشت گل محمدی در کشور را دارد.

وی اسانس گل محمدی در بردسیر را بسیار با اهمیت دانست و بیان کرد: هر لیتر از این اسانس هزاران دلار ارزش دارد و مشتری پر و پا قرصی در کشورهای اروپایی دارد.

۱۵ هزار دلار برای هر لیتر اسانس

کشاورزان لاله زاری می گویند هر لیتر اسانس ۱۵ هزار دلار در بازار بین المللی فروش می رود و حالا قلب اقتصاد در این روستاها که زمانی از محروم ترین مناطق استان کرمان بودند چنان می تپد که مواهب اقتصادی اش به مناطق دیگر استان کرمان نیز می رسد.

نزدیک به سه هزار هکتار مزارع گل محمدی موجب شده اند که یک چهارم گلاب ایران در استان کرمان تولید شود.

یک کارشناس کشاورزی می گوید: هم اکنون گل محمدی به صورت گسترده در بردسیر، بافت، راین و برخی از مناطق مرتفع جنوب کرمان کشت می شود و با توجه به اینکه به آب کمی نیاز دارد و خشکسالی پیاپی در کرمان، گل محمدی می تواند در کنار ارزآوری که به همراه دارد در حفظ منابع آبی استان نیز موثر باشد.

محمد تقی زاده بیان کرد: ارتفاع بالای این مناطق و دمای هوایی که در آنها وجود دارد موجب شده است محصول از کیفیت بالایی برخوردار باشد و به خوبی بتواند با نمونه های دیگر در دنیا رقابت کند و پیشی بگیرد.

وی گفت: در حال حاضر ما اسانس، غنچه خشک و گلاب را به کشورهای دیگر صادر می کنیم و در واقع به گونه ای خام فروشی است و در صورت سرمایه گذاری و احداث کارخانه های عطر سازی می توانیم کلیه سود این صنعت را در کرمان نگه داریم.

توسعه اقتصاد مقاومتی با حمایت از تولید بومی

وی بیان کرد: گل محمدی نمادی از توجه به اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولید است خوشبختانه فرآوری این محصول در سال های اخیر با جدیت بیشتری دنبال شده است.

تقی زاده بیان کرد: کشت گل محمدی هزینه بالایی ندارد و با صرف منابع اندک می توان ثروت خلق کرد و حمایت از این صنعت بسیار مهم است از سوی دیگر در خصوص توسعه مزارع و کارخانه ها نیز باید دقت شود بعد از کارشناسی لازم این مناطق به گونه ای انتخاب شوند که به کیفیت گل محمدی استان کرمان آسیب نزنند و برند محصول به خوبی حفظ شود.

وی بیان کرد: هم اکنون بیش از پنج کارخانه گلاب گیری در بردسیر فعال هستند که با توجه به توسعه مزارع این کارخانه ها نیز باید گسترش یابند. تولید گلاب در کرمان یکی از محورهای مهم اقتصاد مقاومتی است که سال ها قبل توسط مردم عادی شکل گرفته است و حالا مسئولان باید از این پتانسیل اقتصادی حمایت کنند.

موانع صادرات صنایع دستی؛ از نگاه سنتی به تولید تا خلا بر نامه ریزی

زهرا بهرامی
 آمارها از رشد پایدار صادرات صنایع دستی ایران خبر می‌دهد اما به گفته هنرمندان به دلیل نبود حمایت‌های لازم و برنامه‌ریزی منسجم افق روشنی پیش‌روی تولید و صادرات صنایع دستی نیست.

در حالی که اقتصاد ایران به‌عنوان یکی از اقتصادهای تک‌محصولی، به دلیل نوسانات قیمت نفت در بعضی از سال‌ها با بحران کاهش درآمدهای ارزی مواجه شده و از سوی دیگر عمده محصولات صادراتی کشور هم به دلیل عدم فرآوری و خام‌فروشی ارزش افزوده چندانی ندارد باین‌وجود تجارت صنایع دستی همچنان مغفول مانده است.

این غفلت در حالی انجام شده که تجارت صنایع دستی علاوه بر این که سهم بالایی در ایجاد اشتغال دارد، هزینه‌های تولید آن پایین است و به زیرساخت‌های گسترده نیاز ندارد و با حجم بالای سرمایه‌گذاری می‌تواند تولیدات متنوعی داشته و به‌عنوان یکی از ارکان رشد اقتصادی و افزایش درآمدهای ارزی کشور از محل صنایع غیرنفتی مورد توجه قرار گیرد.

هرچند حمایت از کارگاه‌های تولیدی صنایع دستی و فرش به‌عنوان یکی از سه مأموریت سازمانی میراث فرهنگی برای تحقق اقتصاد مقاومتی، از سوی معاون اول رئیس‌جمهور به سازمان مربوطه ابلاغ و در برنامه ششم توسعه هم به جایگاه صنایع دستی در افزایش توان و تولید ملی اشاره شده است اما به نظر می‌رسد حوزه صنایع دستی در مقام اجرا آن گونه که باید و در حدی که لازم است مورد توجه قرار نگرفته و صنایع دستی ایران به‌عنوان یک صنعت مغفول در سطح مناسب جهانی قرار دارد.

این که چرا کشورهای عمده واردکننده محصولات صنایع دستی، ایران را به‌عنوان یک قطب در این حوزه به شمار نمی‌آورند و در عوض کشورهایمانند هند، چین و حتی ترکیه و تایلند در زمره صاحبان این صنعت قرار می‌گیرند، نشان می‌دهد که ایران تا به امروز بر اساس ظرفیت‌ها و توانایی‌هایش نتوانسته صنایع دستی خود را به بازارهای جهانی صادر کند.

استان گلستان از سوی سازمان میراث فرهنگی به‌عنوان یکی از سه استان برتر کشور از نظر فروش و بازارچه‌های فروش صنایع دستی انتخاب شده و با داشتن حدود ۱۷ هزار هنرمند صنایع دستی به نظر می‌رسد ظرفیت بالایی در حوزه صادرات تولیدات این حوزه داشته باشد.

وضعیت استان گلستان را در حوزه تولید و صادرات صنایع دستی را از مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گلستان جویا شدیم و ابراهیم کریمی به خبرنگار مهر اظهار کرد: حدود ۱۷ هزار هنرمند صنایع دستی در گلستان شناسایی شده‌اند که در ۲۳ رشته بومی و ۴۷ رشته غیربومی مشغول فعالیت هستند.

وی با یادآوری این که تاکنون ۲۲ صنعت دستی گلستان نشان ملی و سه اثر (جاجیم، نمد و زیورآلات ترکمن) نشان جهانی اصالت دریافت کرده‌اند، گفت: هم‌اکنون البسه سنتی، ابریشم‌بافی و رودوزی‌های گلستان هم در شرف دریافت نشان اصالت جهانی هستند.

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گلستان با اشاره به این که هر استان شرایط ویژه خود را در تعداد هنرمندان و تولیدات صنایع دستی دارد و شاید

گنبد کاووس یک سرمایه‌گذار را متقاعد کردیم که یک طبقه از مجتمع تجاری خود را در مقابل برج قابوس به‌طور رایگان در اختیار هنرمندان صنایع دستی قرار دهد. وی تصریح کرد: همچنین از اعتبارات استانی ۶۰۰ میلیون تومان به بازارچه آق‌قلا اختصاص دادیم و تا یک ماه آینده عملیات اجرایی آن آغاز می‌شود.

کریمی خاطر نشان کرد: تلاش داریم در هر شهرستان یک مرکز تخصصی صنایع دستی (صنایع دستی بومی که تولیدات آن در شهرستان بیشتر است) و یک بازارچه دائمی صنایع دستی راه‌اندازی کنیم.

صنایع دستی در حال منسوخ شدن است

در حالی که کریمی داشتن پایانه تخصصی صادرات صنایع دستی را چاره کار در توسعه صادرات صنایع دستی گلستان می‌داند اما عضو هیئت‌مدیره انجمن هنرمندان کشور معتقد است صنایع دستی کشور با چالش‌های جدی مواجه است و در این شرایط نمی‌توان به افزایش صادرات و ارزآوری آن امید داشت.

سید حسن مرتضوی با انتقاد از وضع موجود در تولید و فروش صنایع دستی به خبرنگار مهر اظهار کرد: بر اساس برآورد کارشناسان صنعتی کشور هزینه سرانه ایجاد یک فرصت شغلی در صنایع دستی به نسبت سایر صنایع بسیار پایین‌تر است ضمن این که تهیه مواد اولیه نیز هیچ‌گونه وابستگی خارجی ندارد و از مزایای نسبی داخلی و ملی برخوردار است.

وی افزود: می‌توان با معرفی، تبلیغ و ترویج آن به‌منظور بازاریابی در داخل و خارج از کشور با شیوه‌های نوین تبلیغاتی، استفاده از فناوری روز در تولیدات صنایع دستی با حفظ اصالت‌های هنر ملی، حمایت و تشویق بخش خصوصی و ... به ارتقای بازار داخلی صنایع دستی پرداخت. رئیس هیئت‌مدیره انجمن هنرمندان و صنعت‌گران گلستان با بیان این که هم‌اکنون صنایع دستی در حال منسوخ شدن است، گفت: تولیدات بی‌برنامه و نبود بازارهای مناسب برای فروش و عرضه تولیدات هر روز تعداد هنرمندان صنایع دستی را کاهش می‌دهد.

وی ادامه داد: در حالی که به دلیل نبود بازارچه‌های

بهراحتی نتوان آن‌ها را در این حوزه باهم مقایسه کرد، افزود: بر اساس اعلام سازمان، استان گلستان از نظر فروش و بازارچه‌های صنایع دستی جزو سه استان برتر است.

گلستان پایانه تخصصی صادرات صنایع دستی ندارد

وی به چالش‌های موجود در صادرات تولیدات صنایع دستی استان اشاره و بیان کرد: گلستان پایانه تخصصی صادرات صنایع دستی ندارد و به همین دلیل صادرات صنایع دستی گلستان از گمرکات سایر استان‌ها انجام و آمار فروش ما به نام سایر استان‌ها ثبت می‌شود.

وی با اشاره به این که خیلی از صادرکنندگان صنایع دستی در گنبد کاووس، کلاله، بندر ترکمن و آق‌قلا کارگاه‌های صنایع دستی دایر کرده‌اند و تولیدات استان گلستان را به نام استان آذربایجان به فروش می‌رسانند، بدون اشاره به میزان صادرات صنایع دستی گلستان، ادامه داد: صنایع دستی گلستان نقش مهمی در صادرات این محصولات در کشور داراست اما صادرات ما به نام خود استان ثبت و ضبط نمی‌شود.

کریمی تأکید کرد: تنها راه‌حل این چالش داشتن پایانه تخصصی صادرات است که سال گذشته مجوز آن را از کارگروه اشتغال و اقتصاد مقاومتی گرفتیم اما چون دستگاه تخصصی این حوزه صنعت، معدن و تجارت است و نظر کارشناسی آن‌ها هم با ما متفاوت است و تمایل و اعتقادی به آن ندارند و ما هم برای راه‌اندازی آن به کمک و همراهی آن‌ها نیاز داریم، تاکنون این مهم محقق نشده است.

وی با بیان این که کیفیت تولید، بسته‌بندی و بازار فروش، سه حلقه مفقوده در صنایع دستی گلستان بود که در سال‌های اخیر مورد توجه ویژه قرار گرفته است، اضافه کرد: برای حل موضوع بسته‌بندی اعتبار گذاشتیم و آن را حل کردیم و برای طراحی و کیفیت‌بخشی تولیدات هم ایجاد مراکز تخصصی صنایع دستی در شهرستان‌ها را در دستور کار قرار دادیم و تاکنون هفت مرکز تخصصی دایر شده است.

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گلستان یادآور شد: برای حل موضوع بازار فروش در

فروش دائمی بسیاری از صنایع دستی کشور در حال منسوخ شدن است و به صادرات این محصول و ارزآوری آن امید داشته باشیم.

از صفر شروع کنیم

این هنرمند معمار و طراح کاشی سنتی معتقد است این که روس‌ها چند سفارش تولید صنایع دستی می‌دهند و یک تولیدکننده گنبد کاووسی روسری سنتی به ترکمنستان بفروشد، اسمش صادرات نیست، اضافه کرد: به اعتقاد من مسئولان این حوزه آهن را سرد می‌کوبند؛ اگر قرار است صادرات صنایع دستی داشته باشیم باید از صفر شروع کرده و هنرمندان را برای صادرات تربیت کنیم.

مرتضوی با بیان این که چیزی برای صادرات نداریم، تصریح کرد: هم‌اکنون فقط فیروزه صادر می‌کنیم؛ حال‌وروز صادرات فرش‌مان هم که مشخص است، درست است که میراث فرهنگی اعلام می‌کند تعداد قابل توجهی هنرمند آموزش داده و کارت صنایع دستی صادر کرده‌ایم اما در مجموع هنرمندان صنایع دستی از نظر فروش و معیشت وضع مناسبی ندارند.

وی با اشاره به این که شرایط فروش محصول و صادرات صنایع دستی گلستان شرایط مطلوبی نیست اما این استان جزو استان‌های نمونه کشور در این حوزه معرفی می‌شود، خاطر نشان کرد: بیش از ۵۵ سال است در حوزه صنایع دستی مشغول فعالیت هستیم و به‌عنوان عضو هیئت‌مدیره انجمن هنرمندان کشور از وضعیت هنرمندان سراسر کشور مطلعم به جرات اعلام می‌کنم افق روشنی پیش‌روی صنایع دستی کشور نمی‌بینم.

با رشد متعادل به جایگاه واقعی در تجارت جهانی صنایع دستی نزدیک می‌شویم

در حالی که مرتضوی معتقد است صنایع دستی آخرین ضریبان حیات خود را تجربه می‌کند و آینده روشنی پیش‌روی تولیدات و صادرات آن نیست اما معاون صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری بر این باور است که صنایع دستی ایران با رشد متعادل به جایگاه واقعی در تجارت جهانی نزدیک می‌شود.

پویا محمودیان با اشاره به این که سال گذشته بدون احتساب زیورآلات سنتی، فرش و صادرات چمدانی بیش از ۲۸۱ میلیون دلار صنایع دستی به‌طور رسمی از گمرکات کشور به خارج صادر شده است، به خبرنگار مهر اظهار کرد: از سال ۹۳ صادرات ما رشد پایداری داشته و پذیرش صنایع دستی ایرانی در بازارهای جهانی و بین‌المللی اتفاق می‌افتد.

معاون صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور با تأکید بر این که با سرعت و رشد هماهنگ و متعادل داریم به جایگاه واقعی خودمان در بحث تجارت جهانی صنایع دستی نزدیک می‌شویم، اشاره‌ای هم به آمار این حوزه کرد و گفت: میزان صادرات صنایع دستی کشور در سال ۹۳ نسبت به سال قبل ۳۶ درصد رشد داشته و این رشد در سال‌های بعد به ترتیب ۱۳، ۳۶۶ و ۱۹ درصد بوده است.

وی با بیان این که صادرات صنایع دستی کشور در فروردین امسال نسبت به سال گذشته با رشد ۶۵ درصدی همراه بوده، افزود: رشد پایدار سال‌های اخیر نویدبخش آن است که بتوانیم بازارهایی را که از دست داده بودیم دوباره به دست بیاوریم و در کنار حفظ بازارهای سنتی برای ورود به بازارهای جدید هم برنامه‌ریزی کنیم.

که مشخص‌ترین آن‌ها چین و روسیه هستند هم اقدام کرده‌ایم تا هم ورود درستی داشته باشیم و هم جایگاه خودمان را ابتدا تثبیت کرده و بعد ارتقاء دهیم. محمودیان با اشاره به این که برنامه‌های خارجی را برای پذیرش و اعزام هیئت‌های تاریخی برای شناسایی بازارها برای فروش و صادرات صنایع دستی و ارتباط با مشتریان داریم، تصریح کرد: ایجاد مراکز فروش دائمی در خارج کشور جزو برنامه‌هایی است که در دستور کار قرار گرفته است.

وی با یادآوری این که نخستین مرکز دائمی فروش صنایع دستی ایران با سرمایه بخش خصوصی و کمک‌های سازمان میراث فرهنگی در سال ۹۵ در هلند راه‌اندازی شده است، گفت: از سرمایه‌گذارانی که بخواهند نمایشگاه‌های دائمی فروش محصولات صنایع دستی ایران را در سایر کشورها دایر کنند، حمایت می‌کنیم.

معاون صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور از تدوین طرحی برای مذاکره با فروشگاه‌های زنجیره‌ای خارج کشور برای فروش محصولات صنایع دستی ایران و اجرای طرح هتل بوتیک‌های صنایع دستی خبر داد و اضافه کرد: قطعاً اجرای پروژه‌های کارشناسی شده این حوزه و برای این که بتوانیم به جویایی که مدنظر ماست برسیم نیازمند زمان است.

وی از ارسال نامه به وزیر صنعت، معدن و تجارت و معاون اول رئیس‌جمهور برای ارائه بسته‌های حمایتی ویژه صادرکنندگان صنایع دستی خبر داد و بیان کرد: هزینه‌های بالای حمل‌ونقل و ارسال بار، هزینه تبلیغات، انبارداری و دفتر خارج از کشور از چالش‌های پیش‌روی صادرکنندگان صنایع دستی کشور است و امیدواریم با پرداخت تسهیلات کم‌بهره، مشوق‌ها و جوایز صادراتی در آینده نه‌چندان دور شاهد نتایج ملموس و مثبتی در حوزه صادرات صنایع دستی کشور باشیم.

در حالی که وجود هزاران هنرمند صنایع دستی و تنوع بسیار در تولید، ظرفیت بالایی را در توسعه تجارت و صادرات صنایع دستی در گلستان و کشور فراهم کرده اما تولیدات بی‌برنامه و نبود بازارهای مناسب برای فروش و عرضه تولیدات، نگاه سنتی به تولید صنایع دستی و همچنین عرضه محصولات غیر سنتی به نام صنایع دستی چالش‌هایی است که باید بیش‌ازپیش در حوزه تجارت صنایع دستی مورد توجه قرار گرفته و برای رهایی از آن‌ها برنامه‌ریزی شود.

وی با اشاره به این که امیدواریم مسائل حاکم بر بازار و مشکلاتی که بین تمام صادرکنندگان کالاهای ایرانی غیرنفتی مشترک است، باعث نشود که رشد صادرات کاهش یابد، ادامه داد: هر کدام از ۳۱ استان کشور پتانسیل خاص خودشان را در حوزه صادرات صنایع دستی دارند و در بعضی از استان‌ها برخی از ۲۸۵ صنایع دستی کشور تولید و در بازار عرضه می‌شود.

محمودیان با بیان این که بازار صادرات انواع زیرانداز (گلیم، نم‌د و...) پررونق است، اضافه کرد: زیراندازها، ظروف شیشه‌ای و سفالی، سرامیک، محصولات چوبی (منبت، معرق، خاتم و...) فلزات گران‌بها، سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی و... مهم‌ترین اقلام صادراتی صنایع دستی کشور هستند.

وی با یادآوری این که استان‌ها هم بسته به قدرت تولیداتشان نقش‌های مختلفی را در صادرات بازی می‌کنند، تصریح کرد: نقش استان‌های تهران، اصفهان، فارس، خراسان رضوی و آذربایجان شرقی به دلیل تنوع تولیدات، تعداد کارگاه‌های تولید و تولیدکنندگان در صادرات صنایع دستی کشور پررنگ‌تر است.

وی با اشاره به این که معتقدیم نمایشگاه‌ها نخستین و مشخص‌ترین و بهترین‌های بازاریابی برای صادرات ما هستند، بیان کرد: نمایشگاه‌های صنایع دستی متفاوت در جهان وجود دارد اما تلاش می‌کنیم نمایشگاه‌هایی که تأثیرات بیشتری دارند و برای هنرمندان و صنعتگران ما بیشتر مثر ثمر باشند را شناسایی و اطلاع‌رسانی کنیم و در بخشی از هزینه‌ها نقش حمایتی داشته باشیم.

برنامه‌ریزی برای ورود به بازارهای جدید صادراتی

معاون صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور به مقاصد صادراتی صنایع دستی ایران هم اشاره کرد و گفت: کشورهای اتحادیه اروپا و حاشیه خلیج فارس از بازارهایی بودند که از دیرباز صادرات صنایع دستی ایران به آن‌ها انجام می‌شد اما در برخی از سال‌ها بازارهای خود را از دست دادیم و دوباره تلاش کردیم در رقابتی درست با رقیب، جایگاه خودمان را در بازارها پیدا کرده و ضریب نفوذمان را بیشتر کنیم.

وی به جزئیات بیشتر این موضوع هم اشاره و بیان کرد: هم‌اکنون بیشتر صادرات صنایع دستی ایران به آلمان، هلند و اسپانیا در اتحادیه اروپا و عراق و امارات متحده عربی در کشورهای خلیج فارس انجام می‌شود اما برای ورود به کشورهای جدید و با اقتصاد نوظهور

اردوی جهادی در مناطق
محروم‌نهبندان

آلودگی هوای مشهد

تعویض پرچم و شستشوی
گنبد مسجد مقدس جمکران

جشن ملی فردوسی

جشنواره پرواز در بیرجند

حیات دوباره رود کرخه

خرمشهر قهرمان، ۳۶ سال
پس از آزادسازی

خسارات سیل در مناطق
مرزی خراسان جنوبی

روستای مرزی «بیلو» شهر مریوان
میزبان لک‌های سفید

ضيافت افطاری در حرم امام رضا(ع)

عزاداری شهادت
امیرالمومنین (ع) در قم

مراسم احیاء شب بیست و یکم
ماه رمضان در مشهد مقدس

مراسم احیای شب نوزدهم
ماه رمضان در شیراز

مراسم احیای شب نوزدهم ماه
رمضان در قم

مراسم جزء خوانی قرآن
و افطار ساده در امامزاده
شهدای باقریه بیرجند